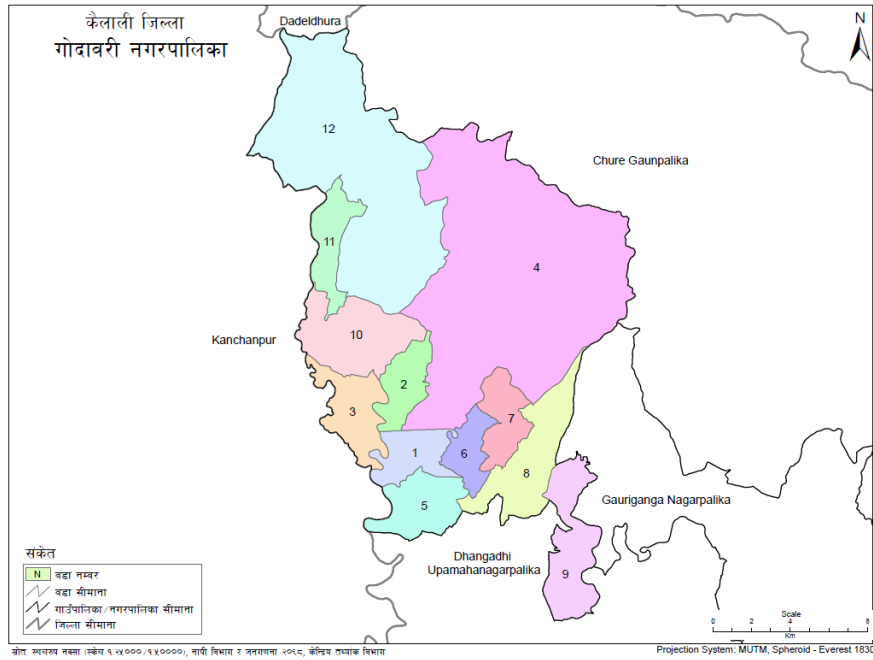

नगर वस्तुगत पार्श्वचित्र, गोदावरी, २०७४

(Municipal Profile of Godavari Municipality, 2074)

गोदावरी, कैलाली
२०७४, आषाढ

भूमिका

तथ्याङ्क नै सूचनाको आधार हो । सूचना नै विकाश निर्माणको पूर्वाधार हो । भरपर्दो तथ्याङ्कले योजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन र नियन्त्रण कार्यलाई प्रभावकारी तुल्याउन सकिन्छ ।

तथ्याङ्क ऐन, २०१५ अनुसार केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, तथ्याङ्क सङ्कलन, भण्डारण, प्रशोधन तथा प्रकाशन गर्ने एक आधिकारिक सरकारी निकाय हो । साथै अन्य सरकारी निकायहरूबाट सञ्चालन हुने तथ्याङ्क गतिविधिहरूको समन्वय गरी तथ्याङ्कीय प्रणालीमा एकरूपता ल्याउने जिम्मा केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागलाई प्राप्त छ । तसर्थ यसैलाई केन्द्र विन्दुमा राखी जनगणना २०६८ लगायत नगरपालिका तथा जिल्लामा प्राप्त हुने ताजा सूचना तथा तथ्यांकलाई आधार मानी गोदावरी नगरपालिकाका विभिन्न क्षेत्रहरू जस्तै भूगोल, राजनीति, जनसंख्या, कृषि, शिक्षा, नेपाल मानव विकाश, आदिको वर्तमान अवस्थालाई प्रस्तुत गर्ने प्रयास भएको छ ।

प्राथमिक तथा द्वितीय स्रोतमार्फत सम्बन्धित क्षेत्रको तथ्याङ्क संकलन गरी **“गोदावरी नगरपालिकाको नगर पार्श्वचित्र २०७४ (Municipal Profile of the Godavari Municipality, 2074)”** तयार गरिएको छ । तथ्याङ्क प्रस्तुतीलाई सरल, सहज र स्पष्ट पार्नका लागि एवं तथ्याङ्कको अर्थको मर्मलाई ध्यानमा राखेर साभार गरिएका विषयवस्तुहरूमा साभार गरिएको भाषाको प्रयोग गरिएको छ । अझ वढी विस्तृत विवरणहरू समेट्न नसकिएता पनि गोदावरी नगरपालिकाको जानकारी राख्न चाहनुहुने सबैलाई मद्दत पुर्याउने विश्वास लिइएको छ ।

प्रतिवेदन तयारीमा उत्साहका साथ लागिपर्ने यस कार्यालयका सम्पूर्ण कर्मचारी एवं प्रकाशनमा आवश्यक तथ्याङ्क उपलब्ध गराई सहयोग पुर्याउनु हुने यस नगरपालिका र जिल्लाका सरकारी तथा गैर सरकारी कार्यालयका कार्यालय प्रमुख प्रति धन्यवाद दिन चाहन्छु । यसैगरी यस पुस्तिका तयार गर्ने क्रममा आ-आफ्नो क्षेत्रबाट सक्दो सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरूलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु ।

.....

मोहन मरासिनी
(कार्यकारी अधिकृत)

विषय सूचि

भूमिका	२
तालिकाहरुको विवरण.....	५
परिच्छेद – १: नगर पार्श्वचित्र भूमिका	७
१.१. पृष्ठभूमि	७
१.२. उद्देश्य	७
१.३. अध्ययन विधि	८
१.४. अध्ययनको सिमा	८
परिच्छेद – २: नगर पार्श्वचित्र.....	९
२.१. नगरको पचिय	९
२.१.१. भौगोलिक अवस्थिति तथा क्षेत्रफल	९
२.१.२ नगरको प्रसासनिक विभाजन	१०
२.१.३ हावापानी	१०
२.१.४ वर्षा	११
२.१.५ भू-उपयोग सम्बन्धी विवरण	१२
२.१.६ माटोको बनावट र उर्वराशक्ति	१३
२.१.७ भू-क्षय सम्भावित क्षेत्र	१४
२.१.८ मुख्य नदीहरु तथा खोला	१४
२.१.९ धार्मिक तथा पर्यटकिय स्थलहरु	१४
२.१.१० बजार	१४
२.१.११ प्रमुख वस्तिहरु	१५
२.२ जनसांख्यिक विवरण	१७
२.२.१. वडा अनुसार जनसंख्या	१९
२.२.२ उमेरसमूह अनुसार जनसंख्या	१९
२.२.३ आर्थिक रुपले सकृय जनसंख्या	२०
२.२.४ जातजाति अनुसार जनसंख्या	२१
२.२.५ भाषाको आधारमा जनसंख्याको विवरण	२१
२.२.६ घरको बनावटको प्रकार	२२
परिच्छेद – ३: आर्थिक विकास	२३
३. आर्थिक अवस्था	२३
३.१ आर्थिक अवस्था तथा रोजगारी	२३
३.२ मुख्य उत्पादन	२५
३.३ मुख्य कृषि उत्पादन तथा पशु व्यवशाय	२९
३.४ उत्पादन एवं खाद्यान्न आपूर्ति तथा घरको अवस्था	३१
३.५ वाली पात्रो(Crop Calender)	३२
३.६ वालीमा लाग्ने मुख्य रोगहरु	३३
३.७ पशु सेवा सम्बन्धि विवरण	३४
३.८ पशुपालन सम्बन्धि विवरण	३५
३.९ पशुमा लाग्ने मुख्य रोगहरु	३६
३.१० पशु सेवासंग सम्बन्धित समूहहरुको विवरण	३७
३.११ सिंचाई	३८
३. १२ वित्तिय व्यवशाय	४४
३. १३ होटेल तथा लज	४९

३.१४ उद्योग धन्धाहरु.....	५२
परिच्छेद - ४: सामाजिक विकास	६०
४. सामाजिक अवस्था.....	६०
४.१ शिक्षा.....	६०
४.१.१ विद्यालयको विवरण (सरकारी तथा निजी दुवै)	७१
४.२ स्वास्थ्य	८३
४.३ महिला तथा बालबालिका.....	९५
४.४ अपाङ्गताको अवस्था	१०२
परिच्छेद - ५: भौतिक पूर्वाधार विकास	११५
५. भौतिक पूर्वाधार	११५
५.१ यातायात.....	११५
५.२ सडक यातायात तथा बजार केन्द्र	११६
५.३ शहरीकरणको स्वरूप	१२२
५.४ विद्युत सेवा र संचार.....	१२८
५.५ खाना पकाउन इन्धनको प्रयोग	१३५
५.६ सूचना, संचार र विज्ञान प्रविधि	१४१
५.७ खानेपानीको स्रोत.....	१४८
५.८ सरसफाई तथा वातावरणीय स्वास्थ्य	१५४
परिच्छेद - ६: वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	१६१
६. वन तथा वातावरण.....	१६१
६.१ वन जंगल.....	१६२
६.१ वन क्षेत्र तथा सामुदायिक/कवुलियति वनको विवरण	१६२
६.२ सामुदायिक वन सम्बन्धि विवरण	१६६
६.३ वन्यजन्तु सम्बन्धि विवरण	१७१
६.५ वन अतिक्रमण.....	१७५
६.६ भू-व्यस्थापन र संवेदनशिलताको अवस्था.....	१७८
परिच्छेद - ७: संस्थागत विकास	१८३
७. संस्थागत विकास सम्बन्धि व्यवस्था.....	१८३

तालिकाहरुको विवरण

तालिका नं.	तालिका विवरण
तालिका नं. २.१	: गोदावरी नगरपालिकाको प्रसासनिक विभाजन
तालिका नं. २.२	: वर्षा सम्बन्धि मौसम केन्द्रको अभिलेख, १९८४-२०१२
तालिका नं. २.३	: गोदावरी नगरपालिकाको भू-उपयोग सम्बन्धी विवरण
तालिका नं. २.४	: गोदावरी नगरपालिकाका प्रमुख टोल तथा वस्तिहरु
तालिका नं. २.५	: जनसंख्या सम्बन्धी विवरण
तालिका नं. २.६	: जनसंख्याको वितरण (वडा अनुसार)
तालिका नं. २.७	: गोदावरी नगरपालिकामा उमेर समूह अनुसार जनसंख्याको अवस्था
तालिका नं. २.८	: गोदावरी नगरपालिकामा आर्थिक रुपले सकृय जनसंख्याको विवरण
तालिका नं. २.९	: मुख्य जातजातिको आधारमा जनसंख्या वितरण
तालिका नं. २.१०	: गोदावरी नगरपालिकामा भाषाको आधारमा जनसंख्याको विवरण
तालिका नं. २.११	: गोदावरी नगरपालिकामा घरको वनावटको प्रकार तथा संख्या
तालिका नं. ३.१	: गोदावरी नगरपालिकाको आर्थिक अवस्था तथा रोजगारीको विवरण
तालिका नं. ३.२	: गोदावरी नगरपालिकाको मूख्य वालि उत्पादनको अवस्था
तालिका नं. ३.३	: गोदावरी नगरपालिकाको मुख्य कृषि उत्पादन तथा पशु व्यवशाय
तालिका नं. ३.४	: गोदावरी नगरपालिकाको उत्पादन एवं खाद्यान्न आपूर्ति तथा घरको अवस्था
तालिका नं. ३.५	: गोदावरी नगरपालिकामा वाली पात्रोको स्थिति
तालिका नं. ३.६	: गोदावरी नगरपालिकाका वालीमा लाग्ने मूख्य रोगहरु
तालिका नं. ३.७	: गोदावरी नगरपालिकामा पशु सेवा सम्बन्धि विवरण
तालिका नं. ३.८	: गोदावरी नगरपालिकामा गाई, भैसी तथा वाखा सम्बन्धि विवरण
तालिका नं. ३.९	: गोदावरी नगरपालिकामा पशूमा लाग्ने मूख्य रोगहरु
तालिका नं. ३.१०	: गोदावरी नगरपालिकामा पशू सेवासंग सम्बन्धित समूहहरुको विवरण
तालिका नं. ३.११	: गोदावरी नगरपालिकामा सिंचाई सुविधायुक्त क्षेत्रहरु
तालिका नं. ३.१२	: गोदावरी नगरपालिकामा वित्तिय व्यवशाय सम्बन्धि विवरण
तालिका नं. ३.१३	: गोदावरी नगरपालिकामा सहकारी सम्बन्धि विवरण
तालिका नं. ३.१४	: गोदावरी नगरपालिकामा होटेल तथा लज सम्बन्धि विवरण
तालिका नं. ३.१५	: गोदावरी नगरपालिकामा उद्योग धन्धाहरु सम्बन्धि विवरण
तालिका नं. ३.१६	: गोदावरी नगरपालिकामा पर्यटन सम्बन्धि विवरण
तालिका नं. ४.१	: गोदावरी नगरपालिकाको आधारभूत शैक्षिक सूचक
तालिका नं. ४.२	: गोदावरी नगरपालिकाको शैक्षिक विवरण
तालिका नं. ४.३	: विद्यालयको विवरण (सरकारी तथा निजी दुवै)
तालिका नं. ४.४	: गोदावरी नगरपालिकाका विद्यालयहरुमा भौतिक सुविधाहरुको विवरण
तालिका नं. ४.५	: गोदावरी नगरपालिकामा भिन्न क्षमता भएका बालबालिकाहरुलाई शिक्षाको सुविधा
तालिका नं. ४.६	: गोदावरी नगरपालिकाका वासिन्दाहरुको औषत आयु
तालिका नं. ४.७	: गोदावरी नगरपालिकामा आधारभूत स्वास्थ्य अवस्था
तालिका नं. ४.८	: गोदावरी नगरपालिकामा स्वास्थ्यकर्मिहरुको विवरण
तालिका नं. ४.९	: गोदावरी नगरपालिकामा स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित अन्य सेवाहरुको विवरण
तालिका नं. १०	: गोदावरी नगरपालिकामा महिलाहरुको अवस्था
तालिका नं. ४.११	: गोदावरी नगरपालिकामा अपाङ्गताको अवस्था
तालिका नं. ४.१२	: गोदावरी नगरपालिकामा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि विवरण

तालिका नं.	तालिका विवरण
तालिका नं. ५.१	: गोदावरी नगरपालिकामा सडकको अवस्था
तालिका नं. ५.२	: गोदावरी नगरपालिकामा सडक यातायात तथा बजार केन्द्रको अवस्था
तालिका नं. ५.३	: गोदावरी नगरपालिकामा शहरीकरणको स्वरूप
तालिका नं. ५.४	: गोदावरी नगरपालिकामा विद्युतीकरणसम्बन्धी आधारभूत सूचकहरू
तालिका नं. ५.५	: गोदावरी नगरपालिकामा विद्युत सेवा र संचार सम्बन्ध अवस्था
तालिका नं. ५.६	: गोदावरी नगरपालिकामा खाना पकाउने इन्धनको प्रयोग
तालिका नं. ५.७	: गोदावरी नगरपालिकामा रेडियो सेवाको सुविधा
तालिका नं. ५.८	: गोदावरी नगरपालिकामा पत्रपत्रिका
तालिका नं. ५.९	: गोदावरी नगरपालिकामा खानेपानीको स्रोत
तालिका नं. ५.१०	: गोदावरी नगरपालिकामा सरसफाई तथा वातावरणीय स्वास्थ्य
तालिका नं. ६.१	: गोदावरी नगरपालिकामा सामुदायिक वनको क्षेत्रफल, संलग्न घरपरिवार र लाभान्वित जनसंख्या
तालिका नं. ६.२	: गोदावरी नगरपालिकामा वन क्षेत्र तथा सामुदायिक/कवुलियति वनको विवरण
तालिका नं. ६.३	: गोदावरी नगरपालिकामा सामुदायिक वन सम्बन्धि विवरण
तालिका नं. ६.४	: गोदावरी नगरपालिकामा वन्यजन्तु सम्बन्धि विवरण
तालिका नं. ६.५	: भूसंरक्षणसम्बन्धी आधारभूत सूचक
तालिका नं. ६.६	: गोदावरी नगरपालिकामा भू-व्यस्थापन र संवेदनशिलताको अवस्था

परिच्छेद-१: नगर पार्श्वचित्र भूमिका

१.१. पृष्ठभूमि

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ र स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली २०५६ मा व्यवस्था भए बमोजिम नगरपालिकाहरूले नगर विकासको निमित्त नगर क्षेत्र भित्रको तथ्याङ्क संकलन गरि समग्र नगरपालिकाको अवस्था तथा वस्तुस्थिति झल्कने गरि नगर पार्श्वचित्र तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था भए अनुसार गोदावरी नगरपालिका कार्यालयले “गोदावरी नगरपालिकाको नगर पार्श्वचित्र २०७४ (Municipal Profile of the Godavari Municipality, 2074)” तयार पारेको हो ।

भरपर्दो र सहि तथ्याङ्किय आधार नै वैज्ञानिक योजना पद्धतिको जग हो । नगर पार्श्वचित्र तयारीमा जति बढि र भरपर्दो तथ्याङ्क र सुचनामा आधारित हुन सक्थ्यो त्यति नै बढि वस्तुपरक र वैज्ञानिक हुन सक्दछ । यस वस्तुनिष्ठ तथ्यलाई महशुस गरि नगर स्तरिय योजना तर्जुमा प्रक्रियालाई सहयोगी भूमिकाको रुपमा अगाडि बढाउनका लागि जनगणना २०६८, नगर क्षेत्र भित्र रहेका विषयगत कार्यालयबाट प्राप्त सुचना लगायत गैर सरकारी संघ संस्थाहरूको सुचना तथा तथ्यांक संकलन गरि नगर पार्श्वचित्र तयार पार्ने जमर्को गरिएको छ । गोदावरी नगरपालिकाको नगर पार्श्वचित्रले नगरपालिकाको विकास योजनाको लागि नयाँ विकासका सम्भावनाहरूको खोज, अध्ययन, अनुसन्धान एवं विश्लेषणको लागि सहयोग गर्ने छ । यस पार्श्वचित्रले राष्ट्रिय योजना आयोगले तयार गर्ने राष्ट्रिय योजनाको नीति र कार्यक्रमहरूलाई समेट्दै नगर भित्र रहेका मौजुदा स्रोत र साधनहरूलाई परिचालन गर्दै लैजान नगर विकास योजना तर्जुमा गर्ने प्रकृया सगै विकास योजनाहरूको अनुगमन तथा मुल्यांकन प्रकृत्यामा तथ्यांक र सुचनाका माध्यमद्वारा आधारभुत जग वसाल्ने काम गर्ने आशा गरिएको छ र सोही अनुसार नगरको वस्तुस्थिति चित्रण तथा विश्लेषण दस्तावेज तयार गरिएको छ ।

१.२. उद्देश्य

गोदावरी नगर वस्तुस्थिति चित्रण तथा पार्श्वचित्रले नगरपालिकाको स्थितिको बोध मात्र नगरी भविष्यमा तय गरिने जुनसुकै योजना तथा कार्यक्रमको निर्माण संगै कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मुल्यांकन प्रणाली जस्ता कुराहरूको पनि लेखाजोखा गर्न सक्नेछ भन्ने नै यसको मुल उद्देश्य रहेको छ । नगर पार्श्वचित्रका अन्य विशिष्ट उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका छन्:

- नगरपालिकाको चिनारी गराई विद्यमान अवस्थाहरूको तथ्य चित्रण गर्ने ।
- नगरभित्रको स्रोत साधनहरूको समष्टिगत विवरण प्रस्तुत गर्ने ।
- नगरको दिर्घकालीन योजना तथा नीति निर्माण गर्न सहयोग पुर्‍याउने ।
- नगरको पार्श्वचित्र तयार पश्चात आवधिक नगर विकास योजना निर्माण गर्न मार्ग निर्देश गर्ने ।

- नगरको अध्ययन अनुसन्धान गर्ने अनुसन्धानकर्ता, योजनाकार, संघसंस्था एवं नगरको विकासमा जिज्ञासा राख्ने व्यक्तिहरुलाई महत्वपूर्ण क्षेत्र, सम्भावना र समस्याहरुको बारेमा अवगत गराउने सामाग्रीको रुपमा प्रस्तुत गर्ने ।

१.३. अध्ययन विधि

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५, स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६ तथा आवधिक नगर विकास योजना तर्जुमा सम्बन्धी निर्देशिकाको पूर्ण अनुशरण गरी नगर पार्श्वचित्र तयार गरिएको छ । नगर पार्श्वचित्र तयार गर्न निम्न अध्ययन विधिहरु अवलम्बन गरिएको छ ।

१. नगर पार्श्वचित्र तयार गर्दा संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले तयार पारिएको ढाँचा बमोजिम तथ्यांक संकलनका लागि विभिन्न फर्म्याट र चेकलिष्टहरु तयार गरी तथ्यांक संकलन गरिएको छ ।
२. राष्ट्रिय जनगणना २०६८, जि.वि.स., विषयगत कार्यालय तथा विभिन्न संघसंस्थाहरुबाट उपलब्ध भएका तथ्यांक तथा विवरणहरु संकलन गरिएको छ ।
३. नगरपालिकामा रहेका सुचना तथा तथ्यांक, अभिलेख, प्रकाशन एवं प्रतिवेदनहरुको तथ्यांक समावेश गरिएको छ ।
४. सम्बन्धीत सबै विषयगत निकायहरु एवं साभेदारहरु संग समय समयमा तथ्यांकको वास्तविकताको सन्दर्भका बारेमा छलफल गरि तथा विषयगत कार्यालयहरु वाट प्राप्त उपयुक्त सुचना लगायत विवरण समावेश गरिएको छ ।
५. अन्य प्रकाशित प्रकाशन एवं प्रतिवेदनहरुको लेखन ढाँचालाई पनि आधार लिई प्रतिवेदन लेखनको स्वरुप तयार गरि गोदावरी नगरपालिकाको अन्तिम नगर पार्श्वचित्र तयार गरिएको छ ।

१.४. अध्ययनको सिमा

गोदावरी नगरपालिकाको नगर पार्श्वचित्र तयार गर्दा प्रयोग गरिएका आवश्यक तथ्यांकहरुको श्रोत र आधार वर्ष खुलाउन अधिकतम प्रयत्न गरिएको छ भने अर्को तर्फ राष्ट्रिय जनगणना २०६८, जिल्ला तथा नगरपालिका भित्र रहेका विभिन्न कार्यालयहरुले प्रकाशन गरेका पुस्तक तथा बार्षिक प्रतिवेदनहरु लगायत जि.आई.एस. प्रविधी आदिको तथ्यांकिय आधारको सिमामा रहि नगर पार्श्वचित्र तयार गरिएको छ । कतिपय व्यवहारिक कठिनाईका कारण आवश्यक पर्ने सबै क्षेत्रको पर्याप्त तथ्यांक तथा सूचनाहरु प्राप्त गर्न नसकिएमा छलफलको माध्यमलाई पनि सुचना संकलनको श्रोतको रुपमा उपयोग गरिएको छ । यसरी तयार गरिएको नगर पार्श्वचित्रमा आँउदा दिनहरुमा थपिन सक्ने तथ्यांक तथा सूचनाहरु समय क्रममा अद्यावधिक गर्दै लैजानु पर्ने हुन जान्छ, जसलाई आँउदा वर्षहरुमा समिक्षा गरि आवश्यकता अनुसार अद्यावधिक गरिने छ ।

२.१. नगरको पचिय

सात (७) नम्बर प्रदेशमा अवस्थित गोदावरी नगरपालिका कैलालि जिल्लाको मध्यपश्चिम भागमा अवस्थित रहेको छ । विगत २०७१ जेष्ठ ४ गते साविकको अत्तरिया, मालाखेति, श्रीपुर र गेटा गाउँविकास समितिलाई मिलाई अत्तरिया नगरपालिकाको निर्माण गरिएको थियो । तथापि २०७३ फाल्गुन २८ गते प्रकाशित राजपत्रका आधारमा साविकको अत्तरिया नगरपालिकामा गोदावरी गाउँ विकास समितिलाई समेत मिलाएको र साविक अत्तरिया नगरपालिकाको वार्ड नं. ९, १० र ११ लाई छोडी हालको गोदावरी नगरपालिकाको निर्माण गरिएको हो ।

गोदावरी एक धार्मिक महत्व बोकेको क्षेत्र मानिन्छ । यो क्षेत्र हिन्दुहरुको विश्वासको आधार रहेको पवित्र नदी गोदावरीवाट सिंचित रहेको छ । परापूर्व कालमा हिन्दु धर्मका प्रख्यात ऋषि गौतमले यसै क्षेत्रमा तपस्या गरि ज्ञान आर्जन गरेको साथै द्वापर यूगमा भगवान श्रीकृष्ण, भिष्मपितामहः तथा पांच पाण्डव जस्ता तपस्वीहरु समेत यस क्षेत्रको विचरण गरि यसै पवित्र गोदावरी नदीमा स्नान गरि ज्ञान समेत हासिल गरेको विश्वास गरिन्छ । जस्को संभ्रना स्वरुप हरेक वर्ष यस क्षेत्रमा मकर सक्रांतिमा मेला समेत लाग्ने गरेको छ ।

गोदावरी नगरपालिकाको प्रमुख व्यापारिक केन्द्र अत्तरिया बजार पूर्व पश्चिम राजमार्ग र ७ नम्बर प्रदेशको उत्तर दक्षिण भागलाई जोडने भिमदत्त राजमार्गको संगमस्थलमा अवस्थित रहेको छ भने यो नगरपालिका ७ नम्बर प्रदेशको विशेषगरि पहाडी जिल्लाहरुमा जाने स्थल मार्गको द्वारपनि मानिन्छ । चुरे पर्वत श्रृंखलाको काखमा रहेको यो नगरपालिका जिल्लाको सदरमुकाम धनगढी बजारवाट १५ कि.मि. उत्तर र नेपाल भारत सिमानावाट २५ कि.मि उत्तरमा अवस्थित छ । साथै नेपालको पश्चिमी सिमाना गड्ढाचौकि र दक्षिणी सिमाना गौरीफन्टा जाने मार्ग समेत यहि नगरपालिकाको केन्द्र अत्तरिया बजार हो, जो गोदावरी नगरपालिकाको प्रमुख सेवा केन्द्रको रुपमा समेत रहेको छ ।

२.१.१. भौगोलिक अवस्थिति तथा क्षेत्रफल

- अक्षांस : २८° ८१' उत्तरदेखी २८° ९२' उत्तर सम्म
- देशान्तर : ८०° ५५' पूर्वदेखी ८०° ८' पूर्व सम्म
- क्षेत्रफल : ३०८.६३ वर्ग कि.मि.
- हावापानी : उष्ण देखि समशितोष्ण सम्म

यस नगरपालिकाको उत्तरी भुभागमा डाँडाकाँडा रहेका छन भने दक्षिणी भागमा तराईको भुवनोट रहेको छ । हावापानीको हिसावले यस नगरपालिकाको फाँटमा उष्ण खालको हावापानी पाईन्छ भने अन्य भुभागमा समशितोष्ण खालको हावापानी रहेको छ । कृषि उत्पादनका हिसावले सबै खाले कृषिवालीको उत्पादन हुनुका साथै फलफुलका लागि पनि उत्तिकै उत्पादनमुलक तथा योग्य रहेको छ । वर्तमान समयमा शहरीकरणको चापले कृषिक्षेत्र आवासमा परिणत भै रहेको अवस्था छ । तथापी, विशिष्टकृत रुपमा हेर्दा गोदावरी नगरपालिकाकामा यातायातको पूर्ण विकास भएको तथा दक्षिण तर्फ जिल्लाको सदरमुकाम धनगढी र भारतिय सिमाना गौरिफन्टा संग जोडिएको र पश्चिम क्षेत्रमा प्रमुख व्यापारिक सहर महेन्द्रनगर अवस्थित रहेको छ, जहांवाट पश्चिमी नाका समेत निकट दुरीमा रहेको छ । भौगोलिक वनावट अनुसार यस नगरपालिकालाई तीन भागमा विभाजन गर्न सकिन्छ ।

(क) तराईको समथर भूमी

(ख) भावर प्रदेश

(ग) चुरे पर्वत श्रेणी

नगरपालिकाको उत्तर क्षेत्र भावर क्षेत्र र चुरे पर्वत श्रृङ्खलामा पर्ने भएकोले यस क्षेत्रमा जनसंख्याको खासै चाप नरहेको देखिन्छ । चुरे श्रृङ्खला भू-बनोटको आधारमा वस्ती वस्ने योग्य देखिदैन । नगरपालिकाको कूल भूभाग मध्ये अधिकांश भू-भाग (करीब ७० प्रतिशत) औषत १ डिग्री भन्दा कम भिरालो भएको क्षेत्रले ढाकेको छ भने चुरे क्षेत्रमा जमिन १२३१ मिटर उचाईसम्म उठेको छ । भौगर्भिक रूपमा चुरे पहाडको उत्तरी मोहडा सामान्य भिरालो छ भने दक्षिण मोहडा अति भिरालो छ । तराईको भू-भाग १२७ मिटर देखि २७५ मिटर उचाईको बीचमा रहेको छ । यस नगरपालिकाको केन्द्र अत्तरिया बजार समुद्र सतह भन्दा १४९ मिटर उचाईमा रहेको छ ।

२.१.२ नगरको प्रसासनिक विभाजन

- पूर्वमा गौरीगंगा न.पा. र चुरे गाउँपालिका,
- पश्चिम: कन्चनपुर जिल्ला,
- उत्तर: चुरे गाउँपालिका, र
- दक्षिण: धनगढी उपमहानगरपालिका पर्दछन् ।
- जम्मा वार्ड संख्या: १२
- समावेश भएका गाविस तथा नपाका वार्डहरू: साविकको अत्तरिया नगरपालिकाका १, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, १२, र १३ वार्डहरू र गोदावरी गाविस समेत
- केन्द्र: साविकको अत्तरिया नगरपालिका कार्यालय

तालिका नं. २.१: गोदावरी नगरपालिकाको प्रसासनिक विभाजन

समावेश भएका गाविस तथा नपाका वार्डहरू	साविकका वार्ड नं.हरू	हालको वार्ड नं.हरू	कैफियत
अत्तरिया नगरपालिका	१३	१	
अत्तरिया नगरपालिका	४	२	
अत्तरिया नगरपालिका	२	३	
अत्तरिया नगरपालिका	३	४	
गोदावरी गाविस	८		
अत्तरिया नगरपालिका	१२	५	
अत्तरिया नगरपालिका	५	६	
अत्तरिया नगरपालिका	६	७	
अत्तरिया नगरपालिका	७	८	
अत्तरिया नगरपालिका	८	९	
अत्तरिया नगरपालिका	१	१०	
गोदावरी गाविस	३		
गोदावरी गाविस	१, २, ४, ५	११	
गोदावरी गाविस	६, ७, ९	१२	

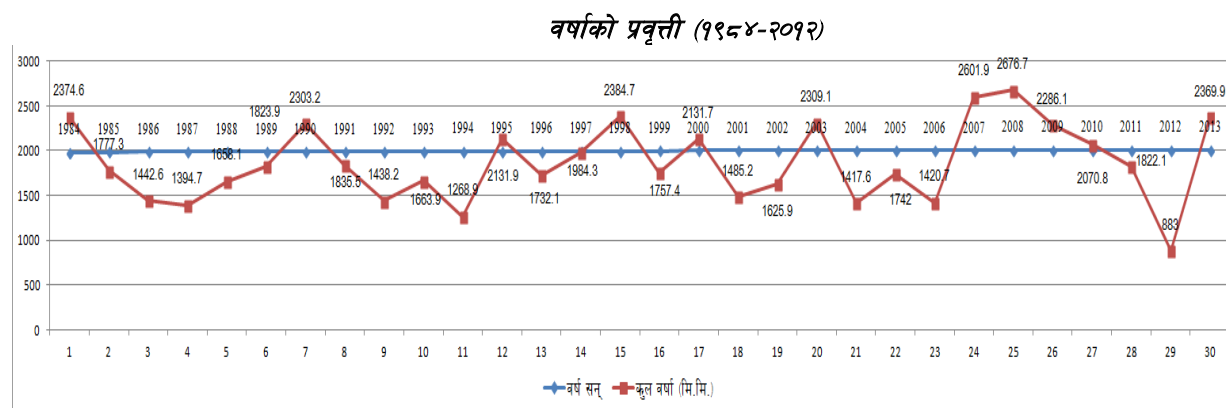
२.१.३ हावापानी

समुद्र सतहबाट १२७-१७० मिटर सम्मको उचाईमा रहेको यस नगरपालिकाको विस्तार चुरेको पहाडी क्षेत्र र तराई क्षेत्र दुवैमा भएको हुँदा यहाँ हावापानीको विविधता हुनु स्वभाविकै हो । उत्तरमा चुरे पर्वत श्रृङ्खला अन्तर्गतको पहाडी भूभाग तथा दक्षिणी भेगमा समथर तराई फाँट रहेको हुँदा

पहाडी र तराई क्षेत्रको उचाइगत भिन्नताका कारण यहाँ फरक फरक किसिमको हावापानी पाइन्छ । तराई क्षेत्रमा गर्मी महिनामा बढी गर्मी हुने र जाडो महिनामा बढी जाडो हुने उष्ण हावापानी रहेको छ भने पहाडी क्षेत्रमा समशीतोष्ण किसिमको हावापानी रहेको छ । तराई क्षेत्रमा अधिकतम तापक्रम ४६ डिग्री सेल्सियस सम्म पुग्दछ भने जाडो महिनामा न्यूनतम तापक्रम ५ डिग्री सेल्सियस सम्म तल भर्दछ । हिउँदको समयमा राम्रोसंग घाम नलाग्ने र हुस्सुको अत्यधिक प्रभावले शीतलहर चलि अति जाडो हुने गर्दछ । गर्मी याममा अत्यधिक गर्मी हुने र चैत्र वैशाख महिनामा लु समेत चल्ने गर्दछ ।

२.१.४ वर्षा

मौसम विज्ञान विभागको सन् १९८४-२०१३ सम्मको ३० वर्षको अभिलेखअनुसार अध्ययन गर्दा यहाँ औसत वार्षिक वर्षा १८६०.४७ मि.मि. रहेको छ । औसतमा वर्षात्को मात्रा घट्दै गएको देखिन्छ । वर्षामा आएको गत ३० वर्षको परिवर्तनको प्रवृत्ति देहायअनुसार रेखाचित्रमार्फत् प्रस्तुत गरिएको छ

तालिका २.२: वर्षा सम्बन्धि मौसम केन्द्रको अभिलेख, १९८४-२०१२

वर्षा सन्	जन.	फ.	मार्च	अ.	मे	जुन	जुलाइ	अगष्ट	सेप्टे.	अ.	नो.	डिसे.	वार्षिक कुल
१९८४	६२.२	४१.८	०	१३.४	५५.३	६२७.३	१०७४	३४३.३	१३७.७	११	०	८.८	२३७५
१९८५	१०.३	०	०	७.५	८८.७	११७.१	३९५.७	४५९.५	४३७.९	२१४.३	०	४६.३	१७७७
१९८६	४.२	३९.९	२.२	६२.९	७६.८	२३२	४९७.६	१९७.२	२२६.५	३६.८	१५	५१.५	१४४३
१९८७	७.२	१६.६	२.७	१५.७	६८.८	१५४	६४८.१	२८२.४	१९३.२	०	०	६	१३९५
१९८८	८.३	२.५	३५.५	२४.६	६४.९	२०६.२	७२८.७	३५०.२	२०७.२	०.५	०	२९.५	१६५८
१९८९	७४.३	१५.३	३१.५	०	११.८	२४८.१	५७०.५	५९२.८	२३५.३	८.३	१६	२०	१८२४
१९९०	०	१३०.४	२७.९	०.८	२६५.२	२०२.९	८६०	४०९.८	३३०.२	०	०	७६	२३०३
१९९१	१५.८	४८.७	२३.५	५१.२	६१.१	१५४.४	३९५.२	५०३.९	५४०.९	०	९.५	३१.३	१८३६
१९९२	१८.४	१८.१	०	९	७०.२	१२७	२९३.२	५४७.४	२७८.६	६८.१	८.२	०	१४३८
१९९३	७.९	१३.१	७२.४	४	४५.३	२०६.७	३५९.४	५४६.५	४०८.६	०	०	०	१६६३.९
१९९४	२३.८	६७.३	०	३२.५	१५.८	२२२.४	३७४.४	५००.१	३२.६	०	०	०	१२६९
१९९५	६२	२५.२	५.६	०	६.४	१९२.२	५८८.४	१०४२	२०६.७	२.३	०.२	१.२	२१३२
१९९६	२०.३	६९.३	२.२	१२.४	१.८	२९९.६	५४५.७	४९७.३	१८१.९	१०१.६	०	०	१७३२
१९९७	२७.६	१३.६	३.८	३९.६	५१.४	१८१.२	६०३.९	५५४.२	२९६.४	४२.१	२३.५	१४७	१९८४

वर्ष सन्	जन.	फ.	मार्च	अ.	मे	जुन	जुलाइ	अगष्ट	सेप्टे.	अ.	नो.	डिसे.	वार्षिक कुल
१९९८	७.२	१२.१	५८.२	७४	४५.१	१६९.८	८५२.५	८४५	२२५.४	९२.५	२.९	०	२३८५
१९९९	२४.६	०	०	०	५४.८	२३७.५	५४६.१	४७८.१	२५५.२	१५३.५	०	७.६	१७५७
२०००	२०.२	३२.५	३.६	५२.३	२०४.५	६२४.१	४३३.१	५६०.४	२०१	०	०	०	२१३२
२००१	१५.६	२.७	५.३	२	११४.५	५४१.१	३४५.२	३६५.१	६४.७	२८	१	०	१४८५
२००२	५६.१	३७.२	०	३०.६	४४.५	४७.८	३७९.४	६२२	३७९.३	२५	२.४	१.६	१६२६
२००३	६६.४	९५.६	४.२	३.८	२५.४	२३१.७	५९५.६	६२८.८	६५२.८	०	१	३.८	२३०९
२००४	१०३.१	५.६	०	४५.६	१२०.६	१६०.६	५१४.६	२७१.१	१६५	३१.४	०	०	१४१८
२००५	३४.८	४२.९	२४	२.६	११.६	२२७.४	६३६.९	३३९.३	४०३.१	०.१	०	१९.३	१७४२
२००६	०	०	२५.६	२५.५	१३४.३	११३.३	५६१.३	३१४.८	२१२.९	२१.८	०	११.२	१४२१
२००७	०.३	१३०	८५.३	१०.६	१२९६	३५८.७	७२५.५	७८६.९	३७२.२	१.६	०	१.२	२६०२
२००८	९.३	१.६	२	६४.८	१२५.३	६३१.१	६७६.१	५६१.६	४७६.९	१२८	०	०	२६७७
२००९	०	७.६	१६.५	६	१६४.६	१११.१	५७५	७४९.३	२२१.७	४२२.२	१२	०.१	२२८६
२०१०	१.९	५१	०	०.२	५८.६	१२८.८	६९३.८	७०९.७	४१६.२	१.४	९	०.२	२०७१
२०११	२	२५	९.४	१०.७	७९.१	२५५.९	५५७.८	५५०.६	३३१.४	०.२	०	०	१८२२
२०१२	२३	४	१५	५.९	०	५७.१	२७९	४९२.२	०	४.४	०	२.४	८८३
२०१३	५३.४	१०६	०	३.५	४.४	७४५.१	७४९.१	४३१.५	२७६.९	०	०	०	२३७०

स्रोत: ऊर्जा तथा जलवायु परिवर्तन रणनीति, जिविस, कैलाली

२.१.५ भू-उपयोग सम्बन्धी विवरण

गोदावरी नगरपालिकाको वनावट दक्षिणमा तराईको समतल भूभागबाट सुरु भई उत्तरमा चुरे पहाडसम्म फैलिएको हुँदा यो धरातलिय स्वरूप पनि दक्षिणबाट क्रमश उत्तरतिर उठ्दै गएको छ । जमिनको भिरालोपन बढ्दै जाँदा भू-क्षयको संभावनामा पनि वृद्धि हुने भएकोले कतिपय अवस्थामा १८-२० डिग्री भन्दा माथिको भिरालो जमिनको उपयोगलाई नियन्त्रण गर्ने गरेको तथा ५० डिग्री भन्दा माथिको भिरालो जमिनलाई पूर्णरूपमा संरक्षित भूमि (Protected Land)भनी घोषित गर्ने गरेको पाइन्छ । तर यस्तो किसिमको नीति नेपालमा अद्यापी प्रयोगमा नआई सकेको अवस्था छ । नेपालमा परम्परादेखि नै अभ्यास गर्दै आएको आधारमा यस जिल्लाको भू-भागलाई २ वटा वर्गमा विभाजन गरिएको पाइन्छ ।

(क) खेती गर्न सकिने जमिन

(ख) खेती गर्न नसकिने जमिन

प्रथम वर्गको जमिन १°सम्म भिरालोपन र गहिरो माटो भएको जमिन खेतीको लागि अति उत्तम मानिएको छ । यसका अलावा १° देखि ५° सम्म भिरालोपन भएको सामान्य भिरालो जमिन पनि खेतीको लागि उपयुक्त मानिएको छ । त्यस्तै दोस्रो वर्गको जमिन २० सेन्टीमिटर गहिराईसम्म माटो भएको र भिरालोपन ३०° भन्दा कम रहेको अवस्था छ । साथै २० सेन्टीमिटर गहिराईसम्म माटो भएको र भिरालोपन ४०° देखि ५०° सम्म भएको जमिनलाई जलाधार तथा वन्यजन्तु संरक्षणको लागि

उपयुक्त भनी देखाइएको छ । तथापी, यस नगरपालिकाको सम्पूर्ण जमिनको कति कति प्रतिशत कुन श्रेणीमा परेकोछ भन्ने कुराको एकिनका साथ विशेषण गरिएका तथ्याकंहरु उपलब्ध हुन नसकेको अवस्था छ । यस नगरपालिकाको कूल क्षेत्रफल ३०८.६३ व. किमि रहेको छ । जसमध्ये भूउपयोगको विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २.३: गोदावरी नगरपालिकाको भू-उपयोग सम्बन्धी विवरण

सि.न.	भू-उपयोग	क्षेत्रफल (वर्ग कि.)	प्रतिशत
१	कृषि योग्य जमिन	१६९.४५	५४.९०
२	वनले ढाकेको जमिन	८८.१	२८.५५
३	भाडीदार क्षेत्र	३६.८७	११.९५
४	बलौटे क्षेत्र	२.५६	०.८३
५	चरन क्षेत्र	२.१७	०.७०
६	नदी तथा खोला	३.७६	१.२२
७	अन्य	५.७२	१.८५
	जम्मा	३०८.६३	१००.००

स्रोत: टोपोग्राफिक सर्भे डिपार्टमेन्ट, २०७०

२.१.६ माटोको वनावट र उर्वराशक्ति

यस नगरपालिकामा बहुसंख्यक जनभार कृषि पेशामा आश्रित रहेको अवस्था छ । तथापी, यहाँ माटोको बारेमा कुनै ठोस रुपमा सुक्ष्म रुपमा संभाव्यता अध्ययन भएको पाईदैन । चुरे पहाडमा माटोको सतह साह्रै पातलो गरी मुख्य चट्टान माथि रहेको छ जसलाई Ustrorthents भनि वर्गीकृत गरिएको छ जुन मुख्य रुपमा पत्रे चट्टानबाट विकसित भएको हो । पांगो माटो भएको यो संरचना सजिलै बग्ने र भिन्न पि.एच भएको छ । तराई वनमा भएको माटो लाई Ustrorthents / Haplostolls मा वर्गीकृत गरिएको छ । यी माटोहरू बलौटे पांगो देखि चिम्टाइलो बलौटेसम्म रहेका छन् । वर्षातमा चुरेको माटो बगेर तल्लो जलाधार क्षेत्र (तराई) मा बाढी ल्याउन्छ ।

यस नगरपालिकामा कृषि योग्य जमिन ५५ प्रतिशत रहेको छ । जसमध्ये बाह्रै महिना सिंचाई हुने जमिनको क्षेत्रफल करिव १०० वर्ग कि.मि. जति जमीन पर्न आउछ तर सबै कमाण्ड एरिया मध्ये जिल्ला सिंचाई कार्यालयका अनुसार वास्तविक सिंचाई भइरहेको क्षेत्रफल ३०९७ हेक्टर रहेको छ । माटोको हिसावले यस नगरपालिकालाई प्रमुख ३ भागमा बाँड्न सकिन्छ ।

(क) **उत्तरी क्षेत्र :-** पहाडी भू-भाग (चुरे क्षेत्र) रहेको यस क्षेत्रको माटोमा मसिना वालुवा, ढुङ्गा, फोस्रो, रातो माटो पाईन्छ । खास गरी यसप्रकारको माटोमा फलफूलमा सुन्तला, मौसम तथा अन्नमा मकै, फाफर, कोदो आदि फस्टाएको पाईन्छ । यहाँका चट्टानहरु कमजोर (Fragile) छन र तिनीहरु Sand Stone र Conglomerates ले बनेका छन ।

(ख) **मध्य क्षेत्र :-** यो क्षेत्र (पहाडी भू-भागका फेद अर्थात चुरेको फेद) मा ग्राभेल, वालुवा, फुस्रो, रातो हल्का दोमट तथा अलि चिम्टाइलो किसिमको माटो पाईन्छ । अदुवा, फाफर, गहुँ, धान र फलफूलमा निवुवा, कागती आदि फस्टाएको पाईन्छ र यस क्षेत्रको माटो साधारणतया Sandy Loam रहेको छ ।

(ग) दक्षिण क्षेत्र :- समथर भू-भागमा रहेको यो क्षेत्रमा चिम्टाइलो, बलौटे, दोमट, सवै किसिमको माटो पाइने हुनाले उर्वरा शक्ति राम्रो छ । यद्यपि यो क्षेत्रको माटोमा हल्का अम्लिय भएको पाइएको छ तापनि उर्वरा शक्तिमा त्यति असर परेको छैन । अधिकांश सिंचाई सुविधा रहेको यस समथर क्षेत्रमा जमीनहरुको उत्पादन क्षमता ज्यादै राम्रो छ । यहाँका प्रमुख वाली धान, गहुँ तथा नगदे वालीमा तोरी ((लाही) मसुरो, उखु, केरा, आँप, लिच्ची, आलस आदि छन ।

२.१.७ भू-क्षय सम्भावित क्षेत्र

गोदावरी नगरपालिकाको चुरे श्रृङ्खलाको भिरालो जमीनमा पनि खेती गरेको देखिन्छ । गह्वा नवनाई वनफडानी गरी भिरालो जग्गामा खेती गर्ने प्रवृत्ति, जथाभावी रुख काटने कारणबाट यस क्षेत्रमा वढी भू-स्खलन र भू-क्षय हुने गरेको छ । तराईको भू-क्षय हुने ठाँउहरुमा गोदावरी नदी, खुटिया नदी, खैराना नदी तटका वस्तिहरु, भिमदत्त राजमार्ग किनाराका वस्तीहरु आदि प्रमुख छन । वर्षेनी नदीले ठूलो मात्रामा जमिन कटान गरी धनजनको क्षति हुने गरेको पाईन्छ ।

२.१.८ मुख्य नदीहरु तथा खोला

गोदावरी नगरपालिका र यसको आसपास वरपर रहेर बग्ने प्रखुख नदीहरुमा गोदावरी नदी, खुटिया खोला र मोहना नदी, खैराना नदी र अन्य ससाना नदीहरुले यस नगरपालिकामा स्थाई अथवा अस्थायी सिंचाई सुविधा उपलब्ध गराएका छन । मोहना नदी देशकै ठुला नदीमा पर्दछ जस्ले कैलाली जिल्ला र कन्चनपुर जिल्लाको सिमानामालाई छुट्याउने काम गर्दछ ।

२.१.९ धार्मिक तथा पर्यटकिय स्थलहरु

गोदावरी क्षेत्र एक प्रशिद्ध धार्मिक स्थल हुनुको कारण यो क्षेत्र पर्यटनको लागि समेत महत्वपूर्ण बन्दै गएको छ । यद्यपी गोदावरी क्षेत्रको पर्यटकिय महत्वलाई गौमुखी भरना, गोदावरी शिवगंगा मन्दिर, त्रिवेणी धाम, वतासे डांडा जो चुरे पहाडको सवै भन्दा उच्च श्रृंखला मानिन्छ, यहाँबाट कैलाश पर्वतको समेत अवलोकन गर्न सकिन्छ जस्ता महत्पपूर्ण क्षेत्रहरु गोदावरी नगरपालिकामा रहेका छन । तथापी, यो क्षेत्रको पर्यटन व्यवशायको विकास गर्न समग्र ७ नम्बर प्रदेशलाई नै एकिकृत गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ । यस्तै जनस्तरबाट समेत धार्मिक तथा पर्यटनको महत्वलाई अगिंकार गरि यस नगरपालिकाको उत्तरी भेगमा जैविक सम्पदालाई वचाउन तथा समुदायको धार्मिक भावनालाई कदर गरि गाव्सी क्षेत्रमा समैजी मन्दिर, वनदेवी मन्दिर, हनुमान मन्दिर, भगवति मन्दिर, राधास्वामि संत्सग, मानव सेवा धर्म, तथा अत्तरिया क्षेत्रमा बौद्ध गुम्वाको समेत निर्माण गरिएको छ ।

२.१.१० बजार

गोदावरी नगरपालिका क्षेत्रमा मुख्य बजार अन्तर्गत अत्तरिया बजार, श्रीपुर, गोदावरी बजार, बुढीतोला बजार, स्याउली बजार, गेटा बजार रहेका छन । तथापि, अत्तरिया बजार केन्द्र यस नगरपालिका तथा कैलाली जिल्लाकै महत्पपूर्ण व्यापारिक केन्द्रको रुपमा समेत विकसित भई रहेकोछ । अत्तरिया व्यापारिक केन्द्र काठमाण्डौ-धनगढी हवाईमार्गको धावन मार्ग गेटा देखि करिब ८ कि.मि. को

दुरीमा रहेको, यहांबाट देशको राजधानी लगायत अन्य साना तथा ठुला सबै सहरहरूमा बस तथा अन्य सवारीका साधनहरू द्वारा प्रत्यक्ष जोडिएको, अत्याधुनिक तथा सुविधायुक्त विद्यालय तथा कलेज, हस्पिटल, खाद्य समग्री संकलन तथा प्रशोधन, रसायनिक मल उत्पादन, दाना जन्य उद्योग तथा अन्य व्यापारिक गतिविधिहरू र एफ.यम रेडियो (गोदावरी एफ.यम ८७.९ मेघाहर्ज) संचालन समेत भईरहेका छन् ।

यसका अलावा, कृषि बजार केन्द्र समेत अत्तरिया बजार केन्द्रमा स्थापीत भएको छ, जहां करिव ८० वटा व्यापारिक स्टलहरू छन्, जस्का आफ्नै व्यक्तिगत ढुवानीका साधनहरू ट्रक तथा ट्र्याक्टरहरू रहेका छन् भने यहा करिव १००० जना जनशक्तिहरूले प्रत्यक्ष रोजागारी पाईरहेका छन् । यहां संकलन भएका कृषि उत्पादनहरूलाई दैनिक २०० ट्रकहरूले दैनिक धनगढी, कन्चनपुर, टिकापुर वर्दिया, नेपालगंज दाङ, बुटवल तथा काडमाण्डौसम्म निर्यात गर्ने गर्दछन् । साथसाथै, अत्तरिया बजार क्षेत्रमै करिव ९००० लिटर क्षमताको दुग्ध संकलन तथा प्रोसेसिङ्ग केन्द्रको समेत स्थापना गरिएको छ ।

२.१.११ प्रमुख वस्तिहरू

साविकको अत्तरिया नगरपालिका र गोदावरी गाँउ विकास समिति मिलाएर निर्माण गरिएको गोदावरी नगरपालिकामा कूल ८६ वटा प्रमुख टोल वस्तिहरू र ५० वटा भन्दा बढी सहायक वस्तिहरू रहेकाछन् । प्राथमिक तथ्याकंका आधारमा यी टोल वस्तिहरूलाई अंभ परिष्कृत रुपमा छुट्याउन आवश्यक रहेको छ ।

तालिका नं. २.४ : गोदावरी नगरपालिकाका प्रमुख टोल तथा वस्तिहरू

साविकका गाविस	मुख्य टोल	सहायक टोल वस्ति
श्रीपुर गाविस	बड्याहा	बड्याहा, बड्याहा उत्तरटोल
	कुटी कटान	वडेहाकुटी, कटान, कटीकटान
	भुइहेरा	
	स्कूल टोल	मगरटोल, थापाटोल, स्कूलटोल
	टेकुला टोल	
	लालपुर श्रीलंका	
	मभगाँउ	सातघाडी, बचैला, मभगाँउ
	जोनापुर	
	रहरपुर बसन्तपुर	रहरपुर, बसन्तपुर
	लालपुर	लालपुर, रतीटोल, काँडाटोल थारुटोल
	भुमानी भैल नदी	
	हरैयागाँउ	पूर्वकटान, हरैया,काँडागाँउ, खैरनी उत्तरकटान
	कोली कटान	
	स्याउले बजार	
	मभगाँउ कटान	सालघाडी, बचैला,मभगाँउ,उत्तरटोल, स्कूलटोल
	खुटिया टोल	
	जमुनाभाडी	
	फकलपुर	
	श्रीपुर	
मालाखेती गाविस	मालाखेती	मालाखेती, मालाखेती बजार

साविकका गाविस	मुख्य टोल	सहायक टोल वस्ति
	चौकीडाँडा	चौकीडाँडा, कनकौवा
	वेजिया दक्षिण कटान	दक्षिणकटान, वेजीयाकटान
	ढकौवा	
	इटा भट्टी	
	बजुन्याल कटान	
	खमौरा	
	शिवरामपुर	
	दमौरा	
	गेरेपानी टोल	
	तेघरी	
	अत्तरिया	
	दहल	
	बनखेत	
	महरा टोल	महराटोल, केम्लीटोल
	खैराना	
	वास्कोटा	
गोदावरी गाविस	गौडी	
	वागेसाल	वागेसाल, चाकलेखोला
	सीतापुर	
	कटान	रामपुरकटान, खिउडेकटान
	कालिका मन्दिर	
	जानकी चौराहा	चौराहापूर्व, दक्षिणकटान, चौराहाउत्तर,चौराहा दक्षिण, स्वार कटान
	भागेश्वर टोल	
	कालुपुर वस्ती	कृष्णमन्दिर, कालुपुर, वगाडा, भातुहीमाण्डौ, डाडावाग
	विरेन्द्रपुर	
	डाँडावाटा कटान	
	कृष्णमन्दिर आर्दश वस्ती	कृष्णमन्दिर, गणेशपुर, रेगुलेटर, गोदाम
	टुडेला पटकानी	
	विरकाली कलौनी	
	गद्दी टोल	
	टुडेला वस्ती	टुडेला, जनप्रभात, चौर, पूर्वटोल
	कोलमुडा पिपल चौतारा	कोलमुडा, पिपलचौतारा,शान्तीवस्ती, दुर्गावस्ती, डाडावाडा, सोरयास
	फुल वस्ती	
	बुढीतोला	खालडाडा, बुढीतोलानरुवा, नाचनथली, डुप्की, वासपानी
	गोदावरी	रिङने, मल्लोदोगडे,गोदावरीवजार, भ्यागुतेपानी, तल्लोदोगडे, वासपानी, चुनेपानी, सलानीडाडा
	भुरी भावर	
	बन्दगरा वस्ती	मल्लो टाटखोली, तल्लो टाटखोली, वेलपानी, बन्दगडा
	चौकी कुमीभाल	चौकी, कमीभाल
	हलौडे	वड्डीमछली, हलौडे,
	चाप	ताराकोटसिम, मल्लोचाप, पल्लोचाप, तल्लोचाप
	सल्ली वस्ती	सिम, धवरेनी, नाइल, सतली, असुवागडा

साविकका गाविस	मुख्य टोल	सहायक टोल वस्ति
गेटा गाविस	गेटी	आखा अस्पतालटोल, गेटी, नहरटोल, कनचा टोल, सुनाटोल
	मनहरा टोल	
	अत्तरिया	अत्तरियागाँउ, अत्तरियावजार
	लिसो कम्पनी	
	गेटा गाँउ	
	बरवाटा गाँउ	
	माछापालन टोल	
	बिजौरा	
	चैतन्यपुर	
	अलाल कटान	
	वसन्तपुर	वसन्तपुर, भक्तपुर
	सार्की कटान	
	मोहनपुर	
	श्रीलंका गेटा	
	भलारी	
	मुडा टोल	
	राजपुर	
वेलादेवीपुर गाविस	मुरकट्टी	
	धनचौरी	
	सेहरी	
	बल्मी	
	राजीफाँटा	
	वेला	वेला, जोकहीया
	घोडसुवा	
	बास्खेडा	

२.२ जनसांख्यिक विवरण

विकास र व्यवस्थापनको प्रमुख सूचकको रूपमा रहेको जनसंख्याको समाज विकासका लागी महत्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ । देश भित्र उपलब्ध प्राकृतिक तथा कृत्रिम श्रोत र साधनको विवेक र बुद्धिमतापूर्ण तवरले उपयोग गरी विकासको गतिमा तिब्रता दिन मानव पूँजीको आवश्यकता पर्दछ । निष्कृत्य श्रोत साधनहरुको परिचालन र कूशल दक्ष जनशक्तिको निमाणार्थ जनसंख्यालाई एउटा आधार स्तम्भको रूपमा लिन सकिन्छ । प्रति व्यक्ति आय औषत, आयु, जनसंख्या वृद्धिदर र मातृ तथा बाल मृत्युदर साक्षरता तथा जनस्तर जस्ता मानवीय सूचकांकहरुको उपस्थितिमा कुनै पनि देशको आर्थिक तथा सामाजिक विकासको अवस्था आकलन गर्न सकिन्छ ।

देशभित्र उपलब्ध मानवीय साधनको परिचालन गर्ने र यसको समयोचित तथा समूचित विकास गर्नका लागि विगतमा नीति तर्जुमा नगरिएको होईन । तथापी, प्रतिवद्धताका साथ कार्यक्रम संचालन र यसमा जनताको समयोचित सहभागिताको अभावका कारण यसमा सकारात्मक उपलब्धि हासिल भने हुन नसकेको अवस्था छ । हावापानीको भिन्नता, यातायात, व्यापार, उद्योग, पूर्वाधार र अन्य क्षेत्रको

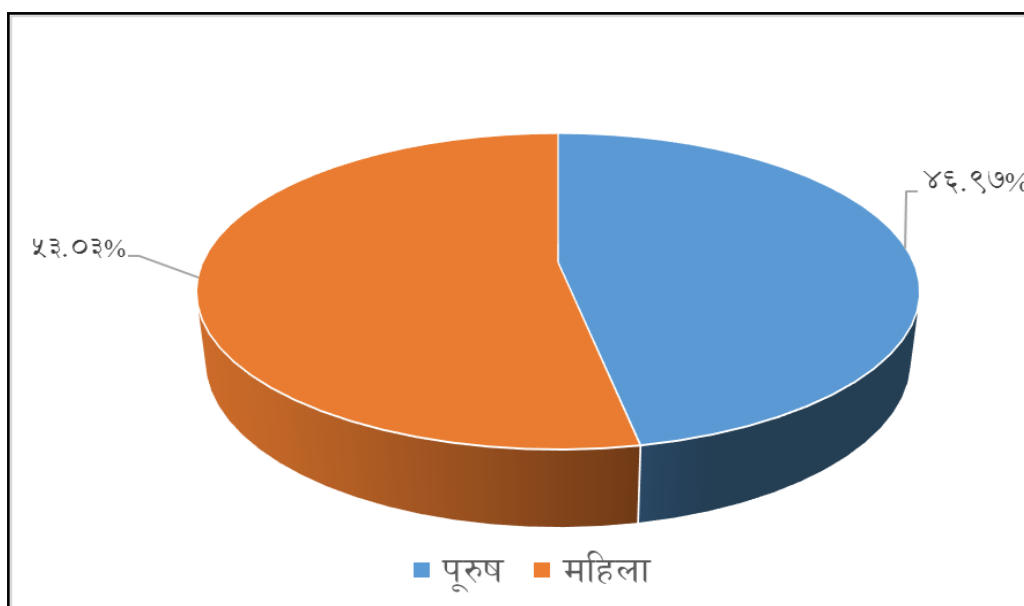
समयोचित विकास तथा विस्तार हुन नसक्नुका साथै मानव संसाधनको विकासका लागि पृथक प्रयासहरूको अभावका कारण यहांको मानवीय संसाधनको समुचीत उपयोग हुन सकिरहेको छैन । व्यवस्थित स्वास्थ्य, शिक्षा, संचार आदि सुविधाहरूको अभाव जस्ता समस्याहरूले कुनै पनि व्यक्तिको आर्थिक स्थितिमा सुधार आउनासाथ शहरी क्षेत्रमा वसाई सर्ने प्रचलनले यहांको मानवीय संसाधन निष्कृत अवस्थामा रहेको प्रतीत हन्छ । यद्यपी, पछिल्ला समयहरूमा यस क्षेत्रमा सुरु भएका केही विकास कार्यहरूले मानवीय संसाधनको क्षेत्रमा आशलाग्दो स्थिति देखापरेको छ ।

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार यस नगरपालिकाको कुल जनसंख्या ७८०१८ जनसंख्या रहेको छ । जहां नगरपालिका क्षेत्र भित्र १४९१५ घरधुरीहरूको बसोबास रहेको छ । कूल ३६६४२ पुरुष रहेका छन् भने ४१३७६ महिलाको जनसंख्या रहेको छ । जनगणना २०६८ अनुसार यस नगरपालिकाको जनसंख्या वृद्धिदर २.२९ रहेको छ। जनसंख्याको विवरणलाई तलको तालिका तथा चार्टमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २.५ : जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

वि.सं.	जनसंख्या				वृद्धिदर (प्रतिशत)	घरधुरी संख्या	गरिविको रेखामुनी रहेको जनसंख्या (प्रतिशत)
	पुरुष	महिला	जम्मा	जिल्लामा रहेको जम्मा जनसंख्याको प्रतिशत			
२०६८	३६६४२	४१३७६	७८०१८	१०.०६	२.२९	१४९१५	अध्ययन नभएको

स्रोत : केन्द्रिय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

२.२.१. वडा अनुसार जनसंख्या

नगरपालिकाको वडागत जनसंख्या तथा वडागत घरधुरीलाई हेर्दा यस नगरपालिकामा भएका १२ वटा वडाको कूल घरधुरी १४९१५ रहेको छ भने पुरुष तथा महिलाको जनसंख्या क्रमस : ३६६४२ तथा ४१३७६ गरी जम्मा जनसंख्या ७८०१८ रहेकोछ । त्यस्तै यस नगरपालिकामा सबै भन्दा न्यून घरधुरी संख्या भएको वडा नं. ११ छ भने जनसंख्याको हिसावले पनि न्यून जनसंख्या भएको वडा नं ११ छ । यसै गरी यस नगरपालिकामा सबै भन्दा उच्च घरधुरी तथा जनसंख्या भएको वडा नं. ४ रहेकोछ । जसलाई तलको तालिका तथा चार्टमा प्रस्तुत गरिएकोछ ।

तालिका नं. २.६ : जनसंख्याको वितरण (वडा अनुसार)

वार्ड नं.	घरधुरी संख्या	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत	पुरुष	प्रतिशत	महिला	प्रतिशत
१	१७२३	११.५५	८५३१	१०.९३	४१३८	११.२९	४३९३	१०.६२
२	१६६२	११.१४	७४३३	९.५३	३६५८	९.९८	३७७५	९.१२
३	१५१९	१०.१८	७५६९	९.७०	३४९३	९.५३	४०७६	९.८५
४	१३९९	९.३८	७५८५	९.७२	३६६६	१०.००	३९१९	९.४७
६	११७७	७.८९	६२३३	७.९९	२८९९	७.९१	३३३४	८.०६
५	१०७५	७.२१	५७६४	७.३९	२७७७	७.५८	२९८७	७.२२
७	८८७	५.९५	४५७१	५.८६	२०४०	५.५७	२५३१	६.१२
८	१२४६	८.३५	७१७४	९.२०	३४६९	९.४७	३७०५	८.९५
९	१०९८	७.३६	६३५९	८.१५	२९६७	८.१०	३३९२	८.२०
१०	११६५	७.८१	६३७७	८.१७	२९५२	८.०६	३४२५	८.२८
११	९६१	६.४४	४९७९	६.३८	२१९६	५.९९	२७८३	६.७३
१२	१००३	६.७२	५४४३	६.९८	२३८७	६.५१	३०५६	७.३९
जम्मा	१४९१५	१००.००	७८०१८	१००.००	३६६४२	१००.००	४१३७६	१००.००

स्रोत : केन्द्रिय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

२.२.२ उमेरसमूह अनुसार जनसंख्या

लिंग र पाँच वर्ष उमेर समूहको जिल्लाको जनसंख्यालाई जनसंख्या तालिका माफत प्रस्तुत गरिएको छ । पाँच वर्ष उमेर समूह मध्ये २५-२९ वर्षको जनसंख्या सबैभन्दा धेरै देखिन्छ भने जिल्लाको कूल जनसंख्याको ठुलो हिस्सा १९ वर्षमुनिको रहेको देखिन्छ । ६० वर्षभन्दा माथिको जनसंख्याको हिस्सा कूल जनसंख्यामा १५.२९ प्रतिशत मात्र रहेको छ । २०-५९ वर्ष उमेर समूहको जनसंख्या कूल जनसंख्याको ५६ प्रतिशतभन्दा बढी भएको हुँदा जिल्लाको समग्र सामाजिक आर्थिक रुपान्तरणमा मानव संसाधनको विकास र परिचालनको भूमिका महत्वपूर्ण हुने देखिन्छ ।

तालिका नं. २.७ : गोदावरी नगरपालिकामा उमेर समूह अनुसार जनसंख्याको अवस्था

सि.नं.	उमेर समूह	जम्मा	महिला	पुरुष
१	०-४	४८६४	२५००	२३६४
२	५-९	५१७६	२६६०	२५१६

सि.नं.	उमेर समूह	जम्मा	महिला	पुरुष
३	१०-१४	६७७६	३४८३	३२९३
४	१५-१९	५०३१	२७८६	२२४५
५	२०-२४	६५६२	४१७३	२३८९
६	२५-२९	७३२१	३७६३	३५५८
७	३०-३४	४२१७	२३६८	१८४९
८	३५-३९	५६५३	२९०६	२७४७
९	४०-४४	५५३५	२८४५	२६९०
१०	४५-४९	४११८	२१९१	१९२७
११	५०-५४	५२७६	२७१२	२५६४
१२	५५-५९	५५५८	२८५७	२७०१
१३	६०-६४	५०६८	२६०५	२४६३
१४	६५-६९	४१९१	२१५४	२०३७
१५	७०-७४	१९२४	९८९	९३५
१६	७५ +	७४८	३८४	३६४
	जम्मा	७८०१८	४१३७६	३६६४२

स्रोत: केन्द्रिय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

२.२.३ आर्थिक रूपले सकृय जनसंख्या

आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या अर्थात आर्थिक आयका लागि काम गर्न सक्ने उमेरका जनसंख्या (१५-६५ वर्ष) ५४३३९ रहेका छन् । यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ । आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको विवरणलाई विश्लेषण गर्दा ५३.७५ प्रतिशत महिलाहरु ४६.२५ पुरुषहरु रहेका छन् । तलको तालिकामा आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २.८ : गोदावरी नगरपालिकामा आर्थिक रूपले सकृय जनसंख्याको विवरण

उमेर समूह	कूल जनसंख्या	कूल जनसंख्याको जम्मा प्रतिशत	कूल महिला	कूल पुरुष	पुरुष तथा महिला दुवैको प्रतिशत	महिला तथा पुरुष दुवैको प्रतिशत
१५-१९	५०३१	९.२६	३०८६	१९४५	६१.३४	३८.६६
२०-२४	६५६२	१२.०८	४१७३	२३८९	६३.५९	३६.४१
२५-२९	७३२१	१३.४७	३४६३	३८५८	४७.३०	५२.७०
३०-३४	४२१७	७.७६	२३६८	१८४९	५६.१५	४३.८५
३५-३९	५६५३	१०.४०	२६०६	३०४७	४६.१०	५३.९०
४०-४४	५५३५	१०.१९	३२४५	२२९०	५८.६३	४१.३७
४५-४९	४११८	७.५८	२४९१	१६२७	६०.४९	३९.५१
५०-५४	५२७६	९.७१	२७१२	२५६४	५१.४०	४८.६०
५५-५९	५५५८	१०.२३	२९५७	२६०१	५३.२०	४६.८०

६०-६४	५०६८	९.३३	२१०५	२९६३	४१.५४	५८.४६
जम्मा	५४३३९		२९२०६	२५१३३	५३.९७	४६.२५

स्रोत: केन्द्रिय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

२.२.४ जातजाति अनुसार जनसंख्या

गोदावरी नगरपालिका जनसंख्याको दृष्टिकोणबाट सानो नगर भए पनि जातजाति तथा संस्कृतिको धरोहरले सम्पन्न नगर हो । यस नगरपालिकामा विभिन्न जातीहरु जस्तै मुसलमान, थारु, क्षेत्री, बाहुन -पहाडी, मगर, कामी, यादव, थकुरी, कुर्मी, चमार/ हरजिन/ राम, दलित अन्य, दमाइ/ढोली, नेवार, धोवी, कथवनियन, दसनामी/सन्यासी, मगर, गुरुङ्ग, कानु, कायस्थ, गरि १७ भन्दा वढी जातजातीको वसोवास रहेको पाइन्छ । जातजातीको जनसंख्याको हिसावले हेर्दा यस नगरपालिकामा सबैभन्दा वढी क्षेत्री (३६ प्रतिशत), ब्राहमण (२४ प्रतिशत), थारु (२२ प्रतिशत), र दलित तथा जनजाती ८/८ प्रतिशत रहेकाछन । । जसलाई तलको तालिका तथा चार्टबाट स्पष्ट पारिएकोछ ।

तालिका नं. २.९ : मुख्य जातजातिको आधारमा जनसंख्या वितरण

क्र.स.	मुख्य जातजातिहरु	पुरुष		महिला		जम्मा	
		जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
१	क्षेत्री	१०६०८	२८.९५	१२,८९६	३१.१७	२३,५०४	३०.१३
२	थारु	७८६१	२१.४५	१०,५०२	२५.३८	१८,३६३	२३.५४
३	ब्राहमण	११७०४	३१.९४	१०,२१२	२४.६८	२१,९१६	२८.०९
४	दलित	३२१०	८.७६	३,९३१	९.५०	७,१४१	९.१५
५	जनजाती	२२३४	६.१०	२,५१०	६.०७	४,७४४	६.०८
६	अन्य	१०२७	२.८०	१३२३	३.२०	२,३५०	३.०१
	जम्मा	३६६४४	१००.००	४१,३७४	१००.००	७८,०१८	१००.००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८, के.त.वि.

२.२.५ भाषाको आधारमा जनसंख्याको विवरण

भाषाको हिसावले पनि यस गोदावरी नगरपालिकामा विभिन्न भाषाभाषीको वसोवास रहेकोछ । अन्य क्षेत्रमन नगरमा जस्तै यस नगरमा पनि नेपाली भाषा बोल्नेको जनसंख्या धेरैछ । जसमा नेपाली बोल्नेको जनसंख्या (४१.०८ प्रतिशत), थारु -२७.८४ प्रतिशत), डोटेली (१८.७० प्रतिशत) रहेका छन । त्यस्तै अन्य भाषाभाषीको जनसंख्या तल दिइएको तालिका उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २.१० : गोदावरी नगरपालिकामा भाषाको आधारमा जनसंख्याको विवरण

क्र.स.	भाषा	पुरुष	प्रतिशत	महिला	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत
१	नेपाली	१५,३३८	४१.८६	१६,७०९	४०.३८	३२,०४७	४१.०८

२	थारु	१०,२०४	२७.८५	११,५१६	२७.८३	२१,७१९	२७.८४
३	डोटेली	६,६६०	१८.१८	७,९२८	१९.१६	१४,५८८	१८.७०
४	अछामी	२,११०	५.७६	२,७७२	६.७०	४,८८२	६.२६
५	मगर	५२९	१.४४	५७०	१.३८	१,०९९	१.४१
६	हिन्दी	३४२	०.९३	३४०	०.८२	६८२	०.८७
७	वाजुरेली	३१०	०.८५	२८३	०.६९	५९३	०.७६
८	मैथली	१६७	०.४६	२००	०.४८	३६८	०.४७
जम्मा		३६,६४२	१००.००	४१,३७६	१००.००	७८,०१८	१००.००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८

२.२.६ घरको वनावटको प्रकार

पहाड तथा तराईका दुवै भौगोलिक स्वरूप मिलेर बनेको यो गोदावरी नगरपालिका स्थानीय तहको पूर्णसंरचनाका बखतमा साविकको अत्तरिया नगरपालिकामा गोदावरी गाविस समेत जोडी गोदावरी नगरपालिकाको निर्माण गरिएको हो । तदनुरूप यो नगरपालिकामा परिष्कृत सहरी समाज र ग्रामिण समाज दुवैको समागम भएको छ । यहाँको घरको वनावटको अवस्थालाई हेर्दा माटो ढुङ्गाको घर, गिट्टी ढुङ्गा र सिमेन्टको घर, आर सि सि पिलरबाट निर्मित घर, काठको पिलर बाट निर्मित घर, अन्य समाग्री प्रयोग गरि निर्मित घरहरु रहेका छन ।

कूल घरधुरी १४९१५ रहेको यस नगरपालिकामा ६३.५४ प्रतिशत घरधुरी माटो, ढुङ्गाबाट बनेकोछ । यातायात तथा आय आर्जको वृद्धी सँगै यस नगरपालिकामा पनि आ सी सी पिलर घर बन्ने क्रम पनि बढेकोछ । जस अनुसार यहाँ १७.७४ प्रतिशत घरधुरीको आर सि सि पिलर घर बनेको छ भने गिट्टी, ढुङ्गा, सिमेन्टको, काठको पिलर भएको तथा अन्य गरी क्रमशः ६.९६ प्रतिशत, ६.८६ प्रतिशत, ३.६८ प्रतिशत तथा बाँकी माटो ढुङ्गाको घर रहेकोछ । जसलाई तलको तालिका मा प्रस्तुत गरिएकोछ ।

तालिका नं. २.११ : गोदावरी नगरपालिकामा घरको वनावटको प्रकार तथा संख्या

घरको वनावट	संख्या	प्रतिशत
माटो, ढुङ्गाको घर	९४७७	६३.५४
गिट्टी, ढुङ्गा, सिमेन्टको घर	१०३८	६.९६
आर सि सि पिलर	२६४६	१७.७४
काठको पिलर	१०२३	६.८६
अन्य	५४९	३.६८
थाहा नभएको	१८२	१.२२
जम्मा	१४९१५	१००

स्रोत : केन्द्रिय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

परिच्छेद – ३: आर्थिक विकास

३. आर्थिक अवस्था

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ का अनुसार गोदावरी नगरपालिकामा कूल जनसंख्याको ६९.६५ प्रतिशत जनसंख्या आर्थिक रुपले सकृय रहेको पाईन्छ जसमध्ये पुरुषतर्फ ५३.७५ प्रतिशत र महिला तर्फ ४६.२५ प्रतिशत जनसंख्या आर्थिक रुपले सक्रम देखिन्छन् । भने ६८.७४ प्रतिशत प्रत्यक्ष रुपले कृषि पेशामा आधारित रहेको पाईन्छ । त्यस्तै विदेशी नोकरी विशेष गरी भारतिय शहरहरुमा केन्द्रित नोकरीमा २६.४५ प्रतिशत जनसंख्या र ११.७४ प्रतिशत जनसंख्या स्वदेशी नोकरीमा केन्द्रित रहेको छ । खाद्य कृषि तथा बजार सेवा विभागको २०१५/१६ को वार्षिक प्रतिवेदन अनुसार नगरपालिका क्षेत्रभित्रको कूल ग्राहस्थ उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान १५.५८ प्रतिशत मात्र रहेको छ भने बाँकि अन्य ८४.४२ प्रतिशत गैर कृषि क्षेत्रको योगदान रहेको छ ।

यस नगरपालिकामा प्रमुख उत्पादन मध्ये धान, मकै, चामल, चिउरा, फर्निचर, चिरानी काठ आदिको बजार पूर्ण प्रतिस्पर्धाको आधारमा रहेको र आन्तरिक र बाह्य जिल्लामा विक्री वितरण हुने गरेको देखिन्छ । आम्दानीको हिसावले यहाँ उत्पादीत वस्तुहरुले जिल्लाको कूल आम्दानीमा नगण्य मात्र योगदान पुर्‍याएको पाईन्छ । आयात तर्फ खाद्यान्न, तरकारी, फलफूल, इन्धन तथा निर्माण सामग्रीहरु आयात गर्ने गरिन्छ ।

३.१ आर्थिक अवस्था तथा रोजगारी

कूल जनसंख्याको ८५.५३ प्रतिशत घरधुरी कृषि पेशामा आवद्ध भएको पाईन्छ । त्यस्तै समाज सेवा ८.५८ प्रतिशत, प्राईभेट संस्थामा नोकरी ८.९० प्रतिशत, सरकारी नोकरी मा ५.५४ प्रतिशत, व्यापारमा ५.५२ प्रतिशत र व्यक्तिगत फर्ममा ५.१५ प्रतिशत जनसंख्या आवद्ध रहेको पाईन्छ । घरेलु उद्योगमा आश्रीत घरपरिवार ७.८० प्रतिशत, दैनिक ज्याला मजदुरीमा आश्रीत जम्मा घरपरिवार २२.३३ प्रतिशत, र रिक्सा तथा ठेला गाढा चलाई जीवनयापन गर्ने जम्मा घरपरिवार १०.२९ प्रतिशत रहेको छ । तलको तालिकामा वार्ड अनुसार आर्थिक अवस्था तथा रोजगारीलाई देखाईएको छ । विस्तृत विवरणका लागि अनुसूची १ मा हेर्नुहोस ।

तालिका नं. ३.१ : गोदावरी नगरपालिकाको आर्थिक अवस्था तथा रोजगारीको विवरण

मुख्य वस्तिहरु	घरधुरी संख्या	पेशामा आवद्ध घरपरिवार												वसोवासको अवस्था (घरधुरी संख्या)		
		कृषि (प्रतिशत)	व्यापार (प्रतिशत)	सरकारी नोकरी (प्रतिशत)	प्राईभेट संस्थामा नोकरी (प्रतिशत)	NGO/INGO df नोकरी (प्रतिशत)	व्यक्तिगत फर्ममा नोकरी (प्रतिशत)	समाज सेवा (प्रतिशत)	वैदेशिक रोजगारी (संख्या)	घरेलु उद्योगमा आश्रित घरपरिवार (प्रतिशत)	दैनिक ज्याला मजदुरीमा आश्रित जम्मा घरपरिवार (प्रतिशत)	रिक्सा तथा ठेला गाढा चलाई जीवनयापन गर्ने जम्मा घरपरिवार (प्रतिशत)	रियल स्टेट व्यवसाय तथा सो काम गरि वसेको संख्या	आफ्नै घरजग्गामा वसोवास गरको घर परिवार (प्रतिशत)	भाडामा वसोवास गरको घरपरिवार (संख्या)	सरकारी जमिनमा अस्थायी वसोवास गरको घरपरिवार (संख्या)
वार्ड नं १	१८६०	८८.५५	११.००	४.०९	६.७३	२.७३	७.१८	१.७३	२९	६.७३	२३.३६	६.१८	०	९७	१८	११
वार्ड नं २	२०१०	७२.०७	११.८६	१३.०७	१९.३६	२१.५०	२८.६४	२५.५०	६९	४६.७१	४४.७१	९६.५७	६४	९६.५	३६	१३
वार्ड नं ३	१७२६	९६.२९	३.२४	५.५९	७.४७	२.७१	९.७१	०.४१	४८	०.४७	२.०६	५.३५	४८	९७.२५	१०	१११
वार्ड नं ४	१८९४	९०.४९	३.६७	४.३०	२.९७	०.५१	१.११	१.९५	९१	०.११	८.०८	१.३५	४०	९८.०५	९१	७०५
वार्ड नं ५	१४००	१२.९१	५.१८	३.१८	१२.५५	१.७३	६.९१	२.२७	४४	११.३६	७.४५	५.००	०	९९.५८८	१३	११२
वार्ड नं ६	११७३	१००.००	९.६७	०.००	१५.३३	०.००	०.००	३.६७	१९०	०	२०.३३	०	०	९५.६६७	०	१२
वार्ड नं ७	७५७	१००	४	०	४.५	०	०	३.५	७७	१	३६.५०	२	४७	९९	०	२
वार्ड नं ८	१२९०	१००	३.५	१५.८	८.२५	०.७५	०.५	३.५	४५२	०.७५	१५.५०	०	२३	९६.९६८	०	०
वार्ड नं ९	९४५	७७.२२	३.००	६.७८	५.००	४.३३	४.४४	३.११	४८	०.३३	३८.४४	५.७८	०	७५.२२	१९	६३९
वार्ड नं १०	१२७२	९७.८०	१.६०	३.८०	३.२०	०.५३	१.२०	३.०७	४५	१.०७	३.६७	०.००	२३	५१.४४	२	१५४
वार्ड नं ११	५२९	९८.५७	५.५७	४.८६	२.४३	२.१४	०.५७	५	१९	०.४३	३७.४३	०.२९	१४	९९.८६	०	३८
वार्ड नं १२	१२६८	९२.५०	४.००	३.९०	१९.००	३.८०	१.५०	४९.३०	१४४४	२४.६०	३०.००	१.००	९	८१.७०	३४	०
कूल जम्मा	१६१२४	८५.५३	५.५२	५.४४	८.९०	३.३९	५.१५	८.५८	२५५६	७.८०	२२.३३	१०.२९	२६८	९०.६९	२२३	१७९७

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

३.२ मुख्य उत्पादन

यस नगरपालिकामा वाली प्रणालीको अवस्थालाई हेर्दा यहाँ मुख्य रूपमा २ किसिमका प्रणालीहरु देखिन्छन् । प्रथम, खेतमा आधारित वाली प्रणाली रहेको छ । यस अन्तर्गत धान वाली प्रमुख रहेको छ । यस वालीसंग सहायक वालीको रूपमा गहुं, तरकारी, आलू, तोरी, चना तथा अन्य गेडागुडी वाली रहेका छन् । दोस्रो, पाखोमा आधारित वाली प्रणाली रहेको छ । यस अन्तर्गत प्रमुख वालामा मकै प्रमुख रहेको छ । यस वालीका सहायक वालीहरुमा तोरी, गहुं, दालवाली तथा अन्य गेडागुडी वाली रहेका छन् । यहाँ हाल अभ्यासमा रहेको वाली प्रणाली तथा उत्पादका लागि संभावित क्षेत्रहरुको अवस्थालाई तल देखाईएको छ ।

तालिका नं. ३.२ : गोदावरी नगरपालिकाको मुख्य वालि उत्पादनको अवस्था

प्रमुख उत्पादनहरु	धान	गहुं	मकै	कोदो	मसुरो	जौ	रहर	चना	अन्य
वडा १									
प्रमुख उत्पादन हुने क्षेत्रहरु (ठाँउको नाम समेत)	छ	छ	छ	०	छ	०	०	छ	०
विक्रि वितरणका लागि प्रमुख बजार केन्द्रहरु	अतरिया	अतरिया	०	०	०	०	०	०	०
व्यवसायिक उत्पादन भएको वा नभएको	नभएको	नभएको	०	०	०	०	०	०	०
मल र विउको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	नभएको	नभएको	०	०	०	०	०	०	०
व्यवस्थित सिंचाईको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	नभएको	नभएको	०	०	०	०	०	०	०
वडा २									
प्रमुख उत्पादन हुने क्षेत्रहरु ठाँउको नाम समेत)	छ	छ	छ	०	छ	०	०	०	०
विक्रि वितरणका लागि प्रमुख बजार केन्द्रहरु	छ	छ	छ	०	छ	०	०	०	०
व्यवसायिक उत्पादन भएको वा नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	०	नभएको	०	०	०	०
मल र विउको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०
व्यवस्थित सिंचाईको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	०	नभएको	०	०	०	०

प्रमुख उत्पादनहरु	धान	गहुं	मकै	कोदो	मसुरो	जौ	रहर	चना	अन्य
वडा ३									
प्रमुख उत्पादन हुने क्षेत्रहरु (ठाउँको नाम समेत)	छ	छ	०	०	छ	०	०	०	सबै क्षेत्र
विक्रि वितरणका लागि प्रमुख बजार केन्द्रहरु	अत्तरिया	अत्तरिया	छ	०	०	०	०	०	०
व्यवशायिक उत्पादन भएको वा नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	०	०	०	०	०	०
मल र विउको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	भएको	०	०	०	०	०	०	०	भएको
व्यवस्थित सिंचाईको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	०	०	०	०	०	०
वडा ४									
प्रमुख उत्पादन हुने क्षेत्रहरु (ठाउँको नाम समेत)	छ	छ	छ	०	छ	०	०	०	०
विक्रि वितरणका लागि प्रमुख बजार केन्द्रहरु	अत्तरिया	अत्तरिया	अत्तरिया	०	अत्तरिया	०	०	०	०
व्यवशायिक उत्पादन भएको वा नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०
मल र विउको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	०	नभएको	०	०	०	०
व्यवस्थित सिंचाईको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	नभएको	०	नभएको	०	नभएको	०	०	०	०
वडा ५									
प्रमुख उत्पादन हुने क्षेत्रहरु (ठाउँको नाम समेत)	छ	छ	छ	०	छ	छ	छ	छ	Matar Ramchanaa
विक्रि वितरणका लागि प्रमुख बजार केन्द्रहरु	गेटा बजार	गेटा बजार	०	०	०	०	०	०	०
व्यवशायिक उत्पादन भएको वा नभएको	भएको	भएको	भएको	०	भएको	भएको	भएको	०	०

प्रमुख उत्पादनहरु	धान	गहुं	मकै	कोदो	मसुरो	जौ	रहर	चना	अन्य
मल र विउको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	सहकारी बाट प्राप्त	सहकारी बाट प्राप्त	०	०	०	०	०	०	०
व्यवस्थित सिंचाईको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	भएको	भएको	भएको	०	भएको	०	०	०	०
वडा ६	०	०	०	०	०	०	०	०	०
प्रमुख उत्पादन हुने क्षेत्रहरु (ठाउँको नाम समेत)	छ	छ	छ	०	छ	छ	छ	छ	०
विक्री वितरणका लागि प्रमुख बजार केन्द्रहरु	०	०	०	०	०	०	०	०	०
व्यवसायिक उत्पादन भएको वा नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०
मल र विउको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०
व्यवस्थित सिंचाईको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०
वडा ७									
प्रमुख उत्पादन हुने क्षेत्रहरु (ठाउँको नाम समेत)	छ	छ	छ	०	छ	०	०	छ	छ
विक्री वितरणका लागि प्रमुख बजार केन्द्रहरु	०	०	०	०	०	०	०	०	०
व्यवसायिक उत्पादन भएको वा नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०
मल र विउको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०
व्यवस्थित सिंचाईको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०
वडा ८									

प्रमुख उत्पादनहरु	धान	गहुं	मकै	कोदो	मसुरो	जौ	रहर	चना	अन्य
प्रमुख उत्पादन हुने क्षेत्रहरु (ठाउँको नाम समेत)	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
विक्रि वितरणका लागि प्रमुख बजार केन्द्रहरु	स्याउले चौक	०	०	०	०	०	०	०	०
व्यवसायिक उत्पादन भएको वा नभएको	नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०
मल र विउको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०
व्यवस्थित सिंचाईको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०
वडा ९									
प्रमुख उत्पादन हुने क्षेत्रहरु (ठाउँको नाम समेत)	छ	छ	छ	०	छ	छ	छ	छ	छ
विक्रि वितरणका लागि प्रमुख बजार केन्द्रहरु	धनगढी	अतरिया	छछ	०	०	०	०	०	०
व्यवसायिक उत्पादन भएको वा नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०
मल र विउको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०
व्यवस्थित सिंचाईको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०
वडा १०									
प्रमुख उत्पादन हुने क्षेत्रहरु (ठाउँको नाम समेत)	०	०	०	०	छ	०	०	०	०
विक्रि वितरणका लागि प्रमुख बजार केन्द्रहरु	०	०	०	०	छ	०	०	०	०
व्यवसायिक उत्पादन भएको वा नभएको	नभएको	नभएको	०	०	०	०	०	०	०
मल र विउको सहज उपलब्धता	भएको	भएको	०	०	०	०	०	०	०

प्रमुख उत्पादनहरु	धान	गहुं	मकै	कोदो	मसुरो	जौ	रहर	चना	अन्य
भएको वा नभएको									
व्यवस्थित सिंचाईको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	भएको	भएको	०	०	०	०	०	०	०
बडा ११									
प्रमुख उत्पादन हुने क्षेत्रहरु (ठाँउको नाम समेत)	छ	छ	छ	छ	छ	छ	०	छ	०
विक्रि वितरणका लागि प्रमुख बजार केन्द्रहरु	०	०	०	०	०	०	०	०	०
व्यवसायिक उत्पादन भएको वा नभएको	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
मल र बिउको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०
व्यवस्थित सिंचाईको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बडा १२									
प्रमुख उत्पादन हुने क्षेत्रहरु (ठाँउको नाम समेत)	पिपल चौतारा	पिपल चौतारा	०	०	पिपल चौतारा	०	०	०	०
विक्रि वितरणका लागि प्रमुख बजार केन्द्रहरु	सारदा	सारदा	०	०	०	०	०	०	०
व्यवसायिक उत्पादन भएको वा नभएको	नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०
मल र बिउको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०
व्यवस्थित सिंचाईको सहज उपलब्धता भएको वा नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

३.३ मुख्य कृषि उत्पादन तथा पशु व्यवसाय

गोदावरी नगरपालिका कृषि प्रधान क्षेत्र भएतापनि यहाँको भौगोलिक अवस्थालाई अध्ययन गर्दा चुरे पहाड क्षेत्र र भावर क्षेत्रमा तराई क्षेत्रको अनुपातमा कम उत्पादन हुने गर्दछ । यसका अलावा गोदावरी नगरपालिका क्षेत्रमा कृषि प्रणालीको आधुनिकिकरण नभएको र निर्वाहमुखी तथा

परम्परागत कृषि प्रणालीमा सुधार नहुँदा यहाँका कृषकहरूमा आर्थिक समस्या ज्यूँका त्यूँ रहन गएको छ । कृषि सामाग्री प्रयोगमा कमी हुँदा खेती प्रणालीमा सुधार हुन नसकि सोचे जस्तो उत्पादकत्व वृद्धि हुन सकेको छैन । नगरपालिकाको आधा भन्दा बढी क्षेत्र भौगोलिक विकटताले भरिएको, सिंचित क्षेत्रको कमी, यातायात तथा बजार व्यवस्थाको अभाव तथा आय श्रोत कमी भएकोले कृषिको आधुनिकिकरण निकै पछाडी परेको छ । कृषि प्रविधिको प्रचार प्रसार गरी कृषिमा आधुनिकिकरण तथा व्यवसायिकरण तर्फ कृषकहरूलाई उन्मुख गराउन कृषि विकास सम्बन्धि कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन गर्नु आवश्यक देखिन्छ ।

फिल्ड सर्भे २०७४ को तथ्याक अनुसार यस नगरपालिकाका जम्मा ११९ वटा वस्ति मध्ये ११० वटा वस्तिहरूको प्रमुख उत्पादन धान मानिएको छ भने ७ वटा वस्तिहरूमा सिमित मात्रामा धानको खेति गरिएको पाईयो । त्यस्तै २ वटा वस्तिहरूमा धान खेति नभएको देखिन्छ । गहुँ खेति तर्फ हेर्दा १०९ वटा वस्तिहरूको प्रमुख उत्पादन भएको देखिन्छ भने ६ वटा वस्तिहरूमा सिमित मात्रामा धानको खेति गरिएको देखिन्छ र ४ वटा वस्तिहरूमा गहुँ खेति संचालनमा नहाएको पाईन्छ ।

मकै खेति तर्फ हेर्दा ५६ वटा वस्तिहरूको प्रमुख उत्पादन भएको देखिन्छ भने ५ वटा वस्तिहरूमा सिमित मात्रामा धानको खेति गरिएको देखिन्छ र ६२ वटा वस्तिहरूमा मकै खेति संचालनमा नहाएको पाईन्छ । कोदो, वेमौसमी तरकारी खेती, र फलफुल खेति यस नगरपालिकामा अद्यापी प्राथमिकता भित्र नपरेको देखियो ।

यसका अलावा १५९७० स्थानीय जातका पशुपालन गर्ने घरपरिवार संख्या र २२७८ उन्नत जातका पशुपालन गर्ने घरपरिवार संख्या रहेको छ । त्यस्तै २.८४ प्रतिशत घरधुरीहरूले व्यवसायीक रुपमा तरकारी खेती गर्ने गरेको पाईयो । (विस्तृत विवरणकालागि अनुसूची २ हेनुहोस)

तालिका नं. ३.३ : गोदावरी नगरपालिकाको मुख्य कृषि उत्पादन तथा पशु व्यवसाय

वार्ड नं .	जम्मा वस्ति संख्या	वस्तिको संख्या अनुसार प्रमुख उत्पादन																		स्थानीय जातका पशुपालन गर्ने घरपरिवार संख्या	उन्नत जातका पशुपालन गर्ने घरपरिवार संख्या	व्यवशाायीक तरकारी खेती गर्ने घरपरिवार प्रतिशत
		धान			गहुँ			मकै			कोदो			वेमौसमी तरकारी खेती			फलफुल खेति					
		छ	सिमित	छैन	छ	सिमित	छैन	छ	सिमित	छैन	छ	सिमित	छैन	छ	सिमित	छैन	छ	सिमित	छैन			
१	१०	७	३	०	६	४	०	५	१	४	३	०	७	४	०	८	०	१	९	४७	८	८.२
२	१४	१०	२	२	९	१	०	१०	१	१	०	१	११	१	११	०	०	५	७	१८८	६०	०
३	१७	१७	०	०	१७	०	०	०	०	१७	०	०	१७	०	०	१७	०	०	१७	१३२०	२५	०.६५
४	१९	१७	२	०	१८	१	०	०	०	१९	०	०	१९	५	०	१४	३	०	१६	१५८८	४	०.६३
५	११	११	०	०	११	०	०	४	०	७	११	०	०	१०	०	१	०	०	११	४७८	५८	६

६	३	३	०	०	३	०	०	३	३	३	०	०	३	०	०	३	०	०	३	११७१	४	६
७	२	२	०	०	२	०	०	२	०	०	२	०	०	२	०	०	१	०	१	१६८	०	४.५
८	४	४	०	०	४	०	०	४	०	०	०	०	४	३	०	१	०	०	४	९१४	०	२.३८
९	९	९	०	०	९	०	०	६	०	३	६	०	३	५	०	४	०	०	९	९६०	९	१.६७
१०	१४	१४	०	०	१४	०	०	९	०	५	१४	०	०	१४	०	०	१४	०	०	०	९७१	०.२९
११	७	७	०	०	७	०	०	६	०	१	३	०	४	१	०	६	१	०	६	६००	०	१.१४
१२	९	९	०	०	९	०	०	७	०	२	५	०	४	०	०	९	०	०	९	८५३६	११३९	२.६५
जम्मा	११९	११०	७	२	१०९	६	०	५६	५	६२	४४	१	७२	४५	११	६३	१९	६	९२	१५९७०	२२७८	२.८४

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

३.४ उत्पादन एवं खाद्यान्न आपूर्ति तथा घरको अवस्था

समग्र खाद्यान्न उत्पादन र खाद्यान्न आपूर्तिको अवस्थालाई हेर्ने हो भने गोदावरी नगरपालिकामा १७.३५ प्रतिशत घरपरिवार आफ्नो नियमित आम्दानी एवं कृषि उत्पादनले खान पूग्ने रहेका छन् भने २०.६७ प्रतिशत ३ देखि ६ महिना खान पूग्ने रहेका छन् । त्यस्तै ३५.२० प्रतिशत ६-९ महिना खान पूग्ने छन् । ९-१२ महिना खान पूग्ने २३.२० प्रतिशत छन् । वर्षभरी खान पूगेर वचत एवं विक्री गर्ने परिवार जम्मा ३.२९ प्रतिशत मात्र रहेको छ । यसका आधारमा विश्लेषण गर्दा गोदावरी नगरपालिकामा खाद्यान्न आपूर्तिमा अभावको अवस्था देखिन्छ ।

त्यस्तै, घरको प्रकारको अवस्थालाई हेर्दा कच्ची/फूसको छाना भएका घरपरिवार ५७.२१ प्रतिशत, जस्ताको छाना भएका २५.५८ प्रतिशत, स्लेटको ढुंगा तथा टायलको छाना भएका १०.९६ प्रतिशत, र पक्की आर.सि.सि. ण्डलान) घर भएका ६.६६ प्रतिशत रहेका छन् । यसका आधारमा हेर्दा विपन्नताको स्तर पनि यस नगरपालिकामा अधिक रहेको पाईन्छ ।

वडागत रुपमा आफ्नो नियमित आम्दानी एवं कृषि उत्पादनले खान पूग्ने जम्मा घरपरिवार (प्रतिशत), घरको प्रकार घरपरिवार (प्रतिशत) र यातायातका साधनको विवरण घरपरिवार (प्रतिशत) तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ । विस्तृत विवरणका लागि अनुसूची ३ हेर्नुहोस ।

तालिका नं. ३.४ : गोदावरी नगरपालिकाको उत्पादन एवं खाद्यान्न आपूर्ति तथा घरको अवस्था

वार्ड नं	आफ्नो नियमित आम्दानी एवं कृषि उत्पादनले खान पुग्ने जम्मा घरपरिवार (प्रतिशत)					घरको प्रकार घरपरिवार (प्रतिशत)				यातायातका साधनको विवरण घरपरिवार (प्रतिशत)	
	३ महिना सम्म	३ देखि ६ महिना	६-९ महिना	९-१२ महिना	वर्षभरी खान पुगेर वचत एवं विक्री गर्ने	कच्ची/फूसको	जस्ताको छाना भएका	स्लेटको ढाँगा तथा टायलको छाना भएका	पक्की आर.सि.सि. ढलान) घर भएका	कार तथा मोटर गाडी भएको घरधरी	मोटर साईकल तथा स्कुटर भएको घरधरी
१	८.१८	१८.०९	१८.१८	५५.५५	०.००	३४.७३	२६.४५	२०.२७	१८.५५	१.०९	८.३६
२	४४.०	२९.८	१८.८	७.४	०.०	४६.७१	२६.८६	१३.५०	१७.९३	८.८६	१५.१४
३	२८.१८	२४.५९	२२.२४	१२.००	१३.००	७८.८२	९.७६	७.९४	३.४७	१.२४	९.७६
४	१९.००	२५.७९	४०.००	१३.२६	१.९५	७०.५३	१८.००	८.२६	३.२१	१.५८	६.२६
५	१२.७३	१९.०९	४४.५५	२३.६४	३.०९	६२.८२	१९.९१	१२.४५	४.८२	६.९१	११.६४
६	१३.५८	२०.५४	४४.६४	२०.९१	२.८१	६१.५२	२१.३३	१२.१०	५.०५	५.५३	११.३१
७	१३.५	२०	५१.५	१२.५	२.५०	५२.५	३३.५	९.००	५.००	०.००	१४.७५
८	११.७५	२०.७५	४८.५	१६.००	३.००	५१.२५	४१.५	५.५	१.७५	०.००	११.२३
९	२०.५६	२२.८९	३०.४४	२१.३३	४.७८	५३.११	३१.६७	१०.४४	४.७८	१.५६	२५.२२
१०	१३.६४	१५.३६	३८.७९	२९.७९	२.४३	५७.२९	२६.६४	१०.६४	५.४३	०.७९	२.६४
११	१२.४८	१५.२४	३७.६३	३१.६७	२.९७	५६.७४	२७.३९	१०.८५	५.०२	०.६३	३.२६
१२	१०.६७	१५.८९	३६.००	३४.४४	३.००	६०.५६	२४.००	१०.५६	४.८९	०.६७	१६.५६
कूल औषत	१७.३५	२०.६७	३५.९४	२३.२०	३.२९	५७.२१	२५.५८	१०.९६	६.६६	२.४०	११.३४

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

३.५वाली पात्रो(Crop Calender)

गोदावरी नगरपालिकामा खेति गरिने वालीहरुको अवस्थालाई हेर्दा यहाँ मुख्य रुपमा धान, गहु, मकै, कोदो, जौ, दालवाली र आलु रहेका छन । यी वालीहरुको खेति र फसलको स्याहार संभार वर्षेभरि विभिन्न समयहरुमा गर्ने गरिन्छ । वालीहरुको खेति र फसलको स्याहार संभार सम्बन्धि विवरण तल उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ३.५ : गोदावरी नगरपालिकामा वाली पात्रोको स्थिति

क्र.स.	वालिलगाउने समय	वाली काटने समय
धान	वैशाख-आषाढ	भाद्र- कार्तिक
गहुँ	कार्तिक-मार्ग	चैत्र- वैशाख
मकै	वैशाख- जेष्ठ	श्रावण- भाद्र
कोदो	वैशाख- आषाढ	भाद्र- कार्तिक
जौ	कार्तिक- मार्ग	जेष्ठ- आषाढ
दालवाली	आषाढ- श्रावण	कार्तिक- मार्ग
आलु	आश्विन- कार्तिक फाल्गुन- चैत्र	पौष- माघ श्रावण- भाद्र
तोरी	आश्विन- कार्तिक	फाल्गुन- चैत्र

स्रोत: केन्द्रिय तथ्यांक विभाग शाखा कार्यालय दिपायल, २०६९

३.६वालीमा लाग्ने मुख्य रोगहरु

यस क्षेत्रमा खेती हुने प्रमुख कृषि वालीहरुमा लाग्ने मुख्य रोगहरुमा खैरो, थोप्लो मरुवा, गवारो, पतेरो, कालो पोके, सिन्दूरे, खूमे, डडुवा, रातो कमिला, कटवर्म, लाही, रातो कमिला, खसे गवारो, टुप्पो सुक्ने, पाउडरी, मिल्डयु, कत्ले र वोक्रा सूक्ने आदी रहेका छन् । यी रोगहरुले कृषि वालीहरुलाई वर्षभरि नै आक्रमण गरिरहने हुदा यहाँको कृषि उपजमा ठुलो क्षती पुग्न गएको छ ।

तालिका नं. ३.६ : गोदावरी नगरपालिकाका वालीमा लाग्ने मुख्य रोगहरु

क्र.स.	कृषि वालीहरु	रोग तथा किराहरु	प्रकोप	क्षती पूचाउने समय
१.	धान	खैरो, थोप्लो मरुवा, गवारो, पतेरो	केहि वढी	श्रावण देखि कार्तिक
२.	गहुँ	कालो पोके, सिन्दूरे, खूमे गवारो	सामान्य वढी	माघ देखि चैत्र र मार्ग
३.	आलू	डडुवा, रातो कमिला	सामान्य वढी	मार्ग देखि पौष र वर्षेभरी
४.	तरकारी	कटवर्म, लाही, रातो कमिला	सामान्य	आषाढ देखि पौष
५.	मकै	खसे गवारो	सामान्य	आषाढ देखि भाद्र

स्रोत: कृषि विकास कार्यालय, कैलाली, २०७१

३.७ पशु सेवा सम्बन्धि विवरण

कैलाली जिल्लाको उत्तर पश्चिमी भेगमा रहेको गोदावरी नगरपालिकाका कृषकहरूले स्थानीय स्तरमा र स्थानीय प्रविधि अनुसार पशुपालन गरीरहेका छन । नगरपालिकाको उत्तरी भेग वनजंगल नजिक भएको हुँदा यहाँ पशुपक्षी पालनका लागि उपयुक्त अवस्था रहेको पाइन्छ । तथापि, यीनिहरूको गुणात्मक रुपमा उत्पादन वृद्धि गर्न, कृषकहरूलाई आत्मनिर्भर बनाउन तथा आय आर्जन वृद्धि गराउन र निकासिमा समेत वृद्धि गरि स्थानीय क्षेत्रको आयस्तरमा वृद्धि गर्ने लक्षका साथै मानव जिवनलाई स्वस्थ र स्वस्फूर्त राख्नका लागि विभिन्न किसिमका पशु स्वास्थ्य कार्यक्रमहरू यस नगरपालिकामा संचालन गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ । यो क्षेत्रलाई पशु व्यवशायमा आत्मनिर्भर बनाउन तथा व्यवशायिक पशुसेवालाई जन समुदायको घरदैलोमा पुऱ्याई पशुपालन व्यवशायप्रति समुदायलाई आकर्षण गर्न र उनिहरूको आयआर्जनको मूल माध्यम बनाई आमदानीमा वृद्धि गर्न निम्नानुसारका दीर्घकालिन उद्देश्यहरू जिल्ला पशुसेवा कार्यालय तथा नगरपालिका कार्यालयको संयुक्त पहलमा तय गरिएको छ ।

- पशुपालन व्यवशायलाई विविधिकरण तथा व्यवशायीकरण र आयमूलक एवं सम्मानीत पेशाको रुपमा विकसित गर्ने ।
- गरिव तथा पिछडिएको वर्गलाई पशुपालन व्यवशायमा आवद्ध गराई उनिहरूको आर्थिक स्थितीमा सुधार गर्ने ।
- पशुपालन पेशामा महिला वर्गको अधिकतम सहभागिता गराई आयआर्जनमा वृद्धि गराउने ।
- पशुजन्य पदार्थ दूध, मासु, र अण्डा आदीको उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्ने ।

उपरोक्त उद्देश्यहरूलाई आत्मसात गरि पशुसेवा कार्यालय तथा नगरपालिका कार्यालयको संयुक्त पहलमा हालसम्म पशु विकास तालिम, भ्रमण प्रतियोगिता तथा पशु स्वास्थ्य सुधारका विभिन्न सेवामुलक कार्यक्रमहरू संचालन गर्दै आईरहेकोछ । यसका अलावा पशुजन्य पदार्थहरू जस्तै: दुध, फूल, मासु उन तथा छालाको उत्पादनमा क्रमिक रुपले विकास गरी यस नगरपालिकाको अर्थतन्त्र तथा जनताहरूको आर्थिक सम्बृद्धिमा यस व्यवशायले सहयोग पुऱ्याउदै आईरहेको छ ।

यस नगरपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा पशुपालनको अवस्था तलको तालिकमा दिईएको छ । विस्तृत विवरणका लागी अनुसूची ४ हेर्नुहोस ।

तालिका नं. ३.७ : गोदावरी नगरपालिकामा पशु सेवा सम्बन्धि विवरण

वार्ड नं	गाई (संख्या)	गोरु तथा बहर (संख्या)	भैसी (संख्या)	रागा तथा पाडा पाडी (संख्या)	वाखा (संख्या)	भेंडा (संख्या)	सुंगुर (संख्या)	कुखुरा (संख्या)	मासु पसल (संख्या)	कुखुरा फार्म (संख्या)	पशु फार्म (संख्या)	पशु क्षेत्रमा स्वरोजागार/ रोजगार जनसंख्या
१	४७०	१९२	१३७	१०७	१७८	०	२१	७२०	४	०	०	६
२	१३९५	२३८	९९९	६०५	२६९०	०	२०	३४००	११८	८५	१५	७०
३	७९९	२४१	१५०	१४०	५७७	०	६६	३९५४	१५	१९	०	३०
४	१४८७	११२०	२३५	४९३	१५६९	१०	१८०	९५५	४	१०	१	११५
५	१७०	१२६	४६०	२९०	५९५	१३५	१६३	४६०	१२	३	०	६
६	३३२	२२३	२५५	११२	६७२	२५५	१२६	१३०	२१	११	०	५०
७	६२२	५३४	१२१	१५१	५०८	१६५	७५	१२०	८	९	०	४४
८	४३२	३०५	३०९	२००	८७८	३०४	९३	५७२	२३	२५	०	४८
९	१४००	२०६५	१३५	१०९	१९३०	४७२	३०१	३८५०	१७	१०	०	०
१०	६१४	४७७	६१	१४	१३८	०	०	४१९	०	०	०	०
११	४५५	६१०	३५	७	६५०	०	४	१५७०	२३	४	०	०
१२	११११	१९६०	८४	२५	९१७	०	०	१७५३	९७२	३३	५	१
कूल जम्मा	९२८७	८०९१	२९८१	२२५३	११३०२	१३४१	१०४९	१७९०३	१२१७	२०९	२१	३७०

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

३.८ पशुपालन सम्बन्धि विवरण

गोदावरी नगरपालिकाका ६८.७४ प्रतिशत भन्दा बढी वासिन्दाको जीविकोपार्जनको मुख्य पेशा कृषि तथा पशुपालन व्यवसाय हो । अर्थतन्त्रको मेरुदण्डको रूपमा रहेको कृषि व्यवसायले यस नगरपालिकाको कूल ग्राहस्थ उत्पादनमा पुर्याएको योगदानको अध्ययन हुन अद्यापी बाँकि छ । कैलाली जिल्लाको ५ वर्षे आवधिक योजनाले पशुपालनको हालको उत्पादन वृद्धिदर २.८९ प्रतिशत प्रतिवर्ष बढाएर ६.१ प्रतिशत सम्म पुर्याउने लक्ष लिएको छ । यस सन्दर्भमा यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र पनि पशुपालन र पशुजन्य पदार्थको उत्पादन तथा बजार विस्तार क्रमिक रूपमा भएको देखिन्छ ।

यस नगरपालिकामा पशु पालन व्यवसाय अन्तरगत गाई, भैसी, बाखा, तथा कुखुरा व्यवसायिक रुपमा पालिदै आईएको छ । यस व्यवसायलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्नको लागि जिल्ला पशु सेवा कार्यालयबाट विभिन्न कार्यक्रमहरु जस्तै नश्ल सूधार, पशु आहारा विकास, पशु स्वास्थ्य तालिम तथा प्रसार, बजार विकास जस्ता कार्यक्रमहरु संचालन भएका छन् । पशुजन्य पदार्थ र वार्षिक उत्पादन तथा निर्यातको अवस्थालाई हेर्दा दूध, मासु, उन तथा फूल उत्पादनमा मात्रात्मक वृद्धि भएको देखिन्छ । तथापी, यी पदार्थहरुले नगर क्षेत्र समेतको मागलाई पनि आपूर्ति गर्ने अवस्था भएको देखिँदैन । जस्को फलस्वरुप यहां पशुजन्य उत्पादनहरु अन्य जिल्लाहरुबाट आयात भईरहेको छ ।

तालिका नं. ३.८ : गोदावरी नगरपालिकामागाई, भैसी तथा बाखा सम्बन्धि विवरण

विवरण	२०६८/०६९					२०७०/०७१					२०७२/०७३				
	स्थानीय		उन्नत		जम्मा	स्थानीय		उन्नत		जम्मा	स्थानीय		उन्नत		जम्मा
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत		संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत		संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	
भैसी	२३४४	९५.९५	९९	४.०५	२४४३	२६९६	९५.६८	१२२	४.३२	२८१७	३१५४	९५.२६	१५७	४.७४	३३११
राडा	१०५१	९६.४२	३९	३.५८	१०९०	१२०९	९६.१८	४८	३.८२	१२५७	१४१४	९५.८१	६२	४.१९	१४७६
गाई	१२४७	९३.४१	८८	६.५९	१३३५	१४३४	९२.९८	१०८	७.०२	१५४२	१६७८	९२.३२	१४०	७.६८	१८१७
गोरु	१२९०	९६.४८	४७	३.५२	१३३७	१४८४	९६.२५	५८	३.७५	१५४१	१७३६	९५.८८	७५	४.१२	१८१०
पाडापाडी	८९१३	९९.५२	४३	०.४८	८९५६	१०२५०	९९.४९	५३	०.५१	१०३०३	११९९२	९९.४३	६८	०.५७	१२०६१
वाच्छावाच्छी	८८१३	९९.४९	४५	०.५१	८८५८	१०१३५	९९.४६	५५	०.५४	१०१९०	११८५८	९९.४	७१	०.६०	११९२९
बाखा	१३३०	७९.८३	३३६	२०.१७	१६६६	१५३०	७८.७३	४१३	२१.२७	१९४३	१७९०	७७.०५	५३३	२२.९५	२३२३
भेंडा	१०५१	९६.४२	३९	३.५८	१०९०	१२०९	९६.१८	४८	३.८२	१२५७	१४१४	९५.८१	६२	४.१९	१४७६
जम्मा	२७०३२	९४.५५	१५५९	५.४५	२८५९१	३१०८७	९४.१९	१९१८	५.८१	३३००४	३६३७२	९३.६३	२४७४	६.३७	३८८४५

स्रोत: जिल्ला पशु सेवा कार्यालय, २०६८/०६९, २०७०/०७१ र २०७२/०७३

३.९पशूमा लाग्ने मुख्य रोगहरु

यस नगरपालिकामा हाल सम्म पहिचान भएका र त्यसका लागी उपलब्ध सेवाहरुको विवरण तल दिईएकोछ ।

तालिका नं. ३.९ : गोदावरी नगरपालिकामा पशूमा लाग्ने मुख्य रोगहरु

क्र.सं.	रोगको नाम	प्रभावित पशूको किसिम	रोगबाट प्रभावित पशूको संख्या	रोगबाट मरेको पशू संख्या	उपचार/खोप
१	F.m.D.	गाई, भैसि	३९२	५	३९२
२	H.S	गाई, भैसि, भेडा, बाख्रा	७४४	२९	२२४४
३	Rabies	कुकुर, गाई	१०	१०	१०
४	Brucellosis	बंगूर, भैसि	६०		६०
५	P.P.R	बाख्रा	४८	१०	३०००
६	Swine fever	बंगूर	८	६	६०

स्रोत: जिल्ला पशू सेवा कार्यालय कैलाली, २०७२/०७३

३.१० पशू सेवासंग सम्बन्धित समूहहरुको विवरण

यस नगरपालिकामा पशू सेवा विकासका लागी जिल्ला पशू सेवा कार्यालयले भैसी पालन, बाख्रा पालन, बंगूर पालन, कूखूरा पालन र गाई पालन जस्ता विभिन्न विषयगत क्षेत्रहरु पहिचान गरि यसको विकास तथा विस्तारका लागी महिला, पुरुष तथा मिश्रीत समूहहरु गठन गरि ३२५१ जना महिला र २१४९ पुरुष कृषकहरुलाई संगठित गरि पशू सेवाको विकासमा योगदान पुर्याईरहेको छ ।

तालिका नं. ३.१० : गोदावरी नगरपालिकामा पशू सेवासंग सम्बन्धित समूहहरुको विवरण

समूहको विवरण	आ.व. २०७०/०७१					आ.व. २०७२/०७३				
	महिला समूह संख्या	पुरुष समूह संख्या	मिश्रीत समूह संख्या	महिला सदस्य संख्या	पुरुष सदस्य संख्या	महिलासमूह संख्या	पुरुष समूह संख्या	मिश्रीत समूह संख्या	महिला सदस्य संख्या	पुरुष सदस्य संख्या
भैसी पालन	०	३६	१९	१५०	३६०	०	४६	३९	२४२	६६८
बाख्रा पालन	१९३	८०	५१	१६७९	११५१	२२८	८०	७६	२२०७	१२५३
बंगूर पालन	१५	०	०	१५०	०	२५	०	०	२५०	०
कूखूरा पालन	८	४	८	२००	८०	१८	४	८	३००	८०
गाई पालन	७	१	१४	२२०	८०	७	१	२४	२५२	१४८
जम्मा	२२३	१२१	९२	२३९९	१६७१	२७८	१३१	१४७	३२५१	२१४९

स्रोत: जिल्ला पशू सेवा कार्यालय कैलाली, २०७०/०७१ र २०७२/०७३

३.११ सिंचाई

यस नगरपालिकाको अधिकांश भाग तराई क्षेत्रमा पर्ने भएकाले यहाँको माटोमा उब्जाउपना अत्यधिक रहेको छ । तथापी, सिंचाइको संभाव्यतामा ज्यादै विषमताको स्थिति विगतका वर्षहरूमा रहँदै आएको थियो । यदी, यस क्षेत्रमा भरपर्दो सिंचाई सुविधा उपलब्ध गराउन सकेमा नगरपालिका क्षेत्रको कृषि उत्पादनमा वृद्धि भई खाद्यान्नमा आत्मनिर्भर गराउनका लागी एउटा गहकिलो कदम हुन सक्ने देखिन्छ ।

नगरपालिकाको कूल क्षेत्रफल ७२ प्रतिशत जमिनमा खेति गरिएको छ । यस मध्ये हाल सम्म ८० प्रतिशत जमिन सिंचाईको लागि उपयुक्त जमिन मानिएको छ । सिंचित क्षेत्रको विकास गर्ने क्रममा स्थानीय कृषकबाट विकास गरिएका स्थानीय कूलाहरूको समेत पहिचान गरिएको छ । सरकारी प्रयासबाट यस नगरपालिका क्षेत्रमा जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति, नगरपालिका स्वयं र सिंचाई डिभिजन कार्यालयबाट समेत केहि योजनाहरू संचालनमा आएका छन । हाल यस नगरपालिका क्षेत्रमा उपलब्ध सिंचाई सेवाको विवरण तलको तालिकामा दिईएको छ ।

तालिका नं. ३.११ : गोदावरी नगरपालिकामा सिंचाई सुविधायुक्त क्षेत्रहरू

प्रमुख सिंचाईका स्रोतहरू (खोला, नदी, डिप वोरिङ्ग)	सिंचित क्षेत्र (जमिन रहेको वस्ति)	सिंचित क्षेत्रफल (विघाहा)	परियोजना निर्माणमा सहयोगी संस्था	सिंचाईको अवस्था (स्थाई वा अस्थाई)	प्रमुख उत्पादन हुने बालिहरू	कैफियत
वार्ड नं १						
स्याले टयुवेल(बोरिङ)	बिजौरा	१५० विघाहा	निजी	स्थाई	धान गाहु, मसुरो ,तोरी	
स्याले टयुवेल(बोरिङ) र कुलो	बसन्तपुर	१०० विघाहा		स्थाई	धान गाहु, मसुरो ,तोरी	
स्याले टयुवेल(बोरिङ)	चैतन्यपुर	१६० विघाहा		स्थाई	धान गाहु, मसुरो ,तोरी	
स्याले टयुवेल(बोरिङ)	अत्तरिया	७५ विघाहा		स्थाई	धान गाहु, मसुरो ,तोरी	
स्याले टयुवेल(बोरिङ)	भरतपुर	३० विघाहा		स्थाई	धान गाहु, मसुरो ,तोरी	
स्याले टयुवेल(बोरिङ)	मनहरा	४५ विघाहा		स्थाई	धान गाहु, मसुरो ,तोरी	
स्याले टयुवेल(बोरिङ)	बिजय नगर	८० विघाहा		स्थाई	धान गाहु, मसुरो ,तोरी	

प्रमुख सिंचाईका स्रोतहरु (खोला, नदी, डिप बोरिङ)	सिंचित क्षेत्र (जमिन रहेको वस्ति)	सिंचित क्षेत्रफल (बिघाहा)	परियोजना निर्माणमा सहयोगी संस्था	सिंचाईको अवस्था (स्थायी वा अस्थायी)	प्रमुख उत्पादन हुने बालिहरु	कैफियत
स्याले टयुवेल(बोरिङ)	अमान नगर	५१ बिघाहा		स्थायी	धान गाहु, मसुरो ,तोरी	
स्याले टयुवेल(बोरिङ)	बासवारी टोल	४५ बिघाहा		स्थायी	धान गाहु, मसुरो ,तोरी	
स्याले टयुवेल(बोरिङ)	पृथ्वी टोल	३० बिघाहा		स्थायी	धान गाहु, मसुरो ,तोरी	
स्याले टयुवेल(बोरिङ)	बरपिपल टोल	१० बिघाहा		स्थायी	धान गाहु, मसुरो ,तोरी	
वार्ड नं २						
बोरिङ	दहाल टोल	१०		स्थायी	धान, गहुँ	
खोला, नदी	महरा कटान	१५		अस्थायी	धान, गहुँ	
बोरिङ	तेघरी टोल	१०		स्थायी	धान, गहुँ	
बोरिङ	शान्ती टोल	१५		स्थायी	धान, गहुँ	
बोरिङ	सालघारी टोल	२०		स्थायी	धान, गहुँ	
बोरिङ	खाने पानि टोल	२०		स्थायी	धान, गहुँ, मकै	
बोरिङ	गेडे पानि	२०		स्थायी	धान, गहुँ, मकै	
बोरिङ	वन खेत	१०		स्थायी	धान, गहुँ, मकै	
बोरिङ	कडायत टोल	१०		स्थायी	धान, गहुँ, मकै	
जम्मा		१३०				
वार्ड नं ३						
दक्षिणी कटान बोरीड	दक्षिणी कटान बोरीड	२००	स्वयम	स्थायी	धान , गहु	
कृष्ण मन्दिर टोल	कृष्ण मन्दिर टोल	१००	स्वयम	स्थायी	धान गहु	
लिफ्ट सिंचाई मोहना नदि बाट	भलाखेति	१००				निर्माणाधिन
जम्मा		४००				
वार्ड नं ४						

प्रमुख सिंचाईका स्रोतहरु (खोला, नदी, डिप वोरिङ्ग)	सिंचित क्षेत्र (जमिन रहेको वस्ति)	सिंचित क्षेत्रफल (विघाहा)	परियोजना निर्माणमा सहयोगी संस्था	सिंचाईको अवस्था (स्थाई वा अस्थाई)	प्रमुख उत्पादन हुने वालिहरु	कैफियत
वोरिङ्ग/ मोटर	खैराना शिव नगर टोल	२५		अस्थाई	धान, गहुँ, मसुरो, तोरी, आलु	
वोरिङ्ग/ मोटर	सरस्वती नगर टोल	१००	३ पी.एम. किसान कृषि परियोजना	अस्थाई	धान, गहुँ, मसुरो, तोरी, आलु	
वोरिङ्ग/ मोटर	ग्वाँसी समैजी सुधार समिति टोल	५		अस्थाई	धान, गहुँ, मसुरो, तोरी, आलु	
वोरिङ्ग/ मोटर	वसन्त नगर टोल	६		अस्थाई	धान, गहुँ, मसुरो, तोरी, आलु	
वोरिङ्ग/ मोटर	शान्ति टोल	५०		अस्थाई	धान, गहुँ, मसुरो, तोरी, आलु	
वोरिङ्ग/ मोटर	प्रगति टोल	३		अस्थाई	धान, गहुँ, मसुरो, तोरी, आलु	
वोरिङ्ग/ मोटर	स्मृति टोल	२५		अस्थाई	धान, गहुँ, मसुरो, तोरी, आलु	
वोरिङ्ग/ मोटर	प्रगति टोल	२०		अस्थाई	धान, गहुँ, मसुरो, तोरी, आलु	
वोरिङ्ग/ मोटर	कोपिला टोल विकास समिति	२५		अस्थाई	धान, गहुँ, मसुरो, तोरी, आलु	
वोरिङ्ग/ मोटर	प्रगतिशील टोल विकास	२००	३ पी.एम. किसान कृषि परियोजना	अस्थाई	धान, गहुँ, मसुरो, तोरी, आलु	
वोरिङ्ग/ मोटर	नमुना टोल	५०		अस्थाई	धान, गहुँ, मसुरो, तोरी, आलु	
थोपा सिचाई	बुढी तोला	८०			धान, गहुँ	
कुलो दोगाड	कुलो दोगाड	१०			धान, गहुँ	
जम्मा		५९९				
वार्ड नं ५						

प्रमुख सिंचाईका स्रोतहरू (खोला, नदी, डिप वोरिङ्ग)	सिंचित क्षेत्र (जमिन रहेको वस्ति)	सिंचित क्षेत्रफल (विघाहा)	परियोजना निर्माणमा सहयोगी संस्था	सिंचाईको अवस्था (स्थायी वा अस्थायी)	प्रमुख उत्पादन हुने वालिहरू	कैफियत
डिप वोरिङ्ग	गेटी टोल	२५	—	स्थायी	धान, गहुँ, मकै, तरकारी	
डिप वोरिङ्ग	कत्था टोल	५	—	स्थायी	धान, गहुँ, मकै, तरकारी	
डिप वोरिङ्ग	खुना टोल	१५	—	स्थायी	धान, गहुँ, मकै, तरकारी	
डिप वोरिङ्ग	नहर टोल	२०	—	स्थायी	धान, गहुँ, मकै, तरकारी	
डिप वोरिङ्ग	प्रगति टोल	३०	—	स्थायी	धान, गहुँ, मकै, तरकारी	
डिप वोरिङ्ग	राना टोल	१०	—	स्थायी	धान, गहुँ, मकै, तरकारी	
डिप वोरिङ्ग	सरस्वती टोल	४०	—	स्थायी	धान, गहुँ, मकै, तरकारी	
डिप वोरिङ्ग	माछापालन टोल	१०	—	स्थायी	धान, गहुँ, मकै, तरकारी	
सुक्खा क्षेत्र आकाशे भर		१०	—	स्थायी	धान, गहुँ, मकै, तरकारी	
जम्मा		१६५				
वार्ड नं ६						
जम्मा		०				
वार्ड नं ७						
जम्मा		०				
वार्ड नं ८						
सुकुटी नालाको कुलो	जमुनाभाडी	१२		स्थायी	धान, गहुँ, मकै	
	मज गाउँ	८				
	श्रीपुर, फकलपुर	१५				
	जोनापुर	१२				
जम्मा		४७				

प्रमुख सिंचाईका स्रोतहरु (खोला, नदी, डिप वोरिङ्ग)	सिंचित क्षेत्र (जमिन रहेको वस्ति)	सिंचित क्षेत्रफल (विघाहा)	परियोजना निर्माणमा सहयोगी संस्था	सिंचाईको अवस्था (स्थाई वा अस्थाई)	प्रमुख उत्पादन हुने वालिहरु	कैफियत
वार्ड नं ९						
सेहरी, मुरकट्टी, वल्मी	सेहरी	५०		स्थाई	धान, गहुं, मसुरो,मकै	
धनचौरी	मुरकट्ट	४०		स्थाई		
	वल्मी	३०		स्थाई		
	धनचौरी	१०		स्थाई		
जम्मा		१३०				
वार्ड नं १०						
Deep Boaring	Sitapur, Swaar Kataan,Kaalka Tol	२५	Nepal Sarkaar	स्थाई	धान-गहुं – मसुरो	
Shallow	Khamaura	१२	Private		धान-गहुं – मसुरो	
Shallow	Damaura	१४	Private		धान-गहुं – मसुरो	
Shallow	Nahar Tol	८	Private		धान-गहुं – मसुरो	
Shallow	Rampur/Shivarampur	७	Private		धान-गहुं – मसुरो	
Shallow	Chhaneshwar Tol	९	Private		धान-गहुं – मसुरो	
Deep Boaring	Janaprabhat	४०	Nepal Sarkaar		धान-गहुं – मसुरो	
जम्मा		११५				
वार्ड नं ११						
खोला नदि	गौडीटोल	६०		अस्थाई	धान-गह	-
खोला नदि	वाङ्गेसाल	५०		अस्थाई	धान-गह	-
खोला नदि	कृष्णमन्दिरटोल	१००	Khola	अस्थाई	धान-गह	-
खोला नदि	लिउसन	६				
खोला नदि	रामपुर	१२				
जम्मा		२२८				
वार्ड नं १२						

प्रमुख सिंचाईका स्रोतहरु (खोला, नदी, डिप बोरिङ्ग)	सिंचित क्षेत्र (जमिन रहेको वस्ति)	सिंचित क्षेत्रफल (विघाहा)	परियोजना निर्माणमा सहयोगी संस्था	सिंचाईको अवस्था (स्थायी वा अस्थायी)	प्रमुख उत्पादन हुने वालिहरु	कैफियत
रेगुलेटर	रेगुलेटर	२५	जिल्ला सिंचाई आयोजना	स्थायी	गहु, धान, कोदो, मकै	
खोला नदि	ग्वासिपुर	८७.५	जिल्ला सिंचाई		गहु, धान, कोदो, मकै	
नदि	बिरेन्द्रपुर	४३	जिल्ला सिंचाई		गहु, धान, कोदो, मकै	
नदि	पिपल चौतारा	२५	जिल्ला सिंचाई		गहु, धान, कोदो, मकै	
खोला	पिपल चौतारा, कोलमुडा	५०	ADB	अस्थायी	गहु, धान, कोदो, मकै	
डिप बोरीड, खोला	शारदा वस्ति, गौडी	३००	नेपाल सरकार	स्थायी	गहु, धान, कोदो,	
नदि, खोला	टुडेला पटकानी	३५०		अस्थायी	गहु, धान, कोदो,	
गौडी , बाङ्गेसाल	गौडी , बाङ्गेसाल	१००	नेपाल सरकार	स्थायी	गहु, धान, कोदो,	
नहर	आदर्श वस्ति	१८०	नेपाल सरकार	स्थायी	गहु, धान, कोदो, मकै	
नहर		१००	नेपाल सरकार	स्थायी	गहु, धान, कोदो, मकै	
जम्मा		१२६०.५				
कूल जम्मा		३०७४.५				

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

यस नगरपालिकामा सिंचाई डिभिजन कार्यालयले मभौला किसिमका सिंचाई प्रणालीको विकास र सुदृढीकरणको लागि सम्बन्धित उपभोक्ता समितिहरुलाई सघाउने कार्य गरेको छ । यस्ता सिंचाई योजनाको विकास पछि उक्त योजनाहरु सम्बन्धीत उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण भई सोको संचालन एवं मर्मत संभारको सम्पूर्ण दायित्व उपभोक्ता समितिमा जान्छ । जल उपभोक्ता संस्थाहरुको संस्थागत क्षमताको कमि, लगातार आइरहने दैविक प्रकोपहरु र उचित मर्मत संभारको अभावले गर्दा योजनाहरुले यद्यपी आशातित प्रतिफल दिन सकेका छैनन् । जिल्ला कृषि विकास कार्यालयले कृषक निर्मित साना कूलाहरु मर्मत संभारको लागि साना सिंचाई कार्यक्रम अन्तर्गत सघाउने गरेको छ ।

खाद्यान्नमा आत्मनिर्भर नभएको यस नगरपालिकाको लागि आत्मनिर्भरताको वाटोतिर अगाडी बढ्न सिंचाई विकासमा उचित ध्यान दिनु पर्ने कुरामा कसैको दुइमत छैन । उपभोक्ता समिति अन्तर्गत संचालित कतिपय सिंचाई प्रणालीहरु पूर्ण क्षमतामा चलन नसकेको परिप्रेक्ष्यमा उपभोक्ता समितिको क्षमता अभिवृद्धि कसरी गर्ने सकिन्छ भन्ने पट्टि विशेष ध्यान दिनु पर्ने देखिन्छ । योजनाको दीगोपनका लागि योजना छनौट गर्दा भौगोलिक वनावट एवं उपभोक्ताहरुको सक्रियतालाई समेत ख्याल राख्नु पर्ने देखिएको छ । सिंचाई विकासको लागि यस नगरपालिकामा सरकारी प्रयास निरन्तर भैरहेको छ । यसलाई अझ टेवा पुऱ्याउन गैर सरकारी संस्थाको प्रयास पनि उत्तिकै रुपमा उत्साहवर्धक छ ।

३.१२ वित्तिय व्यवशाय

यस नगरपालिकामा ऋण तथा कर्जा सम्बन्धि कारोवार गर्नका लागी सरकारी तथा प्राईभेट बैंक, सहकारी संस्थाहरु समेतवाट स्थानीय जनताहरुलाई व्यापार व्यवशायमा सहयोग पुर्याउनका लागि यी संस्थाहरुले धितोमा र कतिपयले विना धितोमा अल्पकालिन, मध्यकालिन र दीर्घकालिन रुपमा कर्जा उपलब्ध गराउदै आईरहेका छन । यस नगरपालिकामा संचालित मुख्य बैंकहरुमा राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक, बैंक अफ काठमाडौं लिमिटेड, एभरेष्ट बैंक लिमिटेड, सिद्धार्थ विकास बैंक, एस.पी.जी. विकास बैंक, एन.सी.सी. बैंक, कञ्चन विकास बैंक र निर्धन उत्थान बैंक रहेका छन ।

तालिका नं. ३.१२ : गोदावरी नगरपालिकामा वित्तिय व्यवशाय सम्बन्धि विवरण

वस्तिको नाम	नेपाल बैंक लिमिटेड	रावाबै	बैंक	बैंक	बैंक	बैंक	वित्तिय संस्थाको नाम	वित्तिय संस्थाको नाम
वडा नं १								
वडा नं २								
दाहाल टोल	छ	छ						
वन खेत							किसान सहकारी	
बजार टोल		छ	छ	कञ्चन बैंक	एन.सी. सी बैंक	कृषी विकास बैंक		
वडा नं ३								
दक्षिणी कटान	छैन							
सबै वडा भरी								
कुनै पनि बैंक, वित्तिय संस्र नभएकोथा	कुनै पनि बैंक, वित्तिय संस्र नभएकोथा							
वडा नं ४								
खैराना शिव नगर टोल							शिशु कृषि सहकारी संस्था	
शान्ति टोल							आमा समूह	
प्रगति टोल							आमा समूह / देवी समूह	

वस्तिको नाम	नेपाल बैंक लिमिटेड	रावावै	वैक	वैक	वैक	वैक	वित्तिय संस्थाको नाम	वित्तिय संस्थाको नाम
कोपिला टोल विकास समिति							शिशु कृषि सहकारी	
प्रगतिशिल टोल विकास समिति							शिशु कृषि सहकारी	
वडा नं ५								
सरस्वती टोल								के.कृ.दु.स.स.लि
प्रगति टोल								वैजनत ऋण तथा वचत संस्था
वडा नं ६								
वडा नं ७								
वडा नं ८								
वडा नं ९								
वडा नं १०								
वडा नं ११								
वडा नं १२								

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

तालिका नं. ३.१३ : गोदावरी नगरपालिकामा सहकारी सम्बन्धि विवरण

मूख्य बस्तिहरु	स्थापना गरिएको सहकारी संस्थाको नाम	सहकारी संस्थाको किसिम	स्थापना वर्ष	सदस्य संख्या	संस्थाको कार्य क्षेत्र
वार्ड नं. १					
वनखेत	अतरिया कृषि सहकारी	कृषि	२०७२	२९१	अतरिया
भरतपुर	हातेमालो जन कृषि स.सं.लि	कृषि	२०७०	३००	अतरिया
अतरिया	साना किसान कृषि स.सं.लि	कृषि	२०६०		अतरिया
वार्ड नं. २					
खाने पानि टोल	सानाकिसान, महिला विकास		२०६८		
वन खेत	किसान सहकारी		२०६८		
कडायत टोल	प्रगति वचत		२०६८		
बजार टोल	किसान सहकारी		२०७०		
	अपी शैपाल वचत तथा ऋण				
	जिवन ज्योती वचत तथा ऋण				
वार्ड नं. ३					
दक्षिणी कटान	माला खेति कृषि सहकारी	कृषि	२०७३	६०	वडा नं. ३
बजुन्याल कटान	जय मालीका कृषि	^	२०७१	२५	वडा नं. ३
मालीका टोल	सन्जाल कृषि सहकारी संस्था		२०७३	५०	वडा नं. ३
वार्ड नं. ४					
खैराना शिव नगर टोल	शिशु कृषि सहकारी संस्था	मासिक वचत	२०७२	२५०	गो.न.पा ४
सरस्वती नगर टोल		मासिक वचत	२०७१		
गवाँसी समैजी सुधार समिति टोल		मासिक वचत	२०६९		अतरिया
बसन्त नगर टोल	युनिक नेपाल लघुवित्त संस्था	मासिक वचत	२०७३	१५	गो.न.पा ४

मुख्य बस्तिहरु	स्थापना गरिएको सहकारी संस्थाको नाम	सहकारी संस्थाको किसिम	स्थापना वर्ष	सदस्य संख्या	संस्थाको कार्य क्षेत्र
शान्ति टोल	आमा समूह	मासिक वचत	२०६०	२०	गो.न.पा ४
प्रगति टोल	आमा समूह / देवी समूह	मासिक वचत	२०६१/२०६२	१२	गो.न.पा ४
कोपिला टोल विकास समिति	शिशु कृषि सहकारी संस्था	मासिक वचत	२०७२	२२	गो.न.पा ४
बुढी तोला	बुढी तोला बहु उद्येश्यनिय सहकारी	बहु उद्येश्य	२०६४		गो.न.पा वडा ८
वार्ड नं. ५					
कल्या टोल	विश्व ज्योति म.स.स	बहुउद्देश्यीय	२०५८	८९३	साविक अ.न.पा १२
सरस्वती टोल	कैलाली कृषि दुग्ध सं.स.	दुग्ध जन्य पदार्थ	२०६५	१२०	गोदावरी नं.५
		कारोबार			
प्रगति टोल	वैजनाथ सं.स.लि	वचत तथा ऋण	२०७०	४४३	साविक गेटा गा.वि.स.
वार्ड नं. ६					
बँडेहा	राम जानकी विद्युतसहकारी	विद्युत आपूर्ति	२०६२		बँडेहा राम जानकी टोल
लालपुर	जय माँ दुर्गा विद्युत सहकारी लालपुर	विद्युत आपूर्ति	२०६२		भगनियाँ कोलिकटान लालपुर
वार्ड नं. ७					
लालपुरहरैया	Saraswati Bidhut सहकारी संस्था	Bidhut Aapurti	२०६३	३४०	Lalpur , Haraiya
लालपुरहरैया	Durga Bidhut	Bidhut Aapurti	२०६२	२९९	
वार्ड नं. ८					

मुख्य बस्तिहरु	स्थापना गरिएको सहकारी संस्थाको नाम	सहकारी संस्थाको किसिम	स्थापना वर्ष	सदस्य संख्या	संस्थाको कार्य क्षेत्र
जमुनाभाडी	महिला विकास तथा श्री श्रीजनशीलसहकारी संस्था	ऋण, बचत	२०५८	११०२५	जमुनाभाडी मजगाउँ श्रीपुर, फकलपुर, जोनापुर
जमुनाभाडी	एकता प्रगतिशील बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	ऋण, बचत	२०५८	८३५	जमुनाभाडी खुटिया टोल
जमुनाभाडी स्याउले	साना किसानसहकारी संस्था	ऋण, बचत	२०५३	२६०७	वडा नं ६, ७, ८
मज गाउँ	विद्युत छात्रा सगंठमसहकारी संस्था	विद्युत आपूर्ति	२०६९	२९००	वडा नं ६, ७, ८
जमुनाभाडी स्याउले	लक्ष्मी विद्युतसहकारी संस्था	विद्युत आपूर्ति			
मज गाउँ	शिवशक्ति विद्युत सहकारी संस्था	विद्युत आपूर्ति			
रहरपुर	रहरपुर विद्युत सहकारी संस्था	विद्युत आपूर्ति			
वार्ड नं. ९					
अर्जुनी	कालिका भूमि अधिकार सहकारी	एकल	२०७०	३५	
सेहेरी	जनचेतना कृषि सहकारी	एकल	२०६८	१०६	९
तल्लो धनचौरा	दिदी बहिनी कृषि सहकारी	एकल	२०७०	९७	९
तल्लो धनचौरा	दलित उत्पीडित सहकारी	एकल		२००	
राजीफौटा	उत्पीडित महिला कृषि सहकारी	एकल	२०६९	९२	९
वार्ड नं. १०					
Ghanteswar	Mahila, Bikas Samuha	गरिवी निवारण	२०४८		Ghanteswar Khamaura
Rampur	Krishi Bikash	गरिवी निवारण	-		Rampur
JanaPrabhat	-	गरिवी निवारण	-		-

मुख्य बस्तिहरु	स्थापना गरिएको सहकारी संस्थाको नाम	सहकारी संस्थाको किसिम	स्थापना वर्ष	सदस्य संख्या	संस्थाको कार्य क्षेत्र
Kamaura	जीवनज्योतिमहिलाविकासबहुउद्देशियसहकारीसंस्था	गरिवी निवारण	२०४८		Khamaura
ChakaleKhola	प्रगायीबहुउद्देशियसहकारीसंस्था	गरिवी निवारण	२०५६		Chakale Khola
Damaura	nagarik sachet... krishi sanstha	गरिवी निवारण	२०७३		Damaura
वार्ड नं. ११					
Krishna Mandir	Godavari Krishi Sahakari	Rin tatha Bachat	2069	695	
वार्ड नं. १२					
टुडेला पटकानी	प्रगति महिला बहुउद्देशिय		२०५८		

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

३. १३ होटेल तथा लज

पर्यटकीय तथा विकासका सम्भावनाहरुको पछाडी होटल व्यवसायको विस्तारमा समेत भर पर्ने हुन्छ। यो व्यवसायले कुल गाहस्थी उत्पादनमा समेत उल्लेखनिय योगदान गरेको पाइन्छ। यस नगरपालिकाको होटल व्यवसाय संचालित मुख्य होटलहरुमा न्यू गोदावरी रिसोर्ट, होटेल मेरि गोल्ड, वेष्टन प्लाजा, रेडसन प्लाजा, होटेल फारवेल, निश्चल होटेल, सहारा, फ्रेन्ड होटेल, न्यु पोखरा डेलिसियम, नेचुरेल साइटआदि नगर क्षेत्रमानै केन्द्रित छन्। त्यस्तै नगर क्षेत्रमा धर्मशालाहरु समेत अवस्थित रहेका छन् जहाँ बाह्य स्थानबाट समेत आई विवाह तथा अन्य धार्मिक कार्यहरु सम्पन्न गर्ने गरेको पाइन्छ।

तालिका नं. ३.१४ : गोदावरी नगरपालिकामा होटेल तथा लज सम्बन्धि विवरण

प्रमुख होटल तथा लजको नाम	स्थान	कोठा संख्या	बेड संख्या	मिटिङ्ग हल भएको वा नभएको	गाडी पार्किङ्ग सविधा भएको वा नभएको	सरसफाईको व्यवस्था सन्तोषजनक रहेको वा नरहेको	इन्टरनेटको सुविधा भएको वा नभएको	प्रत्येक कोठाहरुमा टेलिभिजनको सविधा भएको वा नभएको
वार्ड नं. १								
होटेल मेरि गोल्ड	भरतपुर नजिक	२०	३५	नभएको	भएको	रहेको	भएको	नभएको
वेष्टन प्लाजा	बजार नजिक	२५	२५	भएको	नभएको	रहेको	भएको	नभएको

प्रमुख होटल तथा लजको नाम	स्थान	कोठा संख्या	बेड संख्या	मिटिङ्ग हल भएको वा नभएको	गाडी पार्किङ्ग सविधा भएको वा नभएको	सरसफाईको व्यवस्था सन्तोषजनक रहेको वा नरहेको	इन्टरनेटको सुविधा भएको वा नभएको	प्रत्येक कोठाहरुमा टेलिभिजनको सविधा भएको वा नभएको
रेडसन प्लाजा	बजार नजिक	४०	४०	भएको	भएको	रहेको	भएको	नभएको
होटेल फारवेल	बजार नजिक	३५	३५	भएको	भएको	रहेको	भएको	नभएको
निश्चल होटेल	बजार नजिक	२१	२१	भएको	भएको	रहेको	नभएको	नभएको
सहारा	बजार नजिक	२६	२६	भएको	भएको	रहेको	भएको	नभएको
वार्ड नं: २								
फेन्ड होटेल	बजार			भएको	भएको	रहेको		
न्यु पोखरा								
डेलिसियम								
नेचुरेल सुइट								
दिलखुस	गेडेपानि							
	वनखेत							
	कडायत टोल							
न्यु पोखरा	बजार टोल	३०	५०		भएको	भएको	भएको	भएको
वार्ड नं: ३								
यस वडामा होटल नभएको								
जम्मा								
वार्ड नं: ४								
गोदावरी रिसोर्ट	गोदावरी बजार			भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
पोखरा रिसोर्ट	गोदावरी बजार			नभएको	भएको	नभएको	नभएको	भएको
श्रेष्ठ होटेल	गोदावरी बजार			नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	भएको
सेती होटेल	गोदावरी बजार			नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	भएको
वार्ड नं: ५								

प्रमुख होटल तथा लजको नाम	स्थान	कोठा संख्या	बेड संख्या	मिटिङ्ग हल भएको वा नभएको	गाडी पार्किङ्ग सविधा भएको वा नभएको	सरसफाईको व्यवस्था सन्तोषजनक रहेको वा नरहेको	इन्टरनेटको सुविधा भएको वा नभएको	प्रत्येक कोठाहरुमा टेलिभिजनको सविधा भएको वा नभएको
यस वडामा होटल नभएको								
वार्ड नं: ६								
यस वडामा होटल नभएको								
वार्ड नं: ७								
यस वडामा होटल नभएको								
वार्ड नं: ८								
यस वडामा होटल नभएको								
वार्ड नं: ९								
यस वडामा होटल नभएको								
वार्ड नं: १०								
यस वडामा होटल नभएको								
वार्ड नं: ११								
यस वडामा होटल नभएको								
वार्ड नं: १२								

प्रमुख होटल तथा लजको नाम	स्थान	कोठा संख्या	बेड संख्या	मिटिङ्ग हल भएको वा नभएको	गाडी पार्किङ्ग सविधा भएको वा नभएको	सरसफाईको व्यवस्था सन्तोषजनक रहेको वा नरहेको	इन्टरनेटको सुविधा भएको वा नभएको	प्रत्येक कोठाहरूमा टेलिभिजनको सविधा भएको वा नभएको
यस वडामा होटल नभएको								

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

३.१४ उद्योग धन्धाहरु

यस नगरपालिका क्षेत्रमा जिल्लाका अन्य क्षेत्रहरूको तुलनामा औद्योगिक गतिविधिहरू संचालित त भएका छन तथापी, यसको विकास गति अपेक्षित तवरमा वृद्धि हुन सकेको छैन । शहरीकरणको बढ्दो गतिले इटा टायल र ह्युम पाइप उद्योगहरू तथा अन्य लघु उद्यमहरू निकै फस्टाएका देखिन्छन । श्रममूलक, देशको परम्परा, सीप, कला र संस्कृतिसंग सम्बद्ध स्थानीय कच्चा पदार्थ र साधन परिचालन गर्ने परम्परागत घरेलू उद्योग र रु ३ करोड सम्म स्थिर जेथा भएका उद्योगहरू साना घरेलू उद्योग अन्तर्गत पर्दछन । यो नगरपालिकाको अधिकांश क्षेत्र पहाडी क्षेत्र हुनूले उद्योग संचालनको स्थिति न्यून रहेको छ । मूलतः पहाडी क्षेत्रमा औद्योगिक विकास नहुनुको प्रमुख कारण यातायात र बजारिकरण वा शहरीकरण नहुनू हो । यहांका वासिन्दाहरूमा परम्परागत कृषि पेशा नै मुख्य आधार भएकोले औद्योगिक विकासलाई कृषिजन्य उद्योग स्थापना गरी बढाउन सकिने सम्भावना छ । यहां फलफूल, अदूवा, वेसार तथा विभिन्न किसिमका जडिबुटीहरू हुने भएकोले अदूवा तथा फलफूल प्रशोधन(Processing industry)हरूको संभावना देखिन्छ । त्यस्तै गरी अमिलो, भोगटे, कागती जस्ता फलफूलहरूको प्रशोधनबाट विभिन्न खालका सर्वतहरू तयार गर्न सकिन्छ । यातायातको असुविधाको कारण सहज बजारको पहुंच र उचित भण्डारणको अभावले स्थानीय उपजहरूले उचित मूल्य पाउन सकिरहेका छैनन । अतः पहाडी भेगका कृषकहरूलाई फलफूल प्रशोधन सम्बन्धीत तालिम दिनु पर्ने आजको टडकारो आवश्यकता हो ।

आ.व. २०७२/०७३ सम्म यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र १७२ वटा उद्योगहरू दर्ता भएका छन् । दर्ता भएका उद्योगमध्ये वनजन्य उद्योगको संख्या ३७ रहेको छ भने घरेलू उद्योग ४१ वटा संचालित अवस्थामा रहेका छन् । घरेलू र साना गरी स्थापित उद्योगहरूमध्ये कुटानी पिसानी गर्ने मिल र सेवा उद्योगहरू कम मात्रामा रहेका छन् ।

तालिका नं. ३.१५ : गोदावरी नगरपालिकामा उद्योग धन्धाहरु सम्बन्धि विवरण

संचालित उद्योगहरु	उद्योग संचालित वस्तिहरु	आवद्ध जनशक्ति संख्या	उत्पादित वस्तुहरुको बजार	कच्चा पदार्थ प्राप्त हुने स्थान	व्यक्तिगत लगानीमा संचालित	ऋणमा संचालित उद्योग भए कूल पूजिमा ऋणको प्रतिशत	नाफा वा घाटामा गएको अवस्था
वार्ड नं. १							
जी.एस.स फ्याक्ट्री	आदर्श टोल	१३	अतरिया	अतरिया	व्यक्तिगत	७५	नाफा
चाउमिन फ्याक्ट्री	वनखेत	११	अतरिया	अतरिया	व्यक्तिगत	७५	नाफा
बि एण्ड बि गारमेन्ट	वरपिपल टोल	२०	अतरिया	बुटवल	व्यक्तिगत	५०	नाफा
अष्टिका गारमेन्ट	वरपिपल टोल	१५	अतरिया	भैरहवा	व्यक्तिगत	५०	नाफा
विन्दवासिनी	वरपिपल टोल	९	अतरिया	बुटवल	व्यक्तिगत	४०	नाफा
सु.प. कापी उद्योग	वरपिपल टोल	५	अतरिया	स्थानीय	व्यक्तिगत	५०	नाफा
लक्ष्मी मसला उद्योग	वरपिपल टोल	३	अतरिया	स्थानीय	व्यक्तिगत	५०	नाफा
वार्ड नं. २							
कडयित मिल	दहल	२	अतरिया	स्थानीय	भएको	५०	नाफा
	महराक						नाफा
अवस्थी मिल	तेघरी	१	अतरिया	स्थानीय	भएको	५०	नाफा
	शान्ति					५०	नाफा
	सालघारी					५०	नाफा
मैदा मिल	खानेपानि	१००	अतरिया	स्थानीय	भएको	५०	नाफा
होम पाइप	गेडेपानि	५०	अतरिया	स्थानीय	भएको	५०	नाफा
मिल	बनखेत	३	अतरिया	स्थानीय	भएको	५०	नाफा
मिल	कडायत	२	अतरिया	स्थानीय	भएको	५०	नाफा
मिल	बजार	४	अतरिया	स्थानीय	भएको	५०	नाफा
वार्ड नं. ३							नाफा
चन्द्रमा बेतबास	दक्षिणी कटान	३	अतरिया	बर्दिया	व्यक्तिगत	५०	नाफा
राइस मिल	इट्टा भटी	१	स्थानीय	स्थानीय	व्यक्तिगत	५०	नाफा
राइस मिल	पिपल चौतारा	१	स्थानीय	स्थानीय	व्यक्तिगत	५०	नाफा

संचालित उद्योगहरू	उद्योग संचालित वस्तिहरू	आवद्ध जनशक्ति संख्या	उत्पादित वस्तुहरूको बजार	कच्चा पदार्थ प्राप्त हुने स्थान	व्यक्तिगत लगानीमा संचालित	ऋणमा संचालित उद्योग भए कूल पूजिमा ऋणको प्रतिशत	नाफा वा घाटामा गएको अवस्था
राइस मिल, फ्लोर मिल	भाला खेति	१	स्थानीय	स्थानीय	व्यक्तिगत	५०	नाफा
राइस मिल	मक्ति बजार	१	स्थानीय	स्थानीय	व्यक्तिगत	५०	नाफा
राइस मिल	कृष्ण मन्दिर टोल	१	स्थानीय	स्थानीय	व्यक्तिगत	५०	नाफा
वार्ड नं. ४							
फागुराम मिल उद्योग	सरस्वती नगर टोल	३	स्थानीय	गाउँ, स्थानीय	निजी	५०	नाफा
मनिषा राइस मिल	शान्ति टोल	२	स्थानीय	गाउँ, स्थानीय	निजी	५०	नाफा
पान्जलि फनिर्चर उद्योग	स्मृति टोल	३	अतरिया	स्थानीय	निजी	५०	नाफा
मष्टा भागेश्वर राइस मिल	प्रगतिशिल टोल विकास समिति	२	स्थानीय	स्थानीय	निजी	५०	नाफा
मिल	हाट खोली	१	स्थानीय	स्थानीय	व्यक्तिगत	५०	नाफा
मिल	वण्ड गडा	१	स्थानीय	स्थानीय	व्यक्तिगत	५०	नाफा
वार्ड नं. ५							
लक्ष्मी कथा	कथा टोल	७५	भारत निकासी	नेपाल	व्यक्तिगत	८०%	नाफा
सुदुर फुड	प्रगति टोल	१००	नेपाल	नेपाल, भारत	व्यक्तिगत	९०%	नाफा
अवस्थि ग्रुप	प्रगति टोल	२५	नेपालभरि	नेपाल, भारत	व्यक्तिगत	६५%	नाफा
आर.पि. फोलोर	सरस्वती टोल	१५०	नेपालभरि	नेपाल, भारत	व्यक्तिगत	७०%	नाफा
बालाजी खाद्य उद्योग	प्रगति टोल	३०	नेपाल	नेपाल	व्यक्तिगत	७५%	नाफा
वार्ड नं. ६							
खप्तड डेरी प्राइभेट लिमिटेड			स्थानीय	नेपाल, भारत	निजी	७५	नाफा
	बडैहा		स्थानीय		निजी	५०	नाफा
चण्डेश्वरी दुध डेरी	लालपुर		स्थानीय	नेपाल, भारत	निजी	५०	नाफा
वार्ड नं. ७			स्थानीय				
कुटनीपिसानीमिल (३)	लालपुरहरैया	कुटनीपिसानी	स्थानीय	स्थानीय	निजी	५०	नाफा

संचालित उद्योगहरु	उद्योग संचालित वस्तिहरु	आवद्ध जनशक्ति संख्या	उत्पादित वस्तुहरुको बजार	कच्चा पदार्थ प्राप्त हुने स्थान	व्यक्तिगत लगानीमा संचालित	ऋणमा संचालित उद्योग भए कूल पूजिमा ऋणको प्रतिशत	नाफा वा घाटामा गएको अवस्था
क्रेसर (3)	हरैया		स्थानीय	स्थानीय	निजी	६०	नाफा
फर्निचरउद्योग (1)	हरैया		स्थानीय	स्थानीय	निजी	५०	नाफा
वार्ड नं. ८							
कुटानी पिसानी	मज गाउँ २ वटा		स्थानीय	स्थानीय	निजी	५०	नाफा
कुटानी पिसानी	जमुनाभाडी २ वटा		स्थानीय	स्थानीय	निजी	५०	नाफा
कुटानी पिसानी	श्रीपुर, फकलपुर २ वटा		स्थानीय	स्थानीय	निजी	५०	नाफा
कुटानी पिसानी	जोनापुर १ वटा		स्थानीय	स्थानीय	निजी	५०	नाफा
वार्ड नं. ९							
हेमकुण्ड क्रेसर उद्योग	वल्मी	६३	गिट्टी बालुवा	स्थानीय	निजी	२०	नाफा
सुदुर पश्चिम खरी उद्योग	वल्मी	४०	खरी	स्थानीय	निजी	२०	नाफा
कुटानी पिसानी मिल	वल्मी	२	स्थानीय	स्थानीय	निजी	५०	नाफा
	सेहरी	२		स्थानीय	निजी		नाफा
	मुरकट्टी धनचौरी	२		स्थानीय	निजी		नाफा
वार्ड नं. १०							
Kutani Pisani Mill	Janaprabhat	१	स्थानीय	स्थानीय	व्यक्तिगत	५०	नाफा
Kutani Pisani Mill	Khamaura	१	स्थानीय	स्थानीय	व्यक्तिगत	५०	नाफा
Kutani Pisani Mill	Damaura	१	स्थानीय	स्थानीय	व्यक्तिगत	५०	नाफा
Kutani Pisani Mill	Shivarampur	१	स्थानीय	स्थानीय	व्यक्तिगत	५०	नाफा
Kutani Pisani Mill	ChakaleKhola	१	स्थानीय	स्थानीय	व्यक्तिगत	५०	नाफा
वार्ड नं. ११							
Mill-2	Gaudi	१००	स्थानीय	स्थानीय	व्यक्तिगत	५०	नाफा
Mill-2	Krishna Mandir	१००	स्थानीय	स्थानीय	व्यक्तिगत	५०	नाफा
Mill	Liusion	१५०	स्थानीय	स्थानीय	व्यक्तिगत	५०	नाफा

संचालित उद्योगहरु	उद्योग संचालित वस्तिहरु	आवद्ध जनशक्ति संख्या	उत्पादित वस्तुहरुको बजार	कच्चा पदार्थ प्राप्त हुने स्थान	व्यक्तिगत लगानीमा संचालित	ऋणमा संचालित उद्योग भए कूल पूजिमा ऋणको प्रतिशत	नाफा वा घाटामा गएको अवस्था
वार्ड नं. १२						५०	
मिल	रेगुलेटर		स्थानीय		निजी	५०	नाफा

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

यस नगरपालिकामा स्थापित उद्योगहरुले बाह्य उत्पादनसंग गर्नुपर्ने प्रतिस्पर्धाको स्थितिले यहाँ राज्यस्तरबाटै संरक्षणको आवश्यकता रहेको छ । अदक्ष जनशक्ति, पर्याप्त आर्थिक स्रोत तथा कठिन भौगोलिक अवस्थाको कारण प्राकृतिक रुपले उपलब्ध स्रोतलाई पनि यहाँ गूणस्तरीय रुपले उत्पादन गर्न सकिएको छैन । जति उत्पादन भएका छन् ती सबै या त तिनको दूर्लभता कारण बिक्री हुने गरेका छन् या मध्यम गूणस्तरका छन् जसले गर्दा उत्पादित वस्तुहरुले पर्याप्त मूल्य प्राप्त गर्न सकेका छैनन् । घरेलू तथा साना उद्योगहरु तूलनात्मक रुपमा खासगरी पूंजी, प्रविधि र बजार व्यवस्थापन पक्षमा कमजोर हुने भएकोले मझौला र ठूला उद्योगसँग प्रतिस्पर्धामा जान सक्ने अवस्था रहेको छैन । मझौला र ठूला उद्योगहरूसँग प्रतिस्पर्धामा जान घरेलू तथा साना उद्योगहरुले स्वच्छ उत्पादन, उच्च गूणस्तर, कम लागत, सहज आपूर्ति, सही औद्योगिक व्यवस्थापन आदि अवधारणाहरु अपनाई निरन्तर रुपमा व्यवहारमा लागू गर्न एक स्पष्ट औद्योगिक नीति निर्माण गर्नु आवश्यक छ ।

३.१५ पर्यटन

यस नगरपालिका क्षेत्रमा प्राकृतिक सौन्दर्य, धार्मिक एवं ऐतिहासिक दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण क्षेत्रहरु रहेतापनि आवश्यक पर्यटकिय पुर्वाधारको अभावमा यहाँको पर्यटन विकास ज्यादै पछाडी परेको पाईन्छ । गोदावरी क्षेत्र एक प्रशिद्ध धार्मिक स्थल हुनुको कारण यो क्षेत्र पर्यटनकोलागि समेत महत्वपूर्ण बन्दै गएको छ । यद्यपी गोदावरी क्षेत्रको पर्यटकिय महत्वलाई गौमुखी भरना, गोदावरी शिवगंगा मन्दिर, त्रिवेणी धाम, वतासे डांडा जो चुरे पहाडको सबै भन्दा उच्च श्रृंखला मानिन्छ, यहाँवाट कैलाश पर्वतको समेत अवलोकन गर्न सकिन्छ जस्ता महत्वपूर्ण क्षेत्रहरु गोदावरी नगरपालिकामा का कारण यस नगरपालिकामा पर्यटकीय क्षेत्रको प्रचुरमात्रामा संभावना रहेको देखिन्छ । यस्तै जनस्तरबाट समेत धार्मिक तथा पर्यटनको महत्वलाई अगिंकार गरि यस नगरपालिकाको उत्तरी भेगमा जैविक सम्पदालाई वचाउन तथा समुदायको धार्मिक भावनालाई कदर गरि सहजपुर क्षेत्रमा समैजी मन्दिर, वनदेवी मन्दिर, हनुमान मन्दिर, भगवति मन्दिर, तथा अत्तीरया क्षेत्रमा बौद्ध गुम्बाको समेत निर्माण गरिएको छ । सुदुर पश्चिम क्षेत्रका सबै जिल्लाहरुमा जानकालागि प्रवेश द्वारको रुपमा रहेका यस नगरपालिकाको प्रमुख बजार केन्द्र अत्तरिया बजार देशकै प्रमुख व्यापारिक केन्द्र समेत हो । विदेशी पर्यटकहरुको लागि प्रमुख आकर्षणको केन्द्र थारु संस्कृती, मगर संस्कृतिहरु, कन्चनपुर जिल्लामा अवस्थित शुक्लाफांटा राष्ट्रिय निकुन्ज, यसै

क्षेत्र हुँदै गएको सडक मार्ग तथा धनगढी बाट काठमाडौंसँग सिधा हवाई मार्गको लागि एयरपोर्टको सन्निकटता आदीले यो नगरपालिका क्षेत्रमा पर्यटनको विकास हुन सक्ने संभावना छ ।

तथापी, स्थाई तथा भरपर्दो सडक यातायातको अभाव, आवश्यक पर्यटकिय पूर्वाधारको अभाव तथा न्यून लगानीका कारण यहाँको पर्यटकिय संभावना सुशुप्त अवस्थामा रहेको छ । केहि सिमित क्षेत्रहरुमा आन्तरिक पर्यटन धार्मिक दृष्टिकोणले मात्र संचालनमा रहेको छ । यो क्षेत्रको पर्यटन व्यवशायको विकास गर्न समग्र ७ नम्बर प्रदेशलाई नै एकिकृत गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ । त्यस्तै, स्वदेशी तथा विदेशी पाहुनाहरुको वसाँईलाई वढी सुविधाजनक बनाउन अत्तरिया बजारमा निजि क्षेत्रको सहभागितामा सुविधा सम्पन्न होटल तथा लजहरु सञ्चालनमा ल्याई पर्यटन व्यवशायलाई वढी व्यवस्थित बनाउन सकिन्छ ।

तालिका नं. ३.१६ : गोदावरी नगरपालिकामा पर्यटन सम्बन्धि विवरण

प्रमुख तथा संभावित पर्यटकिय स्थलहरु	पर्यटकिय स्थल रहेको मुख्य वस्ति	पूर्वाधारको अवस्था	पर्यटन विकुका लागि प्राथमिकतामा रहेको वा नरहेको	पर्यकहरुको वार्षिक सरदर आगमन (संख्या)	पर्यटकिय महत्वका कारणहरु
वार्ड नं १					
यस वडामा संभावना नरहेको					
वार्ड नं २					
लामिताल	दहल टोल	मन्दिर	रहेको	१०००	मन्दिर, ताल
बनदेवी मन्दिर	महरा कटान	मन्दिर	रहेको	५०,०००	मन्दिर, ताल, शौन्दर्य मूर्तिहरु
शिव मन्दिर	बन खेत				
सुदुर पश्चिम कृषी तथा पशू विकास फर्म पाली	उत्तर बनखेत				
वार्ड नं ३					
गोदावरी		निम्न	रहेको	-	धार्मिक स्थल
बुढी तोला		निम्न	रहेको	-	भ्यू हावर, रमणीय
हाट खोला		निम्न	रहेको	-	पिकनिक स्पट
रागी ताल	वण्ड गडा	निम्न	रहेको	-	माछा पालन
शिव मन्दिर	शिव नगर टोल, सरस्वति	निम्न	नरहेको	२०,०००	धार्मिक स्थल, गौरा पर्व
ग्वाँसी समैजी मन्दिर	ग्वाँसी समैजी सुधार समिति	निम्न	नरहेको	३००	

प्रमुख तथा संभावित पर्यटकिय स्थलहरु	पर्यटकिय स्थल रहेको मुख्य वस्ति	पूर्वाधारको अवस्था	पर्यटन विकासा लागि प्राथमिकतामा रहेको वा नरहेको	पर्यकहरुको वार्षिक सरदर आगमन (संख्या)	पर्यटकिय महत्वका कारणहरु
वार्ड नं ४					
गोदावरी		निम्न	रहेको	-	धार्मिक स्थल
बुढी तोला		निम्न	रहेको	-	भ्यू हावर, रमणीय
हाट खोला		निम्न	रहेको	-	पिकनिक स्पट
रागी ताल	वण्द गडा	निम्न	रहेको	-	माछा पालन
शिव मन्दिर	शिव नगर टोल, सरस्वति	निम्न	नरहेको	२०,०००	धार्मिक स्थल, गौरा पर्व
ग्वाँसी समैजी मन्दिर	ग्वाँसी समैजी सुधार समिति	निम्न	नरहेको	३००	
वार्ड नं ५					
यस वडामा संभावना नरहेको					
वार्ड नं ६					
यस वडामा संभावना नरहेको					
वार्ड नं ७					
यस वडामा संभावना नरहेको					
वार्ड नं ८					
यस वडामा संभावना नरहेको					
वार्ड नं ९					
गोलदेव धार्मिक मन्दिर	बल्मी माथी	सानो मन्दिर	रहेको	१०,०००	रमाइलो, पहाड, मन्दिर

प्रमुख तथा संभावित पर्यटकिय स्थलहरु	पर्यटकिय स्थल रहेको मुख्य वस्ति	पूर्वाधारको अवस्था	पर्यटन विकासा लागि प्राथमिकतामा रहेको वा नरहेको	पर्यकहरुको वार्षिक सरदर आगमन (संख्या)	पर्यटकिय महत्वका कारणहरु
भल्का पिकनिक	सेहरी	नरहेको		हजारौं	हरियाली, जमिनबाट अटोमेटिक पानि
राधास्वामी सेन्टर	सेहरी	रहेको	नरहेको	हजारौं	शान्त वातावरण
वार्ड नं १०					
Ghanteswar Mandir	Khamaura	नहेको	-	-	जंगलमाघण्टेश्वरदेवताकोमन्दिरबगैचा . सुन्दरखोलानियमितबग्ने
Chhilachhile	Khamaura				सुन्दरखोलानियमितबग्ने चिसोपानि
वार्ड नं ११					
यस वडामा संभावना नरहेको					
वार्ड नं १२					
मछेलि नदि	बिरेन्द्रपुर	कमजोर	नरहेको	७९७	मछेलि नदिमा खोला हेर्ने, पौडि खेल्ने आदि
ग्वासी समैजी	पिपल चौतारा	न्युन	नरहेको		तिर्थस्थल
शिव मन्दिर	बाङ्गेशाल	न्युन	नरहेको		मेला
कृष्णमन्दिर	आर्दश	न्युन	नरहेको		जात्रा

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

परिच्छेद – ४: सामाजिक विकास

४. सामाजिक अवस्था

४.१ शिक्षा

यस नगरपालिकामा शिक्षाको ज्योती अनौपचारिक तवरले राणाकालिन समयमा सुरुवात भएको थियो । तत्पश्चात् क्रमिक रुपमा जिल्लाका अन्यत्र स्थानहरुमा सरकारी तथा निजी क्षेत्रको सहयोगमा विद्यालयहरु क्रमश संचालन हुदै आएको छन । जनगणना २०६८ अनुसार ७०.६३ प्रतिशत जनता साक्षर रहेकोमा ७८.७३ प्रतिशत पुरुष र ६३.१३ प्रतिशत महिला रहेका छन् । विद्यालय भर्नादर क्रमशः बृद्धि भइरहेको हुदां जिल्लाको साक्षरता स्थितिमा समेत विगतको तुलनामा निकै बृद्धि भएको अनुमान गर्न सकिन्छ । शिक्षा र मानव संसाधनको विकास सामाजिक विकासका आधारस्तम्भहरु भएको तथा यी दुई विषय एकआपसमा अन्तरसम्बन्धित भएका हुँदा आवधिक जिल्ला विकास योजना तर्जुमाका लागि शिक्षा तथा मानव संसाधनलाई सामाजिक विकास क्षेत्रको एक उपक्षेत्रका रुपमा लिइएको छ । समग्रमा यस जिल्लाको शैक्षिक विकासको स्थिति बुझ्न तलको विवरणले सहयोग गर्नेछ ।

तालिका ४.१: गोदावरी नगरपालिकाको आधारभूत शैक्षिक सूचक

विवरण		परिमाण (आ.व.सम्मको)		
		इकाई	२०६८/०६९	२०७२/०७३
औसत साक्षरता दर			६४.३२	६६.३२
महिला साक्षरता			५२.१४	५७.०५
पुरुष साक्षरता दर			७१.४६	७५.१६
एसएलसी उत्तीर्ण दर		प्रतिशत	४०.१७	५७.६८
बाल मैत्री विद्यालय		संख्या	४.६५	१२
खुद भर्ना दर	प्रावि	प्रतिशत	९४	९६
	निमावि	प्रतिशत	४४	४६
	मावि	प्रतिशत	२५	२७
कूल भर्ना दर	प्रावि	प्रतिशत	११२	१२०
	निमावि	प्रतिशत	७५	७५
	मावि	प्रतिशत	५२	५१
विद्यार्थी शिक्षक अनुपात	प्रावि	प्रतिशत	६७	६६
	निमावि	प्रतिशत	८०	७९

विवरण		परिमाण (आ.व.सम्मको)		
		इकाई	२०६८/०६९	२०७२/०७३
टिकाउ दरप्रावि	मावि	प्रतिशत	५१	४५
	निमावि मावि	प्रतिशत	८९	९३
		प्रतिशत	९१	९१
		प्रतिशत	९१	९२
कक्षा दोहोर्‍याउने दरप्रावि	निमावि मावि	प्रतिशत	१०	२
		प्रतिशत	४	५
		प्रतिशत	२	५
	सिकाई उपलब्धी दरप्रावि	प्रतिशत		४८
शिक्षक विद्यार्थी अनुमानप्रावि	निमावि मावि	प्रतिशत		२६
		प्रतिशत		३१
		प्रतिशत		
	मावि	प्रतिशत	५७	६६
	निमावि मावि	प्रतिशत	८२	७९
		प्रतिशत	५२	४५
	मावि	प्रतिशत		

स्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, कैलाली २०६८/०६९ र २०७१/०७२,

तालिका ४.२: गोदावरी नगरपालिकाको शैक्षिक विवरण

वस्तिको नाम	शिक्षित जनसंख्या	निरक्षर जनसंख्या	शिक्षित महिला जनसंख्या	शिक्षित पुरुष जनसंख्या	उच्च मावि भएको	मावि भएको	निमावि मात्र भएको	प्रावि मात्र भएको
वार्ड नं १								
आदर्श टोल	६५	३५	३०	६०	छैन	छ		
गुह्वेश्वरी टोल	५५	४५	४०	७०	छैन	छ		
चैतन्यपुर टोल	४०	६०	३५	७५	छैन	छैन		
विजयनगर टोल	६०	४०	३०	६०	छ	छ		वालविकास
वरपिपल टोल	५०	५०	२५	५५	छ	छ		
भरतपुर टोल	५५	४५	२५	६५	छैन	छैन		

वस्तिको नाम	शिक्षित जनसंख्या	निरक्षर जनसंख्या	शिक्षित महिला जनसंख्या	शिक्षित पुरुष जनसंख्या	उच्च मावि भएको	मावि भएको	निमावि मात्र भएको	प्रावि मात्र भएको
मनहरा चेतना टोल	६५	३५	३५	५८	छैन	छ		
विजौरा	४५	५५	४०	५५	छ	छ	छ	
वनखेत	६५	३५	३०	६०	छैन	छ		
बलायर टोल	६०	४०	२५	६०	छैन	छ		
जितलपुर शिविर	५०	५०	३०	६५	छैन	छैन		बालविकास
वार्ड नं २								
दहल टोल	९८	२	८०	९८	भएको			
महरा कटान	८५	१५	९१	९९			भएको	
तेघरी टोल	९५	५	७५	९७				
शान्ती टोल	९४	६	८५	९१				
सालघारीटोल	९१	९	८९	९५		भएको		
खाने पानि टोल	९२	८	८०	९५				भएको
गेडे पानि	८५	१५	८७	९९			भएको	

वस्तिको नाम	शिक्षित जनसंख्या	निरक्षर जनसंख्या	शिक्षित महिला जनसंख्या	शिक्षित पुरुष जनसंख्या	उच्च मावि भएको	मावि भएको	निमावि मात्र भएको	प्रावि मात्र भएको
वन खेत	९९	१	९५	९९				
कडायत टोल	९५	५	८९	९९				भएको
बजार टोल	९९	१	९५	९९				
उत्तर वनखेत	९७	३	९५	९९			भएको	
व्यारेक टोल	९२	८	८०	९७				
दलित टोल	८०	२०	८०	८५				
भम्का टोल	८१	१९	७०	९०				
वार्ड नं ३								
दक्षिण कटान	७५	२५	५०	९०		निजि	निजि	
कृष्ण मन्दिर टोल	७५	१५	७५	९५	निजि			
इट्टा मट्टी टोल	८५	१५	७०	९५				
वाजुच्याल कटान	८८	१२	६०	९४				सरकारि
बोजिया	७५	२५	६०	९३			सरकारी	
मालिका टोल	९१	९	८०	९१				

बस्तिको नाम	शिक्षित जनसंख्या	निरक्षर जनसंख्या	शिक्षित महिला जनसंख्या	शिक्षित पुरुष जनसंख्या	उच्च मावि भएको	मावि भएको	निमावि मात्र भएको	प्रावि मात्र भएको
कनकौवा टोल	८३	१७	८०	८९			सरकारि	सरकारी
पिपल चौतारा बजार	९५	५	९९	९९				
मालाखेति बजार	९०	१०	९५	९७				
मालाखेति गाँउ	९८	२	९६	९९				
ढकौवा	९४	६	७५	९३				
मुक्ति बजार	७०	३०	७५	८९		निजि		
खमौरा तल्लो	७९	२१	७६	८०				
दम्मल टोल	८५	१५	९१	८८				
टंकी टोल	९९	१	९०	९९				
स्कूल टोल	९९	१	९०	९८	सरकारी		निजी	
ताम्रकार टोल	६०	४०	६०	९१				
वार्ड नं ४								
खैरानी टोल शिव नगर टोल	२००	१८०	६०	५०				
सरस्वती नगर टोल	३००	१२०	४०	५०				
ग्वाँसी समैजी सुधार समिति टोल	१५०	१००	१०	२५				

वस्तिको नाम	शिक्षित जनसंख्या	निरक्षर जनसंख्या	शिक्षित महिला जनसंख्या	शिक्षित पुरुष जनसंख्या	उच्च मावि भएको	मावि भएको	निमावि मात्र भएको	प्रावि मात्र भएको
बसन्त नगर टोल	५०	२५	१०	६०				
शान्ति टोल	३००	३०	१००	१५०				
पगति टोल	६०	४०	२५	५०				
स्मृति टोल	२५०	३०	८०	१००				
पगति टोल	१५०	५०	०	१५०				
कोपिला टाँल विकास समिति	३००	१००	१६०	१४०				
प्रगतिशील टोल विकास	३००	१००	६०	२००				
नमुना	५००	४०	१५०	१००				
बुढी तोला	६०%	४०%	५०%	९०%				
फुल वस्ति	८०%	२०%	४०%	९१%				
गोदावरी	८०%	२०%	५०%	९५%				
वण्ड गडा	६०%	४०%	३५%	८०%				
हाट खोली	६०%	४०%	४०%	९०%				

वस्तिको नाम	शिक्षित जनसंख्या	निरक्षर जनसंख्या	शिक्षित महिला जनसंख्या	शिक्षित पुरुष जनसंख्या	उच्च मावि भएको	मावि भएको	निमावि मात्र भएको	प्रावि मात्र भएको
चौकी गडा	९०%	१०%	३८%	९१%				
वेल पानि	४०%	६०%	४०%	९५%				
मुरी भावर	४८%	५२%	४५%	८०%				
वार्ड नं ५								
गेठी टोल	९८	२	५०	५०		सिद्धबाबा		
कत्या टोल	१२५	२५	५०	७५				
खुना टोल	१००	५	४०	४५				
नहर टोल	२००	१०	९०	१००				
प्रगति टोल	१५०	५	४५	१००		ब्राइटस्टार		
राना टोल	१००	१०	३५	५५				
सरस्वती टोल	१२०	१५	४५	६०		सरस्वती मा.वि		न्यू मिन्सु पब्लिक स्कूल
माछापलन टोल	१०५	५	४५	५५				
नवदुर्गा टोल	५५	५	२५	२५				

वस्तिको नाम	शिक्षित जनसंख्या	निरक्षर जनसंख्या	शिक्षित महिला जनसंख्या	शिक्षित पुरुष जनसंख्या	उच्च मावि भएको	मावि भएको	निमावि मात्र भएको	प्रावि मात्र भएको
वरबट्टाटोल	१२०	१०	४०	७०				नवदुर्गा प्रा.वि
शान्ती टोल	१००	५	३५	६०				
वार्ड नं ६								
बँडेहा					भएको			
भुँयारा	१३१	१०९०	६५	६६	भएको			
लालपुर	१३२७	१०७९	६६९	६५८	भएको			
वार्ड नं ७								
लालपुर	७२३	२४२८	३२०	४०३	भएको			
हरैया	५८२	१४४९	२३२	२५०	भएको			
वार्ड नं ८								
जमुनाभाडी	१३०६	२२१५	५१२	७९४	भएको			
मज गाउँ	३९८	१३७५	१९२	२०६	भएको			
श्रीपुर, फकलपुर	३७९	१३६०	१२३	२५६	भएको			

वस्तिको नाम	शिक्षित जनसंख्या	निरक्षर जनसंख्या	शिक्षित महिला जनसंख्या	शिक्षित पुरुष जनसंख्या	उच्च मावि भएको	मावि भएको	निमावि मात्र भएको	प्रावि मात्र भएको
जोनापुर	४६४	१४६२	१९८	२६६	भएको			
वार्ड नं ९								
सेहेरी गाउँ	६००	१०५	२८०	३२०	भएको			
अर्जुनी टोल	३२६	८२	१३८	१८८				
मुरकट्टी गाउँ	२९४	१५८	१२०	१७४				भएको
बभ्नाभी टोल	१६५	११०	६७	९८				
तल्लो धनचौरी	३१४	१०४	११४	२००			भएको	
मल्लो धनचौर	३०७	१७५	१२७	१८०				
राजीफौटा	१७२२	२५८	७५२	९७०				भएको
वल्मी गाउँ	२४६२	३६८	१०१०	१४५२		भएको		
गुन्डी बजार	३१२	५९	१४८	१६४				
वार्ड नं १०								
घण्टेश्वर टोल	८०	२०	५०	८१	-	-	-	१

वस्तिको नाम	शिक्षित जनसंख्या	निरक्षर जनसंख्या	शिक्षित महिला जनसंख्या	शिक्षित पुरुष जनसंख्या	उच्च मावि भएको	मावि भएको	निमावि मात्र भएको	प्रावि मात्र भएको
रामपुर खमौरा	८१	१९	६०	७५	-	-	-	-
जनप्रभात	८४	१६	४०	६८	-	-	-	-
खमौरा	८८	१२	६१	८८	-	-	-	१
शिवरामपुर	७५	२१	६५	९१	-	-	-	-
नहर टोल	९९	१	९५	९८	-	-	-	-
दमौरा	९८	२	८५	९८	-	-	-	१
चाकलु खोला	८३	१७	७०	८५	-	-	-	१
कालिका टोल	८०	२०	६८	९१	-	-	-	-
विच गाउँ	७०	३०	७१	७५	-	-	-	१
सितापुर	७५	२५	८०	८१	-	-	-	--
जानकी वस्ति	९१	९	७५	७५	-	-	-	--
स्वार कटान	८८	१२	८०	९२	-	-	-	-
भागेश्वर टोल	७०	३०	५०	८०	-	-	-	

बस्तिको नाम	शिक्षित जनसंख्या	निरक्षर जनसंख्या	शिक्षित महिला जनसंख्या	शिक्षित पुरुष जनसंख्या	उच्च मावि भएको	मावि भएको	निमावि मात्र भएको	प्रावि मात्र भएको
वार्ड नं ११								
गौडीटोल	१०%	१०%	५०%	५%	--	-		१
वाङ्गेसाल	२०%	५%	५०%	१५%	-	-		-
कृष्णमन्दिरटोल	२५०	५००	१२५	१२५	१	-	-	-
लिउसन	१०%	२०%	३०%	२५	-	-	-	१
जानकीटोल	३०%	२५%	१०%	२०	-	-	-	--
शिवगौरीटोल	५०%	३०%	१५%	१०	-	-	-	--
रामपुर	३०%	२०%	१०%	१५	-	-	-	१
वार्ड नं १२								
रेगुलेटर	३६५०	२२५	१९००	८८ □				५
ग्वासिपुर	६९५	५४	३८६	९१				५
बिरेन्द्रपुर	२०४	२७	१६७	८४				५
पिपल चौतारा	३६४	३४	१६५	९५				५क
पिपल चौतारा,कोलमुडा	२००	१००	७०	१३०	छैन	छ	छ	छैन
शारदा बस्ति, गौडी	४००	५०	१६०	१९०	छैन	छैन	छैन	छैन
टुडेला पटकानी	४००	१००	१५०	२५०	छैन	छ	छैन	छैन
गौडि , बाङ्गेसाल	२५०	१००	१८०	१७०	छैन	छैन	छैन	छैन
आदर्श बस्ति	६००	४००	२६०	३४०	छैन	छैन	छ	

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

४.१.१ विद्यालयको विवरण (सरकारी तथा निजी दुवै)

श्री सारदा माध्यामिक विद्यालय श्रीपुर, टेकराज माध्यामिक विद्यालय घडासुवा, लोटस आई उच्च माध्यामिक विद्यालय, बेलादेवीपुर माध्यामिक विद्यालय अत्तरिया, सैनिक आवाशिय महाविद्यालय तेघरी, श्री जनज्योती उच्च माध्यामिक विद्यालय, दुर्गाभवानी प्रा.वि., सूर्योदय प्रा.वि., जानकि प्रा.वि., सरस्वती प्रा.वि., दुर्गा लक्ष्मी बहुमुखी क्याम्पस अत्तरिया यस नगरपालिकाका प्रमुख शैक्षिक संस्थाहरु हुन ।

तालिका ४.३: गोदावरी नगरपालिकाको विद्यालयको विवरण (सरकारी तथा निजी दुवै)

विद्यालय/कलेजको नाम	विद्यालय/कलेजको तह	सरकारी वा निजी	ठेगाना (वस्तिको नाम)	शिक्षक संख्या		विद्यार्थी संख्या	
				महिला	पुरुष	छात्र	छात्रा
वार्ड नं १							
इमानुयल बोर्डिङ्ग	विद्यालय	निजी	अनामनगर	७	११	२४०	३६०
ज.के.उ.मा.वि	उ.मा.वि	निजी	लिसाकम्पनी	१०	२७	३५०	३८२
घण्टेश्वरी मा.वि	विद्यालय	सरकारी	लिसाकम्पनी	४	११	२३८	३०५
गुह्वेश्वरी मा.वि	विद्यालय	सरकारी	वसन्तपुर	४	८	-	-
भागेश्वर नि.मा.वि	विद्यालय	सरकारी	विजौरा	३	४	१५५	१६८
होलिल्याण्ड उ.मा.वि	उ.मा.वि	निजी	विजयनगर	१२	२०	-	-
सोनामाइ बालविकास	बालविकास	सरकारी	विजयनगर	१	-	१५	१२
गुराँस एकेडेमी	विद्यालय	निजी	वनखेत	१९	१४	६२५	४६५
वार्ड नं २							
दुर्गा लक्ष्मी	अत्तरिया	सरकारी	दहल टोल	५	३५	१४१५	८५४
कृष्ण नि.मा.वि	तेघरी	सरकारी	महरा	५	४	९९	१०९
सैनिक महाविद्यालय	तेघरी व्यारेक	सरकारी	तेघरी टोल				
जनकल्याण मा.वि	तेघरी	निजी	शान्ति टोल				

विद्यालय/कलेजको नाम	विद्यालय/कलेजको तह	सरकारी वा निजी	ठेगाना (वस्तिको नाम)	शिक्षक संख्या		विद्यार्थी संख्या	
				महिला	पुरुष	छात्र	छात्रा
ज्ञान ज्योति	तेघरी	निजी	सालघारी टोल				
शुदुर पश्चिम समावेशी	अत्तरिया	सरकारी	खानेपानि टोल				
सत्यवति	अत्तरिया	निजी	गेडेपानि टोल				
सुदुर पश्चिम नि.मा.वि	अत्तरिया	सरकारी	बनखेत टोल				
वार्ड नं ३							
माउन्ट ओलिभ बो .स्कूल	नि मा.वि.	निजि	दक्षिण कटान	९	१५		
खप्तड विद्या निकेतन	मा.वि.	निजि	चौकि डाडा	४	५	२०३	
ग्वासी मा. वि.	उ.मा.वि	सरकारी	माला खेति	७		६५	
नव ज्योति नि.मा.वि.	नि.मा.वि..	सरकारी	बेजिया			६०	
सरस्वति प्रा.वि.	प्रा.वि.	सरकारी					
माला खेति ..	नि.मा.वि	निजि	मुक्तिनगर				
मुक्ति प्रावि	प्रावि	सरकारी	मुक्ति नगर	२	१	४०	
वार्ड नं ४							
निकुन्ज वालविकास	आभारभुत	सरकारी	खैरानी शिव नगर टोल	१		१०	१५
सरस्वती प्रा.वि	प्रा.वि	सरकारी	सरस्वती नगर	५	३	४५	६७
वाईनरी एकेडेमी	मा.वि	गैर सरकारी	स्मृति टोल	७	८	१००	२००
राष्ट्रिय मा.वि	मा.वि	सरकारी	नमुना टोल	४	८	२४५	२६०
लक्ष्मी नि.मा.वि	मा.वि	सरकारी	बुढीतोला	३	६	७६	९४
दशरथा प्रा.वि	प्रा.वि	सरकारी	गोदावरी	२	१	३८	३५
भगवति प्रा.वि	प्रा.वि	सरकारी	फुल वस्ति	३	-	२८	३७

विद्यालय/कलेजको नाम	विद्यालय/कलेजको तह	सरकारी वा निजी	ठेगाना (वस्तिको नाम)	शिक्षक संख्या		विद्यार्थी संख्या	
				महिला	पुरुष	छात्र	छात्रा
चाँदनी प्रा.वि	प्रा.वि	सरकारी	एकान्त टोल	२	२	३६	६४
सिद्ध भगवति प्रा.वि	प्रा.वि	सरकारी	बेल पानि	-	२	२०	९
गोलादेउ मा.वि	मा.वि	सरकारी	वण्ड गडा	७	१	११०	११९
दुर्गा नि.मा.वि	मा.वि	सरकारी	हाट खोली	८	२	१४०	१४४
ग्वाँसी प्रा.वि	प्रा.वि	सरकारी	चौकी गडा	२	-	१९	२१
वार्ड नं ५							
ब्राइट स्टार पब्लिक स्कूल	मा.वि	निजी	गो.न.पा ५	६	११	२००	१५०
न्यू मिन्सु पब्लिक स्कूल	प्रा.वि	निजी	गो.न.पा ५	८	३	१४९	९७
सरस्वती मा.वि	मा.वि	सरकारी	गो.न.पा ५	१५	३९	८९४	८८५
सिद्धबाबा मा.वि	मा.वि	सरकारी	गो.न.पा ५	७	९	३८४	४७८
नवदुर्गा प्रा.वि स्कूल बरबट्टा	प्रा.वि	सरकारी	गो.न.पा ५				
वार्ड नं ६							
श्री शैलेश्वरीउ मा.वि	उच्चमा.वि	सरकारी	बडेहाँ	७	२०	४०८	५२१
वेस्टर्न जिनियस एकेडेमी		निजी	बडेहाँ	५	७	१६६	८७
श्री सूर्योदय प्राथमिक विद्यालय	प्रा.वि	सरकारी	भुँयारा	४	१	४२	४८
श्री नवदुर्गा प्राथमिक विद्यालय	प्रा.वि	सरकारी	कोलिकटान	४	३	१३०	१७२
श्री शारदा विद्या निकेतन	प्रा.वि	निजी	लालपुर	६	५	९४	४६
श्री आलोक मा.वि	मा.वि	निजी	लालपुर	३	१३	१४६	७३
वार्ड नं ७							
श्री चण्डेश्वर नि.मा.वि	नि.मा.वि	सरकारी	लालपुर, हरैया	५	८	१२५	१९४

विद्यालय/कलेजको नाम	विद्यालय/कलेजको तह	सरकारी वा निजी	ठेगाना (वस्तिको नाम)	शिक्षक संख्या		विद्यार्थी संख्या	
				महिला	पुरुष	छात्र	छात्रा
टी पोलर बोर्डिंग स्कूल		निजी	लालपुर, हरैया	२	३	५८	७५
वार्ड नं ८							
श्री दुर्गा भवानी नि.मा.वि.	नि.मा.वि.	सरकारी	जमुनाभाडी	३	७	१९४	२५६
सेती साइन्स इ.बो. स्कूल		निजी	स्याउले			४२	२९
केदारेश्वर इ.बो.स्कूल		निजी	स्याउले			१०६	४६
समैजी मा.वि	मा.वि.	सरकारी	मज गाउँ	५	११	५८३	४८०
शारदा उच्च मा.वि	उच्च मा.वि.	सामुदायिक	श्रीपुर, फकलपुर	३	१७	१५९	१५४
सिद्धबाबा प्रा.वि	प्रा.वि	सरकारी	जोनापुर	६	४	३९	३८
दुर्गा ज्योति इ. स्कूल		निजी				१३०	१२५
वार्ड नं ९							
सरस्वती उ.मा.वि	उ.मा.वि	सरकारी	सेहरी	९	१५	५५०	५५५
राष्ट्रिय मा.वि	मा.वि	सरकारी	बल्मी	५	१२	३९०	३७५
समैजी नि. मा.वि	मा.वि	सरकारी	धनचौरी	७	३	८८	११६
जागजागृती प्रा.वि	प्रा.वि	सरकारी	मुरकट्टी	४	१	४५	२५०
पी.आर.इङ्ग्लिस स्कूल	नि.मा.वि	निजी	सेहरी	२	६	१५०	२००
हिमकर्णाली इङ्ग्लिस स्कूल	प्रा.वि	निजी	राजीफौटा	१	४	१००	१५०
वार्ड नं १०							

विद्यालय/कलेजको नाम	विद्यालय/कलेजको तह	सरकारी वा निजी	ठेगाना (वस्तिको नाम)	शिक्षक संख्या		विद्यार्थी संख्या	
				महिला	पुरुष	छात्र	छात्रा
शङ्कर प्रा.वि.	प्रा.वि.	सरकारी	चाकले खोला	२	३	३६	४७
गणेश प्रा.वि.	प्रा.वि.	सरकारी	दमौरा	३	२	५०	४५
घण्टेश्वर प्रा.वि.	प्रा.वि.	सरकारी	खमौरा घण्टेश्वर टोल	१	२	२४	४६
घण्टेश्वर मन्दिर प्रा.वि.	प्रा.वि.	सरकारी	खमौरा	३	२	५०	२७
प्रिन्टन	प्रा.वि.	निजी	खमौरा				
माउन्ट आलिम	प्रा.वि.	निजी	कालिका टोल				
जानकी माध्यमिक विद्यालय	मा.वि.	सरकारी	जानकी वस्ति	५	१०	१९२	२३५
वार्ड नं ११							
स. उ. मा.वि.	२	सरकारी	कृष्णमन्दिर	५	१३	४००	५००
गणेशप्रा.वि.	विद्यालय	सरकारी	रामपुरटोल	३	२	५५	९३
शिवगौरीप्रा.वि.	विद्यालय	सरकारी	शिवगौरी	३	३	४९	७५१५
कृष्णप्रा.वि.	विद्यालय	सरकारी	गौडु	३	३	४०	६०
वार्ड नं १२							
कैलाश प्रा. वि.	प्रा. वि.	सरकारी	गवासीपुर	५		६६	८५
राम प्रा. वि.	प्रा. वि.	सरकारी	बिरेन्द्रपुर	४	३	९५	११५
दुर्गा नि. मा. वि.		सरकारी	पिपल चौतारा	८	६	२००	३००
जनप्रकास मा. वि.	मा.वि.	सरकारी	टुडेला पटकानी	४	८	२५०	३००

विद्यालय/कलेजको नाम	विद्यालय/कलेजको तह	सरकारी वा निजी	ठेगाना (वस्तिको नाम)	शिक्षक संख्या		विद्यार्थी संख्या	
				महिला	पुरुष	छात्र	छात्रा
शिव प्रा.वि.	प्रा.वि.	सरकारी	उपार्दश बस्ति	२	४	१००	८०

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

तालिका ४.४: गोदावरी नगरपालिकाका विद्यालयहरुमा भौतिक सुविधाहरुको विवरण

विद्यालय/कलेजको नाम	आफनै भवन छ/छैन	खानेपानी सुविधा छ/छैन	शौचालय सुविधा छ/छैन	छात्राहरुकालागी वेग्लै शौचालय सुविधा छ/छैन	सम्पूर्ण विद्यार्थीकालागी फर्निचरको सुविधा छ/छैन	विद्यालय पर्खाल छ/छैने
वार्ड नं १						
इमानुयल बोर्डिङ्ग	छ	छ	छ	छ	छ(अपुग)	छैन
जे.के.उ.मा.वि	छ	छ	छ	छ	छ	छैन
घण्टेश्वरी मा.वि	छ	छ	छ	छ	छ	छैन
गुप्तेश्वरी मा.वि	छ	छ	छ	छ	छ	छैन
भागेश्वर नि.मा.वि	छ	छ	छ	छ	छ	छ
होलिल्याण्ड उ.मा.वि	भाडा र आफनै	छ	छ	छ	छ	छ
सोनामाइ वालविकास	छ	छैन	छ	छैन	छैन	छैन
गुराँस एकेडेमी	छ	छ	छ	छ	छ	प्रसस्त
वार्ड नं २						
दुर्गा लक्ष्मी	छ	छ	छ	छ	छ	छ
कृष्ण नि.मा.वि	छ	छ	छ	छ	छ	छ
सैनिक महाविद्यालय	छ	छ	छ	छ	छ	छ
ज्ञान ज्योति जनकल्याण	छ	छ	छ	छ	छ	छ
समावेशी विद्यालय	छ	छ	छ	छ	छ	छ
दुर्गा लक्ष्मी बहुमुखी	छ	छ	छ	छ	छ	छ

विद्यालय/कलेजको नाम	आफ्नै भवन छ/छैन	खानेपानी सुविधा छ/छैन	शौचालय सुविधा छ/छैन	छात्राहरुकालागी वेग्लै शौचालय सुविधा छ/छैन	सम्पूर्ण विद्यार्थीकालागी फर्निचरको सुविधा छ/छैन	विद्यालय पर्खाल छ/छैने
वार्ड नं ३						
माउन्ट ओलिभ बो .स्कूल	छ	छ	छ	छ	छ	छैन
खप्तड विद्या निकेतन	छ	छ	छ	छ	छ	छै
ग्वासी मा. वि.	छ	छ	छ	छ	छ	छ
नव ज्योति नि.मा.वि.	छ	छ	छ	छ	छ	छ
सरस्वति प्रा.वि.	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन
माला खेति ..	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन
मुक्ति प्रावि	छ	छ	छ	छैन	छैन	छैन
वार्ड नं ४						
निकुन्ज बालविकास	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन
सरस्वती प्रा.वि	छ	छ	छ	छ	छ	छैन
वार्डनरी एकेडेमी	छैन	छ	छ	छ	छ	छैन
राष्ट्रिय मा.वि	छ	छैन	छ	छ	छ	छैन
लक्ष्मी नि.मा.वि	छ	छ	छ	छ	छ	छ
दशरथा प्रा.वि	छ	छ	छ	छैन	छ	अधुरो
भगवति प्रा.वि	छ	छ	छ	छ	छ	छैन
चाँदनी प्रा.वि	छ	छ	छ	छैन	छ	छ
सिद्ध भगवति प्रा.वि	छ	छ	छ	छैन	छ	छ
गोलादेउ मा.वि	छ	छ	छ	छ	छ	छ
दुर्गा नि.मा.वि	छ	छ	छ	छैन	छ	छ
ग्वाँसी प्रा.वि	छ	छ	छ	छैन	छ	छ
वार्ड नं ५						

विद्यालय/कलेजको नाम	आफनै भवन छ/छैन	खानेपानी सुविधा छ/छैन	शौचालय सुविधा छ/छैन	छात्राहरुकालागी वेग्लै शौचालय सुविधा छ/छैन	सम्पूर्ण विद्यार्थीकालागी फर्निचरको सुविधा छ/छैन	विद्यालय पर्खाल छ/छैन
ब्राइट स्टार पब्लिक स्कुल	छ	छ	छ	छ	छ	छ
न्यू मिन्सु पब्लिक स्कुल	छैन	छ	छ	छ	छ	छ
सरस्वती मा.वि	छ	छ	छ	छ	छ	छ
सिद्धबाबा मा.वि	छ	छ	छ	छ	छ	छ
नवदुर्गा प्रा.वि स्कुल वरबट्टा	छ	छ	छ	छ	छ	छैन
वार्ड नं ६						
श्री शैलेश्वरीउ मा.वि	छ	छ	छ	छ	छ	छ
वेस्टर्न जिनियस एकेडेमी	छैन	छ	छ	छ	छैन	छ
श्री सुयोंदय प्राथमिक विद्यालय	छ	छ	छ	छ	छ	छ
श्री नवदुर्गा प्राथमिक विद्यालय	छ	छ	छ	छ	छ	छैन
श्री शारदा विद्या निकेतन	छैन	छ	छ	छ	छ	छैन
श्री आलोक मा.वि	छैन	छ	छ	छ	छ	छैन
वार्ड नं ७						
श्री चण्डेश्वर नि.मा.वि	छ	छ	छ	(	छ	अपुरा
टी पोलर बोर्डिंग स्कुल	—	—	(छ	—	छ	—
वार्ड नं ८						
श्री दुर्गा भवानी नि.मा.वि.	छ	छ	छ	छ	छैन	छ
सेती साइन्स इ.बो. स्कुल	छैन	छैन	छ	छैन	छैन	छैन
केदारेश्वर इ.बो.स्कुल	छैन	छैन	छ	छैन	छैन	छैन
समैजी मा.वि	छ	छ	छ	छ	छ	छ

विद्यालय/कलेजको नाम	आफनै भवन छ/छैन	खानेपानी सुविधा छ/छैन	शौचालय सुविधा छ/छैन	छात्राहरुकालागी वेग्लै शौचालय सुविधा छ/छैन	सम्पूर्ण विद्यार्थीकालागी फर्निचरको सुविधा छ/छैन	विद्यालय पर्खाल छ/छैने
शारदा उच्च मा.वि	छ	छ	छ	छ	छ	छ
सिद्धबाबा पा.वि	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन
दुर्गा ज्योति इ. स्कुल	छैन	छैन	छ	छैन	छैन	छैन
वार्ड नं ९						
सरस्वती उ.मा.वि	छ	छ	छ	छ	छैन	छ
राष्ट्रिय मा.वि	छ	छ	छ	छ	छैन	छ
समैजी नि. मा.वि	छ	छ	छ	छ	छैन	छैन
जागजागृती पा.वि	छ	छ	छ	छ	छैन	छैन
पी.आर.इङ्ग्लिस स्कुल	छैन	छ	छ	छ	छैन	छैन
हिमकर्णाली इङ्ग्लिस स्कुल	छैन	छ	छ	छ	छैन	छैन
वार्ड नं १०						
शङ्कर पा.वि	छ	छ	छ	छ	छ	छैन
गणेश पा.वि	छ	छ	छ	छ	छ	
घण्टेश्वर पा.वि	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन
घण्टेश्वर मन्दिर पा.वि	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन
प्रिन्टन	छैन	छ	छ	छैन	छ	छैन
माउन्ट आलिम	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन

विद्यालय/कलेजको नाम	आफनै भवन छ/छैन	खानेपानी सुविधा छ/छैन	शौचालय सुविधा छ/छैन	छात्राहरुकालागी वेग्लै शौचालय सुविधा छ/छैन	सम्पूर्ण विद्यार्थीकालागी फर्निचरको सुविधा छ/छैन	विद्यालय पर्खाल छ/छैन
जानकी माध्यमिक विद्यालय	छ	छ	छ	छ	छ	छैन
वार्ड नं ११						
स. उ. मा.वि.	छ	छ	छ	छ	छ	छ
वार्ड नं १२						
दुर्गा नि. मा. वि	छ	छ	छ	छ	छ	छ
जनप्रकास मा. वि.	छ	छैन	छ	छ	छ	छैन
शिव प्रा.वि.	छ	छैन	छ	छ	छ	छ

तालिका ४.५: गोदावरी नगरपालिकामा भिन्न क्षमता भएका बालबालिकाहरुलाई शिक्षाको सुविधा

विद्यालय/कलेजको नाम	दृष्टिविहीन (संख्या)	सूस्त श्रवण (संख्या)	बहिरो (संख्या)	शारिरिक अपांग (संख्या)	सूस्त मनस्थिती (संख्या)	दबन्द पिडित (संख्या)	कूल (संख्या)
वार्ड नं १							
गुट्टवेश्वरी मा.वि	-	-	-	२	४		
जे.के. मा.वि	-	-	-	१	२		
घण्टेश्वरी मा.वि	२	१	-	५	४		
इमानुयल बोर्डिङ	२	-	--		-		
होलिल्याण्ड उ.मा.वि	-	-	-	२	-	१	
भागेश्वर नि.मा.वि	-	-	-		-		
गुराँस एकेडेमी	२	-	३	५	३		

विद्यालय/कलेजको नाम	दृष्टिविहीन (संख्या)	सूस्त श्रवण (संख्या)	बहिरो (संख्या)	शारिरिक अपागं (संख्या)	सूस्त मनस्थिती (संख्या)	दबन्द पिडित (संख्या)	कूल (संख्या)
सोनामाइ बालविकास	-	-	-	-	३		
एभरेष्ट एकेडेमी	-	-	-	-			
वार्ड नं २							
दुर्गा लक्ष्मी	५		१०				
कृष्ण नि.मा.वि	३	५	१०	४	२		३७
सैनिक महाविद्यालय							
ज्ञान ज्योति जनकल्याण							
समावेशी विद्यालय							
दुर्गा लक्ष्मी बहुमुखी							
वार्ड नं ३							
गवासी उ.मा.		२		३			
नवज्योति		१	१				
वार्ड नं ४							
निकुन्ज बालविकास	२	१					
सरस्वती प्र.वि	३	२	२	२			
वाईनरी एकेडेमी							

विद्यालय/कलेजको नाम	दृष्टिविहीन (संख्या)	सूस्त श्रवण (संख्या)	बहिरो (संख्या)	शारिरिक अपागं (संख्या)	सूस्त मनस्थिती (संख्या)	दबन्द पिडित (संख्या)	कूल (संख्या)
राष्ट्रिय मा.वि	१०	५	३	२	३		
वार्ड नं ५							
छैन							
वार्ड नं ६							
श्री शैलेश्वरीउ मा.वि	-	-	३६	-	-	-	-
वार्ड नं ७							
छैन	-	-	-		-	-	-
-							
वार्ड नं ८							
छैन							
वार्ड नं ९							
छैन							
वार्ड नं १०							
शङ्कर प्रा.वि	-	शङ्कर प्रा.वि					
गणेश प्रा.वि	-	गणेश प्रा.वि					
घण्टेश्वर प्रा.वि	-	घण्टेश्वर प्रा.वि					
घण्टेश्वर मन्दिर प्रा.वि	-	घण्टेश्वर मन्दिर प्रा.वि					

विद्यालय/कलेजको नाम	दृष्टिविहीन (संख्या)	सूस्त श्रवण (संख्या)	बहिरो (संख्या)	शारिरिक अपागं (संख्या)	सूस्त मनस्थिती (संख्या)	दबन्द पिडित (संख्या)	कूल (संख्या)
प्रिन्टन	-	प्रिन्टन					
माउन्ट आलिम	-	माउन्ट आलिम					
जानकी माध्यमिक विद्यालय	-	जानकी माध्यमिक विद्यालय					
वार्ड नं ११							
छैन							
वार्ड नं १२							
छैन							

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

४.२ स्वास्थ्य

यस नगरपालिकामा स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्दै आएका पद्मा अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, तथा निजी क्षेत्रहरुबाट संचालित अन्य मेडिकल सर्भिसहरुले जनस्तरमा रोग लाग्नु अधिको रोकथामयुक्त, प्रतिकारात्मक एवम् प्रवर्द्धनात्मकभन्दा पनि उपचारात्मक सेवामा लागि रहनु पर्ने स्थिति देखिन्छ। यी संस्थाहरुमा तहगत रुपमा आवश्यक भौतिक सामग्रीको अभाव त एकातिर छुट्टैछ अर्कोतर्फ आवश्यक स्वास्थ्यकर्मीहरुको पनि कमी रहेको अवस्था छ। स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई भौतिक उपकरण सम्पन्न गर्नुपर्ने, आवश्यक जनशक्तिको आपूर्ति गर्नुपर्ने, र जनशक्तिलाई तालिमप्राप्त, दक्ष बनाउनुपर्ने खाँचो देखिन्छ। साथै कूल जनसंख्या स्वास्थ्यकर्मीहरुको अनुपात समेत ज्यादै न्यून रहेको छ।

तालिका ४.६: गोदावरी नगरपालिकाका वासिन्दाहरुको औषत आयु

सि.नं.	विवरण	एकाई	२००४	२०१४
१	औषत आयु दुवै	वर्ष	६०.३८	६८.३५
२	औषत आयु पुरुष	वर्ष	५९.८२	
३	औषत आयु महिला	वर्ष	६१.०१	
४	शिशु मृत्यु दर (प्रति दश हजार जिवित जन्ममा)	जना	७१.१७	

तालिका ४.७: गोदावरी नगरपालिकामा आधारभूत स्वास्थ्य अवस्था

विवरण	एकाइ	२०६८/०६९	२०७२/०७३
प्रति डाक्टर लाभान्वित जनसंख्या	संख्या	२९२३	२३९७
परिवार नियोजन प्रयोगकर्ता दर	प्रतिशत	३४.६३	४५.९८
(क) बि.सि.जि.	प्रतिशत	१००	९४
(ख) डि.पि.टि.-३	प्रतिशत	९६.६४	७९
(ग) दादुरा	प्रतिशत	८८.८८	७३
खोप कभरेज		८५%	८८%
कुपोषित बाल बालिकाको प्रतिशत (५ वर्ष मुनीका)		३.७%	२.८%
बालबालिकामा निमोनिया देखापरेको दर प्रति हजारमा (२ महिना मुनीका)		८८६	NA
बालबालिकामा कडा निमोनियाको प्रतिशत २ महिना मुनीका)		०.४%	०.३८%
बालबालिकामा डायरिया देखापरेको दर प्रति हजारमा (२ महिना मुनीका)		६६७	NA
बालबालिकामा कडा डायरियाको प्रतिशत २ महिना मुनीका)		०.०४%	०.२८%
तालिम प्राप्त नर्सवाट सूत्केरी गराउने प्रतिशत		८४	४५
मलेरिया संक्रमण दर (प्रति हजार जनसंख्यामा)		०.११%	०.११
शिशु मृत्यु दर (प्रति हजार जन्म)		२२	२३ (राष्ट्रिय लक्ष)
मातृ मृत्युदर (प्रति १०,०००) जन्म		१४२	१७० (२०१०)

स्रोत: स्वास्थ्य सेवा विभागको वार्षिक प्रतिवेदन, २०६९/७०, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयको प्रतिवेदन २०७२/७३

तालिका ४.८: गोदावरी नगरपालिकामा स्वास्थ्यकर्मिहरूको विवरण

स्वास्थ्य सेवा सुविधासंग सम्बन्धित संस्था	स्वास्थ्यकर्मिहरूको विवरण (संख्या)							
	डाक्टर	हेल्थ असिष्टेन्ट	स्टाफ नर्स	अनमी	म.स्वा.स्वयंसेवीका	अहेव	कविराज/वैद्य	अन्य स्वास्थ्य कर्मी
वार्ड नं १								
अस्पताल								
स्वास्थ्य चौकी	०	०	०	०	०	०	०	०

स्वास्थ्य सेवा सुविधासंग सम्बन्धित संस्था	स्वास्थ्यकर्मिहरूको विवरण (संख्या)							
	डाक्टर	हेल्थ असिस्टेन्ट	स्टाफ नर्स	अनमी	म.स्वा.स्वयंसेवीका	अहेव	कविरा ज/वैद्य	अन्य स्वास्थ्य कर्मि
निजि अस्पताल	७	१०	१५	२१	०	१२	०	०
आर्युवेद केन्द्र	०	०	०	०	०	०	०	०
क्लिनिक	३	५	२	४	०	३	०	०
औषधि व्यवशायी	०	०	०	०	०	१२	०	०
अन्य	०	०	०	८	०	०	०	०
जम्मा	१०	१५	१५	३३	०	२७	०	०
वार्ड नं २								
अस्पताल	छ	छ	छ	छ		छ		
स्वास्थ्य चौकी								
निजि अस्पताल								
आर्युवेद केन्द्र								
क्लिनिक		छ				छ		
औषधि व्यवशायी								
अन्य								
वार्ड नं ३								
अस्पताल	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
स्वास्थ्य चौकी								
निजि अस्पताल								
आर्युवेद केन्द्र								
क्लिनिक						छ		
औषधि व्यवशायी								
अन्य								

स्वास्थ्य सेवा सुविधासंग सम्बन्धित संस्था	स्वास्थ्यकर्मिहरूको विवरण (संख्या)							
	डाक्टर	हेल्थ असिस्टेन्ट	स्टाफ नर्स	अनमी	म.स्वा.स्वयंसेवीका	अहेव	कविरा ज/वैद्य	अन्य स्वास्थ्य कर्मि
वार्ड नं ४								
छैन								
वार्ड नं ५								
अस्पताल	५		५	८		४		३
स्वास्थ्य चौकी	०	१	०	२	२४	३		४
निजि अस्पताल								
आर्युवेद केन्द्र								
क्लिनिक	६					६		
औषधि व्यवशायी								
अन्य								
वार्ड नं ६								
अस्पताल								
स्वास्थ्य चौकी	-	-	-	-	८	-	-	-
निजि अस्पताल								
आर्युवेद केन्द्र								
क्लिनिक	-	-	-	-	-	३	-	-
औषधि व्यवशायी	०	०	०	०	०	०	०	०
अन्य								
वार्ड नं ७								
अस्पताल								
स्वास्थ्य चौकी					५			

स्वास्थ्य सेवा सुविधासंग सम्बन्धित संस्था	स्वास्थ्यकर्मिहरूको विवरण (संख्या)							
	डाक्टर	हेल्थ असिस्टेन्ट	स्टाफ नर्स	अनमी	म.स्वा.स्वयंसेवीका	अहेव	कविरा ज/वैद्य	अन्य स्वास्थ्य कर्मि
निजि अस्पताल								
आर्युवेद केन्द्र								
क्लिनिक						१		
औषधि व्यवशायी								
अन्य								
वार्ड नं ८								
अस्पताल	-	-	-	-	-	-	-	-
स्वास्थ्य चौकी	-	१	-	३	१०	३	-	१
निजि अस्पताल	-	-	-	-	-	-	-	-
आर्युवेद केन्द्र	-	-	-	-	-	-	-	-
क्लिनिक	-	-	-	-	-	६	-	-
औषधि व्यवशायी	--	-	-	-	-	-	-	-
अन्य	-	-	-	-	-	-	-	-
वार्ड नं ९								
अस्पताल								
स्वास्थ्य चौकी				२	१३	३		१
निजि अस्पताल								
आर्युवेद केन्द्र								
क्लिनिक								
औषधि व्यवशायी								
अन्य								
वार्ड नं १०								
नभएको								

स्वास्थ्य सेवा सुविधासंग सम्बन्धित संस्था	स्वास्थ्यकर्मिहरूको विवरण (संख्या)							
	डाक्टर	हेल्थ असिस्टेन्ट	स्टाफ नर्स	अनमी	म.स्वा.स्वयंसेवीका	अहेव	कविराज/वैद्य	अन्य स्वास्थ्य कर्मी
वार्ड नं ११								
छैन								
वार्ड नं १२								
अस्पताल								
स्वास्थ्य चौकी								
निजि अस्पताल								
आर्युवेद केन्द्र								
क्लिनिक सी.एम.ए	२							सी.एम.ए
औषधि व्यवशायी								

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

तालिका ४.९: गोदावरी नगरपालिकामा स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित अन्य सेवाहरूको विवरण

वस्तिको नाम	स्वास्थ्य सेवा सुविधासंग सम्बन्धित संस्था							स्वास्थ्य सुविधा प्राप्त गर्ने परिवार संख्या			गर्भवती महिलाको जांच प्रतिशत			तालिम प्राप्त सुढेनीको सहयोगमा सूत्केरी हुने प्रतिशत		
	अस्पताल	स्वास्थ्य चौकी	निजि अस्पताल	आर्युवेद केन्द्र	क्लिनिक	औषधि व्यवशायी	अन्य	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – १०० प्रतिशत	५० – १०० प्रतिशत	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – १०० प्रतिशत	५० – १०० प्रतिशत	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – १०० प्रतिशत	५० – १०० प्रतिशत
वार्ड नं १																
आदर्श टोल									छ				छ	छ		
गुह्वेश्वरी टोल									छ				छ	छ		
चैतन्यपुर टोल									छ				छ	छ		
विजयनगर टोल													छ	छ		

वस्तिको नाम	स्वास्थ्य सेवा सुविधासंग सम्बन्धित संस्था							स्वास्थ्य सुविधा प्राप्त गर्ने परिवार संख्या			गर्भवती महिलाको जांच प्रतिशत			तालिम प्राप्त सुढेनीको सहयोगमा सूत्केरी हुने प्रतिशत		
	अस्पताल	स्वास्थ्य चौकी	निजि अस्पताल	आर्युवेद केन्द्र	क्लिनिक	औषधि व्यवशायी	अन्य	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – प्रतिशत	८०– १०० प्रतिशत	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – प्रतिशत	८०– १०० प्रतिशत	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – प्रतिशत	८०– १०० प्रतिशत
वरपिपल टोल			छ	छ	छ				छ				छ	छ		
भरतपुर टोल									छ				छ	छ		
मनहरा + चेतना टोल									छ				छ	छ		
विजौरा									छ				छ	छ		
वनखेत									छ				छ	छ		
बलायर टोल									छ				छ	छ		
जितलपुर शिविर								छ					छ	छ		
वार्ड नं २																
दहल टोल	छ	-	छ	छ	-					छ			छ			
महरा टोल	-	-	--	-	५				छ				छ			
तेघरी टोल		-	-	-	-				छ				छ			
शान्ति टोल	-	-	-	-	-					छ			छ			
सालघारी टोल	-	-	-	-	-					छ			छ			
खानेपानि टोल	-	-	-	--	-					छ			छ			
गेडेपानि टोल	-		-	-	-					छ			छ			
वनखेत टोल	-	-	-	-	-					छ			छ			

वस्तिको नाम	स्वास्थ्य सेवा सुविधासंग सम्बन्धित संस्था							स्वास्थ्य सुविधा प्राप्त गर्ने परिवार संख्या			गर्भवती महिलाको जांच प्रतिशत			तालिम प्राप्त सुढेनीको सहयोगमा सूत्केरी हुने प्रतिशत		
	अस्पताल	स्वास्थ्य चौकी	निजि अस्पताल	आर्युवेद केन्द्र	क्लिनिक	औषधि व्यवशायी	अन्य	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – प्रतिशत	८०– १०० प्रतिशत	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – प्रतिशत	८०– १०० प्रतिशत	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – प्रतिशत	८०– १०० प्रतिशत
कडायत टोल	छ	–	छ	–	छ					छ			छ			
बजार टोल	छ	–	छ	–	छ					छ			छ			
उत्तर बनखेत टोल	छ	–	छ	–	छ					छ			छ			
व्यारेक टोल	–	–	–	–	–					छ			छ			
दलित टोल	–	–	–	–	–					छ			छ			
भम्का टोल	–	–	–	–	–					छ			छ			
वार्ड नं ३		–														
दक्षिण कटान	छ	–	छ			छ				छ			छ			छ
कृष्ण मन्दिर टोल	छ	–	छ			छ				छ			छ			छ
इट्टा मट्टी टोल	छ	–	छ			छ				छ			छ			छ
बाजुन्याल कटान	छ	–	छ			छ				छ			छ			छ
बोजिया	छ	–	छ			छ				छ			छ			छ
मालिका टोल	छ	–	छ		छ					छ			छ			छ
कनकौवा टोल	छ	–	छ		छ					छ			छ			छ

वस्तिको नाम	स्वास्थ्य सेवा सुविधासंग सम्बन्धित संस्था							स्वास्थ्य सुविधा प्राप्त गर्ने परिवार संख्या			गर्भवती महिलाको जांच प्रतिशत			तालिम प्राप्त सुढेनीको सहयोगमा सूत्केरी हुने प्रतिशत		
	अस्पताल	स्वास्थ्य चौकी	निजि अस्पताल	आर्युवेद केन्द्र	क्लिनिक	औषधि व्यवशायी	अन्य	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – प्रतिशत	८०– १०० प्रतिशत	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – प्रतिशत	८०– १०० प्रतिशत	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – प्रतिशत	८०– १०० प्रतिशत
पिपल चौतारा बजार	छ	–			छ					छ			छ			छ
मालाखेति बजार	छ	–			छ					छ			छ			
मालाखेति गाँउ	छ	–			छ					छ			छ			छ
ढकौवा	छ	–			छ					छ			छ			छ
मुक्ति बजार	छ	–			छ					छ			छ			छ
खमौरा तल्लो	छ	–			छ					छ			छ			छ
दम्मल टोल	छ	–			छ					छ			छ			छ
टंकी टोल	छ	–			छ					छ			छ			छ
स्कुल टोल	छ	–			छ					छ			छ			छ
ताम्रकार टोल	छ	–			छ					छ			छ			छ
वार्ड नं ४		–														
बुढी तोला		–											छ			छ
फुल वस्ति		–											छ			छ
गोदावरी		–											छ			छ
वण्ड गडा		–											छ			छ
हाट खोली		–											छ			छ

वस्तिको नाम	स्वास्थ्य सेवा सुविधासंग सम्बन्धित संस्था							स्वास्थ्य सुविधा प्राप्त गर्ने परिवार संख्या			गर्भवती महिलाको जांच प्रतिशत			तालिम प्राप्त सुढेनीको सहयोगमा सूत्केरी हुने प्रतिशत		
	अस्पताल	स्वास्थ्य चौकी	निजि अस्पताल	आर्युवेद केन्द्र	क्लिनिक	औषधि व्यवशायी	अन्य	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – प्रतिशत	८०– १०० प्रतिशत	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – प्रतिशत	८०– १०० प्रतिशत	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – प्रतिशत	८०– १०० प्रतिशत
चौकी गडा		–											छ			छ
वेल पानि		–											छ			छ
मुरी भावर		–											छ			छ
वार्ड नं ५																
कत्था टोल, गेटी टोल	०	१	०	०	०	०	०	०	०	८०%	०	०	८०%	–	–	–
गेटा	–	–	–	–	४	–	–	–	५०%	–	–	–	–	–	–	--
वार्ड नं ६																
बँडेहा	–	–	–	–	–	–	–	–	५०%	–	–	–	१००%	–	–	८०%
भुँयारा	–	–	–	–	–	–	–	–	५०%	–	–	–	१००%	–	५०%	–
लालपुर	–	–	–	–	३	–	–	–	५०%	–	–	–	१००%	–	५०%	–
वार्ड नं ७																
लालपुर					१				५०			५०				८०
हरैया									५०			५०				१००
वार्ड नं ८																
जमुनाभाडी	–	छ	–	–	४	–	–	–								छ

वस्तिको नाम	स्वास्थ्य सेवा सुविधासंग सम्बन्धित संस्था							स्वास्थ्य सुविधा प्राप्त गर्ने परिवार संख्या			गर्भवती महिलाको जांच प्रतिशत			तालिम प्राप्त सुढेनीको सहयोगमा सूत्केरी हुने प्रतिशत		
	अस्पताल	स्वास्थ्य चौकी	निजि अस्पताल	आर्युवेद केन्द्र	क्लिनिक	औषधि व्यवशायी	अन्य	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – प्रतिशत	८०– १०० प्रतिशत	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – प्रतिशत	८०– १०० प्रतिशत	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – प्रतिशत	८०– १०० प्रतिशत
मज गाउँ	-	-	-	-	-	-	-	-	छ							छ
श्रीपुर, फकलपुर	-	छ	-	-	१	-	-	-								छ
जोनापुर	-	-	-	-	१	-	-	-		छ						छ
वार्ड नं ९																
सेहेरी गाउँ					छ					छ			छ			छ
अर्जुनी टोल										छ			छ			छ
मुरकट्टी गाउँ					छ					छ			छ			छ
बभ्नाङ्गी टोल										छ			छ			छ
तल्लो धनचौरी										छ			छ			छ
मल्लो धनचौर										छ			छ			छ
राजीफौटा																
वल्मी गाउँ					छ					छ			छ			छ
गुन्डी बजार										छ			छ			छ
वार्ड नं १०																
घण्टेश्वर टोल	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	-	-	भएको	-	-	-	भएका	-	-
रामपुर खमौरा	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	-	-	भएको	-	-	-	भएका	-	-
जनप्रभात	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	-	-	भएका	-	-	-	भएका	-	-

वस्तिको नाम	स्वास्थ्य सेवा सुविधासंग सम्बन्धित संस्था							स्वास्थ्य सुविधा प्राप्त गर्ने परिवार संख्या			गर्भवती महिलाको जांच प्रतिशत			तालिम प्राप्त सुढेनीको सहयोगमा सुत्केरी हुने प्रतिशत		
	अस्पताल	स्वास्थ्य चौकी	निजि अस्पताल	आर्युवेद केन्द्र	क्लिनिक	औषधि व्यवशायी	अन्य	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – प्रतिशत	८०– १०० प्रतिशत	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – प्रतिशत	८०– १०० प्रतिशत	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – प्रतिशत	८०– १०० प्रतिशत
खमौरा	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	-	-	भएका	-	-	-	भएका	-	-
शिवरामपुर	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	-	-	भएका	-	-	-	भएका	-	-
नहर टोल	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	-	-	भएका	-	-	-	भएका	-	-
दमौरा	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	-	-	भएका	-	-	-	भएका	-	-
चाकलु खोला	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	-	-	भएका	-	-	-	भएका	-	-
कालिका टोल	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	-	-	भएका	-	-	-	भएका	-	-
विच गाउँ	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	-	-	भएका	-	-	-	भएका	-	-
सितापुर	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	-	-	भएका	-	-	-	भएका	-	-
जानकी वस्ति	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	-	-	भएका	-	-	-	भएका	-	-
स्वार कटान	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	-	-	भएका	-	-	-	भएका	-	-
भागेश्वर टोल	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	-	-	भएका	-	-	-	भएका	-	-

वस्तिको नाम	स्वस्थ सेवा सुविधासंग सम्बन्धित संस्था							स्वास्थ्य सुविधा प्राप्त गर्ने परिवार संख्या			गर्भवती महिलाको जांच प्रतिशत			तालिम प्राप्त सुढेनीको सहयोगमा सूत्केरी हुने प्रतिशत		
	अस्पताल	स्वास्थ्य चौकी	निजि अस्पताल	आर्युवेद केन्द्र	क्लिनिक	औषधि व्यवशायी	अन्य	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – ९० प्रतिशत	९०– १०० प्रतिशत	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – ९० प्रतिशत	९०– १०० प्रतिशत	५० प्रतिशत भन्दा कम	५० – ९० प्रतिशत	९०– १०० प्रतिशत
वार्ड नं ११																
गौडी	छ	छ	-	-	-	-	(	छ					छ			छ
वार्ड नं १२																
रेगुलेटर													छ			छ
ग्वासिपुर													छ			छ
बिरेन्द्रपुर													छ			छ
पिपल चौतारा																
पिपल चौतारा,कोलमुडा								छ			छ			छ		
शारदा बस्ति, गौडी									छ			छ		छ		
टुडेला पटकानी					१			छ				छ			छ	
गौडि , बाङ्गैसाल			४						छ			छ			छ	
आदर्श बस्ति									छ				छ		छ	

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

४. ३ महिला तथा बालबालिका

यहाँको विकासको कमलाई नियाल्दा अन्य क्षेत्र सरहनै यहाँ पनि महिला र बालबालिकाको अवस्था नाजुक नै देखिन्छ । करिव करिव, वरावर संख्यामा रहेका महिला पुरुषको तथ्यांकलाई आधार मान्दा २०७१ सालमा कक्षा ५ सम्म अध्ययन गर्ने बालक बालिका मध्ये करिव ६०% बालक र ४०% बालिका रहेको देखिन्छ । जुन प्रतिशतले पनि महिला र पुरुषमा बाल्यवस्था देखिनै विभेद रहेको पुष्टि गर्दछ ।

तराई मूलका अधिकांश वासिन्दाहरूले छोरीको विवाह प्रायः सानै उमेरमा गरिदिने कारण महिला तथा बालिकाहरू पुरुष र बालकहरूको तुलनामा शैक्षिक उन्नतिमा पछि परेका देखिन्छन् । यस्तो किसिमको विभेद शिक्षित तराईवासी र पहाडी मूलका वासिन्दामा पनि केही मात्रामा रहेको पाइन्छ । अधिकांश पहाडी मूलका वासिन्दा तथा शिक्षित तराईवासी परिवारले भने छोरा, छोरीलाई समान अवसर प्रदान गर्नु पर्ने कुरा विस्तारै महसुस गर्न थालेको पाइन्छ । तर पनि यस्ता जानकारी तथा आर्थिक हैसियत भएका अभिभावकहरूले छोराहरूलाई निजी विद्यालयमा पठाउने र छोरीलाई सरकारी विद्यालयहरूमा पठाउने गरेका थुप्रै उदाहरणहरू अन्य क्षेत्र जस्तै यहाँ पनि देख्न सकिन्छ । यसो गरिनुमा अबै पनि महिलाहरू प्रतिको मानिसहरूको परंपरागत दृष्टिकोण पूर्णरूपमा हटि नसकेको पाइन्छ । यहाँको महिलाहरूको सामाजिक तथा आर्थिक अवस्थालाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४.१०: गोदावरी नगरपालिकामा महिलाहरूको अवस्था

वस्तिको नाम	व्यवशाय गर्ने महिला (संख्या)	सरकारी तथा प्राईभेट नोकरीमा संलग्न महिला (संख्या)	राजनिति तथा सामाजिक सेवामा आवद्ध महिला (संख्या)	समुहमा आवद्ध महिला (संख्या)	सम्बन्ध विच्छेद भएका महिला (संख्या)	अन्य
वार्ड नं १						
बिजौरा	८	१०	७	१६०		१
बसन्तपुर	१५	११	१०	१५०		
चैतन्यपुर	५	४	२	१५५		
अत्तरिया	१५०	२५	१०	१५०		३
भरतपुर	८	५	५	१८०		
मनहरा	२०	१५	१०	१०५		
बिजय नगर	२०	५	८	११०		
अमान नगर	१५	१०	७	१००		
बासवारी टोल	१५	४	२	१५०		
पृथ्वी टोल	८	४	२	८०		
बरपिपल टोल	२५	५	५	१०५		
जम्मा						

वस्तिको नाम	व्यवशाय गर्ने महिला (संख्या)	सरकारी तथा प्राईभेट नोकरीमा संलग्न महिला (संख्या)	राजनिति तथा सामाजिक सेवामा आवद्ध महिला (संख्या)	समुहमा आवद्ध महिला (संख्या)	सम्बन्ध विच्छेद भएका महिला (संख्या)	अन्य
वार्ड नं २						
दहल टोल	२	५	३	७५		
महरा टोल	३	२	-	६०		
तेघरी टोल	-	३	२	८०		
शान्ति टोल	२	४	३	६६	१	
सालघारी टोल	३	२	२	७५		
खानेपानि टोल	४	३	४	८१	१	
गेडेपानि टोल	-	४	२	७५		
बनखेत टोल	५०	२	३	६१	१	
कडायत टोल	३	३	२	८५		
बजार टोल	७०	-	-	९९		
उत्तर बनखेत टोल	३०	२	१	९५		
व्यारेक टोल	४	-	-	८२		
दलित टोल		-	-	६०		
भम्का टोल		-	-	८०		
वार्ड नं ३						
दक्षिण कटान	२	-	६०			
कृष्ण मन्दिर टोल	२	३	६०			
इट्टा मट्टी टोल	३	१	५५			
बाजुन्याल कटान	२	१	४०			
बोजिया	१	-	४०			

वस्तिको नाम	व्यवशाय गर्ने महिला (संख्या)	सरकारी तथा प्राईभेट नोकरीमा संलग्न महिला (संख्या)	राजनिति तथा सामाजिक सेवामा आवद्ध महिला (संख्या)	समुहमा आवद्ध महिला (संख्या)	सम्बन्ध विच्छेद भएका महिला (संख्या)	अन्य
मालिका टोल	२	१	५०			
कनकौवा टोल	-	३	६५			
पिपल चौतारा बजार	५	२	६३			
मालाखेति बजार	३	२	४०			
मालाखेति गाँउ	-	५	४५			
ढकौवा	-	-	६८			
मुक्ति बजार	१	-	७०			
खमौरा तल्लो	-	-	७०			
दम्मल टोल	-	-	६०			
टंकी टोल	-	-	३०			
स्कुल टोल	-	-	२०			
ताम्रकार टोल	-	१	६०			
वार्ड नं ४						
खैरानी टोल शिव नगर टोल						
सरस्वती नगर टोल						
ग्वाँसी समैजी सुधार समिति टोल						
बसन्त नगर टोल						
शान्ति टोल						
पगति टोल						
स्मृति टोल						

वस्तिको नाम	व्यवशाय गर्ने महिला (संख्या)	सरकारी तथा प्राईभेट नोकरीमा संलग्न महिला (संख्या)	राजनिति तथा सामाजिक सेवामा आवद्ध महिला (संख्या)	समुहमा आवद्ध महिला (संख्या)	सम्बन्ध विच्छेद भएका महिला (संख्या)	अन्य
पगति टोल						
कोपिला टूल विकास समिति						
प्रगतिशील टोल विकास						
नमुना						
बुढी तोला	-	१	२	५०%		
फुल वस्ति	१	-	१	६०%		
गोदावरी	५	१	३	४०%		
वण्ड गडा	-	३	-	५५%		
हाट खोली	-	-	-	६१%		
चौकी गडा	-	-	-	६५%		
बेल पानि	-	-	-	७०%		
मुरी भावर	-	-	-	६८%		
वार्ड नं ५						
कत्था टोल	२५	५	२	३०	१	
गेटी टोल	१०	१५	५	२५	१	
खुना टोल	५	५	१	३५	-	
नहर टोल	३	१०	७	४०	-	
प्रगति टोल	१५	१५	३	२५	-	
राना टोल	२०	७	१	३०	-	
सरस्वती टोल	१५	५	२	३५	-	
माछापान टोल	५	५	१	२५	-	

वस्तिको नाम	व्यवशाय गर्ने महिला (संख्या)	सरकारी तथा प्राईभेट नोकरीमा संलग्न महिला (संख्या)	राजनिति तथा सामाजिक सेवामा आवद्ध महिला (संख्या)	समुहमा आवद्ध महिला (संख्या)	सम्बन्ध विच्छेद भएका महिला (संख्या)	अन्य
नवदुर्गा टोल	८	७	१	२०	-	
वरवट्टाटोल	५	२	१	१५	-	
शान्ती टोल	६	७	२	३०	-	
वार्ड नं ६						
बँडेहा	-	७	-	३२९	-	-
भुँयारा	-	२	१	११५	-	-
लालपुर	-	५	१	४२५	-	-
वार्ड नं ७						
लालपुर ,हरैया	-	-	-	४२५	-	-
वार्ड नं ८						
जमुनाभाडी	५	७	४	५१२	-	-
मज गाउँ	६	५	२	२०३	-	-
श्रीपुर, फकलपुर	८	३	-	१६५	-	-
जोनापुर	५	७	५	२७२	१	-
वार्ड नं ९						
सेहेरी गाउँ	१२	८	५	१७०		
मुरकट्टी गाउँ	११	५	४	८०		
वभाङ्गी टोल	६	३	३	६८		
तल्लो धनचौरी	४	५	५	२०५		
मल्लो धनचौर	६	२	३	१२५	१	
अर्जुनी टोल	७	५	५	११८		

वस्तिको नाम	व्यवशाय गर्ने महिला (संख्या)	सरकारी तथा प्राईभेट नोकरीमा संलग्न महिला (संख्या)	राजनिति तथा सामाजिक सेवामा आवद्ध महिला (संख्या)	समुहमा आवद्ध महिला (संख्या)	सम्बन्ध विच्छेद भएका महिला (संख्या)	अन्य
राजीफौटा	१३	८	५	२५०		
बल्मी गाउँ	१८	१२	६	३३८		
गुन्डी बजार	५	-	-	३०		
वार्ड नं १०						
घण्टेश्वर टोल	१	१	-	५०%	-	
रामपुर खमौरा	-	१	-	६४%	-	
जनप्रभात	१	१	-	३०%	-	
खमौरा	२	२	१	६०%	-	
शिवरामपुर	-	-	-	६५%	-	
नहर टोल	-	१	-	२०%	-	
दमौरा	३	३	-	६६%	१	
चाकलु खोला	-	१	--	६५%	-	
कालिका टोल	-	-	-	७०%	-	
विच गाउँ	-	२	-	७५%	-	
सितापुर	-	१	-	५५%	-	
जानकी वस्ति	-	१	-	६०%	-	
स्वार कटान	-	-	-	४०%	-	
भागेश्वर टोल	-	-	-	३०%	-	
वार्ड नं ११						
गौडी टोल	१००			५०%		
वाङ्गैसाल	१००			६४%		

वस्तिको नाम	व्यवशाय गर्ने महिला (संख्या)	सरकारी तथा प्राईभेट नोकरीमा संलग्न महिला (संख्या)	राजनिति तथा सामाजिक सेवामा आवद्ध महिला (संख्या)	समुहमा आवद्ध महिला (संख्या)	सम्बन्ध विच्छेद भएका महिला (संख्या)	अन्य
कृष्ण मन्दिर	२५०			३०%		
लिउसन	१५०			६०%		
रामपुर	१००			६५%		
शिवगौरी	३००			२०%		
जानकी	१००			६६%		
वार्ड नं १२				६५%		
रेगुलेटर	१९५			७०%		
ग्वासिपुर	५२५			७५%		
बिरेन्द्रपुर	२०६			५५%		
पिपल चौतारा	२५६			६०%		
पिपल चौतारा,कोलमुडा	३०५			४०%		
शारदा बस्ति, गौडी	३२०			३०%		
टुडेला पटकानी	३५०			५०%		
गौडि, बाङ्गेसाल	१००			६४%		
आदर्श बस्ति	२०५			३०%		

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

४.४ अपाङ्गताको अवस्था

यस नगरपालिकाको कूल जनसङ्ख्याको १.५२ प्रतिशत हिस्सामा कुनै एक वा बढि प्रकारको अपाङ्गता रहेको देखिएको छ । विगत २०६८ सालको जनगणनामा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू ०.३४ प्रतिशत थिए । कुनै एक वा बढि अपाङ्गता भएका कूल व्यक्तिहरू मध्ये ५६.५९ प्रतिशत पुरुष र बाँकी ४३.४१ प्रतिशत महिला रहेको देखिन्छ ।

तालिका ४.११: गोदावरी नगरपालिकामा अपाङ्गताको अवस्था

वस्तिको नाम	अपाङ्गताको अवस्था (संख्या)						रङ्गको आधारमा अपाङ्गताको अवस्था (संख्या)			
	शारीरिक अपाङ्गता	दृष्टिसम्बन्धि अपाङ्गता	सुनाई सम्बन्धि अपाङ्गता	स्वर/श्रवण सम्बन्धि अपाङ्गता	मानसिक अपाङ्गता	बौद्धिक अपाङ्गता	पूर्ण अशक्त अपाङ्गता (रातो रंग)	अति अशक्त अपाङ्गता परिचय पत्र (नीलो रंग)	मध्यम अपाङ्गता (पहेलो रंग)	सामान्य अपाङ्गता (सेतो रंग)
वार्ड नं १										
आदर्श टोल	१	-	-	१		-				
गुह्वेश्वरी टोल	१	-	-	-		-				
भरतपुर टोल	-	-	-	-		-				
मनहरा + चेतना टोल	२	-	-	-		१				
वरपिपल टोल	१	-	-	-						
चैतन्यपुर टोल	-	-	-	-						
बलायर टोल	-	-	-	-						
विजौरा	-	-	-	-						
जितलपुर शिविर	३	१	१	२		५				
विजयनगर टोल	३	-	२	२		४				१
वनखेत	-	१	-	-						
वार्ड नं २										
दहल टोल	-	--	-	-	-	-				
महरा टोल	१०	२	१०	५	-	१				
तेघरी टोल	५	-	-	-	१	-				
शान्ति टोल	-	४	५	-	१	-				
सालघारी टोल	-	-	-	-	-	--				

वस्तिको नाम	अपाङ्गताको अवस्था (संख्या)						रङको आधारमा अपाङ्गताको अवस्था (संख्या)			
	शारीरिक अपाङ्गता	दृष्टिसम्बन्धि अपाङ्गता	सुनाई सम्बन्धि अपाङ्गता	स्वर/श्रवण सम्बन्धि अपाङ्गता	मानसिक अपाङ्गता	बौद्धिक अपाङ्गता	पूर्ण अशक्त अपाङ्गता (रातो रंग)	अति अशक्त अपाङ्गता परिचय पत्र (नीलो रंग)	मध्यम अपाङ्गता (पहेलो रंग)	सामान्य अपाङ्गता (सेतो रंग)
खानेपानि टोल	१०	-	१	२	-	--				
गेडेपानि टोल	५	-	-	-	-	-				
बनखेत टोल	३	-	२	१	-	-				
कडायत टोल	-	-	-	-	-	-				
बजार टोल	-	-	-	-	-	-				
उत्तर बनखेत टोल	२	-	-	-	-	--				
व्यारेक टोल	-	-	-	-	-	-				
दलित टोल	२	-	-							
भम्का टोल	२	-	-							
वार्ड नं ३										
दक्षिण कटान	१		१	१		१				
कृष्ण मन्दिर टोल	१									
इट्टा मट्टी टोल	-							१		
बाजुन्याल कटान	१									
बोजिया										
मालिका टोल										
कनकौवा टोल					१					
पिपल चौतारा बजार					२					
मालाखेति बजार										
मालाखेति गाँउ										

वस्तिको नाम	अपाङ्गताको अवस्था (संख्या)						रङ्गको आधारमा अपाङ्गताको अवस्था (संख्या)			
	शारीरिक अपाङ्गता	दृष्टिसम्बन्धि अपाङ्गता	सुनाई सम्बन्धि अपाङ्गता	स्वर/श्रवण सम्बन्धि अपाङ्गता	मानसिक अपाङ्गता	बौद्धिक अपाङ्गता	पूर्ण अशक्त अपाङ्गता (रातो रंग)	अति अशक्त अपाङ्गता परिचय पत्र (नीलो रंग)	मध्यम अपाङ्गता (पहेलो रंग)	सामान्य अपाङ्गता (सेतो रंग)
ढकौवा										
मुक्ति बजार	१							१		
खमौरा तल्लो		१								
दम्मल टोल										
टंकी टोलज										
स्कुल टोल										
ताम्रकार टोल				१						
वार्ड नं ४										
खैरानी टोल शिव नगर टोल	१	२	१							
सरस्वती नगर टोल										
ग्वाँसी समैजी सुधार समिति टोल					१		२			
बसन्त नगर टोल	१			१		१				
शान्ति टोल					१		३			
पगति टोल										
स्मृति टोल					१	१	२			
पगति टोल										
कोपिला टोल विकास समिति				१						
प्रगतिशील टोल										

वस्तिको नाम	अपाङ्गताको अवस्था (संख्या)						रङको आधारमा अपाङ्गताको अवस्था (संख्या)			
	शारीरिक अपाङ्गता	दृष्टिसम्बन्धि अपाङ्गता	सुनाई सम्बन्धि अपाङ्गता	स्वर/श्रवण सम्बन्धि अपाङ्गता	मानसिक अपाङ्गता	बौद्धिक अपाङ्गता	पूर्ण अशक्त अपाङ्गता (रातो रंग)	अति अशक्त अपाङ्गता परिचय पत्र (नीलो रंग)	मध्यम अपाङ्गता (पहेँलो रंग)	सामान्य अपाङ्गता (सेतो रंग)
विकास										
नमुना टोल										
फुल वस्ति	२									
बुढी तोला	१									
वार्ड नं ५										
कल्या टोल	-	-	-	-	१	-	-	-	-	-
गेटी टोल	-	१	-	२	१	-	-	-	-	-
खुना टोल	-	-	१	१	-	-	-	-	-	-
(नहर टोल	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
प्रगति टोल	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
राना टोल	-	-	-	१	-	-	-	-	-	-
सरस्वती टोल	-	-	-	१	-	-	-	-	-	-
माछापालन टोल	-	१	१	२	-	-	-	-	-	-
नवदुर्गा टोल	१									
वरवट्टा टोल			२	२						
शान्ती टोल			२	२						
वार्ड नं ६										
	-	-	-	३६	-	-	-	-	-	-
बँडेहा										
वार्ड नं ७										
लालपुर, हरैया	१०	-	-	-	-	१	--	-	-	-

वस्तिको नाम	अपाङ्गताको अवस्था (संख्या)						रङको आधारमा अपाङ्गताको अवस्था (संख्या)			
	शारीरिक अपाङ्गता	दृष्टिसम्बन्धि अपाङ्गता	सुनाई सम्बन्धि अपाङ्गता	स्वर/श्रवण सम्बन्धि अपाङ्गता	मानसिक अपाङ्गता	बौद्धिक अपाङ्गता	पूर्ण अशक्त अपाङ्गता (रातो रंग)	अति अशक्त अपाङ्गता परिचय पत्र (नीलो रंग)	मध्यम अपाङ्गता (पहेलो रंग)	सामान्य अपाङ्गता (सेतो रंग)
वार्ड नं ८										
जमुनाभाडी मज गाउँ, स्याउले	११									
वार्ड नं ९										
सेहेरी गाउँ	९	-	५	१०	७	-				
अर्जुनी टोल	७	-	४	९	५	२				
मुरकट्टी गाउँ	५	-	७	७	३	१				
बभ्नाङ्गी टोल	६	-	४	५	५	-				
तल्लो धनचौरी	५	-	५	७	५	३				
मल्लो धनचौर	३	-	३	५	३	-				
राजीफौटा	१०	-	९	७	९	३				
बल्मी गाउँ	१२	-	११	१५	८	५				
गुन्डी बजार	४	-	५	५	२	-				
वार्ड नं १०										
घण्टेश्वर टोल	२	-	१	-	-	-	-	-	-	
रामपुर खमौरा	१	-	-	-	-	-	-	-	-	
जनप्रभात	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
खमौरा	१	२	-	२	-	-	-	-	-	
शिवरामपुर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
नहर टोल	-	१	-	-	१	-	-	-	-	
दमौरा	२	-	-	-	-	-	-	-	-	

वस्तिको नाम	अपाङ्गताको अवस्था (संख्या)						रङको आधारमा अपाङ्गताको अवस्था (संख्या)			
	शारीरिक अपाङ्गता	दृष्टिसम्बन्धि अपाङ्गता	सुनाई सम्बन्धि अपाङ्गता	स्वर/श्रवण सम्बन्धि अपाङ्गता	मानसिक अपाङ्गता	बौद्धिक अपाङ्गता	पूर्ण अशक्त अपाङ्गता (रातो रंग)	अति अशक्त अपाङ्गता परिचय पत्र (नीलो रंग)	मध्यम अपाङ्गता (पहेलो रंग)	सामान्य अपाङ्गता (सेतो रंग)
चाकलु खोला	१	-	-	-	-	-	-	-	-	
कालिका टोल	-	-	१	१	-	-	-	-	-	
विच गाउँ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
सितापुर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
जानकी वस्ति	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
स्वार कटान	१	-	-	१	-	-				
भागेश्वर टोल	१	-	-	-	-	-				
वार्ड नं ११										
गौडी टोल	-	-	२	१	१	-		--	-	-
वाङ्गेशाल	१	-	-	-	-	-	-	-	--	-
कृष्ण मन्दिर	७	-	-	-	-	-	-	-	-	-
लिउसन	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जानकी टोल	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-
शिवगौरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
रामपुर	२	-	-	-	-	--	-	-	-	-
वार्ड नं १२										
रेगुलेटर	१									
ग्वासिपुर		१								
बिरेन्द्रपुर										
पिपल चौतारा										
पिपल चौतारा,कोलमुडा	४०		३०	१०	१०					

वस्तिको नाम	अपाङ्गताको अवस्था (संख्या)						रङको आधारमा अपाङ्गताको अवस्था (संख्या)			
	शारीरिक अपाङ्गता	दृष्टिसम्बन्धि अपाङ्गता	सुनाई सम्बन्धि अपाङ्गता	स्वर/श्रवण सम्बन्धि अपाङ्गता	मानसिक अपाङ्गता	बौद्धिक अपाङ्गता	पूर्ण अशक्त अपाङ्गता (रातो रंग)	अति अशक्त अपाङ्गता परिचय पत्र (नीलो रंग)	मध्यम अपाङ्गता (पहेलो रंग)	सामान्य अपाङ्गता (सेतो रंग)
शारदा बस्ति, गौडी	१५	१०	१०			३०				
टुडेला पटकानी	१०	५०	५	१०		३०				
गौडि , बाङ्ग्रेसाल	५	३०	५	५	१०	३०		२		
आदर्श बस्ति	१५	२०	२०		५	१५		४		

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

तालिका ४.१२: गोदावरी नगरपालिकामा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि विवरण

वस्तिको नाम	बाल मजदूरी (१४ वर्ष मुनिका)		बाल विवाह गत वर्ष (१८ वर्ष मुनि)		एकल महिला			अपाङ्ग संख्या (फरक सामर्थ्य)					
	बालक	बालिका	केटा	केटी	४९ वर्ष वा सोभन्दा कम	५० देखि ५९ वर्षका	६० वर्ष वा सोभन्दा बढी	दृष्टि विहिन	लूला/लंगडा	लाटा/बहिरो	सूस्त मर्नास्थिति	अशक्त	अन्य
वार्ड नं १													
आदर्श टोल													
मनहरा चेतना टोल					१	२					१		
वनखेत					१	२							
भरतपुर टोल						३							
जितलपुर शिविर	५		३	१		२			३	२	३		
वरपिपल टोल						४			१	०	२		
विजयनगर टोल	५	३		२		३				२			
चैतन्यपुर टोल			१		१	२			१				

वस्तिको नाम	बाल मजदूरी (१४ वर्ष मुनिका)		बाल विवाह प्गत वर्ष (१८ वर्ष मुनि)		एकल महिला			अपांग संख्या (फरक सामर्थ)					
	बालक	बालिका	केटा	केटी	४९ वर्ष वा सोभन्दा कम	५० देखि ५९ वर्षका	६० वर्ष वा सोभन्दा बढी	दृष्टि विहिन	लूला/लंगडा	लाटा/बहिरा	सूस्त मनस्थिति	अशक्त	अन्य
बलायर टोल						०	१						
विजौरा					३	०	०		१				
गुह्वेश्वरी टोल					२	१	०				१	१	
वार्ड नं २													
आदर्श टोल					१०	३०	३०						
महरा टोल					९	४०	४०						
तेघरी टोल					१५	१५	५०						
शान्ति टोल					१५	२५	८						
सालघारी टोल					१०	२०	१०						
खानेपानि टोल					२०	३०	४०						
गेडेपानि टोल					१०	२०	४८			१		१	
बनखेत टोल					२०	५०	३०				१		
कडायत टोल					३०	४०	४						
बजार टोल					२०	५०	५०						
उत्तर बनखेत टोल					३०	३५	४०						
व्यारेक टोल					२०	२५	३०						
दलित टोल					१५	२०	३५						
वार्ड नं ३													
छैन													
वार्ड नं ४													
खैरानी टोल शिव नगर टोल			०	०		१	१२					०	

वस्तिको नाम	बाल मजदूरी (१४ वर्ष मुनिका)		बाल विवाह प्गत वर्ष (१८ वर्ष मुनि)		एकल महिला			अपांग संख्या (फरक सामर्थ)					
	बालक	बालिका	केटा	केटी	४९ वर्ष वा सोभन्दा कम	५० देखि ५९ वर्षका	६० वर्ष वा सोभन्दा बढी	दृष्टि विहिन	लूला/लंगडा	लाटा/बहिरा	सूस्त मनस्थिति	अशक्त	अन्य
सरस्वती नगर टोल	२	५	०	०	३	१०	२०	२				०	
ग्वाँसी समैजी सुधार समिति टोल	०	०	०	०	१	४	५					०	
बसन्त नगर टोल	०	०	०	०	३	०	०					२	
शान्ति टोल	०	०	०	०	७	८	६						
प्रगति टोल	०	०	०	०	२	२	१						
स्मृति टोल	०	०				५	६						
प्रगति टोल	२	०	३	२	५	८	३						
कोपिला टोल विकास समिति	०	०	०	१		२	६						
प्रगतिशील टोल विकास	५	३	१	२	४	५	२०						
नमुना						५	१०						
बुढी तोला	२		१५	२५				१					
फुल वस्ति	३		१०	२०					२				
गोदावरी	२		०	०						३			
वण्ड गडा			२५	१५							१		
हाट खोली			८	१६									
चौकी गडा			०	०					२				
बेल पानि			११	२२						१			
मुरी भावर											२		
वार्ड नं ५													
गेटी टोल								१	२	२			२०
कत्या टोल											१	१	१२

वस्तिको नाम	बाल मजदूरी (१४ वर्ष मुनिका)		बाल विवाह पगत वर्ष (१८ वर्ष मुनि)		एकल महिला			अपांग संख्या (फरक सामर्थ्य)					
	बालक	बालिका	केटा	केटी	४९ वर्ष वा सोभन्दा कम	५० देखि ५९ वर्षका	६० वर्ष वा सोभन्दा बढी	दृष्टि विहिन	लूला/लंगडा	लाटा/बहिरा	सूस्त मनस्थिति	अशक्त	अन्य
खुना टोल									१				१०
नहर टोल													१५
प्रगति टोल								१		२	१		१५
राना टोल									१	२			१०
सरस्वती टोल											१		२५
माछापलन टोल									१	१			१०
नवदुर्गा टोल										१			८
वरबट्टाटोल										१		१	१०
शान्ती टोल									१	१			१०
वार्ड नं ६													
बँडेहा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
भुँयारा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
लालपुर	०	०	०	०	०	१७७	०	०	०	०	०	०	०
वार्ड नं ७													
लालपुर, हरैया						१५३							
वार्ड नं ८													
जमुनाभाडी	९	७				१७५							
वार्ड नं ९													
सेहेरी गाउँ			१२	१२									
अर्जुनी टोल			८	८									
मुरकट्टी गाउँ			५	५									

वस्तिको नाम	बाल मजदूरी (१४ वर्ष मुनिका)		बाल विवाह प्गत वर्ष (१८ वर्ष मुनि)		एकल महिला			अपांग संख्या (फरक सामर्थ्य)					
	बालक	बालिका	केटा	केटी	४९ वर्ष वा सोभन्दा कम	५० देखि ५९ वर्षका	६० वर्ष वा सोभन्दा बढी	दृष्टि विहिन	लूला/लंगडा	लाटा/बहिरा	सूस्त मनस्थिति	अशक्त	अन्य
बभ्नाभी टोल			७	७									
तल्लो धनचौरी			९	९									
मल्लो धनचौर			५	५									
राजीफौटा			१४	१४									
वल्मी गाउँ			११	११									
गुन्डी बजार			९	९									
वार्ड नं १०													
घण्टेश्वर टोल				५५				०	०	१	१		०
रामपुर खमौरा				१०५				०	१	०	०		०
जनप्रभात				४५				०	०	०	१		०
खमौरा				३५				२	०	०	३		३
शिवरामपुर				०				०	०	०	०		०
नहर टोल				५५				१	०	०	१		०
दमौरा				०				०	०	०	०		१
चाकलु खोला				२५				०	१	०	०		०
कालिका टोल				३५				०	१	०	१		१
विच गाउँ								०	०	०	०		०
सितापुर								०	०	०	०		०
जानकी वस्ति								०	०	०	३		०
स्वार कटान								०	०	०	३		१
भागेश्वर टोल				४५				०	०	०	०		१

वस्तिको नाम	बाल मजदूरी (१४ वर्ष मुनिका)		बाल विवाह प्गत वर्ष (१८ वर्ष मुनि)		एकल महिला			अपांग संख्या (फरक सामर्थ)					
	बालक	बालिका	केटा	केटी	४९ वर्ष वा सोभन्दा कम	५० देखि ५९ वर्षका	६० वर्ष वा सोभन्दा बढी	दृष्टि विहिन	लूला/लंगडा	लाटा/बहिरा	सूस्त मनस्थिति	अशक्त	अन्य
वार्ड नं ११													
गौडी टोल	०	०	०	०	४५	५०	२०						
वाङ्गैसाल					५०	४०	३०						
कृष्ण मन्दिर					१०	३०	२०						
लिउसन					१०	२०	३०						
जानकी टोल					५	१०	२५						
शिवगौरी					५	१०	१५						
रामपुर					१०	१५	२०						
वार्ड नं १२													
रेगुलेटर					११	७	३		१	१		१	
ग्वासिपुर							१७	१					
बिरेन्द्रपुर						२१	१७	२					
पिपल चौतारा							१९						
पिपल चौतारा,कोलमुडा			१०	२०	१०	३०	२०						
शारदा बस्ति, गौडी	१०		५०	६०	५	२०	५०						
टुडेला पटकानी	४०		६०	६५	२०	३०	१०	१०	१०		३०		
गौडि , वाङ्गैसाल	२०	५	२०	१५	१०	५	१०	२	५			१	
आदर्श बस्ति	१०		२०	२५	१०	२५	१५						

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

परिच्छेद – ५: भौतिक पूर्वाधार विकास

५. भौतिक पूर्वाधार

विकासको अवस्थालाई सजिलै महसुस गर्ने, देख्न सकिने र त्यसलाई सहज उपयोग गर्न सकिने अवस्थाको सिर्जना पूर्वाधार विकासबाट मात्र संभव रहन्छ । पूर्वाधार ज्यादै व्यापक अर्थमा प्रयोग हुने अवस्था हो । यस भित्र समयानुसार विभिन्न विषयगत क्षेत्रहरूलाई समेटिएको हुन्छ । जस्तै यातायात, सिंचाई, खानेपानी, भवन निर्माण, ढल निर्माण, विद्युत, संचार आदी वाहेकपनि अन्य कतिपय यस भित्र रहन्छन । गोदावरी नगरपालिकामा हाल सम्म संचालित तथा विकसित पूर्वाधारको अवस्थालाई यसभित्र समेटिएको छ ।

५.१ यातायात

गोदावरी नगरपालिकाको समग्र विकास कृयाकलापहरू संचालन गर्न यातायात एक महत्वपूर्ण पूर्वाधार हो । हवाईसेवा र सडक यातायात नै गोदावरी नगरपालिकाको मुख्य यातायातको साधनहरू हुन् । कैलाली जिल्ला स्थित गेटा विमानस्थल जो विगतमा यसै नगरपालिका अन्तर्गत रहेको थियो, यसबाट गोदावरी नगरपालिकाका सहित सम्पूर्ण प्रदेश नं. ७ लाभान्वित रहेको छ । यो जिल्लामा यातायातका प्रमुख साधनहरूमा हवाई यातायात, सडक यातायात, घोडेटो, गोरेटो आदी रहेका छन । प्रमुख सडकहरूमा पक्कि पुलहरू तथा कल्भर्ट आदीको व्यवस्था गरिएको छ भने घोडेटो तथा गोरेटो वाटोहरूमा भोलूगें पुलको व्यवस्था भएको पाईन्छ । यद्यपी, यी सबै साधनहरू प्रयाप्त नरहेको अवस्था विद्यमान छ ।

सडक यातायातको विकासको दृष्टिकोणले पनि यो नगरपालिकाका सबै वडाहरूमा समान विकास भएको पाईदैन तात्कालिन अवस्थाका अत्तरिया नगरपालिका भित्रका वार्डहरूमा सडकको विकास तुलनात्मक रुपमा निकै अगाडी छ भने पूर्नसंरचना पश्चात निर्मीत गोदावरी नगरपालिकाका अन्य वडाहरूमा सडकको विकास तुलनात्मक रुपमा पछाडी परेको छ । देशकै दुईवटा ठुला राजमार्गहरू पूर्व-पश्चिम राजमार्ग र सहीद भिमदत्त राजमार्ग यसै नगरपालिकाको अत्तरिया वजारमा क्रस सेक्सन बनाई अगाडी वढेका छन । यस नगरपालिकामा विद्यमान सडकको अवस्था निम्नानुसार देखिन्छ ।

तालिका ५.१ : गोदावरी नगरपालिकामा सडकको अवस्था

सडकको विवरण	लम्वाई (कि.मि.)	प्रतिशत
गोरेटो वाटो तथा कच्ची सडक	६४५	८७.६७
कालो पत्रे सडक	६०.५	८.२२३
घोरेटो वाटो	३०.२२	४.११
जम्मा	७३५.७	१००

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

५.२ सडक यातायात तथा बजार केन्द्र

यस नगरपालिकामा ६०.५ किमि सडक पक्क अवस्थामा रहेको पाईन्छ, जस अन्तर्गत राष्ट्रिय राजमार्ग जिल्ला तथा फिडर सडकहरु र नगरपालिका आफैले पिच गरेका सडकहरु पर्दछन । यी मध्ये केहि सडकहरुको स्तर उन्नति गर्नुपर्ने अवस्था देखिन्छ भने केहि सामान्य चालु हालतमा मात्र रहेका छन । त्यस्तै कच्चि सडक तर्फ ६४५ कि.मि. सडक र घोरेटो वाटो तर्फ ३०.२२ किमि. यस नगरपालिकामा रहेको छ । यस नगरपालिकामा सडक यातायात तथा बजार केन्द्रको विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५.२ : गोदावरी नगरपालिकामा सडक यातायात तथा बजार केन्द्रको अवस्था

प्रमुख वस्तिको नाम	सडक पुगेको वा नपुगेको	वार्ड केन्द्रसम्म सडक वाट जोडिएको वा नजोडिएको	पक्कि सडक - कि.मि.	कच्चि सडक - कि.मि.	सवारी साधन चलेको वा नचलेको	गोरेटो वाटोहरुको अवस्था - कमजोर, मध्यम, उत्तम)	सार्वजनिक खेल मैदान भएका भएको वा नभएको	सार्वजनिक भवन भएको वा नभएको	सडकमा पक्कि पुल भएको वा नभएको	यातायातको प्रमुख साधन	बजार केन्द्र को नाम
वडा नं. १											
आदर्श टोल	पुगेको	जोडिएको	०	५	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	भएको	साइकल	अतरिया
गुह्वेश्वरी टोल	पुगेको	जोडिएको	०	४	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	साइकल	अतरिया
चैतन्यपुर टोल	नपुगेको	नजोडिएको	०	८	नचलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	साइकल	अतरिया
विजयनगर टोल	पुगेको	जोडिएको	०	३	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	साइकल	अतरिया
भरतपुर टोल	पुगेको	जोडिएको	०	४	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	साइकल	अतरिया
मनहरा + चेतना टोल	पुगेको	जोडिएको	२	५	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	साइकल	अतरिया
विजौरा	नपुगेको	जोडिएको	०	१०	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	साइकल	अतरिया
वनखेत	पुगेको	जोडिएको	०	४	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	साइकल	अतरिया
बलायर टोल	नपुगेको	नजोडिएको	०	८	नचलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	साइकल	अतरिया
जितलपुर शिविर	पुगेको	जोडिएको	०	२	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	साइकल	अतरिया
वरपिपल टोल	पुगेको	जोडिएको	३	१०	चलेको	कमजोर	भएको	नभएको	नभएको	नभएको	अतरिया
वडा नं. २											

प्रमुख वस्तिको नाम	सडक पुगेका वा नपुगेको	वार्ड केन्द्रसम्म सडक वाट जोडिएको वा नजोडिएको	पक्क सडक - कि.मि.	कच्च सडक - कि.मि.	सवारी साधन चलेको वा नचलेको	गोरेटो वाटोहरुको अवस्था - कमजोर, मध्यम, उत्तम)	सार्वजनिक खेल मैदान भएका भएको वा नभएको	सार्वजनिक भवन भएको वा नभएको	सडकमा पक्क पुल भएको वा नभएको	यातायातको प्रमुख साधन	बजार केन्द्र को नाम
दहल टोल	पुगेको	जोडिएको	०	८	चलेको	उत्तम	भएको	भएको	भएको	साइकल	अतरिया
महरा कटान	पुगेको	जोडिएको	०	५	चलेको	कमजोर	भएको	भएको	नभएको	साइकल	अतरिया
तेघरी टोल	पुगेको	जोडिएको	८	०	चलेको	कमजोर	भएको	नभएको	नभएको	साइकल	अतरिया
शान्ती टोल	पुगेको	जोडिएको	१०	०	चलेको	कमजोर	भएको	नभएको	भएको	साइकल	अतरिया
सालघारीटोल	पुगेको	जोडिएको	५	०	चलेको	कमजोर	भएको	भएको	भएको	साइकल	अतरिया
खाने पानि टोल	पुगेको	जोडिएको	७	०	चलेको	कमजोर	भएको	भएको	नभएको	साइकल	अतरिया
गेडे पानि	पुगेको	जोडिएको	८	०	चलेको	कमजोर	भएको	नभएको	नभएको	साइकल	अतरिया
वन खेत	पुगेको	जोडिएको	६	०	चलेको	मध्यम	नभएको	भएको	भएको	साइकल	अतरिया
कडायत टोल	पुगेको	जोडिएको	०	०	चलेको	उत्तम	भएको	भएको	भएको	साइकल	अतरिया
बजार टोल	पुगेको	जोडिएको	०	८	चलेको	उत्तम	भएको	भएको	भएको	साइकल	अतरिया
उत्तर वनखेत	पुगेको	जोडिएको	५	०	चलेको	कमजोर	भएको	भएको	भएको	साइकल	अतरिया
व्यारेक टोल	पुगेको	जोडिएको	०	५	चलेको	उत्तम	नभएको	नभएको	नभएको	साइकल	अतरिया
वडा नं. ३											
खैराना शिव नगर टोल	पुगेको	जोडिएको	०	४	चलेको	कमजोर	भएको	भएको	नभएको	पैदल, साइकल	अतरिया
सरस्वती नगर टोल	पुगेको	जोडिएको	०	५	चलेको	कमजोर	नभएको	भएको	नभएको	पैदल, साइकल	अतरिया
ग्वाँसी समैजी सुधार समिति टोल	पुगेको	जोडिएको	०	७	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	पैदल, साइकल	अतरिया
बसन्त नगर टोल	पुगेको	जोडिएको	०	१२	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	पैदल, साइकल	अतरिया
शान्ति टोल	पुगेको	जोडिएको	०	४	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	पैदल, साइकल	अतरिया
प्रगति टोल	पुगेको	जोडिएको	०	५.८	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	पैदल, साइकल	अतरिया
स्मृति टोल	पुगेको	जोडिएको	०	१२	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	पैदल, साइकल	अतरिया

प्रमुख वस्तिको नाम	सडक पुगेको वा नपुगेको	वार्ड केन्द्रसम्म सडक वाट जोडिएको वा नजोडिएको	पक्क सडक - कि.मि.	कच्च सडक - कि.मि.	सवारी साधन चलेको वा नचलेको	गोरेटो वाटोहरुको अवस्था - कमजोर, मध्यम, उत्तम)	सार्वजनिक खेल मैदान भएका भएको वा नभएको	सार्वजनिक भवन भएको वा नभएको	सडकमा पक्क पुल भएको वा नभएको	यातायातको प्रमुख साधन	बजार केन्द्र को नाम
प्रगति टोल	पुगेको	जोडिएको	०	६	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	पैदल, साइकल	अतरिया
कोपिला टोल विकास समिति	पुगेको	जोडिएको	०	४	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	पैदल, साइकल	अतरिया
प्रगतिशील टोल विकास	पुगेको	जोडिएको	०	६	चलेको	कमजोर	भएको	भएको	नभएको	पैदल, साइकल	अतरिया
वडा नं. ४											
खैराना शिव नगर टोल	पुगेको	जोडिएको	०	६	चलेको	कमजोर	भएको	भएको	नभएको	पैदल, साइकल	अतरिया
सरस्वती नगर टोल	पुगेको	जोडिएको	०	५	चलेको	कमजोर	नभएको	भएको	नभएको	पैदल, साइकल	अतरिया
ग्वाँसी समैजी सुधार समिति टोल	पुगेको	जोडिएको	०	४.९	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	पैदल, साइकल	अतरिया
बसन्त नगर टोल	पुगेको	जोडिएको	०	६	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	पैदल, साइकल	अतरिया
शान्ति टोल	पुगेको	जोडिएको	०	६	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	पैदल, साइकल	अतरिया
प्रगति टोल	पुगेको	जोडिएको	०	८	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	पैदल, साइकल	अतरिया
स्मृति टोल	पुगेको	जोडिएको	०	२	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	पैदल, साइकल	अतरिया
प्रगति टोल	पुगेको	जोडिएको	०	५	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	पैदल, साइकल	अतरिया
कोपिला टोल विकास समिति	पुगेको	जोडिएको	०	३	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	पैदल, साइकल	अतरिया
प्रगतिशील टोल विकास	पुगेको	जोडिएको	०	२	चलेको	कमजोर		भएको	नभएको	पैदल, साइकल	अतरिया
वडा नं. ५											
गेटी टोल	पुगेको	जोडिएको	०	२	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	भएको	मोटर साइकल	अतरिया
कल्या टोल	पुगेको	जोडिएको	०	५	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	नभएको	मोटर साइकल	अतरिया
खुना टोल	पुगेको	जोडिएको	०	७	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	नभएको	मोटर साइकल	अतरिया

प्रमुख वस्तिको नाम	सडक पुगेका वा नपुगेको	वार्ड केन्द्रसम्म सडक वाट जोडिएको वा नजोडिएको	पक्क सडक - कि.मि.	कच्च सडक - कि.मि.	सवारी साधन चलेको वा नचलेको	गोरेटो वाटोहरुको अवस्था - कमजोर, मध्यम, उत्तम)	सार्वजनिक खेल मैदान भएका भएको वा नभएको	सार्वजनिक भवन भएको वा नभएको	सडकमा पक्क पुल भएको वा नभएको	यातायातको प्रमुख साधन	बजार केन्द्र को नाम
नहर टोल	पुगेको	जोडिएको	०	४	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	नभएको	बस,ट्याक्टर, मोटर साइकल	अतरिया
प्रगति टोल	पुगेको	जोडिएको	०	८	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	भएको(१)	बस,ट्याक्टर, मोटर साइकल	अतरिया
राना टोल	पुगेको	जोडिएको	०	७	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	जिप, ,ट्याक्टर, मोटर साइकल	अतरिया
सरस्वती टोल	पुगेको	जोडिएको	०	८	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	नभएको	जिप, ,ट्याक्टर, मोटर साइकल	अतरिया
माछापालन टोल	पुगेको	जोडिएको	०	६	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	नभएको	मोटर साइकल	अतरिया
नवदुर्गा टोल	पुगेको	जोडिएको	०	४	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	साइकल, मोटर	अतरिया
वरबट्टाटोल	पुगेको	जोडिएको	०	५	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	नभएको	साइकल, मोटर	अतरिया
शान्ती टोल	पुगेको	जोडिएको	०	८	चलेको	कमजोर	नभएको	नभएको	नभएको	साइकल, मोटर	अतरिया
वडा नं. ६											
बँडेहा	पुगेका	जोडिएको	०.५	४	चलेको		नभएको	साना किसान सार्वजनिक भवन, प्रहरी चौकी	नभएको	बस, ट्याक्टर	लालपुर
वडा नं. ७											
लालपुर	पुगेका	जोडिएको	०	८	चलेको	मध्यम	नभएको	भएको	नभएको	Bus, Tractor	लालपुर
वडा नं. ८											
जमुनाभाडी	पुगेका	जोडिएको	०	५	नचलेको	उत्तम	नभएको	नभएको	भएको	ट्रयाक्टरसाइकल	स्याउलेचोक
मज गाउँ	पुगेका	जोडिएको	०	७	नचलेको	उत्तम	नभएको	नभएको	भएको	ट्रयाक्टरसाइकल	स्याउलेचोक
श्रीपुर, फकलपुर	पुगेका	जोडिएको	०	९	नचलेको	उत्तम	नभएको	नभएको	भएको	ट्रयाक्टरसाइकल	स्याउलेचोक
जोनापुर	पुगेका	जोडिएको	०	४	नचलेको	उत्तम	नभएको	नभएको	भएको	ट्रयाक्टरसाइकल	स्याउलेचोक

प्रमुख वस्तिको नाम	सडक पुगेका वा नपुगेको	वार्ड केन्द्रसम्म सडक वाट जोडिएको वा नजोडिएको	पक्क सडक - कि.मि.	कच्च सडक - कि.मि.	सवारी साधन चलेको वा नचलेको	गोरेटो वाटोहरुको अवस्था - कमजोर, मध्यम, उत्तम)	सार्वजनिक खेल मैदान भएका भएको वा नभएको	सार्वजनिक भवन भएको वा नभएको	सडकमा पक्क पुल भएको वा नभएको	यातायातको प्रमुख साधन	बजार केन्द्र को नाम
वडा नं. ९											
सेहेरी गाउँ	नपुगेको	जोडिएको	०	५	चलेको	मध्यम	नभएको	वन सामुदायिक भवन सार्वजनिक भएमा	नभएका	मोटर साइकल	अतरिया
अर्जुनी टोल	नपुगेको	जोडिएको	०	८	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	नभएको	साइकल	धनगढी
मुरकट्टी गाउँ	नपुगेको	जोडिएको	०	५	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	नभएको	टेक्टर	धनगढी
बभ्नाङ्गी टोल	नपुगेको	जोडिएको	०	११	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	नभएको	साइकल	धनगढी
तल्लो धनचौरी	नपुगेको	जोडिएको	०	९	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	नभएको	साइकल	धनगढी
मल्लो धनचौरी	नपुगेको	जोडिएको	०	५	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	नभएको	साइकल	धनगढी
राजीफौटा	पुगेको	जोडिएको	२	९	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	भएको	साइकल	धनगढी
वल्मी गाउँ	पुगेको	जोडिएको	२	७	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	भएको	साइकल	धनगढी
गुन्डी बजार	पुगेको	जोडिएको	२	८	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	भएको	साइकल	धनगढी
वडा नं. १०											
Ghanteswar	पुगेका	जोडिएको	०	६	नचलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	टेक्टर	अतरिया
Rampur	पुगेका	जोडिएको	०	३	चलेका	मध्यम	नभएको	नभएको	भएका	मोटर	अतरिया
Janaprabhat	पुगेका	जोडिएको	०	५	चलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया
Khamaura	पुगेका	जोडिएको	०	८	चलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया
Shivarampur	पुगेका	जोडिएको	०	११	चलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया
Nahar Tol	पुगेका	जोडिएको	०	४	चलेका	मध्यम	नभएको	नभएको	नभएको	मोटर	अतरिया
Chakale Khola	पुगेका	जोडिएको	०	६.८	नचलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया
Ghanteshwar Mandir Tol	पुगेका	जोडिएको	०	४.८	नचलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया

प्रमुख वस्तिको नाम	सडक पुगेका वा नपुगेको	वार्ड केन्द्रसम्म सडक वाट जोडिएको वा नजोडिएको	पक्क सडक - कि.मि.	कच्ची सडक - कि.मि.	सवारी साधन चलेको वा नचलेको	गोरेटो वाटोहरुको अवस्था - कमजोर, मध्यम, उत्तम)	सार्वजनिक खेल मैदान भएका भएको वा नभएको	सार्वजनिक भवन भएको वा नभएको	सडकमा पक्क पुल भएको वा नभएको	यातायातको प्रमुख साधन	बजार केन्द्र को नाम
Damaura	पुगेका	जोडिएको	०	५.५	नचलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया
Kalika Tol	पुगेका	जोडिएको	०	८	नचलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया
अतरियाBich Gau	पुगेका	जोडिएको	०	१०	नचलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया
Sitapur	पुगेका	जोडिएको	०	७	नचलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया
Janaki Basti	पुगेका	जोडिएको	०	५.५	नचलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया
Swaar Kataan	पुगेका	जोडिएको	०	७	नचलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया
Bhaneswar Tol	पुगेका	जोडिएको	०	६.२	नचलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया
वडा नं. ११											
Ghanteswar	पुगेका	जोडिएको	०	५.८	नचलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	टेक्टर	अतरिया
Rampur	पुगेका	जोडिएको	०	८.२	चलेका	मध्यम	नभएको	नभएको	भएका	मोटर	अतरिया
Janaprabhat	पुगेका	जोडिएको	०	४.७	चलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया
Khamaura	पुगेका	जोडिएको	०	६	चलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया
Shivarampur	पुगेका	जोडिएको	०	८	चलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया
Nahar Tol	पुगेका	जोडिएको	०	३.८	चलेका	मध्यम	नभएको	नभएको	नभएको	मोटर	अतरिया
Chakale Khola	पुगेका	जोडिएको	०	५.३	नचलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया
Ghanteswar Mandir Tol	पुगेका	जोडिएको	०	४.७	नचलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया
Damaura	पुगेका	जोडिएको	०	९	नचलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया
Kalika Tol	पुगेका	जोडिएको	०	१०	नचलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया
अतरियाBich Gau	पुगेका	जोडिएको	०	६	नचलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया
Sitapur	पुगेका	जोडिएको	०	८	नचलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया
Janaki Basti	पुगेका	जोडिएको	०	६	नचलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया

प्रमुख वस्तिको नाम	सडक पुगेका वा नपुगेको	वार्ड केन्द्रसम्म सडक वाट जोडिएको वा नजोडिएको	पक्क सडक - कि.मि.	कच्च सडक - कि.मि.	सवारी साधन चलेको वा नचलेको	गोरेटो वाटोहरुको अवस्था - कमजोर, मध्यम, उत्तम)	सार्वजनिक खेल मैदान भएका भएको वा नभएको	सार्वजनिक भवन भएको वा नभएको	सडकमा पक्क पुल भएको वा नभएको	यातायातको प्रमुख साधन	बजार केन्द्र को नाम
Swaar Kataan	पुगेका	जोडिएको	०	१२	नचलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया
Bhaneswar Tol	पुगेका	जोडिएको	०	६	नचलेका	मध्यम	नभएको	भएका	नभएको	मोटर	अतरिया
वडा नं. १२											
रेगुलेटर	पुगेको	जोडिएको	०	११	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	नभएका	बस	अतरिया
ग्वासिपुर	पुगेको	जोडिएको	०	६	नचलेको	कमजोर	भएको	नभएको	नभएका	बस	अतरिया
बिरेन्द्रपुर	पुगेको	जोडिएको	०	८	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	नभएका	बस	अतरिया
पिपल चौतारा	पुगेको	जोडिएको	०	६	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	नभएको	बस	अतरिया
पिपल चौतारा,कोलमुडा	पुगेको	जोडिएको	०	१५	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	नभएको	बस	अत्तरीया
शारदा बस्ति, गौडी	पुगेको	जोडिएको	०	६	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	नभएको	बस	अत्तरीया
टुडेला पटकानी	पुगेको	जोडिएको	०	७	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	नभएको	जिप	अत्तरीया
गौडि , बाङ्गेसाल	पुगेको	जोडिएको	०	६	चलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	नभएको	बस	अत्तरीया
आदर्श बस्ति	पुगेको	नजोडिएको	०	८	नचलेको	मध्यम	नभएको	नभएको	नभएको	बस	अत्तरीया

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

५.३ शहरीकरणको स्वरूप

गोदावरी नगरपालिकामा अत्तरिया, मालाखेती, गोदावरी, बुढीतोला, श्रीपुर आदी प्रमुख बजार केन्द्रहरु हुन । ग्रामिण समुदायलाई मध्यनजर राखि विकसित भएका यी बजार केन्द्रहरुमा आधारभुत विकासका पूर्वाधारहरु स्थापना हुन सकेका छैनन । केवल व्यापारिक उद्देश्यका लागि स्थापीत भएका यी बजार केन्द्रहरु सेवामुखि भन्दा वढी नाफाका उद्देश्यले स्थापना भएको पाईन्छ । समग्रतामा हेर्दा वडा १ देखि १२ सम्मको अवस्थामा वडा नं. १ र ११ मा कुनैपनि बजार केन्द्र स्थापना भएको पाईदैन भने अन्य वडाहरुको आधारमा ८८ वटा किराना पसल, १६३ वटा होटल तथा लजहरु, १९० वटा खाजा पसल तथा रेष्टुरेण्ट (साना ठुला सबै गरि), ४७ वटा मेडीकल तथा औषधि पसल, १३१ तरकारी तथा फलफूल पसल, ५४ मोटर

गाडी मर्मत केन्द्रहरु, २५० रेडिमेट तथा अन्य कपडा पसलहरु र २७ वटा अन्य पसलहरु समेत रहेका छन । तलको तालिकामा गोदावरी नगरपालिकामा शहरकरणको स्वरूपका बारेमा वर्णन गरिएको छ ।

तालिका ५.३ : गोदावरी नगरपालिकामा शहरीकरणको स्वरूप

वजार केन्द्रहरु	सेवा पुर्याउने वस्तिहरु - वार्ड भित्रका तथा अन्य क्षेत्रका	व्यवस्थित शहरी विकास योजना लागु भएको वा नभएको	मुख्य व्यापारिक गतिविधिहरु संख्या सहित)								मोटर वाटोको पहुँच पुगेको अथवा पुगेको	फोहोर मैला व्यवस्थापन हुने गरेको अथवा नभएको	स्वच्छ खानेपानीको व्यवस्था भएको अथवा नभएको	यातायातको व्यवस्थित व्यवस्थापन भएको अथवा नभएको	विजुल वृत्तीका व्यवस्थित व्यवस्थापन भएको अथवा नभएको
			किराना पसल	होटल तथा लजहरु	खाजा पसल तथा रेष्टुरेण्ट	मेडीकल तथा औषधि पसल	तरकारी तथा फलफूल पसल	मोटर गाडी मर्मत केन्द्रहरु,	रेडिमेट तथा अन्य कपडा पसलहरु	अन्य					
वडा नं. १															
अत्तरिया	बिजौरा	नभएको	८	०	०	०	०	०	०	५	पुगेको	नभएको	नभएको	नभएको	भएको
अत्तरिया	बसन्तपुर	नभएको	९	०	०	२	३	०	०	६	पुगेको	नभएको	नभएको	भएको	भएको
अत्तरिया	चैतन्यपुर	नभएको	३	०	०	०	०	०	०	५	पुगेको	नभएको	नभएको	नभएको	भएको
अत्तरिया	अत्तरिया	भएको	६०	८	१४	३	३४	८	६०	५१	पुगेको	नभएको	भएको	भएको	भएको
अत्तरिया	भरतपुर	नभएको	३	०	०	०	०	०	०	५	पुगेको	नभएको	नभएको	भएको	भएको
अत्तरिया	मनहरा	नभएको	७	०	०	०	२	२	०	६	पुगेको	नभएको	नभएको	भएको	भएको
अत्तरिया	बिजय नगर	नभएको	९	०	०	०	०	०	०	५	पुगेको	नभएको	नभएको	भएको	भएको
अत्तरिया	अमान नगर	नभएको	३	०	०	०	०	०	०	३	पुगेको	नभएको	भएको	भएको	भएको
अत्तरिया	बासवारी टोल	नभएको	४	०	०	०	०	०	०	२	पुगेको	नभएको	भएको	भएको	भएको
अत्तरिया	पृथ्वी टोल	नभएको	२	०	०	०	०	०	०	४	पुगेको	नभएको	भएको	भएको	भएको
अत्तरिया	वरपिपल टोल	नभएको	१०	०	२	०	०	०	०	५	पुगेको	नभएको	भएको	भएको	भएको

बजार केन्द्रहरू	सेवा पुर्याउने वस्तिहरू - वार्ड भित्रका तथा अन्य क्षेत्रका	व्यवस्थित शहरी विकास योजना लागु भएको वा नभएको	मुख्य व्यापारिक गतिविधिहरू संख्या सहित)								मोटर वाटोको पहुँच पुगेको अथवा पुगेको	फोहोर मैला व्यवस्थापन हुने गरेको अथवा नभएको	स्वच्छ खानेपानीको व्यवस्था भएको अथवा नभएको	यातायातको व्यवस्थित व्यवस्थापन भएको अथवा नभएको	विजुलि वत्तीका व्यवस्थित व्यवस्थापन भएको अथवा नभएको
			किराना पसल	होटल तथा लजहरू	खाजा पसल तथा रेष्टुरेण्ट	मेडीकल तथा औषधि पसल	तरकारी तथा फलफूल पसल	मोटर गाडी मर्मत केन्द्रहरू,	रेडिमेट तथा अन्य कपडा पसलहरू	अन्य					
वडा नं. २															
बजार टोल	अतरिया	भएको	१८	३	३	४	५	३	५	०	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
महरा कटान	अतरिया	नभएको	१२	०	०	०	०	०	०	०	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
तेघरी टोल	अतरिया	नभएको	६	०	०	०	३		०	०	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
शान्ती टोल	अतरिया	नभएको	४	०	११	०	२	०	०	०	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
वन खेत	अतरिया	नभएको	१०	०	४	०	३	०	०	०	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
रिङ्गरोड	अतरिया	नभएको	१३	४	७	०	३	०	०	०	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
खाने पानि टोल	अतरिया	नभएको	५	४	५	०	२	३	०	०	भएको	भएको	भएको	भएको	भएको
वडा नं. ३															
अतरिया	कैलाली जिल्लाका पश्चिम क्षेत्र तथा सु.प.का पहाडी जिल्लाहरू	नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	पुगेको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
पिपल चौतारा	मालाखेति	नभएको	५	४	२	१	०	०	७	५	पुगेको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
पुराना मालाखेति बजार	मुक्ति नगर	नभएको	३	०	०	०	०	०	०	२	पुगेको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
गोदावरी पुलबजार	बजुन्याल कटान	नभएको	०	०	०	०	०	०	०	५	पुगेको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
मालिका टोल	इट्टाभट्टी , बाजिया	नभएको	६	०	४	३	२	०		३	पुगेको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको

बजार केन्द्रहरू	सेवा पुर्याउने वस्तिहरू - वार्ड भित्रका तथा अन्य क्षेत्रका	व्यवस्थित शहरी विकास योजना लागु भएको वा नभएको	मुख्य व्यापारिक गतिविधिहरू संख्या सहित)								मोटर वाटोको पहुँच पुगेको अथवा पुगेको	फोहोर मैला व्यवस्थापन हुने गरेको अथवा नभएको	स्वच्छ खानेपानीको व्यवस्था भएको अथवा नभएको	यातायातको व्यवस्थित व्यवस्थापन भएको अथवा नभएको	विजुलि वत्तीका व्यवस्थित व्यवस्थापन भएको अथवा नभएको
			किराना पसल	होटल तथा लजहरू	खाजा पसल तथा रेष्टुरेण्ट	मेडीकल तथा औषधि पसल	तरकारी तथा फलफूल पसल	मोटर गाडी मर्मत केन्द्रहरू,	रेडिमेन्ट तथा अन्य कपडा पसलहरू	अन्य					
वडा नं. ४															
अतरिया	कैलाली जिल्लाका पश्चिम क्षेत्र तथा सु.प.का पहाडी जिल्लाहरू	नभएको	६२	०	१२	६	१२	५	२४	०	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	भएको
गोदावरी बजार	कैलाली जिल्लाका पश्चिम क्षेत्र तथा सु.प.का पहाडी जिल्लाहरू	नभएको	८	३	८	१	२	१	०	०	भएको	नभएको	भएको	भएको	भएको
वडा नं. ५															
गेठी टोल	गेठी गाउँ	नभएको	८	३	०	०	०	०	०	०	पुगेको	नभएको	आर्जीजन	नभएको	भएको
कल्या टोल	स्थानीय वस्तिहरू	नभएको	९	२	०	१	०	०	०	०	पुगेको	नभएको	आर्जीजन	नभएको	भएको
खुना टोल	स्थानीय वस्तिहरू	नभएको	१५	४	५	१	६	१	३	०	पुगेको	नभएको	आर्जीजन	नभएको	भएको
नहर टोल	स्थानीय वस्तिहरू	नभएको	३	२	०	०	०	०	०	०	पुगेको	नभएको	आर्जीजन	नभएको	भएको
प्रगति टोल	स्थानीय वस्तिहरू	नभएको	६	५	२	२	२	१	३	०	पुगेको	नभएको	आर्जीजन	नभएको	भएको
राना टोल	स्थानीय वस्तिहरू	नभएको	०	३	०	०	०	०	०	०	पुगेको	नभएको	आर्जीजन	नभएको	भएको
सरस्वती टोल	स्थानीय वस्तिहरू	नभएको	१०	५	१	१	३	१	३	०	पुगेको	नभएको	आर्जीजन	नभएको	भएको
माछापान टोल	स्थानीय वस्तिहरू	नभएको	७	६	२	२	२	०	२	०	पुगेको	नभएको	आर्जीजन	नभएको	भएको
नवदुर्गा टोल	स्थानीय वस्तिहरू	नभएको	२	३	१	१	०	०	१	०	पुगेको	नभएको	आर्जीजन	नभएको	भएको
वरबट्टाटोल	स्थानीय वस्तिहरू	नभएको	३	५	०	०	०	०	०	०	पुगेको	नभएको	आर्जीजन	नभएको	भएको

वजार केन्द्रहरु	सेवा पुर्याउने वस्तिहरु - वार्ड भित्रका तथा अन्य क्षेत्रका	व्यवस्थित शहरी विकास योजना लागु भएको वा नभएको	मुख्य व्यापारिक गतिविधिहरु संख्या सहित)								मोटर वाटोको पहुँच पुगेको अथवा पुगेको	फोहोर मैला व्यवस्थापन हुने गरेको अथवा नभएको	स्वच्छ खानेपानीको व्यवस्था भएको अथवा नभएको	यातायातको व्यवस्थित व्यवस्थापन भएको अथवा नभएको	विजुलि वत्तीका व्यवस्थित व्यवस्थापन भएको अथवा नभएको
			किराना पसल	होटल तथा लजहरु	खाजा पसल तथा रेष्टुरेण्ट	मेडीकल तथा औषधि पसल	तरकारी तथा फलफूल पसल	मोटर गाडी मर्मत केन्द्रहरु,	रेडिमेट तथा अन्य कपडा पसलहरु	अन्य					
शान्ती टोल	स्थानीय वस्तिहरु	नभएको	६	२	२	२	२	१	३	०	पुगेको	नभएको	आर्ीजन	नभएको	भएको
वडा नं. ६															
लालपुर चौराहा	वार्ड भित्रका	नभएको	५	०	०	०	१	०	२	०	पुगेको	०	भएको	०	भएको
वडा नं. ७															
लालपुर चौराहा	नभएको	नभएको	३	५	५	१	२	०	३	०			भएको		भएको
वडा नं. ८															
स्याउले चोक	जमुनाभाडी, मज गाउँ, श्रीपुर, फकलपुर, जोनापुर	नभएको	१३	५		६	५		२	०	नपुगेको		भएको	नभएको	नभएको
वडा नं. ९															
बल्मी	राजीफौटा, बल्मी, गुन्डीबजार	नभएको	५	०	०	२	३	०	४		पुगेको	नभएको	हैन्डपम्प	भएको	भएको
वडा नं. १०															
अत्तरीया	Ghanteswar	नभएको	१	०	०	०	०	०	०	०	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	भएको
अत्तरीया	Rampur	नभएको	११	०	०	०	०	०	०	०	भएको	नभएको	नभएको	नभएको	भएको
अत्तरीया	Janaaprabhat	नभएको	६	०	०	०	०	०	०	०	भएको	नभएको	भएको	नभएको	भएको
अत्तरीया	Khamaura	नभएको	१५	०	०	०	०	०	०	०	भएको	नभएको	नभएको	नभएको	भएको
अत्तरीया	Shivarampur	नभएको	११	०	०	०	०	०	०	०	भएको	नभएको	नभएको	नभएको	भएको

बजार केन्द्रहरू	सेवा पुर्याउने वस्तिहरू - वार्ड भित्रका तथा अन्य क्षेत्रका	व्यवस्थित शहरी विकास योजना लागु भएको वा नभएको	मुख्य व्यापारिक गतिविधिहरू संख्या सहित)								मोटर वाटोको पहुँच पुगेको अथवा पुगेको	फोहोर मैला व्यवस्थापन हुने गरेको अथवा नभएको	स्वच्छ खानेपानीको व्यवस्था भएको अथवा नभएको	यातायातको व्यवस्थित व्यवस्थापन भएको अथवा नभएको	विजुलि वस्तीका व्यवस्थित व्यवस्थापन भएको अथवा नभएको
			किराना पसल	होटल तथा लजहरू	खाजा पसल तथा रेष्टुरेण्ट	मेडीकल तथा औषधि पसल	तरकारी तथा फलफूल पसल	मोटर गाडी मर्मत केन्द्रहरू,	रेडिमेट तथा अन्य कपडा पसलहरू	अन्य					
अत्तरीया	Ghanteswar, Rampur, Janaaprabhat, Khamaura, Shivarampur, Nahar Tol, Chakale, Kalika Tol, Janaki Basti, Bhaneswar, Bich Gau, Sitapur, SwaarKataan, कैलाली जिल्लाका पश्चिम क्षेत्र तथा सु.प.का पहाडी जिल्लाहरू	नभएको	११३	५२	४४	८	३२	१८	११६	०	भएको	नभएको	नभएको	नभएको	भएको
बडा नं. ११			११३												
नभएको	नभएको	नभएको		०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बडा नं. १२															
गौडि बजार	स्थानीय वस्तिहरू	नभएको	०	७	१०	३	४	२	६	०		गरेको	नभएको	नभएको	भएको
अत्तरीया	कैलाली जिल्लाका पश्चिम क्षेत्र तथा सु.प.का पहाडी जिल्लाहरू	नभएको	५८	३६	६२	२	३५	१८	६६	१२	पुगेको	नभएको	नभएको	नभएको	भएको
जम्मा			८८	१६३	१९०	४७	१३१	५४	२५०	२७					

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

५.४ विद्युत सेवा र संचार

यस नगरपालिकाका सबै वडा तथा वस्तिहरूमा विजुलीको सेवा पुगिसकेको छ भने ९०.७३% घर परिवार परिवारले विजुलीको सेवा उपयोग गरिरहेका छन् । यसका अलावा यस जिल्लामा विद्युत उर्जा सम्बन्धी योजनाहरूको विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५.४: गोदावरी नगरपालिकामा विद्युतीकरणसम्बन्धी आधारभूत सूचकहरू

क्र.सं.	विवरण	परिमाण (आ.व.सम्मको)		
		इकाई	२०६५/६६	२०७१/०७२
१.	केन्द्रीय विद्युत् सेवा उपलब्ध जनसंख्या	संख्या	१२९३१८	४३२०००
२.	औद्योगिक प्रयोजनका लागि वार्षिक विद्युत् खपत	युनिट	८१९६७५८	१३६९३५६३
३.	कृषि प्रयोजनका लागि वार्षिक विद्युत् खपत	युनिट	२२६१११	५८५७९५
४.	घरेलु प्रयोजनको लागि वार्षिक विद्युत् खपत	युनिट	१४३०९६८०	३६०३१३७९
५.	विद्युत चुहावट (वार्षिक)	प्रतिशत	२३.९५	१७.०६
६.	विद्युत् सेवाको उपलब्धता	घरधुरी	२१५५३	३८३१५
७.	औसत साप्ताहिक लोडसेडिङ अवधि	घण्टा	२२	२२
८.	विद्युत् उत्पादन	मेगावाट	०	०

स्रोत: नेपाल विद्युत् प्राधिकरण, अत्तरिया, कैलाली

गोदावरी नगरपालिकामा ९०.९२ प्रतिशत घरधुरीहरूले विद्युत सेवा प्रयोग गर्ने गरेको पाईयो । त्यस्तै सोलार प्रयोग गर्ने घरपरिवार ०.७५ प्रतिशत रहेका छन् भने, ३.३० प्रतिशत घरपरिवारसंग ल्याण्डलाईन रहेको छ । टेलिविजन भएका घरपरिवार ४५.९४ प्रतिशत रहेका छन् भने ६२.३५ प्रतिशत व्यक्तिहरूले मोबाईल फोनको प्रयोग गर्ने गरेको पाईयो । विद्युत सेवा र संचार सम्बन्धि थप विवरणकालागि तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५.५: गोदावरी नगरपालिकामा विद्युत सेवा र संचार सम्बन्ध अवस्था

प्रमुख वस्तिको नाम	विद्युत सेवा पुगेको वा नपुगेको	विद्युत सेवा प्रयोग गर्ने घरपरिवार प्रतिशत	सोलार प्रयोग गर्ने घरपरिवार प्रतिशत	ल्याण्डलाईन पुगेका वा नपुगेको	ल्याण्डलाईन भएका घरपरिवार प्रतिशत	टेलिविजन भएका घरपरिवार प्रतिशत	मोबाईल फोन प्रयोग गर्ने प्रतिशत	हुलाक सेवाको पहुँच भएको वा नभएको	इन्टरनेट सेवाको पहुँच भएको वा नभएको
--------------------	--------------------------------	--	-------------------------------------	-------------------------------	-----------------------------------	--------------------------------	---------------------------------	----------------------------------	-------------------------------------

प्रमुख वस्तिको नाम	विद्युत सेवा पुगेको वा नपुगेको	विद्युत सेवा प्रयोग गर्ने घरपरिवार प्रतिशत	सोलार प्रयोग गर्ने घरपरिवार प्रतिशत	ल्याण्डलाईन पुगेको वा नपुगेको	ल्याण्डलाईन भएका घरपरिवार प्रतिशत	टेलिविजन भएका घरपरिवार प्रतिशत	मोवाईल फोन प्रयोग गर्ने प्रतिशत	हुलाक सेवाको पहुँच भएको वा नभएको	इन्टरनेट सेवाको पहुँच भएको वा नभएको
वडा नं. १									
आदर्श टोल	पुगेको	९९	०	पुगेको	२	९०	८०	भएको	नभएको
गुह्वेश्वरी टोल	पुगेको	९९	०	पुगेको	१	९०	८२	भएको	नभएको
चैतन्यपुर टोल	पुगेको	९५	०	नपुगेको	०	८०	८०	भएको	नभएको
विजयनगर टोल	पुगेको	९९	१	पुगेको	२	९०	८०	भएको	भएको
वरपिपल टोल	पुगेको	९९	५	पुगेको	१०	९८	९०	भएको	भएको
भरतपुर टोल	पुगेको	९९	०	पुगेको	२	९८	९०	भएको	भएको
मनहरा + चेतना टोल	पुगेको	९९	०	पुगेको	१	९८	९०	भएको	भएको
विजौरा	पुगेको	९६	०	पुगेको	०	९०	९०	भएको	भएको
वनखेत	पुगेको	९९	०	पुगेको	२	९५	९५	भएको	भएको
बलायर टोल	पुगेको	९७	०	नपुगेको	०	८५	९०	भएको	नभएको
जितलपुर शिविर	नपुगेको	१०		नपुगेको	०	१५	५०	भएको	नभएको
वडा नं. २									
दहल टोल	पुगेको	१००	२	पुगेको	१०		१००	भएको	भएको
महरा कटान	पुगेको	१००	१	पुगेको	१००	१००	१००	भएको	नभएको
तेघरी टोल	पुगेको	१००	१	पुगेको	२०	१००	१००	भएको	नभएको
शान्ती टोल	पुगेको	१००	०	पुगेको	१२	१००	१००	भएको	भएको
सालघारीटोल	पुगेको	१००	०	पुगेको	२५	१००	१००	भएको	भएको
खाने पानि टोल	पुगेको	१००	४	पुगेको	१५	१००	१००	भएको	भएको
गेडे पानि	पुगेको	१००	५	पुगेको	२०	१००	१००	भएको	भएको
वन खेत	पुगेको	१००	१०	पुगेको	१५	१००	१००	भएको	भएको
कडायत टोल	पुगेको	१००	५	पुगेको	२५	१००	१००	भएको	भएको

प्रमुख वस्तिको नाम	विद्युत सेवा पुगेको वा नपुगेको	विद्युत सेवा प्रयोग गर्ने घरपरिवार प्रतिशत	सोलार प्रयोग गर्ने घरपरिवार प्रतिशत	ल्याण्डलाईन पुगेको वा नपुगेको	ल्याण्डलाईन भएका घरपरिवार प्रतिशत	टेलिविजन भएका घरपरिवार प्रतिशत	मोवाइल फोन प्रयोग गर्ने प्रतिशत	हुलाक सेवाको पहुँच भएको वा नभएको	इन्टरनेट सेवाको पहुँच भएको वा नभएको
बजार टोल	पुगेको	१००	२	पुगेको	१०	१००	१००	भएको	भएको
उत्तर वनखेत	पुगेको	१००	२	पुगेको	१५	१००	१००	भएको	भएको
व्यारेक टोल	पुगेको	१००	१	पुगेको	४०	१००	१००	भएको	भएको
वडा नं. ३									
दक्षिण कटान	पुगेको	१००	०	नपुगेको	५	८०	६५	नभएको	नभएको
कृष्ण मन्दिर टोल	पुगेको	१००	०	पुगेको	७	८०	६५	नभएको	नभएको
इट्टा मट्टी टोल	पुगेको	१००	०	पुगेको	३	८०	६५	नभएको	नभएको
बाजुन्याल कटान	पुगेको	१००	०	पुगेको	२	८०	६५	नभएको	नभएको
बोजिया	पुगेको	१००	०	पुगेको	४	८०	६५	नभएको	नभएको
मालिका टोल	पुगेको	१००	०	पुगेको	३	८०	६५	नभएको	नभएको
कनकौवा टोल	पुगेको	१००	०	पुगेको	५	८०	६५	नभएको	नभएको
पिपल चौतारा बजार	पुगेको	१००	०	पुगेको	०	८०	६५	नभएको	नभएको
मालाखेति बजार	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	८०	६५	नभएको	नभएको
मालाखेति गाँउ	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	८०	६५	नभएको	नभएको
ढकौवा	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	८०	६५	नभएको	नभएको
मुक्ति बजार	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	८०	६५	नभएको	नभएको
खमौरा तल्लो	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	८०	६५	नभएको	नभएको
दम्मल टोल	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	८०	६५	नभएको	नभएको
टंकी टोल	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	८०	६५	नभएको	नभएको
स्कूल टोल	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	८०	६५	नभएको	नभएको
ताम्रकार टोल	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	८०	६५	नभएको	नभएको
वडा नं. ४									

प्रमुख वस्तिको नाम	विद्युत सेवा पुगेको वा नपुगेको	विद्युत सेवा प्रयोग गर्ने घरपरिवार प्रतिशत	सोलार प्रयोग गर्ने घरपरिवार प्रतिशत	ल्याण्डलाईन पुगेको वा नपुगेको	ल्याण्डलाईन भएका घरपरिवार प्रतिशत	टेलिविजन भएका घरपरिवार प्रतिशत	मोवाईल फोन प्रयोग गर्ने प्रतिशत	हुलाक सेवाको पहुँच भएको वा नभएको	इन्टरनेट सेवाको पहुँच भएको वा नभएको
खैराना शिव नगर टोल	पुगेको	९०	०	नपुगेको	०	५०	१००	नभएको	नभएको
सरस्वती नगर टोल	पुगेको	१५०	१	नपुगेको	०	८०	१००	नभएको	नभएको
ग्वाँसी समैजी सुधार समिति टोल	पुगेको	५७	३	नपुगेको	०	४०	१००	नभएको	नभएको
बसन्त नगर टोल	पुगेको	२१	०	नपुगेको	०	१३	१००	नभएको	नभएको
शान्ति टोल	पुगेको	१००	०	पुगेको	१५	६०	१००	नभएको	नभएको
प्रगति टोल	पुगेको	१५	०	पुगेको	०	१५	४५	भएको	नभएको
स्मृति टोल	पुगेको	१००	०	पुगेको	०	८०	१००	भएको	नभएको
प्रगति टोल	पुगेको	६०	०	पुगेको	२	४०	१००	भएको	नभएको
कोपिला टोल विकास समिति	पुगेको	८०	०	पुगेको	४	६५	१००	नभएको	नभएको
प्रगतिशील टोल विकास	पुगेको	४००	०	नपुगेको	०	२००	१००	नभएको	नभएको
नमुना टोल	पुगेको	१००	१०	पुगेको	५	१००	१००	नभएको	नभएको
वडा नं.									
गेटी टोल	पुगेको	९८	२	पुगेको	२५	८८	१००	भएको	भएको
कल्या टोल	पुगेको	९५	५	पुगेको	२०	८४	१००	भएको	भएको
खुना टोल	पुगेको	८०	५	पुगेको	२५	८५	१००	भएको	भएको
नहर टोल	पुगेको	७५	२	पुगेको	३०	९९	१००	भएको	भएको
प्रगति टोल	पुगेको	८०	२	पुगेको	२०	८८	१००	भएको	भएको
राना टोल	पुगेको	९०	१.५०	पुगेको	५०	८०	१००	भएको	भएको
सरस्वती टोल	पुगेको	९४	१	पुगेको	३५	४०	१००	भएको	भएको
माछापालन टोल	पुगेको	७५	५	पुगेको	४०	५५	१००	भएको	भएको
नवदुर्गा टोल	पुगेको	८५	२	पुगेको	२०	४५	१००	भएको	भएको
वरबट्टाटोल	पुगेको	८०	५	पुगेको	२०	५	१००	भएको	भएको

प्रमुख वस्तिको नाम	विद्युत सेवा पुगेको वा नपुगेको	विद्युत सेवा प्रयोग गर्ने घरपरिवार प्रतिशत	सोलार प्रयोग गर्ने घरपरिवार प्रतिशत	ल्याण्डलाईन पुगेको वा नपुगेको	ल्याण्डलाईन भएका घरपरिवार प्रतिशत	टेलिविजन भएका घरपरिवार प्रतिशत	मोवाईल फोन प्रयोग गर्ने प्रतिशत	हुलाक सेवाको पहंच भएको वा नभएको	इन्टरनेट सेवाको पहंच भएको वा नभएको
शान्ती टोल	पुगेको	९२	२.३०	पुगेको	१५	५०	१००	भएको	भएको
वडा नं. ६									
बँडेहा	पुगेको	३४१	०	पुगेको	४०	४०	१००	भएको	नभएको
भुँयारा	पुगेको	१९४	०	पुगेको	०	४०	१००	भएको	नभएको
लालपुर	पुगेको	६२३	०	पुगेको	३०	७५	१००	भएको	नभएको
वडा नं. ७									
लालपुर	पुगेको	५४७	०	नपुगेको	०	२५	१०	भएको	नभएको
हरैया	पुगेको	३१०	०	नपुगेको	०	३५	३५	भएको	नभएको
वडा नं. ८									
जमुनाभाडी	पुगेको	१००	०	पुगेको	३५	८०	१००	भएको	नभएको
मज गाउँ	पुगेको	१००	०	पुगेको	२०	५०	१००	भएको	नभएका
श्रीपुर, फकलपुर	पुगेको	१००	०	पुगेको	१०	३५	१००	भएको	नभएका
जोनापुर	पुगेको	१००	०	पुगेको	२०	२५	१००	भएको	नभएका
वडा नं. ९									
सेहेरी गाउँ	पुगेको	९५	८	नपुगेको	०	३५	१००	भएको	भएको
अर्जुनी टोल	पुगेको	९५	२	नपुगेको	०	२८	५८	भएको	भएको
मुरकट्टी गाउँ	पुगेको	९५	३	नपुगेको	०	४०	८०	भएको	भएको
बभाङ्गी टोल	पुगेको	९५	२	नपुगेको	०	२९	४५	भएको	भएको
तल्लो धनचौरी	पुगेको	९५	३	नपुगेको	०	३५	६१	भएको	भएको
मल्लो धनचौरी	पुगेको	९५	१	नपुगेको	०	२८	७५	भएको	भएको
राजीफौटा	पुगेको	९५	३	नपुगेको	०	२६	१००	भएको	भएको
वल्मी गाउँ	पुगेको	९५	५	पुगेको	०	३५	१००	भएको	भएको

प्रमुख वस्तिको नाम	विद्युत सेवा पुगेको वा नपुगेको	विद्युत सेवा प्रयोग गर्ने घरपरिवार प्रतिशत	सोलार प्रयोग गर्ने घरपरिवार प्रतिशत	ल्याण्डलाईन पुगेका वा नपुगेको	ल्याण्डलाईन भएका घरपरिवार प्रतिशत	टेलिविजन भएका घरपरिवार प्रतिशत	मोवाईल फोन प्रयोग गर्ने प्रतिशत	हुलाक सेवाको पहंच भएको वा नभएको	इन्टरनेट सेवाको पहंच भएको वा नभएको
गुन्डी बजार	पुगेको	९५	२	पुगेको	०	१०	३५	भएको	भएको
वडा नं. १०									
Ghanteswar	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	०	६०	८५	०
Rampur	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	०	५०	७०	०
Janaprabhat	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	०	७०	७५	०
Khamaura	पुगेको	१००	१	नपुगेको	०	०	८०	८०	०
Shivarampur	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	०	८०	९०	०
Nahar Tol	पुगेको	१००	१	नपुगेको	०	०	९०	९०	०
Chakale Khola	पुगेको	१००	१	नपुगेको	०	०	८०	९१	०
Damaura	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	०	९०	९५	०
Kaalika Tol	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	०	८०	८०	०
Sltapur	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	०	९०	७७	०
Swar Kataan	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	०	८०	९१	०
Janaki Basti	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	०	८०	९५	०
Bhaageswari	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	०	५०	७०	०
Bich Gau	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	०	६०	६७	०
वडा नं. ११									
गौडीटोल	पुगेको	३०	०	नपुगेको	०	१०	१००	०	०
वाङ्गेसाल	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	१५	१००	०	०

प्रमुख बस्तिको नाम	विद्युत सेवा पुगेको वा नपुगेको	विद्युत सेवा प्रयोग गर्ने घरपरिवार प्रतिशत	सोलार प्रयोग गर्ने घरपरिवार प्रतिशत	ल्याण्डलाईन पुगेको वा नपुगेको	ल्याण्डलाईन भएका घरपरिवार प्रतिशत	टेलिविजन भएका घरपरिवार प्रतिशत	मोवाईल फोन प्रयोग गर्ने प्रतिशत	हुलाक सेवाको पहुँच भएको वा नभएको	इन्टरनेट सेवाको पहुँच भएको वा नभएको
कृष्णमन्दिरटोल	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	२०	१००	०	०
लिउसन	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	१०	१००	०	०
रामपुर	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	५	१००	०	०
शिवगौरीटोल	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	१०	१००	०	०
जानकीटोल	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	१०	१००	०	०
वडा नं. १२									
रेगुलेटर	पुगेको	१००	०	पुगेको	०	५६	१००	नभएको	भएको
ग्वासिपुर	पुगेको	९०	१०	पुगेको	०	१६	१००	नभएको	भएको
बिरेन्द्रपुर	पुगेको	९९	१	पुगेको	०	२४	१००	नभएको	भएको
पिपल चौतारा	पुगेको	१००	०	पुगेको	०	६५	१००	नभएको	भएको
पिपल चौतारा,कोलमुडा	पुगेको	९०	१	नपुगेको	०	५०	१००	नभएको	नभएको
शारदा बस्ति, गौडी	पुगेको	१००	०	नपुगेको	०	६०	१००	नभएको	नभएको
टुडेला पटकानी	पुगेको	९५	०		०	४०	१००	नभएको	नभएको
गौडि , बाङ्गसाल	पुगेको	९५	०	नपुगेको	०	७०	१००	नभएको	नभएको
आदर्श बस्ति	पुगेको	९५	०	नपुगेको	०	५०	१००	नभएको	नभएको
अनर्दश बस्ति	पुगेको	९५	०	नपुगेको	०	६०	१००	नभएको	नभएको
पिपल चौतारा,कोलमुडा	पुगेको	९५	०	नपुगेको	०	३०	१००	नभएको	नभएको
शारदा बस्ति, गौडी	पुगेको	९५	०	नपुगेको	०	४०	१००	नभएको	नभएको
टुडेला पटकानी	पुगेको	९५	०	नपुगेको	०	५०	१००	नभएको	नभएको
गौडि , बाङ्गसाल	पुगेको	९५	०	नपुगेको	०	२०	१००	नभएको	नभएको
आदर्श बस्ति	पुगेको	९५	०	नपुगेको	०	१०	१००	नभएको	नभएको

प्रमुख वस्तिको नाम	विद्युत सेवा पुगेको वा नपुगेको	विद्युत सेवा प्रयोग गर्ने घरपरिवार प्रतिशत	सोलार प्रयोग गर्ने घरपरिवार प्रतिशत	ल्याण्डलाईन पुगेको वा नपुगेको	ल्याण्डलाईन भएका घरपरिवार प्रतिशत	टेलिविजन भएका घरपरिवार प्रतिशत	मोवाईल फोन प्रयोग गर्ने प्रतिशत	हुलाक सेवाको पंहच भएको वा नभएको	इन्टरनेट सेवाको पंहच भएको वा नभएको
अनर्दश वस्ति	पुगेको	९५	०	नपुगेको	०	२५	१००	नभएको	नभएको
जम्मा		९०.९२	०.७५		३.३०	४५.९४	६२.३५		

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

५.५ खाना पकाउन इन्धनको प्रयोग

हालसम्म ४७५ घरधुरीमा सुधारिएको चुलो प्रयोग भएको, तथापि घरभित्रको धुवाँमुक्त नगरपालिका घोषणा भईनसकेको स्थिति रहेको छ । यस कार्यक्रमको लागि सेवा प्रदायक संस्थाको रुपमा सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ लगायत केहि गैरसरकारी संस्थाहरु लागि रहेका छन । यसै अनुरूप ३ वर्षभित्र सबै वडाहरुलाई धुवाँमुक्त (घरभित्रको) घोषणा गर्ने तयारी भईरहेको छ । तराईको जिल्ला भएकोले कुनैपनि लघु जलविद्युतको उत्पादन भएको छैन ।

तालिका ५.६: गोदावरी नगरपालिकामा खाना पकाउने इन्धनको प्रयोग

वस्तिको नाम	घरधुरी संख्या						
	दाउरा (प्रतिशत)	मट्टितेल (प्रतिशत)	एल.पी.ग्यास (प्रतिशत)	गोबरग्यास (प्रतिशत)	सौर्य उर्जा (प्रतिशत)	विद्युत (प्रतिशत)	अन्य (प्रतिशत)
वडा नं. १							
आदर्श टोल	३०	२०	४०	१०	०	०	०
गुह्वेश्वरी टोल	४०	५	४५	१०	०	०	०
चैतन्यपुर टोल	८०	५	१०	५	०	०	०
विजयनगर टोल	६०	५	३०	५	०	०	०
वरपिपल टोल	१०	१०	६०	२०	०	०	०
भरतपुर टोल	५०	५	४०	५	०	०	०
मनहरा + चेतना टोल	४०	५	४०	१५	०	०	०
विजौरा	७०	०	१५	१५	०	०	०

वस्तिको नाम	घरघुरी संख्या						
	दाउरा (प्रतिशत)	मट्टितेल (प्रतिशत)	एल.पी.ग्यांस (प्रतिशत)	गोबरग्यांस (प्रतिशत)	सौर्य उर्जा (प्रतिशत)	विद्युत (प्रतिशत)	अन्य (प्रतिशत)
वनखेत	४०	१०	४५	५	०	०	०
बलायर टोल	६०	०	२०	१५	०	५	०
जितलपुर शिविर	८०	१५	५	०	०	०	०
वडा नं. २		१००					
दहल टोल	२५	०	७५	०	०	०	
महरा कटान	२८	०	७०	२	०	०	०
तेघरी टोल	८०	०	१५	५	०	०	०
शान्ती टोल	५४	६	३०	१०	०	०	०
सालघारीटोल	८१	७	१०	०	०	२	०
खाने पानि टोल	३०	८	६०	०	०	२	०
गेडे पानि	४०	३	५०	५	०	२	०
वन खेत	६०	६	३०	४	०	०	०
कडायत टोल	२०	०	८०	०	०	०	०
बजार टोल	१०	५	८५	०	०	०	०
उत्तर वनखेत	५०	३	४०	५	०	२	०
व्यारेक टोल	२५	०	७५	०	०	०	०
दलित टोल	९८	०	२	०	०	०	०
वडा नं. ३							
दक्षिण कटान	७०	२५	५	०	०	०	०
कृष्ण मन्दिर टोल	६०	३५	५	०	०	०	०
इडा मट्टी टोल	८०	२०	०	०	०	०	०
बाजुन्याल कटान	९०	८	२	०	०	०	०

वस्तिको नाम	घरघुरी संख्या						
	दाउरा (प्रतिशत)	मट्टितेल (प्रतिशत)	एल.पी.ग्यांस (प्रतिशत)	गोबरग्यांस (प्रतिशत)	सौर्य उर्जा (प्रतिशत)	विद्युत (प्रतिशत)	अन्य (प्रतिशत)
बोजिया	९२	५	३	०	०	०	०
मालिका टोल	९२	८	०	०	०	०	०
कनकौवा टोल	९२	५	३	०	०	०	०
पिपल चौतारा बजार	५०	४५	५	०	०	०	०
मालाखेति बजार	७५	२५	०	०	०	०	०
मालाखेति गाँउ	८८	१२	०	०	०	०	०
ढकौवा	९४	२	४	०	०	०	०
मुक्ति बजार	९९	१	०	०	०	०	०
खमौरा तल्लो	९१	७	२	०	०	०	०
दम्मल टोल	९५	०	५	०	०	०	०
टंकी टोल	५०	४०	१०	०	०	०	०
स्कुल टोल	२५	७५	०	०	०	०	०
ताम्रकार टोल	९८	२	०	०	०	०	०
वडा नं. ४							
खैराना शिव नगर टोल	९०	१	०	४	०	५	०
सरस्वती नगर टोल	११०	६५	५	४०	०	१०	०
ग्वाँसी समैजी सुधार समिति टोल	५२	४३	०	५	०	०	०
बसन्त नगर टोल	१९	७५	५	१	०	०	०
शान्ति टोल	५०	२	४०	५	०	७	०
प्रगति टोल	१५	७९	४	०	०	२	०
स्मृति टोल	२०	१२	६५	३	०	०	०
प्रगति टोल	२०	३९	३०	३	०	८	०

वस्तिको नाम	घरघुरी संख्या						
	दाउरा (प्रतिशत)	मट्टितेल (प्रतिशत)	एल.पी.ग्यांस (प्रतिशत)	गोबरग्यांस (प्रतिशत)	सौर्य उर्जा (प्रतिशत)	विद्युत (प्रतिशत)	अन्य (प्रतिशत)
कोपिला टोल विकास समिति	६४	१	२०	१०	०	५	०
प्रगतिशील टोल विकास	४०	३३	१५	१०	०	२	०
नमुना	८०	४	१०	५	०	१	०
बुढी तोला	७७	१५	८	०	०	०	०
गोदावरी	७५	१५	८	०	०	२	०
वण्ड गडा	६५	२८	५	०	०	२	०
फुल वस्ति	८५	५	८	२	०	०	०
चौकी गडा	८२	७	१०	१	०	०	०
मुरी भावर	७९	९	११	१	०	०	०
हाट खोली	८५	११	१	२	०	१	०
वेल पानि	८५	८	६	१	०	०	०
वडा नं. ५							
गेटी टोल	६९	०	१८	१०	०	३	०
कत्था टोल	७०	०	२५	५	०	०	०
खुना टोल	५०	०	३५	१५	०	०	०
नहर टोल	५५	०	३०	१०	०	५	०
प्रगति टोल	३५	०	४५	२०	०	०	०
राना टोल	१०	०	४०	५०	०	०	०
सरस्वती टोल	१०	३	४०	४५	०	२	०
माछापान टोल	४०	१५	१५	३०	०	०	०
नवदुर्गा टोल	५	०	६०	३५	०	०	०
वरबट्टाटोल	२०	०	७०	१०	०	०	०

वस्तिको नाम	घरघुरी संख्या						
	दाउरा (प्रतिशत)	मट्टितेल (प्रतिशत)	एल.पी.ग्यांस (प्रतिशत)	गोबरग्यांस (प्रतिशत)	सौर्य उर्जा (प्रतिशत)	विद्युत (प्रतिशत)	अन्य (प्रतिशत)
शान्ती टोल	३०	०	५०	२०	०	०	०
वडा नं. ६							०
बँडेहा	७६	५	६	१३	०	०	०
भुँयारा	८८	०	४	८	०	०	०
लालपुर	८६	०	६	८	०	०	०
वडा नं. ७							
लालपुर	७५	९	४	१२	०	०	०
हरैया	८५	५	२	८	०	०	०
वडा नं. ८							
जमुनाभाडी	८८	३	२	७	०	०	०
मज गाउँ	९१	०	४	५	०	०	०
श्रीपुर, फकलपुर	९२	०	२	६	०	०	०
जोनापुर	९५	०	०	५	०	०	०
वडा नं. ९					०	०	०
राजीफौटा	६०	१०	२	२८	०	०	०
अर्जुनी टोल	६५	१४	३	१८	०	०	०
सेहेरी गाउँ	७५	१५	५	५	०	०	०
मुरकट्टी गाउँ	७२	१५	३	१०	०	०	०
तल्लो धनचौरी	७६	१५	४	५	०	०	०
बल्मी गाउँ	७५	५	१५	५	०	०	०
मल्लो धनचौर	८२	१०	०	८	०	०	०
गुन्डी बजार	६०	४०	०	०	०	०	०

वस्तिको नाम	घरघुरी संख्या						
	दाउरा (प्रतिशत)	मट्टितेल (प्रतिशत)	एल.पी.ग्यांस (प्रतिशत)	गोबरग्यांस (प्रतिशत)	सौर्य उर्जा (प्रतिशत)	विद्युत (प्रतिशत)	अन्य (प्रतिशत)
बभ्नाङ्गी टोल	४१	५०	०	९	०	०	०
वडा नं. १०							०
Ghanteswar	९८	०	२	०	०	०	०
Rampur	९५	०	२	३	०	०	०
Janprabhat	९८	०	२	०	०	०	०
Khamaura	९५	०	२	३	०	०	०
Shivarampur	९५	०	२	३	०	०	०
Nahar Tol	८०	०	१०	१०	०	०	०
Damaura	९०	०	५	५	०	०	०
Chakale Khola	९५	०	२	३	०	०	०
Kalika Tol	९९	०	१	०	०	०	०
Bich Gaau	९९	०	१	०	०	०	०
Sita Pur	९९	०	१	०	०	०	०
Janaki Basti	९९	०	१	०	०	०	०
Swaar Kataan	९९	०	१	०	०	०	०
वडा नं. ११							
गौडीटोल	६८	२२	४	१	०	५	०
वाङ्गेसाल	८४	०	१०	०	०	६	०
कृष्णमन्दिरटोल	८२	८	१०	०	०	०	०
लिउसन	८४	६	१०	०	०	०	०
शिवगौरीटोल	८२	११	६	१	०	०	०
जानकीटोल	८५	५	८	२	०	०	०
रामपुर	७०	१२	१०	८	०	०	०

वस्तिको नाम	घरघुरी संख्या						
	दाउरा (प्रतिशत)	मट्टितेल (प्रतिशत)	एल.पी.ग्यांस (प्रतिशत)	गोबरग्यांस (प्रतिशत)	सौर्य उर्जा (प्रतिशत)	विद्युत (प्रतिशत)	अन्य (प्रतिशत)
वडा नं. १२							
रेगुलेटर	८४	१६	०	०	०	०	०
ग्वासिपुर	८८	१२	०	०	०	०	०
बिरेन्द्रपुर	९५	५	०	०	०	०	०
पिपल चौतारा	९४	६	०	०	०	०	०
पिपल चौतारा,कोलमुडा	६६	२४	१०	०	०	०	०
शारदा बस्ति, गौडी	६८	१२	२०	०	०	०	०
टुडेला पटकानी	८०	०	२०	०	०	०	०
गौडि , बाङ्गसाल	६५	१५	२०	०	०	०	०
आदर्श बस्ति	७५	२	२०	३	०	०	०
जम्मा	६७.६४	१०.२६	१६.४२	५.७७	०.००	०.६६	०.००

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

५.६ सूचना, संचार र विज्ञान प्रविधि

समाजको हरेक क्षेत्रको विकासको लागि आजको संसारमा संचार सुविधाले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको छ । गोदावरी नपा कैलाली जिल्लाको प्रशासनिक, आर्थिक, राजनैतिक, सामाजिक तथा व्यापारिक सम्पर्क विन्दुको रूपमा विकसित भैरहेको छ । यसकारणले गर्दा यस नपामा संचारको अझ महत्वपूर्ण स्थान रहेको छ । संचार साधन अन्तरगत हुलाक, टेलिफोन, रेडियो, टेलिभिजन र पत्र-पत्रिका पर्दछन् ।

यसैगरी नगरपालिकाका सवै वडाहरूमा टेलिफोन सुविधा उपलब्ध रहेको छ । हाल नपाका सवै सवै वडाहरूमा डिजिटल, भि.एच.एफ, मार्टस र सि.डट एक्सचेन्ज मार्फत टेलिफोन सुविधा उपलब्ध छ । नपाका सवै क्षेत्रमा रेडियो नेपालको सेवा पुगेको छ । यसरी नै नेपाल टेलिभिजनको सेवा पनि प्रायः जिल्लाको सवै क्षेत्रमा पुगेको छ । नेपाल टेलिभिजनलाई भू-उपग्रहसंग सम्पर्क गरिएकोले नपाका सवै ठाउँबाट प्रष्टसंग टेलिभिजन हेर्न सकिने छ । यसको अलावा शहरी क्षेत्रमा केबुलको माध्यमबाट विभिन्न अन्तराष्ट्रिय टिभी स्टेशनहरूको प्रसारणले पनि संचारको कार्य गरेको पाइन्छ । यसका अलावा जिल्लामा तथा यस नपामा संचालित एफ यम रेडियो सर्भिस संचार कार्यमा सहयोग गरेको पाइन्छ । कैलाली जिल्ला तथा यस नपा

वाट प्रकाशित हुने स्थानीय दैनिक पत्रिकाले निरन्तर संचार क्षेत्रमा सेवा पु-याइरहेका छन् । यसको अलावा इमेल, इन्टरनेट, फ्याक्सको सुविधा पनि यहाँ उपलब्ध छ । तर इमेल, इन्टरनेट सेवाको उपयोग सरकारी र निजी क्षेत्रमा भन्दा खासगरी अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संघ/संस्थाहरूले बढी मात्रामा गरेका छन् ।

तालिका ५.७: गोदावरी नगरपालिकामा रेडियो सेवाको सुविधा

एफ.एम				राष्ट्रिय रेडियो सेवा (रेडियो नेपाल)		
एफ.एम रेडियो सेवा प्रसारणको सुविधा पुगेका वस्तिहरू	सेवा प्राप्त भईरहेका एफ.एम सेवाहरूको नाम	सेवा प्रभावकारिताको तह (उच्च, मध्यम, न्यून)	सेवाको किसिम (सूचना, संगित, पाठ्य सामाग्री, अन्य)	राष्ट्रिय रेडियो सेवा प्रसारणको सुविधा पुगेका वस्तिहरू	राष्ट्रिय रेडियो सेवा प्रसारणको अवस्था (उच्च, मध्यम, न्यून)	स्रोतहरूको सम्बद्धता (उच्च, मध्यम, न्यून)
वडा नं. १						
आदर्श टोल	गोदावरी	मध्यम	सूचना, संगित	सबै टोल वस्तिहरूमा	मध्यम	न्यून
वनखेत	डेलिमेल	मध्यम	सूचना, संगित	सबै टोल वस्तिहरूमा	मध्यम	न्यून
मनहरा	शुक्लाफाटा	मध्यम	सूचना, संगित	सबै टोल वस्तिहरूमा	मध्यम	न्यून
विजौरा	धनगढी	मध्यम	सूचना, संगित	सबै टोल वस्तिहरूमा	मध्यम	न्यून
वनखेत	दिनेश	मध्यम	सूचना, संगित	सबै टोल वस्तिहरूमा	मध्यम	न्यून
विजयनगर टोल		मध्यम	सूचना, संगित	सबै टोल वस्तिहरूमा	मध्यम	न्यून
वडा नं. २						
दहाल टोल	गोदावरी एफ.एम	उच्च	सबै	सबै टोल वस्तिहरूमा	उच्च	मध्यम
महरा कटान	गोदावरी एफ.एम	मध्यम	सबै	सबै टोल वस्तिहरूमा	मध्यम	न्यून
तेघरी टोल	गोदावरी एफ.एम	मध्यम	सबै	सबै टोल वस्तिहरूमा	मध्यम	न्यून
शान्ती टोल	गोदावरी एफ.एम	मध्यम	सबै	सबै टोल वस्तिहरूमा	मध्यम	मध्यम
सालघारीटोल	गोदावरी एफ.एम	मध्यम	सबै	सबै टोल वस्तिहरूमा	मध्यम	मध्यम
खाने पानि टोल	गोदावरी एफ.एम	उच्च	सबै	सबै टोल वस्तिहरूमा	उच्च	मध्यम
वडा नं. ३						

एफ.एम				राष्ट्रिय रेडियो सेवा (रेडियो नेपाल)		
एफ.एम रेडियो सेवा प्रसारणको सुविधा पुगेका वस्तिहरु	सेवा प्राप्त भईरहेका एफ.एम सेवाहरुको नाम	सेवा प्रभावकारिताको तह (उच्च, मध्यम, न्यून)	सेवाको किसिम (सूचना, संगित, पाठ्य सामाग्री, अन्य)	राष्ट्रिय रेडियो सेवा प्रसारणको सुविधा पुगेका वस्तिहरु	राष्ट्रिय रेडियो सेवा प्रसारणको अवस्था (उच्च, मध्यम, न्यून)	स्रोतहरुको सम्बद्धता (उच्च, मध्यम, न्यून)
यस वडाका सबै वस्तिमा सुविधा पुगेको छ ।		उच्च	सबै	सबै टोल वस्तिहरुमा	उच्च	मध्यम
वडा नं. ४						
खैरानी टोल शिव नगर टोल	गोदावरी एफ.एम, शुक्लाफाटा	उच्च	सबै	खैरानी टोल शिव नगर टोल	उच्च	उच्च
सरस्वती नगर टोल	गोदावरी एफ.एम, दिनेश एफ.एम	उच्च	सबै	सरस्वती नगर टोल	उच्च	उच्च
ग्वाँसी समैजी सुधार समिति टोल	गोदावरी एफ.एम, शुक्लाफाटा	उच्च	सबै	ग्वाँसी समैजी सुधार समिति टोल	उच्च	उच्च
बसन्त नगर टोल	गोदावरी एफ.एम	उच्च	सबै	बसन्त नगर टोल	उच्च	उच्च
शान्ति टोल	गोदावरी एफ.एम	उच्च	सबै	शान्ति टोल	उच्च	उच्च
प्रगति टोल	गोदावरी एफ.एम	मध्यम	सबै	प्रगति टोल	उच्च	उच्च
स्मृति टोल	गोदावरी एफ.एम	मध्यम	सबै	सबै टोल वस्तिहरुमा	उच्च	उच्च
प्रगति कोपिला टोल विकास समिति	गोदावरी एफ.एम	मध्यम	सबै	सबै टोल वस्तिहरुमा	उच्च	उच्च
बुढी तोला	गोदावरी एफ.एम, शुक्लाफाटा	उच्च	सबै	सबै टोल वस्तिहरुमा	उच्च	मध्यम
फुल वस्ति	गोदावरी एफ.एम, शुक्लाफाटा	उच्च	सबै	सबै टोल वस्तिहरुमा	उच्च	मध्यम
गोदावरी	गोदावरी एफ.एम, शुक्लाफाटा	उच्च	सबै	सबै टोल वस्तिहरुमा	उच्च	मध्यम

एफ.एम				राष्ट्रिय रेडियो सेवा (रेडियो नेपाल)		
एफ.एम रेडियो सेवा प्रसारणको सुविधा पुगेका वस्तिहरू	सेवा प्राप्त भईरहेका एफ.एम सेवाहरूको नाम	सेवा प्रभावकारिताको तह (उच्च, मध्यम, न्यून)	सेवाको किसिम (सूचना, संगित, पाठ्य सामाग्री, अन्य)	राष्ट्रिय रेडियो सेवा प्रसारणको सुविधा पुगेका वस्तिहरू	राष्ट्रिय रेडियो सेवा प्रसारणको अवस्था (उच्च, मध्यम, न्यून)	स्रोतहरूको सम्बद्धता (उच्च, मध्यम, न्यून)
वण्ड गडा	गोदावरी एफ.एम, शुक्लाफाटा	उच्च	सबै	सबै टोल वस्तिहरूमा	उच्च	मध्यम
वडा नं. ५						
गेटी टोल	गोदावरी एफ.एम	मध्यम	सूचना, संगित	पुगेको	उच्च	मध्यम
कत्था टोल	धनगढी एफ.एम	मध्यम	सूचना, संगित	पुगेको	उच्च	मध्यम
खुना टोल	दिनेश एफ.एम	मध्यम	सूचना, संगित	पुगेको	उच्च	मध्यम
नहर टोल	शुक्लाफाटा एफ.एम	मध्यम	सूचना, संगित	पुगेको	उच्च	मध्यम
माछापालन टोल	सुदुरसन्देश	मध्यम	सूचना, संगित	पुगेको	उच्च	मध्यम
सरस्वती टोल	रेडियो नेपाल	मध्यम	सूचना, संगित	पुगेको	उच्च	मध्यम
वडा नं. ६						
बँडेहा	रेडियो नेपाल	न्यून	सूचना	बँडेहा	मध्यम	मध्यम
भुँयारा	रेडियो नेपाल	न्यून	सूचना	भुँयारा	मध्यम	मध्यम
लालपुर	रेडियो नेपाल	न्यून	सूचना	लालपुर	मध्यम	मध्यम
वडा नं. ७						
नभएको						
वडा नं. ८						
सबै वस्तिहरू		मध्यम		जमुनाभाडी मज गाउँ, श्रीपुर, फकलपुर, जोनापुर	मध्यम	मध्यम
वडा नं. ९						
सेहेरी गाउँ	दिनेश एफ.एम.	मध्यम	सबै	सबै वस्तिहरूमा	मध्यम	मध्यम

एफ.एम				राष्ट्रिय रेडियो सेवा (रेडियो नेपाल)		
एफ.एम रेडियो सेवा प्रसारणको सुविधा पुगेका वस्तिहरू	सेवा प्राप्त भईरहेका एफ.एम सेवाहरूको नाम	सेवा प्रभावकारिताको तह (उच्च, मध्यम, न्यून)	सेवाको किसिम (सूचना, संगित, पाठ्य सामाग्री, अन्य)	राष्ट्रिय रेडियो सेवा प्रसारणको सुविधा पुगेका वस्तिहरू	राष्ट्रिय रेडियो सेवा प्रसारणको अवस्था (उच्च, मध्यम, न्यून)	स्रोतहरूको सम्बद्धता (उच्च, मध्यम, न्यून)
अर्जुनी टोल	सुदुरपश्चिम एफ.एम	मध्यम	सबै	सबै वस्तिहरूमा	मध्यम	मध्यम
मुरकट्टी गाउँ	घोडाघोडी एफ.एम.	मध्यम	सबै	सबै वस्तिहरूमा	मध्यम	मध्यम
बभाभी टोल	पश्चिम टुडे	मध्यम	सबै	सबै वस्तिहरूमा	मध्यम	मध्यम
तल्लो धनचौरी	रेडियो नेपाल	मध्यम	सबै	सबै वस्तिहरूमा	मध्यम	मध्यम
मल्लो धनचौर	रेडियो नेपाल	मध्यम	सबै	सबै वस्तिहरूमा	मध्यम	मध्यम
राजीफौटा	रेडियो नेपाल	मध्यम	सबै	सबै वस्तिहरूमा	मध्यम	मध्यम
बल्मी गाउँ	रेडियो नेपाल	मध्यम	सबै	सबै वस्तिहरूमा	मध्यम	मध्यम
गुन्डी बजार	रेडियो नेपाल	मध्यम	सबै	सबै वस्तिहरूमा	मध्यम	मध्यम
वडा नं. १०						
सबै वस्तिहरू	रेडियो नेपाल	उच्च	(सूचना, संगित)	सबै वस्तिहरूमा	उच्च	उच्च
सबै वस्तिहरू	रेडियो नेपाल	उच्च	(सूचना, संगित)	सबै वस्तिहरूमा	उच्च	उच्च
सबै वस्तिहरू	रेडियो नेपाल	उच्च	(सूचना, संगित)	सबै वस्तिहरूमा	उच्च	उच्च
वडा नं. ११						
गौडीटोल	दिपेशघोडाघोडी गोदावरी	मध्यम	सूचना	गौडी	मध्यम	मध्यम
वाङ्गेसाल	दिपेशघोडाघोडी गोदावरी	मध्यम	सूचना	गौडी	मध्यम	मध्यम
कृष्णमन्दिरटोल	दिपेश, गोदावरी,	मध्यम	सूचना	कृष्णमन्दिर	मध्यम	मध्यम

एफ.एम				राष्ट्रिय रेडियो सेवा (रेडियो नेपाल)		
एफ.एम रेडियो सेवा प्रसारणको सुविधा पुगेका वस्तिहरु	सेवा प्राप्त भईरहेका एफ.एम सेवाहरुको नाम	सेवा प्रभावकारिताको तह (उच्च, मध्यम, न्यून)	सेवाको किसिम (सूचना, संगित, पाठ्य सामाग्री, अन्य)	राष्ट्रिय रेडियो सेवा प्रसारणको सुविधा पुगेका वस्तिहरु	राष्ट्रिय रेडियो सेवा प्रसारणको अवस्था (उच्च, मध्यम, न्यून)	स्रोतहरुको सम्बद्धता (उच्च, मध्यम, न्यून)
	शुक्लाफाटा					
शिवगौरीटोल	दिपेश, गोदावरी, शुक्लाफाटा	मध्यम	सूचना	शिवगौरी	मध्यम	मध्यम
जानकीटोल	दिपेश, गोदावरी, शुक्लाफाटा	मध्यम	सूचना	जानकी	मध्यम	मध्यम
रामपुर	दिपेश, गोदावरी, शुक्लाफाटा	मध्यम	सूचना	रामपुर	मध्यम	मध्यम
लिउसन	दिपेश, गोदावरी, शुक्लाफाटा	मध्यम	सूचना	लिउसन	मध्यम	मध्यम
वडा नं. १२						
रेगुलेटर	गोदावरी, रेडियो धनगडि, दिनेस	मध्यम	सूचना	लिउसन	मध्यम	मध्यम
ग्वासिपुर	गोदावरी, रेडियो धनगडि, दिनेस	मध्यम	सूचना	लिउसन	मध्यम	मध्यम
बिरेन्द्रपुर	शुक्लाफाटा, सुदुर शन्देस	मध्यम	सूचना	लिउसन	मध्यम	मध्यम
पिपल चौतारा	गोदावरी, पश्चिम टुडे, दिनेस	मध्यम	सूचना	लिउसन	मध्यम	मध्यम
पिपल चौतारा, कोलमुडा	धनगडि महाकाली रेडियो, नेपाल	मध्यम	सबै	पिपल चौतारा, कोलमुडा	मध्यम	मध्यम
शारदा बस्ति, गौडी	धनगडि महाकाली	मध्यम	सबै	शारदा बस्ति, गौडी	मध्यम	मध्यम
टुडेला पटकानी	धनगडी, गोदावरी, धनगडी रेडियो	मध्यम	सबै	टुडेला पटकानी	मध्यम	मध्यम
गौडि, बाङ्गेसाल		मध्यम	सबै	गौडि, बाङ्गेसाल	मध्यम	मध्यम
आदर्श बस्ति		मध्यम	सबै	आदर्श बस्ति	मध्यम	मध्यम
आर्दश बस्ति		मध्यम	सबै	आर्दश बस्ति	मध्यम	मध्यम

तालिका ५.८: गोदावरी नगरपालिकामा पत्रपत्रिका

स्थानीय पत्रपत्रिकाहरुको नाम	पत्रपत्रिकाको किसिम (दैनिक, साप्ताहिक, पाक्षिक मासिक, त्रैमासिक, अन्य)	पत्रपत्रिकाको प्रकाशन नियमित वा अनियमित	पत्रपत्रिकाको सेवा प्राप्त भएका वस्ति संख्या	प्रकाशन (प्राईभेट, सरकारी, संस्थागत)
वडा नं. १				
सेतो हिमाल	दैनिक	नियमित	वजार क्षेत्रमा	प्राईभेट
सहयात्री पोष्ट	दैनिक	नियमित	वजार क्षेत्रमा	प्राईभेट
वडा नं २				
अतरिया पोस्ट	दैनिक,	नियमित	सबै वस्तिहरु	प्राईभेट
सेतो हिमाल	दैनिक,	नियमित	सबै वस्तिहरु	प्राईभेट
सयपत्री पोस्ट	दैनिक,	नियमित	सबै वस्तिहरु	प्राईभेट
वडा नं ३				
सहयात्री पोष्ट	दैनिक	नियमित	सबै वस्तिहरु	प्राईभेट
सेतो हिमाल	दैनिक	नियमित	सबै वस्तिहरु	प्राईभेट
अग्नी पोष्ट	दैनिक	नियमित	सबै वस्तिहरु	प्राईभेट
अत्तरीया पोष्ट	दैनिक	नियमित	सबै वस्तिहरु	प्राईभेट
मानस खण्ड	दैनिक	नियमित	सबै वस्तिहरु	प्राईभेट
वडा नं. ४				
सहयोगी पोष्ट	दैनिक	नियमित	सबै वस्तिहरु	प्राईभेट
सेतो हिमाल	दैनिक	नियमित	सबै वस्तिहरु	प्राईभेट
वडा नं. ५				
धनगढी पोस्ट	दैनिक साप्ताहिक	नियमित	सबै वस्तिहरु	प्राईभेट
सेतो हिमाल	दैनिक साप्ताहिक	नियमित	सबै वस्तिहरु	प्राईभेट
हमार पहरा	दैनिक साप्ताहिक	नियमित	सबै वस्तिहरु	प्राईभेट

वडा नं. ६				
नभएको				
वडा नं. ७				
नभएको				
वडा नं. ८				
नभएको				
वडा नं. ९				
नभएको				
वडा नं. १०				
Sahayatri Post	दैनिक	नियमित	सबै वस्तिहरु	प्राईभेट
Seto Himal	दैनिक	नियमित	सबै वस्तिहरु	प्राईभेट
वडा नं. ११				
नभएको				
वडा नं. १२				
नभएको				

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

५.७ खानेपानीको स्रोत

यस नगरपालिकामा खानेपानीका प्रमुख स्रोतहरुमा परम्परागत रुपमा निर्माण गरिएका कुवा, हाते पम्प तथा खुल्ला नदी र खोलाहरु आदि सार्वजनिक खानेपानी स्रोतहरुबाट अधिकांश जनताले खानेपानी प्राप्त गरिरहेका छन् । व्यवस्थित तथा स्वच्छ खानेपानीमा पहुँच भएको जनसंख्याको हिस्सा कम भएको देखिन्छ । तथापी, संस्थागत प्रयासस्वरुप खानेपानीको क्षेत्रमा देहाय वमोजिमको अवस्था देखिएको छ । खानेपानीको स्रोतको अवस्थालाई हेर्दा यस नगरपालिकामा स्वच्छ खानेपानीको सेवाबाट लाभान्वित जनसंख्या ५९.४७ प्रतिशत, धारा तथा पाईप ३९.९२ प्रतिशत, कुंवा ८.५० प्रतिशत, ट्युबेल ३६.०५ प्रतिशत, मुलपानी ०.६४ प्रतिशत, र नदी खोला १.०४ प्रतिशत रहेका छन् ।

तालिका ५.९: गोदावरी नगरपालिकामा खानेपानीको स्रोत

वस्तिको नाम	स्वच्छ खानेपानीको सेवाबाट लाभान्वित जनसंख्या प्रतिशत	प्रयोग गर्ने घरधुरी (प्रतिशत)					
		धारा तथा पाईप	कुवा	ट्युबेल	मुल पानी	नदी/खोला	अन्य तथा स्रोत नखुलेका

वस्तिको नाम	स्वच्छ खानेपानीको सेवाबाट लाभान्वित जनसंख्या प्रतिशत	प्रयोग गर्ने घरधुरी (प्रतिशत)					
		धारा तथा पाईप	कुवा	ट्युबेल	मुल पानी	नदी/खोला	अन्य तथा स्रोत नखुलेका
वडा नं. १							
आदर्श टोल	४०	०	०	२०	०	२	०
गुह्वेश्वरी टोल	३५	०	०	३०	०	०	०
चैतन्यपुर टोल	२०	०	५	८०	०	०	०
विजयनगर टोल	४०	०	१०	४०	०	०	०
वरपिपल टोल	६०	०	०	१०	०	२	०
भरतपुर टोल	५०	०	०	१५	०	०	०
मनहरा चेतना टोल	६०	०	५	१०	०	०	०
विजौरा	०	०	०	४०	०	१	०
वनखेत	५०	०	०	१०	०	०	०
बलायर टोल	०	०	०	४०	०	०	०
जितलपुर शिविर	०	०	०	८०	०	०	०
वडा नं. २							
दाहल टोल	१००	८०	०	१६	४	०	०
महरा कटान	८०	८०	०	१५	०	५	०
तेघरी टोल	६०	६०	०	३०	०	१०	०
शान्ती टोल	६०	८०	०	२०	०	०	०
सालघारीटोल	६०	८०	०	२०	०	०	०
खाने पानि टोल	६०	८०	०	२०	०	०	०
गेडे पानि	७०	८०	०	१०	०	०	०
वन खेत	६०	८०	०	२०	०	०	०
कडायत टोल	७५	८०	०	५	०	०	०

वस्तिको नाम	स्वच्छ खानेपानीको सेवाबाट लाभान्वित जनसंख्या प्रतिशत	प्रयोग गर्ने घरधुरी (प्रतिशत)					
		धारा तथा पाईप	कुवा	ट्युबेल	मुल पानी	नदी/खोला	अन्य तथा स्रोत नखुलेका
बजार टोल	६०	८०	०	२०	०	०	०
उत्तर वनखेत	६५	८०	०	१५	०	०	०
व्यारेक टोल	७५	८०	०	५	०	०	०
दलित टोल	६०	८०	०	२०	०	०	०
वडा नं. ३							
दक्षिण कटान	८०	०	०	१००	०	०	०
कृष्ण मन्दिर टोल	७०	०	०	१००	०	०	०
इट्टा मट्टी टोल	१००	०	०	१००	०	०	०
बाजुन्याल कटान	५०	०	०	१००	०	०	०
बोजिया	६०	०	०	१००	०	०	०
मालिका टोल	६०	०	०	१००	०	०	०
कनकौवा टोल	७०	०	०	१००	०	०	०
पिपल चौतारा बजार	७५	०	०	१००	०	०	०
मालाखेति बजार	१००	०	०	१००	०	०	०
मालाखेति गाँउ	९०	९०	०	१०	०	०	०
ढकौवा	१००	०	०	१००	०	०	०
मुक्ति बजार	९०	०	०	१००	०	०	०
खमौरा तल्लो	८०	०	०	१००	०	०	०
दम्मल टोल	६०	०	०	१००	०	०	०
टंकी टोल	८०	८०	०	१०	०	०	०
स्कूल टोल	१०	०	०	१००	०	०	०
ताम्रकार टोल	१५	०	०	१००	०	०	०

वस्तिको नाम	स्वच्छ खानेपानीको सेवाबाट लाभान्वित जनसंख्या प्रतिशत	प्रयोग गर्ने घरधुरी (प्रतिशत)					
		धारा तथा पाईप	कुवा	ट्युबेल	मुल पानी	नदी/खोला	अन्य तथा स्रोत नखुलेका
वडा नं. ४					०	०	
सरस्वती नगर टोल	१००	९५	०	५	०	०	०
शान्ति टोल	९०	९०	०	१०	०	०	०
प्रगति टोल	१५	१५	०	८५	०	०	०
स्मृति टोल	७०	७०	०	३०	०	०	०
प्रगति टोल	४५	४५	०	५५	०	०	०
कोपिला टोल विकास समिति	४०	४०	०	८०	०	०	०
बुढी तोला	८०	८०	०	२०	२०	०	०
गोदावरी	८०	८०	०	२०	२०	०	०
फुल वस्ति	८०	८०	०	२०	०	०	०
वण्ड गडा	९०	९०	०	१०	०	०	०
हाट खोली	७०	७०	०	३०	०	०	०
बेल पानि	६०	६०	०	४०	०	०	०
चौकी गडा	५५	५५	०	४५	०	०	०
मुरी भावर	८०	८०	०	२०	०	०	०
वडा नं. ५							
गेठी टोल	३३	३३	०	६७	०	०	०
कल्या टोल	२५	२५	०	७५	०	०	०
खुना टोल	३५	३५	०	६५	०	०	०
नहर टोल	३०	३०	०	७०	०	०	०
प्रगति टोल	३५	३५	०	६५	०	०	०
राना टोल	१५	१५	०	८५	०	०	०

वस्तिको नाम	स्वच्छ खानेपानीको सेवाबाट लाभान्वित जनसंख्या प्रतिशत	प्रयोग गर्ने घरधुरी (प्रतिशत)					
		धारा तथा पाईप	कुवा	ट्युबेल	मुल पानी	नदी/खोला	अन्य तथा स्रोत नखुलेका
सरस्वती टोल	४५	४५	०	५५	०	०	०
माछापालन टोल	२८	२८	०	७२	०	०	०
नवदुर्गा टोल	३२	३२	०	६८	०	०	०
वरवट्टाटोल	३४	३४	०	६६	०	०	०
शान्ती टोल	४०	४०	०	६०	०	०	०
वडा नं. ६							
बडैहा	१००	०	०	०	०	०	०
भुँयारा	१००	०	०	०	०	०	०
लालपुर	१००	०	०	०	०	०	०
वडा नं. ७							
लालपुर	१००	१००	०	०	०	०	०
हरैया	१००	०	०	१००	०	०	०
वडा नं. ८							
जमुनाभाडी	१००	१००	०	०	०	०	०
मज गाउँ	१००	१००	०	०	०	०	०
श्रीपुर, फकलपुर	१००	१००	०	०	०	०	०
जोनापुर	७५	७५	०	२५	०	०	०
वडा नं. ९							
सेहेरी गाउँ	९८	९८	०	२	०	०	०
अर्जुनी टोल	९७	९७	०	३	०	०	०
मुरकट्टी गाउँ	९८	९८	०	२	०	०	०
बभ्नाभी टोल	९७	९७	०	३	०	०	०

वस्तिको नाम	स्वच्छ खानेपानीको सेवाबाट लाभान्वित जनसंख्या प्रतिशत	प्रयोग गर्ने घरधुरी (प्रतिशत)					
		धारा तथा पाईप	कुवा	ट्युबेल	मुल पानी	नदी/खोला	अन्य तथा स्रोत नखुलेका
तल्लो धनचौरी	९६	९६	०	४	०	०	०
मल्लो धनचौर	९८	९८	०	२	०	०	०
राजीफौटा	९८	९८	०	२	०	०	०
बल्मी गाउँ	९८	९८	०	२	०	०	०
गुन्डी बजार	८०	८०	०	२०	०	०	०
वडा नं. १०							
Ghanteswar Tol	५०	०	१०	९०	०	०	०
Rampur Khamaura	५०	०	५०	५०	०	०	०
Janaprabhat	०	०	९०	१०	०	०	०
Khamaura	५०	०	०	१००	०	०	०
Shivrampur	३५	०	९०	१०	०	०	०
Nahar Tol	९९	०	०	१००	०	०	०
Damaura	९९	०	०	१००	०	०	०
Chakale Khola	६०	०	८०	२०	०	०	०
Kalika Tol	०	०	९०	१०	०	०	०
Blch Gaau	०	०	९०	१०	०	०	०
Sitapur	०	०	९०	१०	०	०	०
Janaki Basti	०	०	८०	२०	०	०	०
Swaar Kataan	०	०	८०	२०	०	०	०
Bhageswar Tol	०	०	८०	२०	०	०	०
वडा नं. ११							
गौडीटोल	५	५	२	२	०	०	०
वाङ्गेसाल	१०	१०	५	१	०	०	०

वस्तिको नाम	स्वच्छ खानेपानीको सेवाबाट लाभान्वित जनसंख्या प्रतिशत	प्रयोग गर्ने घरधुरी (प्रतिशत)					
		धारा तथा पाईप	कुवा	ट्युबेल	मुल पानी	नदी/खोला	अन्य तथा स्रोत नखुलेका
कृष्ण मन्दिरटोल	१००	२४	१	०	०	०	०
शिवगौरीटोल	५०	३०	२	१	०	०	०
लिउसन	४०	२०	०	१	०	०	०
जानकीटोल	२०	४०	१	०	०	०	०
रामपुर	३०	१५	०	१	०	०	०
वडा नं. १२							
रेगुलेटर	१००	९०		१०	०	०	०
ग्वासिपुर	१००	९०	०	१०	०	०	०
बिरेन्द्रपुर	१००	९०	०	१०	०	०	०
पिपल चौतारा	९०	९०	०	१०	०	०	०
पिपल चौतारा,कोलमुडा	८०	८०	०	०	१०	१०	०
शारदा बस्ति, गौडी	४०	४०	३०	०	२०	१०	०
टुडेला पटकानी	३०	३०	३०	०	०	४०	०
गौडि , बाङ्गेसाल	३०	३०	४०	०	०	२०	०
आदर्श बस्ति	४०	४०	०	०	०	२०	०
जम्मा	५९।४७	३९।९२	८।५०	३६।०५	०।६४	१।०४	०।००

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

५.८ सरसफाई तथा वातावरणीय स्वास्थ्य

गोदावरी नगरपालिकाको सन्दर्भमा हेर्दा यहाँ सरसफाईमा पहुँच भएको जनसंख्या लाई हेर्दा ९१.६५ प्रतिशत देखिन्छ तथापि नगरपालिका क्षेत्र भित्र सरसफाईको अवस्था दयनिय छ । अधिकांश बजार तथा ग्रामीण घरहरूमा शौचालय नहुनु, फोहर संकलन गर्ने ठाँउ नहुनु तथा व्यक्तिगत रुपमा सरसफाई सम्बन्धी ज्ञानको कमी हुनु जस्को प्रत्यक्ष शिकार विशेषगरी पाँच वर्षमूनिका बालबालिकाहरु भइरहेका छन् । अभ ठूलो संख्यामा सूत्केरी आमाहरु, वृद्धहरु तथा अशक्तहरु सरसफाईको अभावकै कारणले गर्दा रोगबाट ग्रसित छन् । शौचालयको अवस्था हेर्दा नगरपालिकाको कूल घरधुरीको

९२.३० प्रतिशत घरधूरीहरु चर्पी प्रयोग गर्ने गर्दछन तथापि, ५९.५१ प्रतिशत घरधूरीहरुले स्थायी शौचालय र ३९.४७ प्रतिशतसंग घरधूरीले अस्थायी शौचालयको प्रयोग गरेको पाईन्छ । अधिकांश विद्यालयहरुमा समेत शौचालयको अभावका कारण वातावरणीय सरसफाईमा प्रतिकूल असर परेको देखिन्छ । तथापि, सतप्रतिशत घरधूरीहरुमा पक्क तथा व्यवस्थित शौचालय निर्माण गरि वातावरणलाई स्वच्छ बनाउने अभियानको संचालन गरिएको छ ।

तालिका ५.१०: गोदावरी नगरपालिकामा सरसफाई तथा वातावरणीय स्वास्थ्य

वस्तिको नाम	सरसफाईमा पहुँच भएको जनसंख्या प्रतिशत	चर्पी प्रयोग गर्ने घरधूरी प्रतिशत	घरधूरीहरुले पूयोग गर्ने चर्पीको किसिम (प्रतिशत)	
			पक्क	कच्चा
वडा नं. १				
आदर्श टोल	१००	१००	९८	२
गुह्वेश्वरी टोल	१००	१००	९५	५
चैतन्यपुर टोल	९०	९०	८५	१५
विजयनगर टोल	९०	१००	९५	५
वरपिपल टोल	१००	१००	९६	४
भरतपुर टोल	१००	१००	९४	६
मनहरा + चेतना टोल	१००	१००	९८	२
विजौरा	९०	९५	९०	१०
वनखेत	१००	१००	१००	०
बलायर टोल	९५	९०	९०	१०
जितलपुर शिविर	६०	२०	५	५
जम्मा	९३.१८	९०.४५	८६	५.८२
वडा नं. २				
दहल टोल	९८	९८	९८	२
महरा कटान	९५	९५	८०	२०

वस्तिको नाम	सरसफाईमा पहुँच भएको जनसंख्या प्रतिशत	चर्पी प्रयोग गर्ने घरधुरी प्रतिशत	घरधुरीहरुले पूर्योग गर्ने चर्पिको किसिम (प्रतिशत)	
			पक्क	कच्चा
तेघरी टोल	९५	९५	७५	२५
शान्ती टोल	९८	९८	८०	२०
सालघारीटोल	९४	९८	८१	१९
खाने पानि टोल	१००	१००	७५	२५
गेडे पानि	१००	१००	७५	२१
वन खेत	१००	१००	६७	३३
कडायत टोल	१००	१००	९९	१
बजार टोल	१००	१००	९९	१
जम्मा	९८	९८.४	८२.९	१६.७
वडा नं. ३				
दक्षिण कटान	८५	९५	९५	५
कृष्ण मन्दिर टोल	९०	९६	८९	११
इट्टा मट्टी टोल	८५	९५	९५	५
बाजुन्याल कटान	८०	९४	९४	६
बोजिया	८८	९०	९०	१०
मालिका टोल	८९	९१	९१	९
कनकौवा टोल	८०	८५	८५	१५
पिपल चौतारा बजार	९९	९५	९९	१
मालाखेति बजार	८०	८५	८५	१५
मालाखेति गाँउ	९५	९५	९५	५

वस्तिको नाम	सरसफाईमा पहुँच भएको जनसंख्या प्रतिशत	चर्पी प्रयोग गर्ने घरधुरी प्रतिशत	घरधुरीहरुले पूर्योग गर्ने चर्पिको किसिम (प्रतिशत)	
			पक्कि	कच्च
ढकौवा	९५	९५	९५	५
मुक्ति बजार	९३	९३	९३	७
खमौरा तल्लो	९४	९५	९५	५
दम्मल टोल	८४	९०	९०	१०
टंकी टोल	९९	९९	९९	१
स्कूल टोल	९९	९९	९९	१
ताम्रकार टोल	८०	८५	८५	१५
जम्मा	८९.१२	९२.७६	९२.५९	७.४१
वडा नं. ४				
खैरानी टोल शिव नगर टोल	९०.००	९०.००	५.००	९५.००
सरस्वती नगर टोल	१००.००	१००.००	४०.००	६०.००
ग्वाँसी समैजी सुधार समिति टोल	५०.००	५०.००	६०.००	४०.००
बसन्त नगर टोल	२५.००	२५.००	२५.००	७५.००
शान्ति टोल	१००.००	१००.००	९५.००	५.००
प्रगति टोल	१५.००	१५.००	१२.००	८८.००
स्मृति टोल	१००.००	१००.००	१००.००	०.००
प्रगति टोल	६०.००	६०.००	५५.००	४५.००
कोपिला टोल विकास समिति	७७.००	७७.००	७७.००	२३.००
प्रगतिशील टोल विकास	१००.००	१००.००	१००.००	०.००
नमुना	१००.००	१००.००	१००.००	०.००
बुढी तोला	९५.००	९५.००	८०.००	२०.००
फुल वस्ति	९५.००	९५.००	८१.००	९.००

वस्तिको नाम	सरसफाईमा पहुँच भएको जनसंख्या प्रतिशत	चर्पी प्रयोग गर्ने घरधुरी प्रतिशत	घरधुरीहरुले पूर्योग गर्ने चर्पिको किसिम (प्रतिशत)	
			पक्कि	कच्च
गोदावरी	९५.००	९५.००	७५.००	२५.००
वण्ड गडा	९०.००	९०.००	७०.००	३०.००
हाट खोली	९९.००	९९.००	९९.००	९.००
चौकी गडा	९५.००	९५.००	९५.००	५.००
बेल पानि	९५.००	९५.००	८०.००	२०.००
मुरी भावर	९०.००	९०.००	८४.००	१६.००
जम्मा	८२.२६	८२.२६	६९.७४	२९.७४
वडा नं. ५				
गेटी टोल	१००.००	१००.००	५०.००	५०.००
कत्या टोल	१००.००	१००.००	७५.००	२५.००
खुना टोल	१००.००	१००.००	२५.००	७५.००
नहर टोल	१००.००	१००.००	५०.००	५०.००
प्रगति टोल	१००.००	१००.००	१००.००	०.००
राना टोल	१००.००	१००.००	७५.००	२५.००
सरस्वती टोल	१००.००	१००.००	१००.००	०.००
माछापान टोल	१००.००	१००.००	८०.००	२०.००
नवदुर्गा टोल	१००.००	१००.००	५०.००	५०.००
वरबट्टाटोल	१००.००	१००.००	६०.००	४०.००
शान्ती टोल	१००.००	१००.००	७५.००	२५.००
जम्मा	१००.००	१००.००	६७.२७	३२.७३

वस्तिको नाम	सरसफाईमा पहुँच भएको जनसंख्या प्रतिशत	चर्पी प्रयोग गर्ने घरधुरी प्रतिशत	घरधुरीहरुले पूर्योग गर्ने चर्पिको किसिम (प्रतिशत)	
			पक्क	कच्चा
वडा नं. ६				
बँडेहा	१००	१००	५८	४२
भुँयारा	१००	१००	२२	७८
लालपुर	१००	१००	३५	६५
जम्मा	१००	१००	३८.३३	६१.६७
वडा नं. ७				
लालपुर	१००.००	१००.००	२८.००	७२.००
हरैया	१००.००	१००.००	१९.००	८१.००
जम्मा	१००.००	१००.००	२३.५०	७६.५०
वडा नं. ८				
जमुनाभाडी	१००	८०	३७	६३
मज गाउँ	१००	१००	२७	७३
श्रीपुर, फकलपुर	१००	१००	२२	७८
जोनापुर	१००	९०	२५	७५
जम्मा	१००	९२.५	२७.७५	७२.२५
वडा नं. ९				
सेहेरी गाउँ	७५.००	८२.००	३५.००	६५.००
अर्जुनी टोल	६२.००	८१.००	३८.००	६२.००
मुरकट्टी गाउँ	८०.००	८२.००	४०.००	६०.००
बभ्नाङ्गी टोल	८०.००	८७.००	२८.००	७२.००
तल्लो धनचौरी	८०.००	९५.००	८५.००	१५.००
मल्लो धनचौर	७५.००	९८.००	२५.००	७५.००

वस्तिको नाम	सरसफाईमा पहुँच भएको जनसंख्या प्रतिशत	चर्पी प्रयोग गर्ने घरधुरी प्रतिशत	घरधुरीहरुले पूर्योग गर्ने चर्पिको किसिम (प्रतिशत)	
			पक्क	कच्चा
राजीफौटा	७५.००	९१.००	३८.००	६२.००
बल्मी गाउँ	७५.००	९२.००	३८.००	६२.००
गुन्डी बजार	६५.००	८५.००	१८.००	८२.००
जम्मा	७४.११	८८.११	३८.३३	६१.६७
वडा नं. १०				
Ghanteswar Tol	२१.००	२१.००	९०.००	१०.००
Rampur Khamaura	८८.००	८८.००	९०.००	१०.००
Janaprabhat	१११.००	१११.००	८५.००	१५.००
Khamaura	३२१.००	३२१.००	८९.००	११.००
Shivrampur	७५.००	७५.००	९१.००	९.००
Nahar Tol	२९.००	२९.००	१००.००	०.००
Damaura	१६५.००	१६५.००	९८.००	२.००
Chakale Khola	४०.००	४०.००	८०.००	२०.००
Kalika Tol	४६.००	४६.००	९९.००	१.००
Bich Gaau	६२.००	६२.००	९९.००	१.००
Sitapur	७०.००	७०.००	९९.००	१.००
Janaki Basti	४०.००	४०.००	९९.००	१.००
Swaar Kataan	३२.००	३२.००	९९.००	१.००
Bhageswar Tol	९४.००	९४.००	९९.००	१.००
जम्मा	८५.२९	८५.२९	९४.०७	५.९३
वडा नं. ११				
गौडीटोल	१००.००	१००.००	५०.००	५०.००
वाङ्गेसाल	१००.००	१००.००	५०.००	५०.००
कृष्णमन्दिरटोल	१००.००	१००.००	५०.००	५०.००
लिउसन	१००.००	१००.००	३०.००	७०.००

वस्तिको नाम	सरसफाईमा पहुँच भएको जनसंख्या प्रतिशत	चर्पी प्रयोग गर्ने घरधुरी प्रतिशत	घरधुरीहरुले पूर्योग गर्ने चर्पिको किसिम (प्रतिशत)	
			पक्क	कच्चा
जानकीटोल	१००.००	१००.००	४०.००	६०.००
शिवगौरी टोल	१००.००	१००.००	३०.००	७०.००
रामपुर	१००.००	१००.००	४०.००	६०.००
जम्मा	१००.००	१००.००	४१.४३	५८.५७
वडा नं. १२				
रेगुलेटर	८५.००	८५.००	१७.००	५२.००
खासिपुर	८८.००	८८.००	४२.००	५८.००
बिरेन्द्रपुर	९०.००	९०.००	२१.००	७९.००
पिपल चौतारा	६५.००	६५.००	२७.००	७३.००
पिपल चौतारा,कोलमुडा	९०.००	९०.००	५०.००	५०.००
शारदा बस्ति, गौडी	८०.००	८०.००	५०.००	५०.००
टुडेला पटकानी	७०.००	७०.००	८०.००	२०.००
गौडि , बाङ्गैसाल	९०.००	९०.००	८०.००	२०.००
आदर्श बस्ति	५०.००	५०.००	८०.००	२०.००
जम्मा	७७.८०	७७.८०	५२.२०	४४.७०
कूल जम्मा	९१.६५	९२.३०	५९.५१	३९.४७

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

परिच्छेद – ६: वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

६. वन तथा वातावरण

वन क्षेत्र यस नगरपालिकाका लागि प्रमुख प्राकृतिक स्रोत हो । नेपाल जीवनस्तर सर्भेक्षण २०११ अनुसार नेपालमा कुल २५ प्रतिशत जनसंख्या गरिबीको रेखामुनि रहेको र जसमध्ये ७० प्रतिशत वनस्रोतमा आश्रित रहेका छन् । हालको समयमा आएर विश्वव्यापी उष्णता तथा जलवायु

परिवर्तनका कारण प्राकृतिक प्रकोपको आवृत्ति तथा प्रवृत्तिमा व्यापक परिवर्तन आएको र पर्यावरणीय सन्तुलन कायम गर्नु अपरिहार्य हुँदै गएको सन्दर्भमा वन क्षेत्रको महत्व दीगो विकासका लागि समेत अझ बढी महत्वपूर्ण हुन गएको छ ।

गोदावरी नगरपालिका वनको क्षेत्रफल तथा जैविक विविधताका दृष्टिकोणले धनी क्षेत्र हो । नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफलको ६४ प्रतिशत भूमि वनजंगलले ढाकेको छ । तर हालका वर्षहरूमा वन अतिक्रमण बढ्दै जाँदा चोरी निकासी गर्नेहरूको संख्यासमेत निरन्तर वृद्धि हुँदै कारण यहाँ वनको क्षति बढ्दो अवस्थामा देखिन्छ । जिल्ला वन कार्यालयले आ.व. २०७०/०७१ मा ३३ जना वन पैदावर चोरी निकाशी र वन अतिक्रमण गर्नेहरूमाथि मुद्दा चलाएकोमा आ.व. २०७१/७२ मा आइपुग्दा ६४ जनामाथि यस्तो मुद्दा चलाएको देखिन्छ । वन क्षेत्रमा भएको चोरी निकासीको तत्कालीन असरका रूपमा वनको आकारमा गत दशकमा उल्लेख्य क्षति भएको देखिन्छ । वन विभागले तराई क्षेत्रको वनमा सन् १९९०/९१ देखि सन् २०००/०१ को अवधिमा भएको परिवर्तन अध्ययन प्रतिवेदन अनुसार यहाँ वनको क्षति उल्लेख्य रूपमा भएको देखिन्छ ।

६.१ वन जंगल

यस नगरपालिकामा कुल १०८५३.१ हे. वन समुदायलाई हस्तान्तरण गरिएको छ । यस वन क्षेत्रमा कुल ८४ वटा सामुदायिक वन रहेको छ, जसमध्ये महिला सामुदायिक वनको हिस्सामा २२ वटा रहेका छन् । सामुदायिक वनमा कुल १६०८० घरपरिवार प्रत्यक्ष संलग्न रहेका छन् । यहाँको सामुदायिक वनसम्बन्धी थप विवरण देहायअनुसार रहेको छ:

तालिका ६.१: गोदावरी नगरपालिकामा सामुदायिक वनको क्षेत्रफल, संलग्न घरपरिवार र लाभान्वित जनसंख्या

क्र. सं.	इलाका वन कार्यालय	गा.वि.स./न.पा.	सामुदायिक वन				
			जम्मा सा.व.को संख्या	महिला सा.व.को संख्या	हस्तान्तरित वनको क्षेत्रफल (हे.)	संलग्न घरधुरी संख्या	लाभान्वित जनसंख्या
१	खानीडाँडा	निगाली र सहजपुर	२९	०	६१४८.२२	३४३३	२१०८३
२	अत्तरिया	गोदावरी, अत्तरिया न.पा (साविकको मालाखेती, गेटा र श्रीपुर क्षेत्र)	५५	२२	४७०४.८८	१२६४७	८३६०६
		जम्मा	८४	२२	१०८५३.१	१६०८०	१०४६८९

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

६.१ वन क्षेत्र तथा सामुदायिक/कवुलियति वनको विवरण

तालिका ६.२: गोदावरी नगरपालिकामा वन क्षेत्र तथा सामुदायिक/कवुलियति वनको विवरण

वस्तिको नाम	वन क्षेत्रले ओगटेको प्रतिशत	सामूदायिक वन संख्या	हस्तान्तरित सामूदायिक वन संख्या	संभाव्य सामूदायिक वन क्षेत्र (हेक्टर)	हस्तान्तरित सामूदायिक वन क्षेत्रफल (हेक्टर)	हस्तान्तरित सामूदायिक वन क्षेत्रफल प्रति घरधूरी	सामूदायिक वनबाट लाभान्वित घरधूरी संख्या(%)	कवुलियति वन संख्या	कवुलियति वनमा आवद्ध घरधूरी संख्या
वार्ड न. १									
आदर्श टोल	१५%	१	१				२०		
विजयनगर टोल	५	१	१				२५		
वनखेत							३०		
भरतपुर टोल							४०		
मनहरा + चेतना टोल							३०		
वरपिपल टोल							४५		
चैतन्यपुर टोल							४०		
बलायर टोल							२५		
गुह्वेश्वरी टोल							४०		
विजौरा							५०		
जितलपुर शिविर							२०		
वार्ड न. २									
दहल टोल				१७४					
महरा टोल				४६५					
तेघरी टोल				४६५					
शान्ति टोल				३१					
सालघारी टोल				४६५					
खानेपानि टोल				१७४					
गेडेपानि टोल				१७४					
वनखेत टोल				१७४					

वस्तिको नाम	वन क्षेत्रले ओगटेको प्रतिशत	सामूदायिक वन संख्या	हस्तान्तरित सामूदायिक वन संख्या	संभाव्य सामूदायिक वन क्षेत्र (हेक्टर)	हस्तान्तरित सामूदायिक वन क्षेत्रफल (हेक्टर)	हस्तान्तरित सामूदायिक वन क्षेत्रफल प्रति घरधूरी	सामूदायिक वनबाट लाभान्वित घरधूरी संख्या(%)	कवुलियति वन संख्या	कवुलियति वनमा आवद्ध घरधूरी संख्या
कडायत टोल				१७४					
बजार टोल				१७४					
उत्तर बनखेत टोल				१७४					
वार्ड न. ३									
जय कालिका सा. वन	३५५	१	१००%						
चौकि डाडा	२३८	१	१००%						
नव ज्योतिम .सा.		१	१००%						
कालिका सामुदायीक वन		१	१००%						
वार्ड न. ४									
खैरानी टोल शिव नगर टोल	१९५.७		१००%				५५०		
सरस्वती नगर टोल	३		१००%				१२०		
ग्वाँसी समैजी सुधार समिति टोल	२		१००%				५७		
बसन्त नगर टोल			१००%				२५		
शान्ति टोल			१००%				१५		
प्रगति टोल			१००%						
स्मृति टोल			१००%						

वस्तिको नाम	वन क्षेत्रले ओगटेको प्रतिशत	सामूदायिक वन संख्या	हस्तान्तरित सामूदायिक वन संख्या	संभाव्य सामूदायिक वन क्षेत्र (हेक्टर)	हस्तान्तरित सामूदायिक वन क्षेत्रफल (हेक्टर)	हस्तान्तरित सामूदायिक वन क्षेत्रफल प्रति घरधूरी	सामूदायिक वनबाट लाभान्वित घरधूरी संख्या(%)	कवुलियति वन संख्या	कवुलियति वनमा आवद्ध घरधूरी संख्या
हाटखोली									
बुढी तोला									
गोदावरी बजार									
फुल वस्ति									
वार्ड नं. ५									
छैन									
वार्ड नं. ६									
बडेहा भुयारा	४५	-	१	-	-	५५०	४३०	१	-
लालपुर	३०	-	१	-	-	६२३	४२१	१	-
वार्ड नं ७									
लालपुर		४	४				३२५	-	-
हरैया, खैरेनी		१	१				१७५	--	-
जमुनाभाडी							३५	-	-
वार्ड नं ८									
जमुनाभाडी	२३६	३	३				६१२	३	३००
मज गाउँ		१	१				२२५	१	२३०
जोनापुर		१	१				२७५	१	५००
वार्ड नं ९									
गोलदेवु म.सा.व. समीकोटा	७२			२२५		३००			
लक्ष्मी म.सा.व. सेहरी	५५			१९७		३५०			
सरस्वती म.सा.व. सेहरी	५८			४६		८२			

वस्तिको नाम	वन क्षेत्रले ओगटेको प्रतिशत	सामूदायिक वन संख्या	हस्तान्तरित सामूदायिक वन संख्या	संभाव्य सामूदायिक वन क्षेत्र (हेक्टर)	हस्तान्तरित सामूदायिक वन क्षेत्रफल (हेक्टर)	हस्तान्तरित सामूदायिक वन क्षेत्रफल प्रति घरधूरी	सामूदायिक वनवाट लाभान्वित घरधूरी संख्या(%)	कवुलियति वन संख्या	कवुलियति वनमा आवद्ध घरधूरी संख्या
मनकिया म.सा.व. मुरकट्टी	६५			२३		२८०			
समैजी .सा.व. धनचौरी	४५			२५		२५०			
बाला वन	८५			११०		९१२			
वार्ड नं १०									
रामपुर खमौर, दमौरा		३							
वार्ड नं ११									
छैन									
वार्ड नं १२									
रेगुलेटर						७९			
गवासीपूर			१	२७५		१७५			
विरन्नपूर						६५			
पिपल चौतारा				१८७		९९			
पिपल चौतारा,कोलमुडा	२०	१	१	१०५			१३०		
शारदा बस्ति, गौडी	२०	१	१	४९९	४९९		१६०		
टुडेला पटकानी	२०	१	१	४९९	४९९		२००		
गौडि , बाङ्गेसाल	२०	१	१	४९९	४९९		६०		
आदर्श बस्ति	२०	१	१	४९९	४९९		१६०		

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

६.२ सामुदायिक वन सम्बन्धि विवरण

यहां वन क्षेत्रमा कुल २८० वटा सामुदायिक वन रहेको छ, जसमध्ये महिला सामुदायिक वनको हिस्सा करिब १४ प्रतिशत रहेको छ ।

जिल्लाको सामुदायिक वनसम्बन्धी थप विवरण देहायअनुसार रहेको छः

तालिका ६.३: गोदावरी नगापालिकामा सामुदायिक वन सम्बन्धि विवरण

वनको क्षेत्र वाट लाभान्वित वस्तिको नाम	वन क्षेत्रको नाम	लाभान्वित घरधुरी प्रतिशत	मुख्य वन पैदावार
वार्ड न. १			
गुह्वेश्वरी टोल	गुह्वेश्वरी सामुदायिक वन	४०	
चैतन्यपुर टोल	चैतन्यपुर नर्सरी	५०	
बलायर टोल	चैतन्यपुर नर्सरी	३०	
विजयनगर टोल	सुनमाई सामुदायिक वन	४०	
भरतपुर टोल	सुरक्षा सामुदायिक वन	३५	
मनहरा + चेतना टोल	प्रशंसा सामुदायिक वन	५०	
वरपिपल टोल + वासवारी टोल	चेतना सामुदायिक वन	४५	
वनखेत	सुरक्षा सामुदायिक वन	२५	
विजौरा	पन्चकोटी सामुदायिक वन	४५	
जितलपुर शिविर	सुरक्षा सामुदायिक वन	२०	
आदर्श टोल	दुर्गा लक्ष्मी सामुदायिक वन	३०	
वार्ड न. २	११		
दहल टोल	दुर्गादेवी सामुदायिक वन	१५०	घाँस, दाउरा
महरा टोल	बनदेवी सामुदायिक वन	२४०	घाँस, दाउरा
तेघरी टोल	बनदेवी सामुदायिक वन	२००	घाँस, दाउरा
शान्ति टोल	नमूना सामुदायिक वन	१५०	घाँस, दाउरा
सालघारी टोल	भूवनेश्वर सामुदायिक वन	१५०	घाँस, दाउरा
खानेपानि टोल	दुर्गादेवी सामुदायिक वन	२००	घाँस, दाउरा

वनको क्षेत्र बाट लाभान्वित वस्तिको नाम	वन क्षेत्रको नाम	लाभान्वित घरधुरी प्रतिशत	मुख्य वन पैदावार
गेडेपानि टोल	दुर्गादेवी सामूदायिक वन	२००	घाँस, दाउरा
बनखेत टोल	दुर्गादेवी सामूदायिक वन	२५०	घाँस, दाउरा
कडायत टोल	दुर्गादेवी सामूदायिक वन	१५०	घाँस, दाउरा
बजार टोल	दुर्गादेवी सामूदायिक वन	१५०	घाँस, दाउरा
वार्ड न. ३	१०		
दक्षिण कटान	जय काली सा. वन	१००	घास, दाउरा, काठ
कृष्ण मन्दिर टोल	चौकी डाडा म. सा. व	१००	
इडा मट्टी टोल	चौकिडाडा म.सा.व.	१००	
बाजुन्याल कटान	नव ज्योति सा. व.		
बोजिया	नव ज्योति सा. व.		
मालिका टोल	नव ज्योति सा. व.		
कनकौवा टोल	नव ज्योति सा. व.		
पिपल चौतारा बजार	नव ज्योति सा. व.		
मालाखेति बजार	कालिका सामुदायीक वन	१००	
मालाखेति गाँउ	कालिका सामुदायीक वन	१००	
ढकौवा	कालिका सामुदायीक वन		
मुक्ति बजार	कालिका सामुदायीक वन		
खमौरा तल्लो	कालिका सामुदायीक वन		
दम्मल टोल	कालिका सामुदायीक वन		
टंकी टोल	कालिका सामुदायीक वन कालिका सामुदायीक वन कालिका सामुदायीक वन		
स्कूल टोल	कालिका सामुदायीक वन		
ताम्रकार टोल	कालिका सामुदायीक वन		
वार्ड न. ४	१८		

वनको क्षेत्र वाट लाभान्वित वस्तिको नाम	वन क्षेत्रको नाम	लाभान्वित घरधुरी प्रतिशत	मुख्य वन पैदावार
खैराना शिवनगर टोल	खैराना सामूदायिक वन	५५०	साल, रुहिना
सरस्वति नगर टोल	हथियाली मझौरा महिला सामूदायिक वन	१२०	सिसम, खयर
ग्वाँसी समैजी सुधार समिति टोल	ग्वाँसी समैजी हरियाली वन	५७	जामुन, हल्द, बेल
वसन्त नगर टोल	वाँसकोटा उपभोक्ता सामूदायिक वन	२५	साल, सिसम, जामुन
शान्ति टोल	वाँसकोटा उपभोक्ता सामूदायिक वन	१००	साल, खयर, जामुन
प्रगति टोल	वाँसकोटा उपभोक्ता सामूदायिक वन	१५	साल, खयर, जामुन
स्मृति टोल		१००	
बुढीतोला		१००%	काठ, दाउरा
गोदावरी बजार		१००%	काठ, दाउरा
फुल वस्ति		१००%	काठ, दाउरा
बण्डी गडा		१००%	
हाट खोली		१००%	
चौकी गडा		१००%	
मुरी भावर		१००%	
बेल पानि		१००%	
वार्ड न. ५			
गेटी टोल	श्री भीमदत्त सहीद सघारी सामूदायिक वन	४००	घाँस, दाउरा, वाँस
माछापालन टोल पछाडि	गेटा सामूदायिक वन	६००	घाँस, दाउरा
वार्ड न. ६			
बँडेहा भुँयारा	चैतन्यपुर सामुदायिक वन	४३०	Sisau, Jaamun, Amalaa
लालपुर	मिलन जागरण	४२१	Sisau, Jaamun, Peepal
वार्ड नं ७			
गौडीलालपुर, रतेकुलालपुर	मिलनजागरण, लयिम सामुदायिक वन, शान्ति सामुदायिक वन, चण्डेश्वर सामुदायिक वन		सिसौ, जामुन, खयर, साल,

वनको क्षेत्र वाट लाभान्वित वस्तिको नाम	वन क्षेत्रको नाम	लाभान्वित घरधुरी प्रतिशत	मुख्य वन पैदावार
हरैया	हरियासामुदायिकवन		सिसौ तथा अन्य कुकाठ
वार्ड नं ८			
जमुनाभाड स्याउले, हरिनगर शिविर	सुर्योदय सामुदायिक वन, अमृत सामुदायिक वन, जागरण सामुदायिक वन, ग्वांसी सामुदायिक वन	६१५	सिसौ, खयर तथा अन्य जातिका कुकाठ साल,
मज गाउँ , मज गाउँ कटान	समैजी सामुदायिक वन	२२५	सिसौ, जामुन, खयर
जोनापुर	मातृभूमि सामुदायिक वन	२७५	सिसौ, जामुन, कुकाठ
वार्ड नं ९			
सेहेरी गाउँ	लक्ष्मी म.सा.व. सेहरी		साल, सिसम, साज
अर्जुनी टोल	सरस्वती म.सा.व. सेहरी		जामुन, विजयसाल
मुरकट्टी गाउँ, बभ्नाङ्गी टोल	मनकिया म.सा.व. मुरकट्टी		हलु, दलु
तल्लो धनचौरी	समैजी .सा.व. धनचौरी		
मल्लो धनचौर	समैजी .सा.व. धनचौरी		
राजीफौटा	गोलदेव म.सा.व. समीकोटा बाला वन		
वल्मी गाउँ	गोलदेव म.सा.व. समीकोटा बाला वन		
वार्ड नं १०			
घण्टेश्वर टोल	घण्टेश्वर सा.व		
रामपुर खमौरा	घण्टेश्वर सा.व		
जनप्रभात	घण्टेश्वर सा.व		
खमौरा	घण्टेश्वर सा.व		
शिवरामपुर	घण्टेश्वर सा.व		
नहर टोल	घण्टेश्वर सा.व		

वनको क्षेत्र वाट लाभान्वित वस्तिको नाम	वन क्षेत्रको नाम	लाभान्वित घरधुरी प्रतिशत	मुख्य वन पैदावार
दमौरा	ध्याइय सलानी सा.व		
चाकलु खोला	ध्याइय सलानी सा.व		
कालिका टोल	ध्याइय सलानी सा.व		
विच गाउँ	ध्याइय सलानी सा.व		
सितापुर	ध्याइय सलानी सा.व		
जानकी वस्ति	ध्याइय सलानी सा.व		
स्वार कटान	ध्याइय सलानी सा.व		
भागेश्वर टोल	ध्याइय सलानी सा.व		
वार्ड नं ११			
छैन			
वार्ड नं १२			
पिपल चौतारा,कोलमुडा	कालिका सामुदायीक वन	९०	
शारदा बस्ति, गौडी	रातोपानी सामुदायीक वन	१००	
टुडेला पटकानी	सेतोपानी सामुदायीक वन	१००	
गौडि , बाङ्ग्रेसाल	सेतोपानी सामुदायीक वन	१००	
आदर्श बस्ति	रातोपानी सामुदायीक वन	१००	
आर्दश बस्ति	रातोपानी सामुदायीक वन	१००	

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

६.३ वन्यजन्तु सम्बन्धि विवरण

समग्रतामा यस नगरपालिका क्षेत्रमा बाघ, हात्ती, भालु, चितुवा, चित्तल, निलगाई, बँदेल, मलसाँप्रो, चरिबाघ, मुसा, खरायो, न्याउरी मुसा, रतुवा, बाँदर आदि सहित करिब ३४ किसिमका स्तनधारीहरू, मगर गोही, दुर्लभ रातो खोल भएको कछुवासहित ३ जातका कछुवा, अजिङ्गर गोहोरो, गोमन, धामन, अजिङ्गर, वैरिकरेट अनेक प्रकारका सर्प तथा छेपारा, माऊसुली, भानेमहुरा घसने वर्गमा, तथा चराचुरुङ्गीहरूमा बकुल्ला,

खेखौरा, चिल, कुक्लेरुवा, रानीचरा, भद्राई, चखेवा, काठखोलिया, ठुकूर, धनेश, राजक छेग्रा, कर्कलिया, फिस्टे, तिकूला, खरवक्ली, पल्टैया, खैरो ठूलो बकूला, पिरौटा, काग, सुगा, गौथली, भुँडिफोर, जूरेली, चिवे, ठ्यौवा, लामपुच्छेसहित करिब १४० प्रजातिका चराहरु पाईन्छन । वस्ति अनुसार पाईने वन्यजन्तु विवरण तल दिईएको छ ।

तालिका ६.४: गोदावरी नगरपालिकामा वन्यजन्तु सम्बन्धि विवरण

वन क्षेत्रको नाम	वन क्षेत्रमा उपलब्ध हुने वन्यजन्तुहरुको नाम	वन क्षेत्रको संरक्षण भएको वा नभएको (भएको भए संरक्षण गर्ने संस्थाको नाम)	वन क्षेत्र भित्रका अन्य महत्वपूर्ण स्थलहरु (जस्तै पोखरी, ढुङ्गाखानी नाम सहित)
वार्ड न. १			
प्रशंसा सामुदायिक वन	चराचुरुङ्गी	उपभोक्ता	
चेतना सामुदायिक वन	चराचुरुङ्गी	उपभोक्ता	विद्यालय
सुरक्षा सामुदायिक वन	चराचुरुङ्गी	उपभोक्ता	शिविर
वार्ड न. २			
बनदेवी सामुदायिक वन	चित्तल, बढेल, मयूर		
जमूना सामुदायिक वन	चित्तल, बढेल, मयूर		बनदेवी मन्दिर
भूवनेश्वर सामुदायिक वन	चित्तल, बढेल, मयूर		बनदेवी मन्दिर
दुर्गादेवी सामुदायिक वन	चित्तल, बढेल, मयूर		
वार्ड न. ३			
कालिका सामुदायिक वन	अजिङ्गर, बढेल, हरीण	सा. वन भएको	नभएको
जय काली सा. वन		सा. वन भएको	नभएको
चौकिडाडा म.सा.व.		सा. वन भएको	नभएको
नव ज्योति सा. व	.	सा. वन भएको	नभएको
वार्ड न. ४			

वन क्षेत्रको नाम	वन क्षेत्रमा उपलब्ध हुने वन्यजन्तुहरुको नाम	वन क्षेत्रको संरक्षण भएको वा नभएको (भएको भए संरक्षण गर्ने संस्थाको नाम)	वन क्षेत्र भित्रका अन्य महत्वपूर्ण स्थलहरु (जस्तै पोखरी, ढुङ्गाखानी नाम सहित)
खैराना सामूदायिक वन	मृग, चित्तल, लुइटो, मयूर, बाघ	जिल्ला वन कार्यालय	बालुवा, गिटि, ढुङ्गा
हथियाली मडौरा महिला सामूदायिक वन	खरायो, बर्देल, चित्तल, काग	जिल्ला वन कार्यालय	
गवाँसी समैजी हरियाली वन	खरायो, बाघ, चित्तल	जिल्ला वन कार्यालय	
वसन्त नगर टोल	सुगा, बाघ, बाँदर, चिल, बर्देल	जिल्ला वन कार्यालय	
वाँसकोटा उपभोक्ता सामूदायिक वन	मृग, चित्तल, सुगा	जिल्ला वन कार्यालय	बालुवा, गिटि, ढुङ्गा
वार्ड नं. ५			
श्री भीमदत्त सहीद सघारी सामूदायीक वन	वर्देल, चित्तल, स्याल, वन मृग, बाँदर, चरा,आदि	बेश संस्था	छैन
गेटा सामूदायीक वन	वर्देल, चित्तल, स्याल, वन मृग, बाँदर, चरा,आदि	बेश संस्था बेश संस्था	छैन
वार्ड नं. ६			
चैतन्यपुर सामुदायिक वन	चित्तल, बाँदर, खरायो, बर्देल	भएको	—
मिलन जागरण	चित्तल, बाँदर, खरायो, बर्देल	भएको	—
वार्ड नं ७			
मिलनजागरण, ,	चित्तल, बर्देल, खरायो, बाँदर,	उपभोक्तासमितिमार्फत	
लयिम सामुदायिक वन	चित्तल, बर्देल, खरायो, बाँदर,	उपभोक्तासमितिमार्फत	
शान्ति सामुदायिक वन,	चित्तल, बर्देल, खरायो, बाँदर,	उपभोक्तासमितिमार्फत	
चण्डेश्वर सामुदायिक वन	चित्तल, बर्देल, खरायो, बाँदर,	उपभोक्तासमितिमार्फत	
हरियासामुदायिकवन	चित्तल, बर्देल, खरायो, बाँदर,	उपभोक्तासमितिमार्फत	
वार्ड नं ८			

वन क्षेत्रको नाम	वन क्षेत्रमा उपलब्ध हुने वन्यजन्तुहरुको नाम	वन क्षेत्रको संरक्षण भएको वा नभएको (भएको भए संरक्षण गर्ने संस्थाको नाम)	वन क्षेत्र भित्रका अन्य महत्वपूर्ण स्थलहरु (जस्तै पोखरी, ढुङ्गाखानी नाम सहित)
सुर्योदय सामुदायिक वन,	चित्तल, बर्देल, खरायो, बाँदर	उपभोक्ता समिति मार्फत	
अमृत जागरण सामुदायिक वन,	चित्तल, बर्देल, खरायो, बाँदर	उपभोक्ता समिति मार्फत	
ग्वाँसी सामुदायिक वन, ,	चित्तल, बर्देल, खरायो, बाँदर	उपभोक्ता समिति मार्फत	
समैजी सामुदायिक वन	चित्तल, बर्देल, खरायो, बाँदर	उपभोक्ता समिति मार्फत	
मातृभूमि सामुदायिक वन	चित्तल, बर्देल, खरायो, बाँदर	उपभोक्ता समिति मार्फत	
वार्ड नं ९			
सेहरी	बर्देल, बाँदर, स्याल, चरा	उपभोक्ता समुह	भल्का पिकनिक स्थल
मुरकट्टी	खरायो, हरीण, बर्देल, बाँदर, स्याल, चरा	उपभोक्ता समुह	
धनचौरी	खरायो, हरीण, बर्देल, बाँदर, स्याल, चरा	उपभोक्ता समुह	
बल्मी	खरायो, हरीण, बर्देल, बाँदर, स्याल, चरा	उपभोक्ता समुह	गोलदेवु
वार्ड नं १०			
ध्याइय सलानी सा.व	नील गाई, बर्देल		
ध्याइय सलानी सा.व	बाघ, बाँदर		
ग्वासीघण्टेश्वर	खरायो, चित्तल, बर्देल		
वार्ड नं ११			
छैन			
वार्ड नं १२			
पिपल चौतारा,कोलमुडा	कालिका सामूदायीक वन	९०	
शारदा बस्ति, गौडी	रातोपानी सामूदायीक वन	१००	
टुडेला पटकानी	सेतोपानी सामूदायीक वन	१००	

वन क्षेत्रको नाम	वन क्षेत्रमा उपलब्ध हुने वन्यजन्तुहरुको नाम	वन क्षेत्रको संरक्षण भएको वा नभएको (भएको भए संरक्षण गर्ने संस्थाको नाम)	वन क्षेत्र भित्रका अन्य महत्वपूर्ण स्थलहरु (जस्तै पोखरी, ढुङ्गाखानी नाम सहित)
गौडि , बाङ्गेसाल	सेतोपानी सामूदायीक वन	१००	
आदर्श बस्ति	रातोपानी सामूदायीक वन	१००	

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

६.५ वन अतिक्रमण

यो नगरपालिको तराई र चूरे पहाडमा अवस्थित हुंदा यहांको वन जंगलहरु वर्षेनी डढेलोबाट प्रभावित भएको छ । जलवायु परिवर्तनबाट भएको तापक्रम बृद्धि, खडेरी, अनावृष्टिका कारण डढेलोको प्रकोप वर्षेनी बढ्दै गईरहेको छ । डढेलोको प्रकोपबाट सरकारद्वारा व्यवस्थित वन जंगल र सामुदायिक वनहरु दूवै प्रभावित भएका छन् । आ.व. २०६८/०६९ देखि हाल सम्म यस न.पा.को क्षेत्रमा पर्ने वन जंगल विभिन्न ६९ स्थानमा करिब १८३६.९८ हेक्टर जमिनमा २६०६ घरधुरीबाट वन अतिक्रमण भएको छ । यस जिल्लामा भएको वन अतिक्रमणको सारांश तल तालिकामा प्रस्तुत गरीएको छ ।

तालिका ६.४: गोदावरी नगापालिकामा वन अतिक्रमणको अवस्था

वन अतिक्रमित क्षेत्र	वस्तिको नाम	वन अतिक्रमित क्षेत्रफल (हे.)	वन अतिक्रमणको उद्देश्य		वन अतिक्रमण भएको वर्ष
			वसोवास (घरधुरी संख्या)	खूला चरिचरणका लागि	
वार्ड न. १					
	बिजौरा	२० हे.	३५		२०५७
	वसन्तपुर	२५	४५		२०५८
	चैतन्यपुर	३२	६४		
	अत्तरिया बजार वरपर क्षेत्र	८०	१५०		२०४७ देखि हाल सम्म
	भरतपुर				
	मनहरा	३०	१००		२०५८

वन अतिक्रमित क्षेत्र	वस्तिको नाम	वन अतिक्रमित क्षेत्रफल (हे.)	वन अतिक्रमणको उद्देश्य		वन अतिक्रमण भएको वर्ष
			वसोवास (घरधुरी संख्या)	खूला चरिचरणका लागि	
	बिजय नगर	६५	२००		२०४७ देखि हाल सम्म
	अमान नगर				
	वासवारी टोल				
	पृथ्वी टोल				
	बरपिपल टोल				
वार्ड न. २					
दुर्गालक्ष्मी सा.वन	दहल टोल	१७४			
तेघरी सा.वन	महरा टोल	४६५	२४०		१५ वर्ष
	तेघरी टोल	४६५	२००		१५ वर्ष
	शान्ति टोल	३१.५	१००		१५ वर्ष
	सालघारी टोल	४६५	१५०		१५ वर्ष
	खानेपानि टोल	१७४	७५		१५ वर्ष
	गेडेपानि टोल	१७४	४०		१५ वर्ष
वार्ड न. ३					
चौकि डाडा	दक्षीण कटान, बोजिया (रोड छेउछाउ)		५		२०६२/०६३
खमौरा	खमौरा		६		
वार्ड न. ४					
छैन					
वार्ड न. ५					
श्री भीमदत्त सहीद सघांरी सामूदायीक वन	कत्या टोल गेटी	४९.०५	४००	छैन	१५ वर्ष
गेटा सामूदायीक वन	माछापालन टोल पछाडि	९३.१	६००	छैन	१५ वर्ष
वार्ड न. ६					

वन अतिक्रमित क्षेत्र	वस्तिको नाम	वन अतिक्रमित क्षेत्रफल (हे.)	वन अतिक्रमणको उद्देश्य		वन अतिक्रमण भएको वर्ष
			वसोवास (घरधुरी संख्या)	खूला चरिचरणका लागि	
चैतन्यपुर सामुदायिक वन	बडैँहा, कोलिकटान		३५		
मिलन जागरण	मगर टोल		२१		
सुर्योदय शिवशक्ति	कोलिकटान		५५		
वार्ड नं ७					
छैन					
वार्ड नं ८					
सुर्योदय शिवशक्ति सामुदायिक वन	खुटिया वस्ति		२५		
समैजी सामुदायिक वन	मजगाउँ कटान		१५		
मातृभूमि सामुदायिक वन			१०		
वार्ड नं ९					
सेहरी				छ	
मुरकट्टी				छ	
धनचौरी				छ	
बल्मी, धनचौरी				छ	
वार्ड नं १०					
छैन					
वार्ड नं ११					
छैन					
वार्ड नं १२					
ग्वासिपुर	ग्वासिपुर				
चुरेपहाड सिमाना	पिपल चौतारा,कोलमुडा	३०	१५०		२०७१

वन अतिक्रमित क्षेत्र	वस्तिको नाम	वन अतिक्रमित क्षेत्रफल (हे.)	वन अतिक्रमणको उद्देश्य		वन अतिक्रमण भएको वर्ष
			वसोवास (घरधुरी संख्या)	खूला चरिचरणका लागि	
चुरेपहाड सिमाना	शारदा बस्ति, गौडी	२०	१६०		
चुरेपहाड सिमाना	टुडेला पटकानी	२०	२००		
चुरेपहाड सिमाना	गौडि , बाङ्गेसाल	२०	६०		
चुरेपहाड सिमाना	आदर्श बस्ति	०			

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

६.६ भू-व्यस्थापन र संवेदनशीलताको अवस्था

न.पा.को उत्तरी भूभागमा अवस्थित चुरे पर्वत श्रृङ्खला कमजोर चट्टाननिर्मित भएको र दक्षिणमा समथर होचो जमिन भएको हुँदा यहाँको ठूलो भूभाग भूक्षयका दृष्टिकोणबाट संवेदनशील रहेको छ। करिब ८५० हेक्टर जमिन भूक्षय, बाढी तथा पहिरोबाट निकै संवेदनशील रहेको छ। वर्षेनी जाने बाढीका कारण दक्षिण क्षेत्रको ठूलो भूभाग वर्षेनी क्षतिग्रस्त हुँदै गइरहेको अवस्था छ। यस न.पा.को भूसंरक्षणको अवस्थासम्बन्धी आधारभूत सूचकहरू देहायअनुसार छन्:

तालिका ६.५ : भूसंरक्षणसम्बन्धी आधारभूत सूचक

विवरण	परिमाण (आ.व.सम्मको)		
	इकाई	२०८/६९	२०७२/०७३
संरक्षित उपजलाधार क्षेत्र	संख्या	-	३
भू-क्षय तथा पहिरो संवेदनशील क्षेत्र	हेक्टर	२२५६	८५०
बाढी र नदी कटान संवेदनशील क्षेत्र	हेक्टर	११००	५००
संरक्षित खेतबारीको क्षेत्रफल	हेक्टर	५	५०
संरक्षित पानी मुहान क्षेत्र	हेक्टर	३	२०
संरक्षित पोखरी	संख्या	१	१५
संरक्षित सिचाई कुलो	किमी	१	१५
पुनर्स्थापित क्षतिग्रस्त भूमिको क्षेत्रफल	हेक्टर	१०	५०
आयमूलक कार्यक्रम लाभान्वित घरधुरी	संख्या	२०	२००

विवरण	परिमाण (आ.व.सम्मको)		
	इकाई	२०८/६९	२०७२/०७३
गल्छी, पहिरो उपचार	गोटा	४	१०
वायोइन्जिनियरिङ्ग (खोला किनार संरक्षण)	कि.मि.	२	१०
विरुवा उत्पादन	गोटा	५०	२५०

तालिका ६.६: गोदावरी नगरपालिकामा भू-व्यस्थापन र संवेदनशीलताको अवस्था

वस्तिको नाम	व्यवस्थित भू-उपयोगको क्षेत्र भएको वा नभएको	संरक्षित उपजलाधारको क्षेत्र अन्तर्गत रहेको वा नरहेको	भू-क्षय तथा पहिरो संवेदनशील क्षेत्र अन्तर्गत रहेको वा नरहेको	बाढी र नदी कटान संवेदनशील क्षेत्र अन्तर्गत रहेको वा नरहेको	विगत ५ वर्षमा आगलागी को जोखिममा रहेको नरहेको	विपदबाट प्रभावित परिवार संख्या	विपद्को स्तरिकरण (न्यून/ मध्यम/उच्च)
वार्ड न. १							
आदर्श टोल				रहेको	नरहेको		
विजयनगर टोल				रहेको	नरहेको		
मनहराटोल				रहेको	नरहेको		
चैतन्यपुर टोल				रहेको	नरहेको		
वार्ड न. २							
दहल टोल							
महरा टोल				नरहेको			
तेघरी टोल				नरहेको	रहेको	१	उच्च
शान्ति टोल				नरहेको			
सालघारी टोल				नरहेको			
बनखेत टोल				नरहेको			
कडायत टोल				नरहेको			
बजार टोल				नरहेको			

वस्तिको नाम	व्यवस्थित भू-उपयोगको क्षेत्र भएको वा नभएको	संरक्षित उपजलाधारको क्षेत्र अन्तर्गत रहेको वा नरहेको	भू-क्षय तथा पहिरो संवेदनशील क्षेत्र अन्तर्गत रहेको वा नरहेको	बाढी र नदी कटान संवेदनशील क्षेत्र अन्तर्गत रहेको वा नरहेको	विगत ५ वर्षमा आगलागी को जोखिममा रहेको नरहेको	विपदबाट प्रभावित परिवार संख्या	विपद्को स्तरिकरण (न्यून/ मध्यम/उच्च)
वार्ड न. ३							
दक्षिणी कटान, मुक्तिनगर, मालिका टोल	नभएको	नरहेको		मानदि कटान रहेका	नरहेको	११०	उच्च
ताम्रकार टोल	नभएको	नरहेको		रहेको			
मालीका टोल	नभएको	नरहेका		रहेको			
दक्षिण कटान	नभएको	नरहेका		रहेको			
मुक्ति नगर	नभएको	नरहेका		रहेको			
वार्ड न. ४							
शान्ति टोल					१	६	मध्यम
प्रगति टोल					२	६	मध्यम
कोपिला टोल विकास समिति					१	९	मध्यम
खैरम				नदि कटान			
वास्कोटा				नदि कटान			
वार्ड न. ५							
कत्था टोल	नभएको	नरहेको	नरहेको	रहेको	नरहेको	१५०	मध्यम
माछापालन टोल	नभएको	नरहेको	नरहेको	रहेको	रहेको	१०५	उच्च
वार्ड न. ६							
बडैँहा, कोलिकटान	-	-	रहेको	रहेको	-	-	मध्यम
मगर टोल	-	-	रहेको	रहेको	-	-	उच्च
कोलिकटान	-	-	रहेको	रहेको	-	-	

वस्तिको नाम	व्यवस्थित भू-उपयोगको क्षेत्र भएको वा नभएको	संरक्षित उपजलाधारको क्षेत्र अन्तर्गत रहेको वा नरहेको	भू-क्षय तथा पहिरो संवेदनशील क्षेत्र अन्तर्गत रहेको वा नरहेको	बाढी र नदी कटान संवेदनशील क्षेत्र अन्तर्गत रहेको वा नरहेको	विगत ५ वर्षमा आगलागी को जोखिममा रहेको नरहेको	विपदवाट प्रभावित परिवार संख्या	विपद्को स्तरिकरण (न्यून/ मध्यम/उच्च)
वार्ड नं ७							
छैन							
वार्ड नं ८							
जमुनाभाडीको खुटिया वस्ति			रहेको	रहेको			मध्यम
वार्ड नं ९							
अर्जुनी टोल			रहेको	रहेको		२८	उच्च
मुरकट्टी			रहेको	रहेको		३५	उच्च
तल्लो धनचौरी			रहेको	रहेको		६०	उच्च
मल्लो धनचौरी			रहेको	रहेको		९०	उच्च
गुन्डी बजार			रहेको	रहेको		४५	उच्च
वार्ड नं १०							
खमौरा				नदी कटान			
दमौरा				नदी कटान			
चाकलु खोला				नदी कटान			
कालिका टोल				नदी कटान			
वार्ड नं ११							
छैन							
वार्ड नं १२							
बिरन्द्रपुर	भएको	रहेको		नरहेको	नरहेको	२७	ढलान तटबन्द

वस्तिको नाम	व्यवस्थित भू-उपयोगको क्षेत्र भएको वा नभएको	संरक्षित उपजलाधारको क्षेत्र अन्तर्गत रहेको वा नरहेको	भू-क्षय तथा पहिरो संवेदनशील क्षेत्र अन्तर्गत रहेको वा नरहेको	बाढी र नदी कटान संवेदनशील क्षेत्र अन्तर्गत रहेको वा नरहेको	विगत ५ वर्षमा आगलागी को जोखिममा रहेको नरहेको	विपदबाट प्रभावित परिवार संख्या	विपद्को स्तरिकरण (न्यून/ मध्यम/उच्च)
ग्वासीपुर	भएको			रहेको	रहेको	२७	मध्यम
पिपल चौतारा,कोलमुडा	नभएको	नरहेको	रहेको	रहेको	नरहेको	५०	न्यून
शारदा बस्ति, गौडी	नभएको	नरहेको	रहेको	रहेको	नरहेको		न्यून
टुडेला पटकानी	नभएको	नरहेको	रहेको	रहेको	नरहेको		न्यून
गौडि , बाङ्गेसाल	नभएको	नरहेको	रहेको	रहेको	रहेको		न्यून
आदर्श बस्ति	नभएको	नरहेको	रहेको	रहेको	नरहेको		मध्यम
आदर्श बस्ति	नभएको	नरहेको	नरहेको	रहेको	नरहेको		मध्यम

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

परिच्छेद – ७: संस्थागत विकास

७. संस्थागत विकास सम्बन्धि व्यवस्था

संस्थागत विकास र सुशासन स्थानीय स्वायत्त शासनको दिगोपनका लागि अपरिहार्य छन् । सेवा प्रवाहमा संलग्न निकायहरूले संस्थागत विकास र सुशासनको प्रत्याभूति दिन सकेमा मात्र स्थानीय स्वायत्त शासनको जग बलियो भएको मान्न सकिन्छ ।

संस्थागत क्षमता विकासका लागि विद्यमान ऐन, नियम, निर्देशिकाले व्यवस्था गरेअनुसार वार्षिक रुपमा कार्यक्रमहरू सञ्चालन भइरहेका छन् । हालैका वर्षहरूमा खानेपानी तथा सरसफाइ, वन व्यवस्थापन, विपद् जोखिम व्यवस्थापन, बालबालिकाका क्षेत्रमा दीर्घकालीन योजना/रणनीतिहरू तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा रहेको अवस्था छ । कैलाली जिल्लाको प्रथम आवधिक जिल्ला विकास योजनाको अवधि सम्पन्न भएको र तत्पश्चात दोस्रो आवधिक जिल्ला विकास योजना समेत तर्जुमा भएको तर सो आजिवियोको वार्षिक योजनाहरूसँग कुनैपनि तालमेल नभएको हुँदा समग्र जिल्ला सहित गोदावरी नगरपालिकालाई पनि प्रत्यक्ष र परोक्ष दुवै रुपमा प्रभाव पारेको छ ।

आपूर्ति पक्षको नागरिकप्रतिको जवाफदेहिता सुदृढ गर्न नागरिक वडापत्र सवै कार्यालयहरूबाट जारी भएको, सार्वजनिक सुनुवाई, जनलेखा परीक्षण जस्ता कार्यक्रमहरू निरन्तर रुपमा हुँदै आएका छन् । पारदर्शिताका लागि बजेट तथा कार्यक्रमहरू कार्यालयहरूबाट नियमित रुपमा विभिन्न माध्यमबाट प्रकाशित हुँदै आएका छन् । लेखा प्रणालीलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन नगरपालिकाका सवै शाखाहरु लगायत लेखा प्रणालीलाई कम्प्युटराइज्ड गरिएको छ । माग तथा आपूर्ति दुवै पक्षको क्षमता विकासका विभिन्न क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन हुँदै आएका छन् । स्रोतको अधिकतम परिचालनका लागि विभिन्न राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूसँग समन्वय, सहकार्यमा वृद्धि गरिएको छ ।

संस्थागत विकास र सुशासनका क्षेत्रमा धेरै कार्यहरू भइरहेको छ र गुणात्मक सुधारमार्फत् अझ धेरै गर्नुपर्ने अवस्थासमेत छ । यस क्षेत्रका केही महत्वपूर्ण सूचकहरूको अवस्था देहायबमोजिम छ :

तालिका ७.१ : गोदावरी नगरपालिकामा संस्थागत विकास र सुशासन सम्बन्धी आधारभूत सूचकहरू

सूचकहरू	२०७०/०७१ को अवस्था
विषयगत शाखा स्थापना भएको	०
स्थानीय निकायहरूमा दरबन्दी सृजना एवम् पदपूर्ति तथा मिलान (प्रतिशत)	९०
कार्य विवरण (कर्मचारीको)	१००
स्थानीय निकायहरूको कार्यालय जग्गा दर्ता (प्रतिशत)	५६
कार्य संस्कृतिको आचार संहिता	०
सूचना प्रवाह प्रकाशन/वितरण समेत	वार्षिक
विनियम	कार्यान्वयन भएको
पेशकी फछ्छैयाट (प्रतिशत)	५५
कूल बेरुजु रकम फछ्छैयाट (रु हजार)	५०%
सम्परिक्षणद्वारा फछ्छैयाट	५०
असुल भएको (प्रतिशत)	५%
कम्प्युटराइज्ड लेखा व्यवस्थापन	व्यवस्थित
जनलेखा परिक्षण भएको योजना संख्या	१००
सर्वदलीय अनुगमन समितिद्वारा अनुगमन गरिएको योजना संख्या	१००
नागरिक वडा पत्र	कार्यान्वयन
सरोकारवाला गैसस र निजी क्षेत्रको अभिलेख (प्रोफाइल) तयार गर्ने	१००
गैसस र निजी क्षेत्रको समन्वय समिति	१००
गैसस र निजी क्षेत्र परिचालन (संख्या)	१
गैसससँगको सहकार्य (संख्या)	१२
निजीक्षेत्रसँगको सहकार्य (संख्या)	२५
जनशक्ति विकास योजना (संख्या)	५०
पदाधिकारीहरूको क्षमता विकास (पटक)	०
मानव संशाधन विकास केन्द्र (संख्या)	कार्यान्वयन
गैसस तथा समूहको क्षमता अभिवृद्धि (पटक)	८०

सूचकहरू	२०७०/०७१ को अवस्था
जनसहभागिता (रु ०००)	२६१०४३.५
अनुगमन मूल्यांकन निर्देशिका (प्रतिशत)	१००
लागत जनसहभागिता (योजना संख्या)	५०
छनौट भएका आयोजनामा जनसहभागिता (योजना संख्या)	३३
योजनाहरूको प्रभाव मूल्यांकन (प्रतिशत)	१०
आवधिक नगर विकास योजनाको मध्यावधिक मूल्यांकन	०

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४

तालिका ७.२ : गोदावरी नगरपालिकामा कार्यालय तथा जनशक्ति विवरण

वस्तिको नाम	यस वस्तिमा अवस्थित प्रमुख सरकारी कार्यालय			यस वस्तिमा अवस्थित गैर सरकारी कार्यालय		
	कार्यालयको नाम	कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी संख्या	कार्यालयले गर्ने प्रमुख काम	कार्यालयको नाम	कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी संख्या	कार्यालयले गर्ने प्रमुख काम
वार्ड नं. १						
छैन						
वार्ड नं २						
खानेपानि टोल	समावेशी विद्यालय	६	शिक्षण			
गेडेपानि टोल						
बनखेत टोल						
कडायत टोल	सत्यवति	५				
बजार टोल						
दाहाल टोल	दुर्गालक्ष्मी	५				
महरा टोल	कृष्ण नि.मा.वि	८				
तेघरी टोल	तेघरी	१०	शिक्षण			

वस्तिको नाम	यस वस्तिमा अवस्थित प्रमुख सरकारी कार्यालय			यस वस्तिमा अवस्थित गैर सरकारी कार्यालय		
	कार्यालयको नाम	कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी संख्या	कार्यालयले गर्ने प्रमुख काम	कार्यालयको नाम	कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी संख्या	कार्यालयले गर्ने प्रमुख काम
शान्ति टोल						
सालघारी टोल						
वार्ड नं ३						
मालिका टोल	माला खेति अस्पताल	३०				
वार्ड नं ४						
बुढी तोला	वारद्व फार्म	१८	वारद्व विकास			
गोदावरी	सडक विभाग	८	सडक सन्बन्धि			
वार्ड नं ५						
कत्था टोल	स्वास्थ्य चौकी	१०	विरामीको उपचार गरी सेवा सुविधा दिने काम	विश्वज्योतिम सहारी संस्था	३	वचत गरी कारोबार गर्ने काम
प्रगति टोल गेटा	पशुस्वास्थ्य सेवा	३	पशुसम्बन्धी उपचार			
कत्था टोल गेटा	गेटा चौकी पोस्ट	८	शान्ती सुरक्षा			
खुना टोल गेटा	आँखा अस्पताल	२५	आँखाको उपचार गरी नयाँ जीवनदान दिने	दिगो विकास समाज	७	जनचेतना मूलक काम
वार्ड न. ६						
छैन						
वार्ड नं ७						
छैन						
वार्ड नं ८						

वस्तिको नाम	यस वस्तिमा अवस्थित प्रमुख सरकारी कार्यालय			यस वस्तिमा अवस्थित गैर सरकारी कार्यालय		
	कार्यालयको नाम	कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी संख्या	कार्यालयले गर्ने प्रमुख काम	कार्यालयको नाम	कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी संख्या	कार्यालयले गर्ने प्रमुख काम
जमुनाभाडी	वडा नं ६,७,८,९	२	व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धि सिफारिस सम्बन्धि कार्यालयमा सहयोग गर्ने			
श्रीपुर, फकलपुर			युनिक नेपाल निर्धन			
			श्रीपुर एकता समाज			ऋणबचत तथा सरसफाई
			दलित एकता समाज			बचत
वार्ड नं ९						
सेहरी	स्वास्थ्य चौकी	५				
सेहरी	सरस्वती उ.मा.वि	२२				
धनचौरी	समैजी नि. मा.वि	१०				
बल्मी, धनचौरी	राष्ट्रिय मा.वि	१५				
वार्ड नं १०						
छैन						
वार्ड नं ११						
गौडी टोल	Wada Ka.	३	Sarkari			
वार्ड नं १२						
ग्वासीपुर	कैलास प्रावि	५	मठाई हुने			
बिरेन्द्रपुर	राम प्रावि	७	पठाई हुने			
पिपल चौतारा,कोलमुडा						

वस्तिको नाम	यस वस्तिमा अवस्थित प्रमुख सरकारी कार्यालय			यस वस्तिमा अवस्थित गैर सरकारी कार्यालय		
	कार्यालयको नाम	कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी संख्या	कार्यालयले गर्ने प्रमुख काम	कार्यालयको नाम	कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी संख्या	कार्यालयले गर्ने प्रमुख काम
शारदा बस्ति, गौडी						
टुडेला पटकानी						
गौडि , बाङ्गेसाल						
आदर्श बस्ति						

स्रोत: फिल्ड सर्भे, २०७४